

Kinnitan.

16. mail 1927. a.

N. Reek,

Kindralstaabi kindralmajor,
Sõjaminister

JALAVÄE EESKIRI

II OSA

JALAVÄGI LAHINGUS

TEINE TRÜKK

KAITSEVÄGEDE STAABI VI OSAKONNA VÄLJAANNE
TALLINN, 1931

Kinnitan.

16. mail 1927. a.

N. Reek,

Kindralstaabi kindralmajor,
Sõjaminister

JALAVÄE EESKIRI

II OSA

JALAVÄGI LAHINGUS

TEINE TRÜKK

KAITSEVÄGEDE STAABI VI OSAKONNA VÄLJAANNE
TALLINN, 1931

JALAVÄE
EESKIRI

II OSA

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse trükikoda, Pikk t. 2. 1951.

EESTI
RAHVUSRAAMATUKOGU
AR

1-95-1178

RAHVUSRAAMATUKOGU
TALLINN, 1951

SISUKORD.

Sõjaministrile
Lühendused

Lhk.

IX

1

I jagu.

Üldised põhimõtted.

1. peatükk.
 - A. Jalaväe omadused (§§ 1—3) 3
 - B. Jalaväe võitlusviisid (§§ 4—7) 4
2. peatükk. Nõuded ja kohused lahingus.
 - A. Üldised nõuded ja kohused (§§ 8—10) 5
 - B. Erilised kohused (§§ 11—14) 7
 - D. Juhi kohused (§§ 15—16) 8
3. peatükk. Jalaväe lahingu alused.
 - A. Juhtimine ja side (§§ 17—23) 8
 - B. Lahingside (§§ 24—26) 11
 - D. Ootamatus (§§ 27—31) 12
 - E. Julgeolek (§§ 32—34) 14
4. peatükk.
 - A. Jalaväe luure 15
 - a) Luurest üldse (§§ 35—37) 15
 - b) Luure teostamine (§§ 38—59) 16
 - B. Vaatlus (§§ 60—71) 23
 - D. Õhukaitse (§§ 72—82) 29
5. peatükk. Moondamine.
 - A. Moondamisest üldse (§§ 83—87) 32
 - B. Moondamisvõtted ja abinõud (§§ 88—99) 34
 - D. Üksikute objektide ja tegevuste moondamine 38
 - a) Üksikvõitleja moondamine kohal (§§ 100—101) 38
 - b) Üksikvõitleja moondamine liikumisel (§§ 102—105) 39
 - d) Kuulipilduja moondamine (§ 106) 41
 - e) Jalaväe üksuse moondamine liikumisel õhust vaatluse eest (§§ 107—108) 41
 - E. Moondamisluure (§§ 109—112) 42

IV

6. peatükk. Gaas jalaväe lahingus.	Lhk.
A. Gaasi tarvitamine lahingus (§§ 113—119)	43
B. Gaasikaitse (§ 120)	46
a) Gaasiluure ja gaasivaatlus (§§ 121—123)	46
b) Gaasikaitse abinõud ja võtted (§§ 124—127)	48
7. peatükk. Jalaväe relvad.	
A. Püss ja täak (§§ 128—129)	49
B. Kerge kuulipilduja (§§ 130—132)	50
D. Raske kuulipilduja (§§ 133—139)	52
E. Käsigranaadid (§§ 140—142)	54
G. Püstol-kuulipilduja (§ 143)	55
H. Püstol (§ 144)	56
8. peatükk. Jalaväe koostöö teiste väeliikidega.	
A. Suurtükivägi	56
a) Üldmõisted (§§ 145—154)	56
b) Otsese toetuse suurtükivägi (§§ 155—161)	60
d) Saatesuurtükid (§§ 162—164)	62
B. Tankid (§§ 165—174)	62
D. Soomusautod (§§ 175—181)	65
E. Lennuvägi (§§ 182—187)	67
G. Pionerosad (§§ 188—190)	69

II jagu.

Pealetung.

1. peatükk. Pealetungist üldse.	
A. Pealetungi eesmärk ja alused (§§ 191—198)	70
B. Pealetungi lahingu jagunemine (§ 199)	72
a) Lähenemine (§§ 200—208)	73
b) Kallaletung (§ 209)	76
Kallaletungi lähtealus (§§ 210—216)	77
Kallaletungi teostamine (§§ 217—222)	79
d) Rünna (§§ 223—232)	81
e) Edu arendamine ja vallutatud maa-ala alalhoidmine (§§ 233—240)	84
D. Varude kasutamine (§§ 241—247)	86
E. Suurtükiväe ülesanded pealetungil (§§ 248—252)	89
G. Lahingu katkestamine ööks (§§ 253—254)	90

2. peatükk. Rügement pealetungil.	Lhk.
A. Juhtimine ja side (§§ 255—262)	91
B. Pealetungi teostamine (§§ 263—271)	94
D. Rügemendi varu kasutamine (§§ 272—277)	98
E. Rügemendile juureantud suurtükiväe kasutamine (§§ 278—282)	99
G. Jälitamine (§§ 283—286)	101
3. peatükk. Pataljon pealetungil.	
A. Juhtimine ja side (§§ 287—291)	102
B. Lähenemine (§§ 292—296)	105
D. Kallaletung (§§ 297—302)	106
E. Rünnak (§§ 303—307)	108
G. Pataljoni varude kasutamine (§§ 308—310)	109
H. Edu arendamine (§ 311)	110
J. Vallutatud maaalale asumine ja selle kaitsmine (§ 312)	111
K. Varusoleva pataljoni ülesanded pealetungil (§§ 313—316)	111
4. peatükk. R. k. kompani pealetungil.	
A. R. k. kompani kasutamisest üldse (§§ 317—322)	112
B. Lähenemine (§§ 323—326)	115
D. Kallaletung (§§ 327—335)	116
E. Rünnak ja edu kasutamine (§§ 336—339)	119
5. peatükk. Kompani pealetungil.	
A. Juhtimine ja side (§§ 340—343)	120
B. Lähenemine (§§ 344—350)	122
D. Kallaletung (§§ 351—354)	125
E. Rünnak (§§ 355—363)	127
6. peatükk. Rühm pealetungil.	
A. Juhtimine ja side (§§ 364—365)	129
B. Lähenemine (§§ 366—373)	130
D. Kallaletung (§§ 374—382)	132
E. Rünnak ja edu arendamine (§§ 383—391)	135
7. peatükk. Laskurjagu pealetungil.	
A. Juhtimine ja side (§§ 392—398)	138
B. Laskurjagu lähenemisel ja kallaletungil (§§ 399—405)	140
D. Rünnak (§§ 406—410)	142
E. Teises järgus asuva laskurjao tegevus (§§ 411—413)	144
G. K. k. jagu pealetungil (§§ 414—428)	145

III jagu.

Kaitselahing.

1. peatükk.	Lhk.
A. Kaitselahingust üldse (§§ 429—433)	148
B. Kaitselahingu põhialused (§ 434)	150
2. peatükk. Kaitsepositsiooni üldkuju (§§ 435—437)	151
3. peatükk. Kaitsepositsiooni valik ja luure (§§ 438—442)	152
4. peatükk. Ootamatus ja julgeolek kaitisel.	
A. Ootamatus (§ 443)	154
B. Julgeolek (§ 444)	155
5. peatükk. Tuleplaan (§§ 445—460)	155
6. peatükk. Lahingepostid (§§ 461—474)	161
7. peatükk. Vastupanupositsioon (§§ 475—477)	166
8. peatükk. Kaitsepositsiooni organiseerimine.	
A. Üldalused (§§ 478—487)	167
B. Vastupanupesad, toetuspunktid ja vastu- panusõlmed (§§ 488—496)	172
9. peatükk. Kaitselahingu läbiviimine.	
A. Ettevalmistavad tegevused (§§ 497—501)	174
B. Julgestusosade tegevus vastase peale- tungil (§§ 502—505)	176
D. Lahing vastupanupositsioonil (§§ 506—511)	178
E. Vastutegevus vastase rünnakule ja vas- tulöögid (§§ 512—521)	179
G. Varude kasutamine kaitisel (§§ 522—526)	182
H. Lahingu katkestamine (§§ 527—537)	183
10. peatükk. Rügement kaitisel (§§ 538—556)	186
11. peatükk. Pataljon kaitisel (§§ 557—569)	192
12. peatükk. R. k. kompani kasutamine kaitse- lahingus (§§ 570—581)	196
13. peatükk. Kompani kaitisel (§§ 582—595)	199
14. peatükk. Rühm kaitisel (§§ 596—605)	204
15. peatükk. Jagu kaitisel (§§ 606—614)	206

IV jagu.

Jalaväe lahing eritingimustes.

1. peatükk. Lahing tankide toetusel ja tankidevastane kaitse.	Lhk.
A. Tankide kasutamisest üldse koos jalaväega (§§ 615—620)	209
B. Tankide kasutamine lahingus	211
a) Ettevalmistused (§§ 621—627)	211
b) Rünnaku teostamine (§§ 628—635)	213
D. Tankidevastane kaitse (§§ 636—644)	215
2. peatükk. Lahingtegevus öösi ja udus.	
A. Öisest tegevusest üldse (§§ 645—648)	218
B. Öine kallaletung	219
a) Kallaletungi ettevalmistamine (§§ 649—656)	219
b) Kallaletungi teostamine (§§ 657—661)	221
d) Rünnak (§§ 662—666)	223
D. Kaitsetegevus öösi (§§ 667—668)	224
E. Tegevus udus (§§ 669—671)	225
3. peatükk. Lahingtegevus metsas.	
A. Lahingtegevusest metsas üldse (§§ 672—675)	226
B. Pealetung metsas (§§ 676—685)	227
D. Kaitselahing metsas (§§ 686—693)	229

V jagu.

Varustamine ja evakueerimine.

1. peatükk. Varustamisest ja evakueerimisest üldse (§§ 694—696)	231
2. peatükk. Varustamine laskemoonaga.	
A. Üldised alused (§§ 697—706)	233
B. Laskemoonaga varustamine pealetungil (§§ 707—711)	236
D. Laskemoonaga varustamine kaitasel (§ 712)	238

3. peatükk.		Lhk.
A.	Varustamine toiduga (§§ 713—717)	239
B.	Varustamine veega (§ 718)	240
4. peatükk. Evakueerimine.		
A.	Esimese abi andmine haavatutele, haige- getele ja nende evakueerimine lahing- gust (§§ 719—721)	241
B.	Vangide evakueerimine (§§ 722—723)	244

Sõjaministrile.

Sõjainistri käsukirjaga nr. 32, 7. veebr. 1927. a. määratud komisjon esitab Teile „Jalaväe eeskirja“ II osa, mis käsitleb jalaväe tegevust lahingus.

Eeskirjas jalaväe organisatsiooni, relvastuse ja kasutamise alal lahingus on võetud aluseks need põhimõtted, mis on välja kujunenud sel alal kaitseväes möödunud sõdade ja järgneva rahuaja õppetöö kogemustel. Välisriikide kogemusi on peetud silmas niivõrra, kui nad aitavad kaasa meie eneste tähelepanekute süvendamiseks ja täiendamiseks.

Jalaväe lahingu tundmaõppimiseks on tarvilik hästi tunda jalaväe ja tema relvade omadusi, samuti ka kõigi nende väeliikide ja tehniliste vahendite omadusi ja võimeid, mis teotsevad koos jalaväega, nagu suurtükivägi, lennuvägi, tankid, soomusautod, pioneerosad, gaalikaitse vahendid. Ühtlasi peab hästi tundma neid tegevusi, mis julgestavad jalaväe tegevust lahingus, nagu luure ja vaatlus, õhukaitse ja moondamine.

Sellepärast kõik eeltoodud küsimused on leidnud eeskirjas üksikasjalisemat käsitlemist.

Eeskirja läbitöötamisel on arvestatud sellega, et meil puudub veel ametlik eeskiri ühendatud väeliikidele, mispärast eeskirja on võetud sisse ka neid lahingutegevuse üldisi põhimõtteid, mis on tarvilikud, et aru saada jalaväe lahingust.

Eeskirjas on järjekindlalt pandud maksma järgmised tähtsamad põhimõtted:

1. Jalaväe tähtsuse kohta lahingus.

Edu lahingus saavutatakse kõikide väeliikide koostööga. Ühise eesmärgi saavutamiseks, milleks on võit vastase üle, peab osavasti ära kasutatama iga väeliigi võimed ja eriomadused, püüdes neist saada maksimaalset tulu.

Jalaväele sealjuures langevad osaks kõige raskemad ja vastutavamad ülesanded. Seepärast jalavägi on peamine väeliik — tema otsustab lahingu.

Koostööst lahingus kõikide väeliikide vahel tuleb niiviisi aru saada, et jalaväe tegevus on mõõduandev ja kõik teised väeliigid ja sõjatehnilised abinõud aitavad kaasa jalaväele tema ülesannete täitmisel.

Jalaväe kõige mõjuvamaks toetajaks lahingus on suurtükivägi, millega koostöö tuleb kindlustada igas olukorras.

Kuid jalavägi peab ära kasutama lahingus kõige pealt need relvad ja tehnilised abinõud, mis kuuluvad jalaväe üksuste koosseisu.

Suurtükiväe tuletoetust tuleb kasutada peaaegjalikult ainult seal, kus juht on ette näinud tulejõu koondamise löögiks või kus jalaväe tuli ei suuda anda küllalt mõjuvaid tagajärgi.

2. Juhtimise ja side kohta lahingus.

Juhtimine lahingus tähendab kõige pealt täpsate, olukorrale vastavate ülesannete andmist, mis alluvatele määrab kindlaks, mida, kus kohal ja mis ajal nad peavad korda saatma. Täpsate ülesannete andmine kõigile alluvatele omab seega erilise tähtsuse. Ülesannete andmisel jalaväe üksustele ja relvadele peab tõsiselt arvestama nende tõelisi võimeid. Tähtsamad algnormid relvade võimete hindamiseks on ees-

kirjas toodud; nende põhjal iga jalaväe juht peab välja arvestama, mida ta temale alluvatelt üksustelt ja relvadelt nõuda võib ja mida mitte. Ainult saades oma võimete- ja olukorrakohased täpsad ülesanded, jalaväe üksused ja relvad võivad tegutseda lahingus edukalt.

Juhtimine teostatakse käskude andmisega alluvatele.

Juhi käsk omab seega suure tähtsuse lahing-tegevusel. Käskude andmise kohta eeskiri seab üles kindlad nõuded, milledest täpsalt tuleb kinni pidada igas olukorras.

Eeskirjas antud käskude vormid on toodud ainult näidetena, mispärast neid ei tule mitte võtta šabloonidena, milledest muutmatult tuleb kinni pidada. Taktikalised nõuded on niivõrra mitmekesised, et neid ei ole võimalik suruda ettevalmistatud raamidesse.

Jalaväe juht peab alati püüdma isiklikult mõjutada temale alluvaid, mis saavutatakse võimalikult tiheda isikliku läbikäimisega alluvatega igal juhul, kui seda vähegi võimaldab lahinguolukord. Alluvate vahetu juhtimine, kusjuures juht ise on eeskujuks alluvatele, julgustab viimaseid ja kisub neid kaasa võitlusele ka kõige raskemas olukorras.

Juhtimist võimaldab alaline side. Side all tuleb mõista kõike seda, mis aitab kaasa koostöö saavutamiseks juhi ja alluvate, naabrite ja väeliikide vahel. Side organiseerimisel juht on vastutav side eest alluvaga ja kõik jalaväe üksused peavad looma side naabritega. Jalaväge toetavad väeliigid on vastutavad side eest jalaväega. Side tehniline organiseerimine sünnib alati seljatagusest rindest ja mitte kunagi ümberpöörduvalt.

Jalaväe mõjuva tule piirkonnas vähemate jalaväe üksuste vahel sidepidamiseks kõige pealt tuleb kasutada aegsasti kokkulepitud signaale ja leppemärke. Siin tuleb hoiduda kasutamast käskjalgu, mis võib olla ainult asjatute raskete kaotuste põhjuseks.

3. Pealetungi lahingu iseäralduste kohta.

Ainult pealetung koondatud jõududega otsustaval kohal ja ajal võib anda otsustavaid tagajärgi. Mida kitsamas ribas teotseb jalaväe üksus, seda rohkem ta võib olla järgustatud sügavusse ja seda suurem on tema pealetungijõud. Pealetungiriba laiuse algnormid on arvestatud, võttes aluseks peajasjalikult jalaväe automaatrelvade tulejõudu. Need normid ei tohi kunagi kujuneda šablooniks, millest vääramatult tuleks kinni pidada.

Pealetungi kandjateks jalaväe lahingus on laskurkompanid, mille õlgadel lasub raskeim ülesanne — anda energiline ja hoogus löök, mis vastase hävitaks. Et see löök hoiaks alal oma täie võimsuse, selleks laskurkompanid peavad jõudma vastaseni võimalikult vähese jõukuluga, mis võib sündida ainult siis, kui nende manööver on kaitstud tulega. Seega edu pant pealetungil on tulikaitse ja jalaväe manöövri kokkukõlastatud tegevus, mida tuleb saavutada pealetungi hoolsa ettevalmistusega.

Eeskätt tuleb kokkukõlastada jalaväe raskete relvade tulikaitse laskurkompanite edasiliikumisega. Selle tähtsa küsimuse täiel ulatusel peab lahendama pataljoniülem, kelle käsutuses on nii jalaväe rasked relvad kui laskurkompanid. Ühelt poolt laskurkompanid tule-

vad suunda pealetungiks nii, et rasked relvad võiksid toetada neid kõige mõjuvamalt oma tulega. Teiselt poolt rasked relvad tulevad ära kasutada niiviisi, et nad alati oleksid valmis kaitsma oma tulega laskurkompanite edasitungi tervel pealetungi vältusel.

Koostöö küsimuse suurtükitule ja jalaväe tegevuse vahel lahendab see jalaväe juht, kellele on antud juure suurtükivägi.

Koostöö saavutamine pealetungi ettevalmistamisel nõuab aega. Sellepärast ettevalmistustööde põhjalikul läbiviimisel ei saa tõtata. Sellevastu, kui jalavägi on juba hakanud liikuma, siis peab see sündima võimalikult kiiresti ja hoogsalt, et viivitamata kasutada ära automaatrelvade lühidaajaline tulikaitse.

4. Kaitselahingu isäralduste kohta.

Kaitsetegevuse eesmärgiks on alal hoida ja püsivalt kaitsta maa-ala, kus juhatuse otsustanud murda vastase pealetungi.

Jalaväe moraalile, ohvrimeelsusele ja kohusetruudusele kaitse seab üles sageli kõrge-
mad nõuded kui pealetung.

Kaitsja paneb seisma vastase pealetungi kõige pealt oma tulega. Jalaväe kaitselahingu luustiku moodustavad automaatrelvad, eeskätt rasked kuulipildujad.

Et tuli kaitselahingus võiks omada täie võimsuse, selleks ta peab olema plaanikindlalt ette valmistatud, mille poole tuleb püüda igas olukorras. Jalaväe tuleplaani kokkuseadmine kaitsel omab seepärast erilise tähtsuse.

Jalaväe tuleplaanile paneb aluse pataljoni-
üleml, andes vastutavad tuleülesanded tema kä-
sutuses olevatele rasketele relvadele. Kergetele

automaatrelvadele kaitselahingus annab tuleülesanded kompaniülema, millest kujuneb kompani tuleplaani. Kompani tuleplaani peab olema kokkukõlastatud pataljoniülema tuleplaaniga.

Jalavägi organiseerib visa vastupanu kaitsel ainult ühel positsioonil, see on vastupanupositsioonil. Visa kaitsese organiseerimine julgestuspositsioonil on käsitletud eeskirjas ainult erijuhuna.

Vastupanu algrakuks kaitsese positsioonil on vastupanupesad.

Vastupanupesad kaitsese positsioonil tulevad asetada korrapäratult — vastavalt maastiku ja seal asuvate looduslike esemete iseäraldustele. Põhinõudeks on, et nad oleksid vastastikku kaitsitud flankeeriva risttulega ja et nad vastupanupositsiooni eelserva ette suudaksid luua küllalt tugeva, pideva ja painduva tulitõkke. Vastase kallaletung tuleb murda tulega vastupanupositsiooni eelserva ees. Vastavalt sellele tulevad anda ülesanded relvadele ja nad asetada laskekohtadele, pidades silmas maastiku iseäraldusi ja kaitses määratud lõigu laiust. Sügavuse saavutamine kaitsel on suurel määral eeltoodud põhinõudest.

Laiade rinte olemasolul võib olla kasulik kaitsjal koondada oma jõude tähtsamate suunade ja punktide kaitses, organiseerides siin vastapanusõlmi ja toetuspunkte. Vastapanusõlmede ja toetuspunktide vahesid kaitsa flankeeriva tulega ja varude vastulöökidega. Ühtlasi neid vahesid moondata näilikkude kaitsesehitistega ja katta tõketega, andes kaitsese positsioonile ühtlase välise kuju.

Igal juhul tuleb saavutada kaitsel aktiivsus, mille tundemärgiks on küllalt tugevad varuosad vastulöökid korraldamiseks.

5. Jalaväe varustamise kohta lahingus.

Igas olukorras juht on vastutav temale alluvate osade varustamise eest. Seega igasuguse varustuse juurevool sünnib seljatagusest rindele nii, et rindel asuvatel jalaväe üksustel kunagi ei oleks tarvis minna otsima varustust seljatagant.

(Laskurkompanite) koosseisuv ettenähtud veovahendid laskemoonaga ja toiduga varustamiseks nii pealetungi- kui kaitselahingus koondatakse harilikult pataljoniülema korraldusse, kes organiseerib varustamise tervele pataljoni- le. Seega pataljoniülemate ülesanded varustamise alal jalaväes muutuvad eriti vastutavateks nii pealetungi- kui kaitselahingus.

Varustamine on jalaväe lahingu lahutamatu- id elemente, mida peab alati meeles pidama ülesannete andmisel jalaväele.

Võitleja moraal ja võidutahe oleneb lahingu- suurel määral sellest, kui võrra ta on va- rustatud kõige tarvilikuga. Varustamises, hai- gete ja haavatute eest hoolitsemises väljendub juhi isiklik hool alluvate eest, mida sõdur hin- dab alati kõrgelt.

6. Oskussõnade kohta.

On püütud võimalikult piirduda nende os- kussõnade tarvitamisega, mis kaitseväes on leidnud juba üldise tunnustamise. Uusi oskus- sõnu on võetud tarvitusele võimalikult vähe ja seda on tehtud ainult neil juhtudel, kus see on osutunud möödapääsmatult tarvilikuks tea- tud mõistete täpsaks väljendamiseks või eralda- miseks teistest sarnastest mõistetest. Nii on võetud tarvitusele endise „kaitsepiirkonna“ ase-

mele — „lõik“, mis selle mõiste väljendab palju täpsamalt. Samuti „moondama, moondamine“ palju täpsamalt ja kujukamalt kui seni tarvitatud „maskeerima, maskeerimine“ väljendab mõistet „nägematuks tegema, oma kuju ja tegevust muutma, andes sellele näilikult tõenäoliku kuju“. Uus mõiste „julgestama, julgestus“ tõlgitseb tegevust, mis on tarvilik julgeoleku saavutamiseks (sichern, Sicherung), kuna seni tarvitatud „julgeolek“ tähendab julgeoleku seisukorda (Sicherheit).

7. mail 1927. a.

Komisjoni esimees:

J. Tõrvand,

Kindralstaabi kindralmajor,
Kindralstaabi ülem.

Liikmed:

H. Brede,

Kolonel,
Suurtükiväe inspektor.

O. Sternbeck,

Kolonel,
Laskeinspektor.

R. Tomberg,

Kindralstaabi kolonelleitnant,
Kindralstaabi I osakonna ülem.

V. Kohal,

Kolonelleitnant,
2. j. rügem. pataljoniülem.

V. Trossi,

Kolonelleitnant,
Sõjakooli ülem.

A. Traksmann,

Kolonelleitnant,
Kindralstaabi VI osak. ülem. k. t

A. Häelme,

Major,
6. rügem. pataljoniülem.

R. Rokk,

Major,
1. rügem. pataljoniülem.

JALAVÄE EESKIRI

LÜHENDUSED:

- rügül — rügemendiülem
patül — pataljoniülem
kompül — kompaniülem
r. k. kompül — raske, kuulipildujate kompani-
ülem
rühmül — rühmaülem
j. rüg. — jalaväe rügement
pat. — pataljon
komp. — kompani
r. k. komp. — kuulipildujate kompani
II/8 — teine pataljon kaheksandast rügemendist
2/8 — teine kompani kaheksandast rügemendist
k. k. — kerge kuulipilduja
r. k. — raske kuulipilduja
p. k. — püstol-kuulipilduja
K. P. — komandopunkt
V. P. — vaatluspunkt
L. P. — laskemoona väljaandmise punkt
S. P. — sidumispunkt
s. a. — sisse arvatud
v. a. — välja arvatud
J. E. II — Jalaväe eeskiri II osa
J. M. I — Jalaväe määrustik I osa
L. E. I — Laske eeskiri 1. vihk.
-

1. E. I. — Iake eskiri I. vihk.
 J. M. I. — Jalavie määristik I. osa.
 J. E. H. — Jalavie eskiri II. osa.
 V. A. — Väita rivastud.
 S. A. — Sise rivastud.
 S. P. — Saaduspunkt.
 I. P. — Isikunõu väljanduse punkt.
 V. P. — Vastuspunkt.
 K. P. — Komandopunkt.
 P. K. — Püstel-kaitsepösta.
 T. K. — Tase kaitsepösta.
 K. K. — Kerge kaitsepösta.

2.8 — Jalavie kompani kaitseandast rügementist.
 11.8 — Jalavie bataljon kaitseandast rügementist.
 Komp. — kompani.
 Bat. — bataljon.
 R. rügt. — Jalavie rügement a. 1891. a. 7.

1. E. I. — Iake eskiri I. vihk.
 J. M. I. — Jalavie määristik I. osa.
 J. E. H. — Jalavie eskiri II. osa.
 V. A. — Väita rivastud.
 S. A. — Sise rivastud.
 S. P. — Saaduspunkt.
 I. P. — Isikunõu väljanduse punkt.
 V. P. — Vastuspunkt.
 K. P. — Komandopunkt.
 P. K. — Püstel-kaitsepösta.
 T. K. — Tase kaitsepösta.
 K. K. — Kerge kaitsepösta.

2.8 — Jalavie kompani kaitseandast rügementist.
 11.8 — Jalavie bataljon kaitseandast rügementist.
 Komp. — kompani.
 Bat. — bataljon.
 R. rügt. — Jalavie rügement a. 1891. a. 7.

JALAVÄE EESKIRI

II OSA

JALAVÄGI LAHINGUS

I jagu.

ÜLDISED PÕHIMÕTTED.

1. peatükk.

A. JALAVÄE OMADUSED.

§ 1. Jalavägi on peamine väeliik; teotse-
sedes tule ja manöövriga, **tema otsustab la-
hingus**. Kõik teised väeliigid toetavad jalaväge
tema ülesannete täitmisel, kuid ükski neist ei
või asendada jalaväge lahingus. **Ainult jala-
vägi võib iseseisvalt, oma relvade abil lahingut
ette valmistada, läbi viia ja saavutatud edu ära
kasutada.**

Jalavägi võib teotseda igasugusel maasti-
kul ja igasuguse ilmaga nii öösi kui päeval.

§ 2. Jalaväe kandvaks jõuks on
inimene, kelle vaimlised ja kehalised võimed
on piiratud. Ainult hästi ettevalmistatud an-
dekas juht suudab tõsta oma isikliku mõjuga
alluvate võitlustahte äärmiste võimaluste pii-
rideni.

Jalaväe õlgadel lasub võitluse raskeim osa,
mispärast ta alistub kiiremini kui ükski teine
väeliik väsimusele.

Juhi tähtsamate, kuid ühtlasi raskemate ko-
hustuste hulka kuulub: osata nõuda ülimalt jõu-
pingutust ainult siis, kui see on tingimata tar-
vilik.

Igasugu asjatuist liikumistest, ootustest jne. tuleb hoiduda — peale jõuraiskamise sarnased nähted kõigutavad juhi autoriteeti, mis on eduka lahingtegevuse olulisemaks aluseks.

§ 3. Jalaväe kasutamisel lahingus tuleb pidada silmas järgmist:

- võrdlemisi väikest liikumiskiirust;
- suurt kuluvust lahingus, millest vajadus hoida kokku jalaväe jõudu liikumisel ja võitluses;
- moraalsete omaduste erilist tähtsust;
- tarvidust kasutada vastase mõjuva tule piirkonnas maastikule laialipaisatud hõredaid rivikordi, mille algelemendina esineb jagu;
- jalaväe automaatrelvade tulejõudu, mis loob tugeva tulikaitse manöövreeriva jalaväe ees, mõjudes peajasjalikult flankeerivalt.

B. JALAVÄE VÕITLUSVIISID.

§ 4. Ainult osavasti läbiviidud pealetung koondatud jõududega annab otsustavaid tagajärgi. Vastase arvuline ülekaal ei või olla põhjuseks, et loobuda oma tahtest, mille väljendajaks on pealetung. Osav juhtimine, aktiivsus ja hoog teotsemisel ühenduses hea väljaõppega, isikliku vaprusena ja julgusega viivad võidule ka arvuliselt nõrgema jalaväe. Eeltingimuseks seejuures on ootamatuse saavutamine.

Pealetungi õnnestumisel hävitatakse vastane lõplikult väsimatu jälitamiseega, mis teostatakse tulega ja jalaväe järelejätmatu edasitungiga.

§ 5. Automaatrelva tule mõju ühenduses jalaväe osava teotsemisega võimal-

dab murda vastase võitlustahte ka kaitselahingus. Jalaväe moraalile, ohvrimeelsele ja kohusetruudusele kaitse seab üles sageli kõrgemad nõuded kui pealetung.

Kõikidele relvade koostatud tuled, luues pidevaid tulitõkkeid vastupanupositsiooni ees ja sisemuses, sunnivad aegsasti kokku varisema vastase pealetungi. Õigel ajal hoogsalt ettevõetud vasturünnakutega likvideeritakse vastase sissemurded kaitsepositsioonisse. Vähegi tähelepandav vastase edasitungi hoo nõrgenemine on parajaks silmapilguks, et asuda vastukallaletungile, mis teostatakse kui ettekavatsetud pealetung.

§ 6. Kaitse ja pealetung vahelduvad üksteisega. Oskus kiiresti üle minna ühelt võitlusviisilt teisele, osavus petta vastast nende kasutamisel annab jalaväele tähsaid paremusi lahingus.

§ 7. Järgustus sügavusse tagab kõige paremini jõudude juurevoolu seljatagusest. Vastavalt ülesandele ja olukorrale tuleb püüda saavutada seda eriti seal, kus on oodata suurt jõudude kulutamist.

Labida ja teiste pioneervahendite kasutamine hoiab kokku kaotusi jalaväele ja soodustab tema tegevust nii pealetungil kui kaitisel.

2. peatükk.

NÕUDED JA KOHUSED LAHINGUS.

A. ÜLDISED NÕUDED JA KOHUSED.

§ 8. Võitluses võidab see, kes on otsustanud oma ülesande viia lõpuni ja ennem surra kui loobuda oma tahtest. Jõudude vähesus ei

või olla põhjuseks, et loobuda võitlusest. Abi lahingus ei anta mitte ainult sellega, et teatud kohal jõude suurendatakse, vaid tihti koguni mõjuvamalt vastase hävitamisega teisal. Seepärast peab igäüks oma ülesande täitmisel lootma ainult iseenda peale.

Jalaväe ülesanne lahingus on kas vastasele kallale tungida või oma kohal lõpuni vastu panna.

Nii pealetungil kui kaitsel vastastikune toetus ja abistamine kergendavad ülesande täitmist igas olukorras.

§ 9. Ei ole olukorda, millest ei või tulla välja auga.

Ka täielik ümberpiiramine ei või olla ettekääneks panna maha relv ja anda alla. Praegusaja kiirtule relvadega ka kõige väiksemad üksused võivad avaldada visa vastupanu vastasele isegi täielikult ümberpiiratult. Laskemootorpuudusel tuleb astuda võitlusse täägiga või iga muu kättesaadava abinõuga.

Väeosa haaramine tiibadelt, või vastase väljatungimine seljataha, samuti naabri taandumine ei või olla veel põhjuseks taandumisele. Viimane võib sündida ainult juhi käsu järgi ja peab olema läbi viidud korrapäraselt ning kavalikult.

Kes käsuta võitlusest loobub või hüüdega ümberpiiramisest, haaramisest jne. oma kaasvõitlejates paanikat sünnitab, langeb karistuse alla kui äraandja.

§ 10. Juhilt antud ülesanne peab olema täidetud maksku mis maksab ja selleks iga väeosa peab olema valmis tarbekorral ohverdama terve oma jõu.

Väljaarenenud algatusvõime võimaldab selleks valida kõige otstarbekohasemad abinõud.

B. ERILISED KOHUSED.

§ 11. Vastase ootamata kallaletungi puhul jääb seisma igasugune liikumine tahapoole. Kes teotses esijoonel, jääb kohale ja võitleb selle üksuse koosseisus, kuhu ta on sattunud. Esijoonel olevate üksuste segimineku puhul juhid jaotavad ära enda vahel juhtimise, orgaanilise alluvusega arvestamata.

Vahetusele ilmunud üksus kuulub kuni vahetuse lõpuleviimiseni varem kohalolnud juhi käskluse alla.

§ 12. Keegi ei või lahkuda võitlusjoonelt selleks, et aidata toimetada tahapoole haavatuid. Haavatud, kes ise liikuda ei suuda, paigutatakse ära varjatult, kuni sanitarid nad välja kannavad.

§ 13. Ei või anda tähtsust teadetele, mis saadud neilt, kes lahingust ühekaupa ära jooksnud, samuti ettevaatusega peab võtma teateid haavatutelt.

§ 14. Mingil tingimusel ei ole lubatud astuda ühendusse vastasega. Tarvilisi läbirääkimisi sõdivate poolte vahel võivad pidada ainult valitsuse poolt selleks volitatud isikud. Vastase katsed läbirääkimisse astuda tulevad suruda maha tulega.

Lahingus ei tohi kaasas kanda dokumente, mis vastasele võiksid olla kasulikud olukorra selgitamiseks. Vangi langedes kaitsevaelane tchib teatada ainult oma nime, perekonnanime, auastme, sündimise aja ja koha. Kõik muud teated on kahjulikud Vabariigile ja nende andmine vastasele tähendab riigiäraandmist.

D. JUHI KOHUSED.

§ 15. Juhi peamine ülesanne on õigel ajal tema otsus tegevuseks, mis peab kujunema antud ülesandest ja olukorrast, milles tuleb teutseda.

Ainult julge otsus võib saavutada suuri tagajärgi, eriti kui olukord raske.

Juhi otsus väljendub käsus, mis olgu lühike, täppis, selge ja kindel.

Lahingtegevuse ajal iga juhi hool on endale koguda teateid olukorrast nende abinõudega, mis tema käsutuses, teatades ühtlasi aegajalt sündmuste käigust kõrgemale juhile.

§ 16. Oma tähelepanuga ja isikliku ülalpidamisega juht on eeskujuks alluvaile nende kohuste täitmisel, tarbekorral tarvitusele võttes kõik abinõud, et neid selleks sundida.

Juhi tähtsaim kohustus on juhtida oma alluvate tegevust. Sageli seda võib teostada kõige paremini isikliku eeskujuga, mis alluvaid kisub kaasa järeletegemisele.

Langenud juhi asemele astub viibimata tema asetäitja, kes määratakse üldises korras.

3. peatükk.

JALAVÄE LAHINGU ALUSED.

A. JUHTIMINE JA SIDE.

§ 17. Juhtimine teostatakse käskude andmisega, mis alluvale täpsalt määrab kindlaks tema ülesande. Antud ülesande muutmise või mittetäitmise eest alluv on täielikult vastutav.

Juhi käsk, väljendades täpsalt seda, mida juht tahab ja mis ta on teinud ülesandeks alluvale, jätab viimasele õiguse vabalt valida oma äranägemisel neid viise, kuidas jõuda ülesseatud eesmärgile. Juhul, kui ei ole saadud käsku, juht, tundes kõrgema juhatuse üldiseid kavatsusi ja olukorda, teotseb oma algatusel. **Algatuse avaldamine antud ülesande piirides on juhi vääramatu õigus ja kohustus igal juhul, kus saadud käsk ei vasta tõelisele olukorrale.**

Ülaltoodud põhimõtete teostamine on vajalik, et saavutada tarvilikku painduvust juhtimises, samuti et tagada juhatuse üldise tahte teostamist ka niisuguses olukorras, kus enam ei ole võimalik alluvate juhtide vahenditu mõjutamine.

§ 18. Juhtimist võimaldab alaline, pidev side, mille all tuleb mõista kõike seda, mis aitab kaasa tiheda koostöö saavutamisele ühise ülesande täitmisel.

Side aluseks on:

— ühtlased vaated ja tõekspidamised sõjategevuse põhiküsimustes, n. n. ühine lahingdoktriin sõjaväes;

— täpsad lahingkäsud;

— alaline vastastikune informeerimine olukorrast, vastasest, naaberosadest, maastikust.

Side teostatakse: sügavuti — juhtide ja alluvate vahel ja rinnetpidi — naaberosade vahel.

Sidepidamist suurel määral soodustab juhtide omavaheline kokkusaamine ning omavaheline mõtetevahetus neis küsimustes, mida ei suudeta lahendada kirjalikult.

§ 19. Iga juht on vastutav side eest alluvatega ja naabritega. Kuid side pikemaajalisel

katkenemisel iga alluv on kohustatud otsima sidet oma juhiga.

Side eest jalaväega on vastutavad need väeliigid, kes toetavad tema lahingtegevust.

§ 20. Side korraldamiseks aitavad kaasa mitmesugused tehnilised abinõud, mida tuleb kasutada vastavalt olukorrale. Tehniliste sideabinõude kasutamisel luuakse rinnetpidi side põhimõtteliselt vasakult paremale.

Peale tehniliste abinõude sidepidamiseks kasutatakse sidevaatlejaid, ratsanikke, koeri, posttuvisid jne., samuti leppemärke ja signaale.

§ 21. Sidevaatleja on käskjalg ja vaatleja. Kompani hargnemisel kompanija rühmaülemate juure ilmuvad nende sidevaatlejad. Samuti pataljoniülemate käsutusse ilmuvad kompaniülemate abid oma sidevaatlejatega.

Käskjalg annab edasi peaasjalikult kirjalikke käskke ja teateid. Ainult erijuhtudel neid võib kasutada ka lihtsate suuliste korralduste edasiandmiseks. Suulise käsu või teate käskjalg kordab selle andjale ja kannab ette pärast tagasitulekul.

§ 22. Uude kohta asumisel sidevaatlejate ja käskjalgade ülesandeks on tutvuneda ümbuskonnaga, eriti teedega ja maastikuga, mis asub nende punktide vahel, kus nad sidet peavad.

Haavamise korral käskjalg võtab tarvitusele kõik abinõud, et temale edasiandmiseks usaldatud käsk saaks üle antud lähemale ülemale.

Vastase kätte langedes ta kohuseks on antud käsk või teade hävitada.

Ratsaväe puudumisel tarvitatakse sidepidamiseks ka pikema maa peale jala käskjalgu.

§ 23. Jalaväe lähedamaa tulepiirkonnas käskjalgade kasutamine sidepidamiseks võib olla asjatute raskete kaotuste põhjuseks. Selles piirkonnas kindlaks sideabinõuks on aegsasti kokkulepitud signaalid ja märgid, mille edasiandmiseks meeskond peab olema hästi õpetatud.

Tehniliste sideabinõude ja signalitsatsiooni tarvitamise reegleid käsitletakse side-eeskirjades.

B. LAHINGSIDE.

§ 24. Lahingside tagamiseks lahingus kõrvuti tegutsevate jalaväe osade tiibade vahele määratakse tarbekorral liiteosad, kelle ülesandeks on:

— organiseerida pidev vaatlus mõlemate tiibade vahel, pannes tähele maastikku, vastase ja tiibadel asuvate jalaväe osade tegevust. Juhul, kui pealetungil üks naabritest on teisest liig kaugele ette jõudnud, või temast kaugele kõrvale kaldunud, liiteosa juht teatab sellest viibimata neile ülemaatele, kes sellest on huvitatud;

— luua tuliside tiibade vahel, milleks liiteosa juhi käsutusse antakse tarviline arv automaatrelvi;

— oma tulega tagasi tõrjuda vastase sissetungikatsed kahe tiiva vahele; suuremate kalalaletungide puhul sellest aegsasti teatada vastavatele juhtidele.

§ 25. Liiteosa määratakse vastavalt olukorrale kas mõlema kõrvuti teotseva jalaväe osa koosseisust või juhi käsutuses olevast varust. Liiteosad määratakse nii pealetungil kui kaitsel rügementide, pataljonide ja kompanite tiibade liitmiseks. Liiteosa määramisel tema

juhile antakse kindel ülesanne ja määratakse kindlaks liiteosa suurus ja koosseis. Harilikult liiteossa võib määrata ühest jaost kuni kahe rühmani, neile tarbekorral ligi andes r. k.

§ 26. Antud ülesande piirides liiteosa juht teotseb iseseisvalt, pidades silmas § 24. nõudeid.

Pealetungil liiteosa liigub, kasutades maastikku, naaberosade vahel määratud vaheljoont mööda umbes nende osade kõrgusel. Liiteosa liikumise ja teotsemise viisid pealetungil on sarnased iga teise jalaväe osa tegevusega.

Kaitsel liiteosad asetuvad punktidesse maastikul, kus on võimalik korraldada vaatlust ja tulisidet mõlemate tiibade vahel. Nimetatud punktides nad organiseerivad end kaitseks, luues ühtlasi flankeeriva tuliside ja pideva vaatluse mõlemate tiibade vahel.

D. OOTAMATUS.

§ 27. Ootamatus lahingtegevusel on tähtsamaks eeltingimuseks, et saavutada mõjuvaid tagajärgi. Iga sõjaline ettevõtte olgu rajatud ootamatusele.

Ootamatus on vastasele korratuste ja segaduste algallikaks. Halvates moraalselt ja materjalselt vastase võitlusvõimet, ta loob olukorra, kus arvuline ja tehniline ülekaal ei ole enam mõõduandev. Ootamatuse saavutamine on sellepärast eriti suure tähtsusega nõrgemale poolele.

Ootamatus saavutatakse:

— ettevalmistustööde hoidmisega täielises saladuses, või ebaõigete teadete levitami-

sega selle kohta, mille tagajärjel lahingu algus, koht, temast osavõtvad jõud jne. jäävad teadmatuks vastasele;

— ettevõtte kiire läbiviimisega, mis ei anna võimalust vastasele võtta tarvitusele vastuabinõusid;

— uute paremate võitlusvahendite ja võitlusviiside tarvitamisega;

— osava ja kiire manöövreerimisega.

§ 28. Sõjasalduste hoidmine on tarvilik, et varjata juhi kavatsusi vastase ees. **Vanema juhi kavatsustesse pühendatud ohvitseridele sellest vaikimine on aukohuseks.** Kõik ettevalmistustööd tegevuseks, tarvilikud liikumised, luured jne. toimetatakse peaasjalikult öösi, või kasutades maastiku iseäraldusi, juhatusel kõige valjema kontrolli all.

Ettevaatus on vajalik sidevahendite kasutamises, mida vastane võib pealt kuulata.

Sõjasaladuste hoidmise tarvilikkuses peavad olema veendunud kõik kaitseväelased, milleks neid tuleb vastavalt kasvatada. Samuti nad olgu tuttavad salaluure tähtsamate võtetega, et nende vastu võidelda.

§ 29. Ootamatus tuleb saavutada mitte ainult lahingu algusel, vaid ka lahingu ajal. Iga väiksem kui ettevõtte — tuleavamised rasketest ja kergetest relvadest, jalaväe edasitung, rünnak või vastulöök — olgu teostatud ootamatult.

Siit tekib vajadus oma liikumist, puhkust ja lahingu ettevalmistusi varjata vastase vaatluse eest, neid moondades ja kohandades maastikule.

§ 30. **Kaitse** ja eesmärk on moondamise, petmise ja valeehitiste abil pealetungijat ülla-

tada oma kaitsesüsteemi asetusega. Eeskätt kaitsja tulesüsteem, vastupanupositsioon, varude ja elulistekeskkohtade asukohad peavad jääma teadmatuks vastasele.

Selle tagajärjel pealetungija kohtab vastu-panu seal, kus ta seda ei olnud oodanud.

Vastase jalavägi hävineb, sattudes peidetud kuulipildujate, üksikute suurtükkide ja muude lähedamaa võitlusvahendite ootamatu tule alla; samuti hävinevad tema tankid võitluses tankide-vastaste võitlusvahenditega.

§ 31. Pealetungija kasutab ootamatust selleks, et mitte aega anda kaitsjale en-nast täielikult valmistada ette eelseisvaks lahinguks. Eeskätt pealetungi täppis algus, pea-letungi rinde ulatus ja suund, milles kavatsetakse viia peahoop, peavad jääma teadmatuks vastasele vähemalt niikauaks, et ta enam ei suudaks oma jõude ümber grupeerida. Jalaväe hoogus kallaletung võimsate, lühikeste suur-tükitule löökide toetusel halvab kaitsja võitlus-tahte ja võimaldab murda tema vastupanu ka siis, kui pealetungija on arvuliselt vähemuses. Ööpimeduse, hommiku koidiku, udu, vihma ja lumetuisu ärakasutamine vähendab tihti kao-tus. võrreldes päevase tegevusega.

E. JULGEOLEK.

§ 32. Julgeolek saavutatakse julgestuse korraldamisega, kuhu kuulub:

- julgestusosade väljasaatmine;
- vägede rühmitus lahingus.

Julgestuse peamiseks eesmärgiks on — ta-gada juhatusele täieline vabadus tegutsemisel.

Julgestus peab võimaldama mitte ainult väl-tida ootamatust, vaid ka seda teostada vastase

suhtes. Julgeolek tuleb saavutada nii rindel, tiibadel kui seljataguses.

§ 33. Julgestusosad saadetakse välja nii lahingus, liikumisel kui puhkusel. Vastavalt olukorrale nad täidavad kas luure-, vahivõi kaitseülesandeid ühes vastase vaatlemisega.

Julgestusosade suurus ja tegevusviisid olenevad neile antud ülesannete iseloomust ja olukorrast.

Luure ülesanded nõuavad suurt iseseisvust nende täitmisel, mispärast jalaväe luureosad teotsevad iseseisvalt antud ülesannete piirides.

Sellevastu kaitseosade tegevus nii liikumisel, puhkusel kui lahingus on seotud iga silmapilk lahutamatult neid väljasaatnud jalaväe osade tegevusega.

Julgestusest lahingus v. §§ 461—474.

§ 34. Vägede rühmitus lahingus peab vastama olukorrale ja eelseisvale tegevusele, olles ühtlasi painduv ja hõlpsasti juhitav. Jaotus julgestusosadeks ja peajõududeks, mis järgustatud sügavusse, tagab kõige paremini julgeoleku ja tegevusse astumise kõige soodsamates tingimustes. Varude eraldamine lahingus ja nende asetamine vastavalt olukorrale on mõjuvamaks abinõuks, et alal hoida tegevusvabadus.

4. peatükk.

A. JALAVÄE LUURE.

a) Luurest üldse.

§ 35. Luure eesmärk on: teadete kogumine vastasest (jõud, jaotus, asetus, kavatsu-

sed) ja maastikust (lähised, läbipääsus jne.).

Luure olgu pidev. Igal maastikul ja igas olukorras teda peab toimetama iga jalaväe osa oma tegevuspiirkonnas ja abinõudega. Hoolas luure nõuab aega, kusjuures juhile tema tagajärgedest peab teatama õigel ajal. Varem kokkulepitud signaalid ja märgid on kasulikud seal, kus on tarvilik saavutada kiirust teadete edasiandmisel.

Saadud teated sageli on vastukäivad ja sisaldavad suurendatud andmeid vastasest. Neid tuleb võrrelda omavahel ja ühtlustada, et välja selgitada tõelist olukorda.

§ 36. Juht peab arvestama sellega, et ükski luure ei suuda anda täielist selgust olukorrast. Sellest hoolimata ta peab õigel ajal tegema otsuse eelseisva tegevuse kohta, minnes välja antud ülesandest ja oma tahtest seda teostada.

§ 37. Edu luurel oleneb peaasjalikult juhi ja meeskonna isiklikkudest omadustest. Isiklik julgus, vaprus ja vastupidavus, kavalus ja osavus abinõude leidmises oma tegevuse varjamiseks ja vastase petmiseks ühenduses kindla tahtmisega ja otsusega antud ülesanne viia eduka lõpuni — need on väärtuslikumad omadused luuretegevusel, mida tuleb õhutada ja arendada igas juhis ja sõduris.

Silmas pidades luure pidevust, luureabinõusid peab kasutama kokkuhoidlikult ja oskusega.

b) Luure teostamine.

§ 38. Jalaväe luurorganid on luursalk ja luurpatrull piilkondadega. Miljal ühte või teist luurorganit kasutada, oleneb olukorrast ja ülesandest, mis neile antakse.

Juhi isiklik luure on alati kasulik ja seda peab toimetama igal juhul, kui seda vähegi võimaldab olukord.

§ 39. Luursalk kujutab endast tugevat luureüksust, kuni ühe jalaväe kompanini. Suurema liikuvuse saavutamiseks on kasulik teda asetada autodele või kühobustele. Temale antakse tarbekorral ligi pioneerosi, soomusautosid, r. k., jalgrattureid, saatesuurtükke jne. Sidepidamiseks luursalgale antakse juure tehnilisi sidevahendeid ja ratsanikke tarviduse järgi. Niisugune segaluursalk omab suure iseisvuse teotsemisel ja ta võib täita tähtsaid ülesandeid nii kaitsel kui pealetungil. Luursalga kui segaüksuse tegevust vaadeldakse lähemalt eeskirjas ühendatud väeliikidele.

§ 40. Luurpatrulli suurus oleneb ülesandest ja olukorrast, milles tal tuleb teotseda ja ulatub kuni ühe jalaväe rühmani. Tarbekorral patrull võib olla asetatud autodele või kühobustele. Patrulli tulejõu suurendamiseks antakse juure temale teatud juhtudel (§ 43) r. k. Sidepidamise hõlbustamiseks määratakse tema käsutusse tehnilisi sidevahendeid ja ratsakäskjalgu. Ka pioneeride juureandmine võib olla kasulik.

§ 41. Luurorgani väljasaatmisel tema juhile igas olukorras tulevad anda järgmised andmed:

— teated olukorrast (vastane, naabrid, maastik, vanema juhi kavatsused); andmeid naabrite ja vanema juhi kavatsuste kohta on keelatud üles kirjutada;

— täppis ülesanne — missuguseid teateid juht temalt nõuab, mis ajaks ja kuhu need teated saata;

— mis teha pärast ülesande täitmist;

— õige kellaaeg.

Antud ülesande täitmiseks luurorgani juhi käsutusse antakse vastavad abinõud. Need abinõud peavad võimaldama täita antud ülesande, samuti olgu aeg selleks õieti arvestatud.

§ 42. Teadete kogumiseks vastasest ja maastikust patrull peab läbi tungima vastase julgestusosadest, et vahenditult muretseda selgust tema peajõudude asetuse, jaotuse ja koosseisu kohta.

Lahingusse patrull astub siis, kui ta teisiti ei suuda enam täita temale antud ülesannet. Sel juhul ta hävitab oma ootamata kallale-tungiga ja vangistab vastase eelosi, jätkates pärast seda antud ülesande täitmist.

§ 43. Luurpatrullile võib teha ülesandeks tähtsate punktide ja vähemate alade vallutamist, et sellega sulgeda teed vastasele.

Niisuguste ülesannete täitmiseks patrull kõvendatakse raskete tulirelvadega ja temale antakse ligi suurendatud arvul laskemoona.

§ 44. Luurpatrulli juht peab võtma tarvitusele kõik abinõud, et antud ülesanne oleks täidetud õigeaks ajaks.

Oma tegevuse moondamiseks ta võib teha meeeldi valekorraldusi ja neid laotada laiali kohalikkude elanikkude keskel, samuti anda valeandmeid meie vägedest, nende kavatsustest jne. Valedokumentide mahajätmine võib samuti olla kasulik. Liikumise varjamiseks vastase läheduses seda tuleb toimetada öösi.

Peale oma otsekohe ülesande patrull on kohustatud koguma andmeid teede ja maastiku kohta, mis ta läbi käinud, panema tähele elanikkude meeoleu ja üldse kõike seda, mis antud olukorras võib olla kasulik juhile.

§ 45. Enne väljaastumist patrulli ülem toimetab temale alluvate järelevaatuse, muretseb tarviliku varustuse ja relvastuse korrasoleku eest.

Meeskonna tutvustamine ülesandega ja olukorraga sünnib kas enne väljaastumist, või aja puudusel tee peal.

§ 46. Patrulli julgestamiseks tema juht saadab välja piilkonnad, jättes osa mehi patrulli südamikku. Patrulli ees, tema liikumissuunas, liigub eelpiilkond, paremal ja vasakul külgi piilkonnad. Külgi piilkonnad saadetakse välja ainult siis, kui seda nõuab liikumistee kõrval asuvate looduslike esemete läbivaatamine (metsasalu, küla, asula, jne.).

§ 47. Patrull tegelikult luurab piilkondadega, kes on kohustatud terve maa-ala, mis on määratud luureks, läbi vaatama tarvilikkudes suunades.

Patrulli juhi peamiseks kohuseks on saavutada julgeolek liikumisel ja edukas ülesande täitmine võimalikult väikese arvu piilkondadega, hoides kokku omi jõude patrulli südamikus.

Patrulli südamiku tähtsamaks ülesandeks on: hoida pidevat sidet väljasaadetud piilkondadega ja tarbekorral valmis olla neid toetama tulega ja toetusosade väljasaatmisega.

§ 48. Patrulli südamik liigub vastavalt maastiku iseäraldustele ja olukorrale kas teed mööda või selle kõrval, tehes hüppeid ühelt varjelt teise varjeni ja kiiresti läbi minnes lagedaid kohti ja kardetavaid alasid. Tarbekorral liikumisest koondravis tuleb loobuda, et mitte kujutada tinedat märki, mis ootamatu tule all võib kanda raskeid kaotusi.

Patrulli juht liigub seal, kust tal on võimalik juhtida terve patrulli tegevust.

§ 49. Vastase ootamatu kallaletungi puhul patrulli südamikule viimane algab võitlust tema hävitamiseks, kuna ettesaadetud piilkonnad jäävad oma kohtadele, toimetades vaatlust ja tarbekorral toetades südamikku.

§ 50. Piilkonna ülesandeks on: vahenditult julgustada seda osa, kust ta on välja saadetud. Oma ülesande täitmisel piilkond peab jääma alalisse sidosse teda väljasaatnud osaga, kokkõlastades oma tegevust viimase tegevusega. Vastavalt maastiku iseäraldustele ja ülesandele ta teotseb $\frac{1}{2}$ —1 km kaugusel väljasaatnud osast. Piilkonna liikumine sünnib vaatluspunktist vaatluspunkti, kusjuures eelmisest punktist vaadatakse valmis uue vaatluspunkti asukoht ja tee sinna asumiseks.

Piilkonna suurus on harilikult kuni üks jagu, ainult erilistel juhtudel ta võib olla suurem.

§ 51. Piilkonna väljasaatmisel tema juhile antakse: teated olukorrast, selle osa ülesanne, kes ta välja saadab, tema enda täppis ülesanne, liikumissuund (eelpiilkonnale täppis maršruut, krokii või kaardiga), kellega pidada sidet ja leppemärgid selleks.

Piilkonna juht, oma ülesande täitmisele asudes, selgitab meeskonnale olukorra ja piilkonna ülesande. Selle järgi ta jaotab nad piiluriteks ja piilkonna südamikuks. Igale piilurile antakse täppis ülesanne, kelle järgi suunda hoida, kellega sidet pidada ja leppemärgid selleks. Ühtlasi määratakse suuniv piilur, kellele antakse täppis suund — asimut kompassi järgi või maršruut ühes krokiiga. Piilurid

üksteisest ja piilkonna südamikust liiguvad harilikult silmaside kaugusel.

§ 52. Piiluri kohused vastase luuramisel ja maastiku läbivaatamisel on vastutavad. Tähtsamad neist on järgmised:

— hoolega panna tähele maastikku ja kõike, mis seal sünnib; eriti hoolega pidada silmas ja läbi vaadata mitmesugused looduslikud esemed ja varjed, kus vastane ennast võiks ära peita;

— liikuda täpsalt kättenäidatud suunas või hoolega pidada silmas antud marsruuti;

— tähelepanelikult pidada sidet naabriga paremal ja vasakul ja piilkonna südamikuga; naabreid mitte segada, vaid oma tegevusega neile kõigiti kaasa aidata; hoolega jälgida ja täpsalt täita antud leppemärke.

§ 53. Liikumistee omale aegsasti ette valmis vaadata. Lagedaid kohti vältida või minna neist läbi kiiresti (tarbekorral joostes). Kõrgeid kohti kasutada ära ümbruskonna vaatlemiseks, mida tuleb toimetada varjatult. Vaatlust toimetada mitte ainult ette, vaid ka paremale ja vasakule. Metsas liikudes pidada silmas, et vastane ennast võib olla peitnud ka puude otsa. Üldiselt piilurid on teotsenud hästi, kui nad on suutnud panna tähele maastikul kõike, mis seal sünnib, jäädes ise sealjuures tähelepanematuks vastasele.

Vastast silmates piilur vangistab tema või, kui see tingitud antud ülesandest, hävitab oma tulega. Kui vastane ei takista piilurile tema ülesande täitmist, siis tema ilmumisest piilur ainult teatab leppemärgiga piilkonna juhile, jätkates sealjuures temale antud ülesande täitmist.

Vastasega ootamatult kokku puutudes, pii-

lur peab püüdma vähemalt sellest teada anda püssi pauguga.

§ 54. Öösi piilurid teotsevad lühendatud distantsidel ja vahedel. Kuna öösi nägemine on raskendatud, siis suurimat rõhku panna kuulamisele. Kuulamist toimetada on kasulik, pannes kõrva vastu maad. Liikumissuunad ja marsruut tulevad öösi ära tähendada eriliselt täpsalt ja märgatavalt. Kõrgeid kohti ja eralduvaid foone tuleb vältida. Sidepidamiseks kasutada tasaseid häälesignaale. Maastikul liikudes täieline vaikus on eeltingimuseks. Julgus, külmveri, otsustavus ja dissipliin omandavad erilise tähtsuse.

§ 55. Luure tagajärgedest teatatakse teatega, mis harilikult koosneb lihtsast, kuid täpsast krokiist või perspektiivvisandist, mida täiendatakse kirjaliku või suulise seletusega. Krokii täiendab kaarti ja ta esitatakse siis, kui orienteerumine olukorras sünnib kaardi järgi. Perspektiiv visand on eriti kasulik siis, kui on tarvilik orienteeruda olukorras otsekohe maastikul. Teateid saadetakse sellele ülemale, kes luureosad välja saatis.

§ 56. Luure teate kokkuseadmisel märgitakse ära täpsalt:

- koht, kust teade saadetud;
- kellelt on teade saadetud;
- täppis aeg, millal teade on välja saadetud.

Teate sisu peab olema õige, täppis, lühike ja selge. Kirjutada tuleb selge käekirjaga nii, et see isegi nõrga valgustuse juures oleks kergesti loetav. Kohanimed välja kirjutada kaardi järgi ja alla kriipsutada. Klambritesse panna need nimetused, mida tarvitatakse kohalikkude elanikkude poolt.

Teravalt eraldada seda, mis luurorgan ise oma silmaga on näinud, sellest, mis ta on kuulnud teiste käest.

§ 57. Tähtajalisi teateid luurorganilt võib nõuda kas kindlateks kellaaegadeks, või teatud maastiku punktides möödumisel. Tähtajalise teate peab saatma välja niisuguse arvestusega, et ta jõuaks kohale määratud ajaks.

§ 58. Erakorraliselt luuorgani juht on kohustatud teatama:

— esimesest kokkupuutumisest vastasega, või kui ta vastast seal ei leidnud, kus viimane arvati olevat;

— lahtise tiiva leidmisest vastase juures;

— määratud punkti jõudmisel.

Tagasi tulles luurorgani juht esineb üksikasjalise seletusega kõige selle kohta, mis ta on näinud oma luuretegevuse ajal.

§ 59. Koos jalaväe luurega teotsevad ka teiste väeliikide luurajad. Suurtükivägi saadab välja vastavalt saadud ülesannetele, koos jalaväega oma luurosad, kes otsivad võimalusi suurtükiväe vaatluse ja tule organiseerimiseks.

Pioneerluure otsib abinõusid ettetulevate takistuste võitmiseks, sildade parandamiseks jne.

B. VAATLUS.

§ 60. Jalaväe vaatluse eesmärgiks on nägemis- või kuulmismeelte abil (gaasivaatlusel — ka haistmine), kasutades tarbekorral tehnilisi abinõusid nende kõvendamiseks, panna tähele kõike seda, mis võiks anda teateid vastasest, maastikust ja oma vägedest.

Vaatlust toimetatakse seega nii vastase kui oma vägede tähelepanemiseks.

Vaatluse ulatus ja täpsus — seega kogutud andmete väärtus oleneb:

- vaatleja individuaalsetest omadustest;
- sellest, kuivõrra täielikud on kasutatavad vaatlusabinõud — niihästi need, mille abil vaadeldakse, kui ka need, mille abil registreeritakse vaatluse tagajärjed (foto).

§ 61. Vaatlus jaguneb maapealseks ja õhustvaatluseks. Jalavägi toimetab ainult maapealset vaatlust. Peale selle ta peab oskama pidada sidet oma lennuväega, kes luurab ja vaatleb tema kasuks. Kuidas jalavägi end varjab maapealse ja õhustvaatluse eest, on käsitletud peatükis „Moondamine“ (§§ 83—112).

Maapealset vaatlust toimetatakse:

- maastiku ja seal ilmuvate märkide ja tegevuste tähelepanemiseks;
- õhu ja sealt ilmuvate märkide ja tegevuste tähelepanemiseks.

Esimest toimetab ainult lahingjärgus asuv jalavägi. Viimast on kohustatud toimetama kõik jalaväe osad ükskõik kus kohas või missuguses olukorras nad ka ei viibiks.

Gaasivaatlust käsitletakse peatükis „Gaas jalaväe lahingus“ (§§ 113—127).

§ 62. Jalaväe maapealse vaatluse eesmärgiks on:

- lahingvälja vaatlemine, pannes tähele maastikku ja vastast — tema asetust ja tegevust;
- naaberosade ja neilt antud signaalide tähelepanemine;
- tuletagejärgede vaatlemine ja uute märkide leidmine tulistamiseks;
- õhumärkide vaatlemine.

Mõni neist eesmärkidest ühele vaatelejale võib olla enam tähtis, teistele vähem, vastavalt selle üksuse ülesandele ja tarvetele, kelle kasuks vaatlust toimetatakse.

§ 63. Maapealne vaatlus on kõige lihtsam ja kindlam vaatlusviis. Et saavutada häid tagajärgi, ta olgu pidev ja vastavalt olukorrale toimetatud võimalikult täpsate abinõudega. Peale selle peab olema tagatud side vaatluse abil saadud teadete edasiandmiseks. Et seda saavutada, jalaväe vaatlus koondatakse vaatluspunktidesse (V. P.), kus kas pannakse välja erilised vaatluspostid, või seal toimetab vaatlust vastav juht isiklikult (juhi isiklik vaatlus).

Nii ühel kui teisel juhul vaatelejale olgu tagatud võimalus täpsaks ja pidevaks vaatlemiseks, milleks:

— V. P. ja seal asuv vaateleja ning terve tema tegevus olgu täiesti varjatud vastase vaatluse eest; võimalust mööda vaateleja katta ka vastase tule eest;

— V. P. varustada tarvilikkude sideabinõudega vaatlustagajärgede edasitoimetamiseks.

Peale selle iga tähtsama V. P. varustuse hulka kuuluvad täpsad kaardid ja tehnilised vaatlusabinõud suurema täpsuse saavutamiseks vaatlemisel.

§ 64. V. P. valikul maastikul peab pidama silmas järgmist:

— et oleks tagatud pidev vaatlus tervel rindel; tähtsamatele suunadele ja teedele koondada vaatlus mitmest V. P.;

— et oleks tagatud vaatlus naabrite lahingpiirkondadesse;

— et oleks võimaldatud vaatlus vastase

asetuse sügavusse, tema tiibadele ja lähenemisteedele;

— et vaatlus oleks organiseeritud sügavusse.

V. P. esialgset valikut toimetatakse kaardi järgi. Harilikult neid tuleb otsida niisugustel maastiku punktidel, mis võimaldavad kauget vaatlust laiemas ümbruskonnas.

V. P. varjamise otstarbel ta olgu asetatud sarnaselt, et oleks võimaldatud kaetud juurepääs seljatagusest.

V. P. asetamisel metsa tuleb valida niisuguseid puid, mis ei eraldu teistest. Ühltasi V. P. asetada metsa sügavusse.

§ 65. Vaatlusposti väljapanekul V. P. temale antakse:

— täielikud teated olukorrast;

— üksuse ülesanne, kelle kasuks ta vaatleb;

— tema enda täppis ülesanne, näidates käte kaugete esemete järgi maastikul tema vaatlussektor ja andes sellest temale kaart või krokii.

Vähemates üksustes (jagu, rühm, kompani) peale krokii tuleb anda vaatlussektori perspektiiv-visand. Vaatlussektorite määramisel kahele kõrvuti asuvale vaatluspostile tuleb asetada neid vaheliti, et tagada pidevus vaatlemisel;

— tähtsamad suunad ja rajoonid, millele tuleb pöörata erilist tähelepanu;

— olenevalt ülesandest vastavad optilised abinõud vaatluse toimetamiseks;

— kuhu saata vaatlusest kogutud teated ja sideabinõud nende kiireks edasitoimetamiseks (tarbekorral leppemärgid, signaalid jne.).

Vaatlusposti määratakse vähemalt kaks vaatlejat, üks neist vanem. Tähtsamatesse V. P. määratakse ohvitsere.

§ 66. Vaatlusposti kohuseks on:

— valida omale soodus asend vaatlemiseks nii, et ta võiks näha tervelt temale kättenäidatud sektorit, jäädes ise sealjuures tähelepanematuks;

— temale määratud sektoris põhjalikult tutvuda maastikuga, erilist tähelepanu pöörates kättenäidatud tähtsamatele suunadele ja teedele; ühtlasi luua silmaside (kui see on võimalik) naabriga;

— alaliselt jälgida kõike, mis sünnib vaatlussektoris, sellest tarbekorral viibimata teatades lähemale juhile; teatud vaatluspostides vastava juhi määramisel peetakse vaatluskauistikut, kuhu määratud korras kantakse sisse kõik teated, mis olid kogutud vaatlusel;

— viibimata alarmeerida üksus, kui post on pannud tähele ohtu vastase poolt.

Vaatluspost ei või loobuda temale antud ülesande täitmisest senikaua, kui ta ei ole vahetatud. Postil on keelatud suitsetada, kõrvaliste isikutega kõnelda, üldse kõike seda toimetada, mis paljastaks posti asukohta või kuidagi võiks viia kõrvale posti tähelepanu temale antud ülesande täitmisest.

§ 67. Vaadeldava eseme asukoht maastikul tarbekorral määratakse kindlaks lõigetega mitmest V. P. Selle meetodi täpsus oleneb V. P. kaugusest üksteisest ja nende abinõude täpsusest, millega löiked on saavutatud.

§ 68. Pealetungil vaatluspost liigub edasi koos selle üksusega, mille kasuks ta vaatlust toimetab. Vastavalt üksuse ülesandele ja olukorrale edasiliikumine võib sündida esemelt esemele, kusjuures iga uus V. P. valitakse ette kaardi järgi.

Jalaväe vähemates üksustes — rühm, kom-

pani, pataljon — vaatlust toimetavad sidevaatlejad. Sidevaatleja, kui ta juhi poolt on määratud lahinguvälja vaatlejaks pealetungil või kaitsel, toimib vastavalt § 66.

§ 69. Juhi isiklik vaatlus on tarvilik igas olukorras ja igasuguse lahingülesande täitmisel. Eriliste vaatluspostide väljapanek ei vabasta veel juhti isiklikust vaatluse toimetamisest. Eeskätt juht on kohustatud igakord, kui seda olukord vähegi võimaldab, toimetama isiklikku vaatlust järgmistel juhtudel:

- enne saadud ülesande täitmisele asumist;
- lahingu kestel selle käigu jälgimiseks.

Nii pealetungil kui kaitsel iga jalaväe juht valib omale ühe või mitu V. P.

§ 70. Öösi vaatlus nägemismeele abil annab rahuldavaid tagajärgi kuuvalgetel öödel või erilise kunstliku valguse (helgiheitjad, raketid jne.) kaasabil. Viimast abinõu tuleb kasutada igal juhul, kui vaja täpsalt vaadelda teatud raiooni või saada kindlaid andmeid vastase kohta selles raioonis. Halbadel valgustustingimustel öösi vaatluse ulatus on piiratud ja võimalik ainult kitsamas piirkonnas.

Kunstliku valgustuse puududes pimedatel öödel vaatluposte tuleb asetada võimalikult madalale, et nad võiksid vaatlust toimetada alt üles.

§ 71. Nägemismeele asemele öösi kunstliku valgustuse puudusel ja udus asub kuulmismeelel.

Parema kuulamise võimaldamiseks post peab toimima täielises vaikusel. Aegajalt kuulatada hinge kinni pidades, püüdes eraldada öö vaikusel vähematki müra, mis võiks anda märki vastase olemasolust: jala astumine, köhatamine, puu oksa murdumine jala all jne.

D. ÕHUKAITSE.

§ 72. Õhuvastane jalaväele on eriti karde-tav siis, kui tal on õnnestunud jalaväge tabada o o t a m a t u l t — liikumisel koondatuna kolon-nidesse, või lahtisel maastikul asetatuna koon-datud rivikordades.

Ootamatuse vältimiseks jalavägi, teotsedes alati moondatult vastavalt olukorrale, peab korraldama ühtlasi õ h u k a i t s e t tema käsu-tuses olevate abinõudega.

Õhukaitse eesmärk on:

— toimetades õ h u v a a t l u s t, vastast õhus ilmsiks teha ja sellest aegsasti hoiatada jalaväe osi tarvilikkude ettevaatusabinõude tarvitusele võtmiseks; ühtlasi kavakindlalt koguda andmeid vastase lennuväe tegevuse kohta;

— õhus ilmsikstulnud vastast hävi-tada, või teda vähemalt takistada tema üles-ande täitmisel.

§ 73. Õhukaitse otstarbel vastavalt olukor-rale rügüli või patüli korraldusel määratakse õ h u k a i t s e p o s t i d.

§ 74. Õhukaitsepostis seatakse üles õhu-kaitse-kuulipilduja, mis on asetatud erilisele alusele ja varustatud ringsihikuga. Õhukait-seks võib kasutada üheväärikalt nii kergeid kui raskeid kuulipildujaid.

Ühtlasi õhukaitsepost varustatakse tarvilik-kude abinõudega õhuvastase kuulamiseks (mootori müra) ja vaatlemiseks. Eri-liste abinõude puudusel kuulamist ja vaatle-mist toimetatakse palja kõrva ja silmaga.

§ 75. Õhukaitsepostide asukohad valitakse välja kaardi järgi nii, et posti vaatluse ulatus oleks võimalikult suur. Ei ole soovitav kõrgete

metsade, külade jne. lähedus postile, mis horisondi kinni katavad ja sellega õhuvaatlust takistavad.

Õhukaitsepostide poolt kaitsetavad raioonid on piiratud sellega, et kuulipildujast võib tagajärjekalt tulistada ainult neid lennukeid, mis temast otsejoones ei ole kaugemal kui 1000 m ja et lennuk oleks võetud risttule alla vähemalt kahest omavahel kindlas ühenduses olevast õhukaitse postist.

§ 76. Lähenedemisel, kus jalavägi liigub veel kolonnidena, õhukaitsepostid määratakse kolonni juhi korraldusel ja asetatakse vastavalt § 75. nõuetele nii, et kolonn tervel liikumise ajal oleks kaitstud õhuvastase eest. Niipea kui kolonn on läinud läbi sellest raioonist, mida õhukaitsepostid kaitsevad, postid võetakse maha ja nad ühinevad oma osaga, kuna liikumise suunas pannakse välja uued postid.

§ 77. Kallaletungil ja kaitsel, mil jalavägi teotseb maastikule kohanenud hõredates lahingkordades, kallaletung õhust temale on vähe kardetav. Õhuvaatlust siin toimetavad lahinguvälja vaatlejad, pannes tähele ka vastase lennuväe tegevust. Võitlusest vastase väga madalalt lendavate lennukitega võtavad tarbekorral osa kerged ja rasked kuulipildujad. Erilised õhukaitsepostid rügüli korraldusel määratakse siin ainult suuremate varuasukohtade, laskemoona väljaandmise punktide jne. kaitseks.

§ 78. Õhukaitseposti väljapanekul temale teatatakse:

— andmed vastasest; tähtsamad suunad, kust võib oodata vastase õhukallaletungi ja millele tuleb pöörata erilist tähelepanu;

— aegajalt teated meie lennukite ülelendamise aja kohta; meie ja vastase lennukite äratunde märgid;

— posti täppis ülesanne; ülesande andmisel määratakse täppis kaitsesektor;

— üksuse ülesanne ja asukoht, mida post kaitseb;

— teated sellekohta kus asub lähem naaber-õhukaitsepost ja tema ülesanne;

— signaalid ja leppemärgid, mis antakse lennukite ilmumisel;

— kuidas registreerida andmed vastase lennukite kohta.

§ 79. Õhukaitsepost peab olema alalises ja vahetus ühenduses selle jalaväe osaga, mida ta kaitseb. Vastase lennuki ilmumisel ta teatab sellest viibimata kokkulepitud signaaliga või leppemärgiga. Traatühenduse olemasolul teatatakse ka suund (kompassi järele), kust lennuk läheneb.

Lennuki lähenemisel soovitavale kaugusele avatakse tema pihta tuli.

§ 80. Signaalide ja leppemärkide tähelepänemiseks õhukaitsepostilt jalaväe osas, kust post on välja pandud, määratakse vaatleja. Vaatleja, asudes juhi otsekohehes läheduses, annab temale teada signaali ilmumisest. Vastavalt sellele, missuguse ülesande oli saanud jalaväe üksus ja olukorrale, juht otsustab, kuidas teotseda.

Tarbekorral üksuse tegevus õhuvastase ilmumisel võib olla ette kindlaks määratud ja sünnib vaatleja poolt antud alarmi signaali järele.

§ 81. Vastase lennukite tegevuse tähelepänemiseks ja registreerimiseks võib olla tarvi-

lik eriliste õhuvaatluspostide väljapanemine, mis teotsevad vastavalt §§ 78—80.

§ 82. Vaatlejate arv õhuvaatluspostil oleneb ülesandest, mis postile antud ja olukorrast. Kui postile on ülesandeks tehtud toimetada vaatlust 360° ringil, siis peab olema määratud vähemalt 2 vaatlejat.

5. peatükk.

MOONDAMINE.

A. MOONDAMISEST ÜLDSE.

§ 83. Moondamise all tuleb mõista kõiki neid tegevusi, mille eesmärgiks on vastast petta ja teda eksiärvamisse viia tõelise seisukorra ja kavatsuste kohta.

Moondamine on mõjuvaim abinõu ootamatuse saavutamiseks, mispärast iga sõjaline ettevõtte, missuguses olukorras ta ka ei sünniks, olgu toimetatud moondatult.

§ 84. Luure ja vaatlus on moondamise peamised vaenlased. Võitluses nendega vastase petmise otstarbel moondamise eesmärgiks on: varjates tõelisust, tuua esile seda, mis näiliselt paistab tõenäolisena.

Ainult varjumisega moondamisel ei suudeta saavutada rahuldavaid tagajärgi, sest et harva on võimalik maastikul täitsa peita moondavate objektide olemasolu (elavjõud, kaitseehitised jne.). Sellepärast käsikäes varjumisega on tarvilik vastases kutsuda esile petlikke ettekujutusi meie kavatsustest ja tegevustest. Seda saavutatakse valeteadete laialilaotamisega, mitmesuguste valevõtete kasutamise ja näilikkude tööde abil (näilikud ehitised, positsioonid jne.).

§ 85. Et teatud objekti moondata vastase luure ja vaatluse eest õhust ja maalt, selleks peab kaotama kõik need tundemärgid, mille järgi vastane objekti võiks ära tunda ja mis teda seega paljastavad.

Sageli moondamine saavutatakse kõige hõlpsamini, andes objektile petlik väline kuju.

§ 86. Harva on võimalik suuremat sõjalist ettevõtet (suuremate jõudude koondumisi jne.) moondata vastase eest tervikus. Niisugustel juhtudel tuleb püüda seda saavutada kõige tähtsamates raioonides, kuhu siis ka koondada kõik moondamisabinõud.

Kõige tähtsam on moondata elavjõude, nende suurust, koosseisu ja lahingrühmitust.

Mida suurem on objekt, seda enam ta on tähelepanev ja selle tagajärjel raskemini moondatav. Sellepärast suuri objekte maastikul niipalju kui võimalik tuleb asetada hajutatult, näiteks suuremaid väeüksusi paigutada puhkusel korrapäratult laiali või liikumisel neid jaotada vähemateks kolonnideks, samuti kaitseehitisi asetada gruppidega laiali paisatult ja kohandatult maastikule.

§ 87. Moondamisel tuleb arvestada olukorda. Osale antud ülesanne, maastiku iseloom, ilmastiku tingimused ja vastase vaatluse iseäraldused on peamisteks teguriteks moondamise läbiviimisel.

Eriti õhufoto sünnib moondajat täpsale, asjatundlikule tegevusele.

Ühtlasi moondamine olgu teostatud plaanikindlalt, kooskõlas nende üldiste operatiivsete kavatsustega, mille kasuks teda tarvitatakse.

Moondamisvõtted ja abinõud olgu võimalikult mitmekesised. Edu moondamise teosta-

misel jalaväes oleneb peaasjalikult juhi ja sõduri isiklikust leidlikkusest ja tahtest igas olukorras ennast ja oma tegevust moondada, kasutades selleks kõiki käepärast olevaid materjale ja abinõusid.

Väljaõppega moondamisvõtete ja abinõude kasutamine peab olema muudetud alaliseks harjumuseks nii juhile kui sõdurile.

B. MOONDAMISVÕTTED JA ABINÕUD.

§ 88. Jalavägi oma tegevuse ja tööde moondamiseks kasutab ära:

- maastiku looduslikke omadusi;
- aja- ja ilmastiku tingimusi;
- petlikke tegevusi ja valetateid;
- mitmesuguseid tehnilisi vahendeid (värvimine, suitsukate jne.).

§ 89. Maastiku kasutamise all moondamise otstarbel tuleb mõista temale kohane mist, s. o. nende maastiku omaduste ära kasutamist, mis võivad pakkuda kaitset ja varju jalaväele. Need on:

- maapinna reljeef, mitmesugused kohalikud esemed ja taimestik.

§ 90. Maapinna reljeef võib varjata jalaväelast eeskätt maapealse vaatluse eest. Selleks on tarvilik aegsasti õppida tundma vastase vaatlusvõimalusi, eriti tema maapealsete vaatluspunktide asukohti. Selle põhjal on võimalik leida maastikul neid varjualasid, kuhu ei küüni vastase vaatlus ja mida seega võib kasutada ära jalaväe asetamiseks ja liikumiseks. Harilikult osutuvad varjualadeks orud ja lohud maapinnal, vähemad kunstlikud süvendid — kraavid, mürsuaugud, kõrgendikkude tagumised längud jne.

§ 91. Kõrgendikud soodustavad küll

vaatlust ja sageli tulistamist, kuid neist tuleb hoiduda jalaväe asetamisel ja liikumisel maastikul, sest nad kisivad enda peale vastase tähelepanu ja tule.

Orud ja süvendid on ohtlikud siis, kui maastikul on oodata gaasikallaletungi.

§ 92. Maastikul asuvaid kohalikke esemeid (asulad, külad) ja taimestikku (metsad, võsa, rohi jne.) jalavägi kasutab ära varjumiseks nii maapealse kui õhust vaatluse eest.

Sealjuures tuleb pidada silmas, et lagedal maastikul asuvad üksikud vähemad metsasalud ja külad võivad küll pakkuda varju vähematele jalaväe osadele, kuid nad on ühtlasi headeks orienteerumispunktideks suurtükiväele ja selle tõttu kisivad enda peale vastase tuld.

Hõredad lehtmetsad talvel on läbipaistvad vaatlemisel õhust.

Arvestades vastase maapealset vaatlust, tuleb kasutada liikumiseks ja jalaväe asetamiseks eeskätt niisuguseid alasid ja lähiseid, mis ei ole vaadeldavad vastase vaatluspunktidest. Neid alasid tuleb määrata kindlaks aegsasti kaardi järele. Igal juhul hoiduda asetumisest niisugustesse punktidesse ja sarnaste esemete lähedusse, mis selgesti eralduvad ümbuskonnast.

§ 93. Kohalikud esemed, samuti kõrgendikud päikese paistes heidavad tihedamaid ja hõredamaid varjusid maapinnale. Jalavägi nii pealetungil kui kaitsel peab ära kasutama osavasti neid varjusid oma tegevuse ja tööde moondamiseks nii maapealse kui õhustvaatluse eest.

Olenevalt maapinna iseloomust (liivane, savine, põld jne.), teda katvast tai-

mestikust ja kohalikkude esemete iseäraldustest, maastik eraldub teatud raioonis ka oma värvilt. Värvide ja varjude kombinatsioon igale maastikule, mis ei ole täiesti sile ja lage, annab üldiselt kirju, mitmekesise iseloomu.

Jalavägi peab õppima tundma aegsasti oma luurorganite kaudu igas olukorras selle maastiku iseloomu iseäraldusi, kus tal tuleb teotseada, et vastavalt sellele kasutada ära neid iseloomu jooni, mis tema tegevust võivad moonutada.

Mida kirjum ja mitmekesisem on maastik oma reljeefi, värvi, varjude ja kohalikkude esemete poolest, seda hõlpsamini ta moondab jalaväe tegevust.

Looduslikkude varjete puudumisel tuleb luua kunstlikke varjeid ja esemeid. Nad kõik olgu täiesti sarnased looduslikkudele esemetele ja kooskõlas maastiku üldise iseloomuga. Millegagi nad ei tohi muuta maastiku endist väljanägemist ega äratada vastase tähelepanu oma ilmumisega.

§ 94. Liikumisel ja pealetungil tuleb kasutada eeskätt varjatud lähiseid. Olevalt ülesandest ja olukorrast valida liikumistee nii, et ta oleks varjatud maapinna reljeefiga või kohalikkude esemetega ja taimestikuga.

Selleks valida liikumiseks orgusid ja metsasalusid, võsastikke ja külasid. Lagedatest, hästi vaadeldavatest kohtadest minna läbi kiirelt üksikult või korrapäratute gruppidenä. Peatuda ja puhata alati ainult varjualadel.

Vastase lennuki ilmumisel on kasulik peatuda. Kui vastane on juba meie liikumist tähele pannud, siis teda võimalikult petta, liikudes ajutiselt vastupidises suunas.

Kaitseeljalavägi peab kohandama oma kaitseehitised maapinna üldisele kujule, hoidudes sirgjoonelistest ja korrapäraselt asetatud vormidest.

§ 95. Aja ja ilmastiku tingimused võivad kas soodustada või takistada vastase vaatlust maa pealt ja õhust, millele vastavalt neid tingimusi võib kasutada ära meie tegevuse moondamiseks vaenlase eest. Moondamisabinõudena siin esinevad: ööpimedus, tihe udu, vihm, lumetuisk, madal pilvitus jne.

Öisest tegevusest ja tegevusest udus v. §§ 645—671.

§ 96. Pettetegevuse hulka kuuluvad demonstratsioonid ja mitmesugused näilikkud või valeehitised. Mõlemate eesmärk on: vastasele anda petlik ettekujutus meie vägede tegevusest ja asetusest, millega ta viiakse eksiarvamusse meie tõeliste kavatsuste kohta.

§ 97. Demonstratsiooniga juhitakse vastase tähelepanu kõrvale sellest suunast, kust viiakse peahoop. Et demonstratsioon annaks soovitatavad tagajärjed, selleks on tarvilik:

— et demonstreerivad osad oma tegevust võtaksid tõsiselt, mispärast ainult vanemale juhile võib teatada sellest, et tegevus on demonstreeriva iseloomuga;

— demonstratsioon valmistatakse ette tõsiselt ja vastavalt olukorrale; ka demonstratiivsed ettevõtted tulevad moondata, milleks aitab kaasa valekäskude ja dokumentide laialilaotamine.

§ 98. Näilikkude ehitiste (teede, kaevikute jne.) valmistamisel tuleb pidada silmas, et nad ainult siis täidavad oma otstarvet, kui nad vastasele näivad tõelistena.

Siit välja minnes, nad peavad olema aseta-

tud niimoodi, nagu oleksid asetatud vastavalt samale kohale tõelised ehitised.

Näilisi ehitusi tuleb moondada, kuigi seda võib teha vähem hoolsalt kui tõelisi ehitisi. Peale selle aegajalt neis tuleb näidata elu ja tegevust, näiteks, toimetada laskmisi vale kuulipildujate pesadest, näidata liikumist valeteedel jne.

§ 99. Tehniliste vahenditena moondamise otstarbel kasutatakse ära:

— kaitsevärve — riietuse, soomusmasinate jne. moondamiseks;

— erilisi moondamisvahendeid — võrgud, kuued, katted jne.;

— kohapeal kasvavat taimestikku;

— suitsukatteid;

— kõla sumbutamist, näiteks tankide liikumist sumbutada suurtüki tulega jne.

D. ÜSIKUTE OBJEKTIDE JA TEGEVUSTE MOONDAMINE.

a) Üksikvõitleja moondamine kohapeal.

§ 100. Maapealt vaadeldes üksikvõitleja eraldub eeskätt valge silmnäo, käte ja mitmesuguste läikivate asjade läbi riietel ja rakmetel (nööbid, läikiv tääk jne.).

Õhust vaadeldes üksikvõitleja paistab tumeda täpina, kusjuures heledal tagapõhjal — lumi, valge tee pind, roheline väli jne., selgesti on näha tema vari.

Üksikvõitleja moondamiseks kasutatakse ära: 1) vähemad maapinna ebatasadused — kraavid, mürskude augud, lohud, künkad, 2) vähemad kohalikud esemed — kännud, kivid, heina ja vilja kuhilad, aiad, põõsad jne. Punk-

tides 1 ja 2 nimetatud vahendid moondivad üksikvõitlejat nii oma värvi ga kui ka nendelt heidetud varjuga.

§ 101. Asudes lagedal, üksikvõitleja peab raskendama enda vaatlemist, oma asendiga moondives. Selleks asuda lamades, peites ära silmnäo ja käed; püsida võimalikult liikumatu, tarbekorral liikuda või oma asendit muuta pikaldase liigutusega. Püssi hoida horisontaalselt, kattes kinni tema läikivaid osi.

Moondamiseks on otstarbekohane kasutada ära ka puuksi, rohtu, telgiriidet või mõnda muud käepärast olevat materjali, määrada ära mudaga nägu, käed ja rakmete läikivad osad jne.

On soovitav eriliste kuubede kasutamine, mis valmistatakse talvel — valgest, suvel — kaitsevärvi riidest. Sealjuures tuleb silmas pida, et kõik need vahendid ja võtted oleksid kooskõlas selle ümbruskonnaga kus üksikvõitleja teotseb.

b) Üksikvõitleja moondivamine liikumisel.

§ 102. Peale § 100 ülesloetud tunnuste liikumine ise äratav vastase vaatleja tähelepanu nii õhust kui maa pealt, hõlbustades seega üksikvõistleja äratundmist. Öösi paljastavateks tunnusteks on: jala astumisest tekkinud müra, rakmete ja relva kolin, suitsetamine jne.

Liikumise moondivamiseks kasutada kõige pealt varjulaasid ja looduslikke esemeid, mis liikuva inimese võivad kinni katta nii maa-pealse kui õhustvaatluse eest.

Vastase lennuki ilmumisel teda aegsasti tähele panna ja olenevalt saadud ülesandest ja

olukorrast ennast ära peita lähema puu, maja, põõsa, kivi jne. varju. Kui see enam ei ole võimalik, liikumatult maha heita.

§ 103. Lahtistest aladest, mis on vastase poolt vaadeldavad, läbi minna joostes. Puhkamiseks kasutada lühikesi peatusi varjualadel.

Tarbekorral liikuda edasi roomates. Lühikeste kiirete hüpete teostamisel, mis vahelduvad roomamisega, üksikvõitleja muutub liikumisel väga raskesti vaadeldavaks vastasele. Sealjuures moondamiseks võib kasutada puuksi, viljavihke jne., neid kinnitades oma riiete ja rakmete külge.

§ 104. Maastikul asuvaid kõrgendikke mööduda, mitte nende harjadele ronides; kui see siiski on tarvilik, siis seda teha roomates ja ettevaatlikult. Metsas liikudes hoiduda kasutamast sihte ja hõlpsasti vaadeldavaid teid, samuti mööduda lagendikkudest. Metsadest väljatulekul, hoides puude varju, tähelepanelikult toimetada eelseisva maastiku vaatlust, valides endale kõige enam varjatud tee liikumise jätkamiseks.

§ 105. Öisel liikumisel toimida tasa ja kärata. Sammuda edasi vaikselt, mitte komistada ega kukkuda milleks tõsta kõrgele jalgu; jookstust öösi tuleb hoiduda. Kõik kolisevad rakmete osad kinni köita, laskemoona kottides hoida ainult pidemetes padruneid, paunades kõik kõvad asjad mähkida pehmetega.

Ümbruskonna valgustamisel helgiheitjaga või raketiga viibimata liikumatult paigale jääda, kattes kinni relvade läikivad osad. Võimaluse korral valgusvihu lähenemisel liikumatult maha heita, end varjates kohalikkude esemetega.

d) Kuulipilduja moondamine.

§ 106. Kuulipildujad lahingus moondatakse:

— neid asetades maapinna reljeefi või kohalikkude esemete varju;

— neid paigutades kaevikutesse, aukudesse, kraavidesse jne.

Häid tagajärgi annab kuulipilduja katmine võrkudega. Vastase petmiseks kuulipildujale tuleb valmistada mitu laskekohta, mille vahel on varjatud alasid kuulipilduja ümberpaigutamiseks. Kuulipilduja tuleavamine mitmelt laskekohalt järjekorras viib vastase vaelearmusele meie relvade arvu kohta. Kuulipilduja varustamist padrunitega tuleb toimetada ainult varjatult, kasutades selleks öö pimedust või maastikul leiduvaid varjualasid.

Olenevalt ülesandest tuli kuulipildujaist avada võimalikult hilja. Kaugeid laskmisi toimetada ajutistest laskekohtadest.

e) Jalaväe üksuse moondamine liikumisel õhustvaatluse eest.

§ 107. Õhust vaatlejale liikuv jalaväe kolonn paistab tumeda ribana; märgatav on ka tääkide läikimine.

Moondamise otstarbel lennuki ootamatul ilmumisel tuleb — liikumatult seisma jääda ja katta kinni relvade läikivad osad.

Kui lennukit on märgatud aegsasti, tuleb

— liikuv üksus viia teeäärsete puude varju, või ta ära peita olemasolevatesse kraavidesse. Metsa olemasolul seda ära kasutada. Liikumissuuna moondamiseks teatud juhtudel on kasulik liikuda ajutiselt vastupidises suunas.

Viimast tegevust raskendab voori kaasasolu. Külades end peita majade varju ja hoovidesse.

§ 108. Jalaväe liikumise moondamise üldise reeglina kõiki liikumisi ja ümberpaigutusi on soovitatav läbi viia öösi.

E. MOONDAMISLUURE.

§ 109. Moondamisluure eesmärgiks on:

— vastase moondamisvõtete ja abinõude paljastamine;

— andmete kogumine sellekohta, kuidas kõige edukamalt ja hõlpsamini moondada oma jalaväe tegevust.

Moondamisluure peab olema pidev ja seda toimetavad kõik jalaväe üksused koos üldise jalaväe luurega (v. §§ 38—59).

§ 110. Vastase moondamisvõtete ja abinõude paljastamiseks alaline, pidev luure ja vaatlus õhust ja maalt annab kõige paremad tagajärjed. Sealjuures nii luuret kui vaatlust tuleb toimetada vastasele tähelepanematult, paljastades tema tegevust enne, kui ta seda on suutnud moondada. Vaatlus ja luure tiibadelt või vastase asetuse sügavusse on kõige mõjuvam.

Õhufoto piltide üksikasjalik uurimine, mille tagajärgedest õigeaegselt teatatakse jalaväele, on viimasele suureks abiks vastase kavatsuste paljastamisel. Vastase poolt valmistatud näilikke ehitisi võib eraldada tõelistest, järjekindlalt vaadeldes seal toimetatavaid eluavaldusi, samuti kogudes andmeid nende kohta vangidelt ja ülejooksikutelt.

§ 111. Oma jalaväe tegevuse moondamise otstarbel moondamisluure peab selgitama:

— vastase V. P. asukohad, vaatlusviisid ja

varjualad, mis on kaetud vastase maapealse vaatluse eest ja mida võib seega kasutada jalaväe nägematuks lähenemiseks vastasele;

— maastiku ja looduslikkude esemete isäraldused, nende värvi, kasvava taimestiku ja maapinna omaduste suhtes;

— moondamiseks kohapeal saadavaid materjale — looduslikke ja kunstlikke, viimaseid külades ja asulates;

— ilmastiku tingimusi, millel on tähtsust moondamisel.

§ 112. Moondamisluure tulemuseks on kroki, mille seab kokku selle luure toimetaja, sinna peale kandes:

— lähised ja tähtsamad looduslikud esemed — metsad, võsa, külad jne., mis katavad jalaväge vastase õhust- ja maapealse vaatluse eest;

— varjualad, mis on kaetud maapinna reljeefiga vastase maapealse vaatluse eest;

— eriti ohtlikud punktid ja alad, mida jalaväel tuleb vältida.

Krokiile juurdelisatud legendis tähendatakse ära esemete ja varjualade suurus ja nende muud omadused, mida ei saa väljendada joonisega.

6. peatükk.

GAAS JALAVÄE LAHINGUS.

A. GAASI TARVITAMINE LAHINGUS.

§ 113. Lahinggaas on võitlusabinõu, mille massiline kasutamine jalaväe vastu võib tekitada raskeid kaotusi, kui see on sündinud ootamatult. Gaasi võib kasutada järgmisel eesmärkidel:

— vastase elavjõude teatud piirkonnas hävitada (mürgised gaasid);

— teda ajutiselt võitlusvõimetuks teha (ärritavad ja pisaraidtekitavad gaasid);

— teatud raioone (teede sõlmpunktid, kitsustikud jne.) pikemaks ajaks mürkainega sulgeda (yperiit).

Raskesti haihtuvaid mürgiseid gaase võib kasutada ainult raioonides, kus ei kavatseta ise teotseda, või kus seda mõeldakse teha ainult pärast pikemat vaheaega. Kergesti haihtuvaid ärritavaid gaase võib tarvitada ka seal, kuhu on suunitud oma jalaväe pealetung.

§ 114. Gaasi tarvitamine lahingus on oleval ilmastiku ja maastiku tingimustest. Suur niiskus õhus vähendab gaaside kontsentratsiooni ja sellega ka nende mõju. Ainult yperiit ja levisiit, mis õhus ja maastikul laiali lagunevad väikeste tilkadena, püsivad ka tugeva vihma all mitu päeva. Ühtlaselt vastase suunas puhuv väikese kiirusega tuul (2—3 m) soodustab gaaside tarvitamist, kuna tugevad puhangud ja vertikaalsed õhuvoolud gaasi laiali ajavad ja seega tema mõju vähendavad.

Temperatuuri mõju gaasile on tähtsusetu, mispärast tema kasutamine on võimalik nii suvel kui talvel.

Kuid madala temperatuuri juures (-15° ja allapoole) yperiidi haihtuvus muutub niivõrt väikeseks, et ta enam mõju ei avalda. Temperatuuri tõusmisel tema mõju suureneb.

Lahingugaas on raskem õhust, mispärast ta maastikul valgub madalatesse kohtadesse: lohud, orud, kaevikud, mürsuaugud jne. on seega eriti gaasikardetavad. Metsas, võsastikus, linnades, külades jne. gaas püsib kauem kui lahisel maastikul, kus õhu liikumine alati on tugevam. Ainult suured veekogud (mitte vähem kui 2 km) suudavad takistada gaasilaine lii-

kumist. Soine maapind raskendab gaasimürskude kasutamist.

§ 115. Lahinggaaside kasutamisviisid on järgmised:

— gaasimürskude massiline kasutamine, mis heidetakse suurtükkidest või miinipildujatest;

— gaasimiinide heitmine gaasipildujatest; keemiliste käsi- ja püssigranaatide pildumine;

— gaasipommide pildumine lennukitelt;

— gaasilainete laskmine gaasipudelitest.

§ 116. Tulistamine gaasimürskudega nõuab suurel arvul laskemoona, et mõjuvaid tagajärgi saavutada. On kasulik siis, kui läheb korda vastast tabada ootamatult tema puhkeraioonides, varude asukohtades jne.

Ka on kasulik püsivate mürkainetega (ypeeriidiga) mürgitada taktikaliselt tähtsaid raiioone maastikul, et sellega pikema või lühema aja jooksul takistada ja raskendada vastase manövreerimist.

§ 117. Pealetungil, juba lähene misel, üksikuid patareisid ja suurtükke ette visates, millele gaasi laskemoona ligi antud, võib püüda sulgeda püsivate mürkainetega neid teid ja lähiseid maastikul, mida ise ei kavatseta tarvitada.

Samuti võib kergesti haihtuvate gaasidega ajutiselt tõkestada tähtsaid maastikupunkte ja alasid, sellega hõlbustades oma hargnemist ja ettevalmistusi lahinguks.

Kallaletungi algades on kasulik gaasilaskemoonaga neutraliseerida neid kuulipildujaid ja saaterelvu, millede asukohad enam-vähem täpsalt on kindlaks tehtud. Gaasilaskemoona kasutamine niisuguste ülesannete

täitmiseks on kasulikum kui harilikkude mürskude tarvitamine.

§ 118. Kaitsja, vastavalt olukorrale ja ülesandele, püsivate mürkainetega võib sulgeda osa vastase lähenemisteid ja lähiseid, sellega pealetungijalt võttes tema manöövreerimisvabaduse.

Tiheda gaasiloori ootamatu tekitamine kaitsepositsiooni ees otse enne kallaletungi algust viivitab vastase tegevust ja viib ta sellega kaitsja koondatud suurtükitele alla.

§ 119. Gaasipommidega lennukitelt võib ähvardada jalaväe puhkeraioone, teid ja lähiseid, kust jalaväel tuleb läbi minna. Kuna lennuvägi võib teetseda ka kaugele seljataha, siis jalaväel tuleb hoolitseda gaasikaitse korraldamise eest mitte ainult rindel, vaid ka seljatanguses.

Gaasilainete laskmine gaasipudelist ja gaasimiinide heitmine gaasipildujatest on mõeldav ainult positsioonsõja olukorras.

B. GAASIKAITSE.

§ 120. Gaasikaitse jalaväes koosneb:

— andmete kogumisest vastase kavatsuste kohta lahinggaaside tarvitamise alal;

— tehniliste ja taktikaliste vahendite ja võtete kasutamisest gaasimõju hävitamiseks.

a) Gaasiluure ja gaasivaatlus.

§ 121. Gaasiluure organiseeritakse nii pealetungil kui kaitsel koos üldise jalaväe luurega. Gaasiohtlikkudes raioonides toimetab teda eriliselt ettevalmistatud meeskond, eesmärgiga:

— mitmesuguste tundemärkide abil paljastada vastase kavatsused ja ettevalmistused lahinggaaside tarvitamise alal;

— vastase poolt mürgitatud alad ja punktid maastikul kindlaks teha;

— koos gaasivaatlusega toimetada ilmastiku ja maastiku vaatlust, selgitades, millal või kus kohas lahinggaaside tarvitamine vastase poolt on kõige tõenäolikum.

§ 122. G a a s i v a a t l u s organiseeritakse koos üldise jalaväe vaatlusega nii, et jalaväe osad nii rindel kui seljataguses, liikumisel ja puhkusel, alati oleksid tagatud vastase ootamatute gaasikallaletungide eest õhust ja maa-pealt.

Eeltoodu eest hoolitsemine on kõikide jalaväe juhtide vastutavaks ülesandeks.

Gaasivaatlust toimetavad erilised g a a s i v a a t l u s p o s t i d, keda varustatakse tarvilikkude abinõudega ilmastiku uurimiseks ja vastase gaasiettevalmistuste kindlakstegemiseks.

Erilistel juhtudel gaasivaatlust toimetavad harilikud jalaväe vaatluspostid. Selleks neile tuleb anda sellekohane ülesanne ja neid varustada vastavate abinõudega.

§ 123. Gaasivaatleja ülesandeks postil on: — kasutades vastavaid abinõusid, panna tähele ilmastikku, eriti: tuule suunda ja selle muutust, tuule kiirust, sademeid;

— vastasega kokku puutudes, hoolega jälgida kõike seda, mis annaks põhjust oletada gaasikallaletungi;

suurtükiväe gaasikallaletungi ettevalmistusi on raske jälgida;

— õhuvastase ilmumisel püüda selgitada, kuivõrra ohtlik jalaväele võiks olla gaasipom-

mide pildumine, arvesse võttes ilmastiku ja maastiku tingimusi ning jalaväe asetuse iseäraldusi;

— gaasiohu korral õigeaegselt alarmeerida oma jalaväge.

Alarmeerimiseks gaasivaatluspost tarvitab kõigile teadaolevaid signaale, mis antakse edasi sireenidega, mehaaniliste udusarvedega ja teiste sarnaste venitatud helisid tekitavate abinõudega.

Vastase poolt mürgitatud alad märgitakse ära niisuguste abinõudega, mis oleksid hästi äratuntavad nii päeval kui öösi.

b) Gaasikaitse vahendid ja võtted.

§ 124. Gaasikaitse vahendid jagunevad individuaal- ja kollektiiv vahenditeks.

§ 125. Parimaks individuaal gaasikaitse vahendiks on hästi korrashoitud gaasimask. Jalaväe juhtide vastutavaks ülesandeks on kanda hoolt varustusel olevate gaasimaskide korrashoiu eest; samuti juht määrab vastavalt olukorrale kindlaks, missuguses seisukorras gaasimaski hoida.

Jalaväe väljaõppega gaasikaitse alal peab jõudma nii kaugele, et jalaväelane gaasimaskis võiks toimetada kõiki tarvilisi töid ja takistamatult täita oma ülesandeid võitlejana lahingus.

§ 126. Kollektiiv gaasikaitse vahenditena enam vähem püsivas kaitstesõja olukorras ehitatakse gaasivarjendid. Gaasivarjendite ehitamise ja kasutamise kord määratakse kindlaks juhi poolt vastavalt ülesandele ja olukorrale. Samuti juht määrab kindlaks need erilised gaasikaitse korraldused, mida tu-

leb silmas pidada vastavalt olukorrale, milles jalaväe osa viibib. Antud korralduste ja gaasi distsipliini nõuete täppis täitmine kõikide poolt on eeltingimuseks, et gaasikaitse oleks edukas.

§ 127. Luure ja vaatluse abil avaldunud vastase gaasikallaletungi ettevalmistused aetakse nurja ootamatute suurtükitle löökidega nende raioonide pihta, kus ettevalmistusi on tähele pandud.

Samuti võib aegsasti ettevõetud kallaletungiga vallutada neid raioone, kus on oodata gaasiettevalmistusi.

Pealetungijal harilikult läheb korda vältida kaitsja poolt mürgitatud alasid ja teid, ilma et see tooks suuri takistusi ja viivitusi tegevuses. Eeltingimuseks seejuures on, et mürgitatud alad ja punktid õigeaegselt oleksid kindlaks tehtud.

Vastase püüded gaasilaskemoona abil neutraliseerida kaitsja kuulipildujaid ja saate-relvu aetakse nurja viimaste osava asetusega maastikul, hea kohanemisega ja moondamisega, mis ei võimalda vastasele leida üles nende asukohti.

Igal juhul kindel juhtimine ja jalaväe alaline gaasikaitse valmisolek peavad tagama põhinõude, et gaasi tarvitamine vastase poolt ei oleks põhjuseks jalaväele loobuda temale antud ülesande täitmisest.

7. peatükk.

JALAVÄE RELVAD.

A. PÜSS JA TÄÄK.

§ 128. Püssi iseloomustavad omadused on:
— laskmise suur täpsus lähedatel kaugustel;

— kuuli lendjoone küllaline lamedus; kaugusteni kuni 600 meetrit ei tõuse kuuli lendjoon kõrgemale püstiseisvast mehest, kuna 200 m kauguseni sama sihiku seade juures võimalik on tabada ka kõige väiksemaid märke;

— laskekiirus laskmistel lähedaile kaugustele kuni 10—12 lasku minutis ilma tabavuse vähenemiseta;

— alaline laskevalmisolek;

— kergus ja hõlpsus tarvitamisel.

Nende omaduste põhjal püss on peaaesjalikult individuaalne üksikvõitleja relv, mis tema kandjale annab suure iseseisvuse võitluses. Külgepandud täägiga on püss võimsaks käsitsi võitluse relvaks. Täak omab erilise tähtsuse öises võitluses.

§ 129. Lähedatel kaugustel asuvate või samadel kaugustel ilmuvate ja kiirelt kaduvate märkide tulistamisel on püssituli **tappetuli**. Kõige mõjuvamaks tulistamisviisiks on vaba üksiktuli, mida tuledistsipliini saavutamiseks võib pidada määratud arvu padrunitega.

B. KERGE KUULIPILDUJA (K. K.).

§ 130. K. k. iseloomustavad omadused on:

— tulekiirus: „Madsenil“ ja „Lewisil“ 7—8 lasku sekundis;

— k. k. „Madseni“ üksiklaske võimalus, mille juures tuletihedus ja tabavus veel palju suurem on kui püssil;

— k. k. tuli on väga hõlpsasti juhitud ja paindub;

— võrdlemisi kerge kaal, mis võimaldab relva kandmist ühele inimesele ja selle osavõttu kõikidest pealetungi- ja kaitsetegevustest laskmisega paigalt ja käigul.

„Lewisist“ laskmine käigul on suuresti ras-
kendatud.

K. k. tule täpsus õlalt laskmisel väheneb kiiresti automaatlise tule juures relva nõrga stabiilsuse ja kiirelt järgnevate laskude tagajärjel tekkivate sihtimise kõrvalekaldumiste tõttu. Pikkade valangute andmine ühe ja sama märgi pihta ja pikemate joonte ülekülvamine vahtepidamata tulega on võimatu.

K. k. harilik tulistasmisviis õlalt laskmisel on tuli umbes sekundipikkuste valangutega.

Alusele asetatuna vahetatava rauaga k. k. omab kõik r. k. omadused.

§ 131. Eelmised iseloomustavad omadused teevad k. k. mõjuva automaattule relva, mille peamiseks ülesandeks on massiline kiirtule toetuse andmine edasiliikuvatele jagudele kaugusteni kuni 600—700 m.

Vahetatava rauaga kuulipilduja juures tulemass on piiratud ainult sellega, kuivõrra kuulipildujat suudetakse varustada laskemoonaga.

Tähtsamate ja tabamiseks eriti soodsate märkide pihta võib tuld avada kaugusteni kuni 1000 m.

K. k. tule omadused võimaldavad anda niihästi h ä v i t u s- kui ka vastase tegevust ja liikumist takistavat m a a s h o i d v a t automaattuld — kõige mõjuvamalt tingimusel, kui tule avamine sünnib ootamatult, järsu löögina.

Flankeerimise võimalusi tuleb alati otsida.

§ 132. Pealetungil k. k. võtab oma tule alla jalaväe edasiliikumist takistavaid vastase osi või esemeid, mille taha viimane end on varjanud.

Rünnakule k. k. tarbekorral läheb kaasa, tulistades käigul igal juhul, kui puudub või-

malus tuletoetuse andmiseks flankeerivatelt seisukohtadelt. Laskmine käigul oleneb sellest, kui palju sel hetkel on suudetud kaasa võtta laskemoona. Peab meeles pidama, et ikkagi see k. k. kõige mõjuvamalt on toetanud ründavaid osi, kes, jäädes maha soodsale laskekohale, vastast hoiab maas hästi juhitud flankeeriva tulega.

Kaitsel k. k. tähtsamaks ülesandeks jääb kindla tabamisvõimaluseni lähenenud vastase hävitamine ootamatu kiirtulega.

K. k. täiendab r. k. tuld; mõlemate relvade tegevuses olgu saavutatud täielik kokkukõla, eesmärgiga tule all hoida kõiki rinde ees leiduvaid lähiseid ja juurepääse.

Võitluseks vastase lennukitega k. k. kasutatakse üheväärikalt r. k.

D. RASKE KUULIPILDUJA (R. K.).

§ 133. R. k. peamised omadused on:

— tule suur täpsus kõigil kaugustel pea-aegu olenematult laskevältusest, mis nõuab ühtlasi täpsate laskekauguste määramist tulistamisel;

— tule kiirus kuni 9 lasku sekundis;

— täielik stabiilsus ühes juhtimise hõlpsusega lubavad tulistada suurematelt kaugustelt üle oma väeosade peade ja läbi vahede, hoides ära sagedaid seisukohtade vahetusi;

— mõjuvtule suur ulatus kuni 2000 meetrini;

— tule täpsa kontrollimise ja varjatult seisukohalt laskmise võimalused;

— relva kaal võimaldab veel täiesti ligidat järgnemist esimestele pealetungi järkudele, või tarbekorral koguni relva etteviskamist jalaväe

osadele; tabava tule avamine seisukohtade vahetamisel nõuab hoolsaid ettevalmistusi;

— lahtiste märkide tulistamisel suure moraalse mõjuga äge tuli. Kuid tule kestvus on piiratud vee vahetamisega ja mehhanismi tahmanemisega, mis ei võimalda pideva tule andmist üle 2 minuti.

§ 134. Eelmised omadused teevad r. k. kõige võimsamaks jalaväe tulirelvaks. Laske-seisukohtade määramisel r. k. tuleb alati ja kõigis olukordades silmas pidada eeskätt flankeeriva tulistamise võimalusi, sest nende ootamatult avatud poolpõik ja pikituli on eriti hävitav. R. k. tuli peab olema lühidaajaline, kuid võimalikult massiline.

§ 135. Pealetungil r. k. peamiseks ülesandeks on vastast maashoidva tule ettekandmine jalaväele, alates suurte kaugustelt. Peale selle r. k. ülesandeks võib olla: vastase vastupanupesade vastu võitlemine, vastase varude liikumise takistamine; lahingepostide tegevuse ja tööde segamine, vastulöögiosade koonduskohtadele ja lähistele teotsemine ja tarbekorral madalalt lendavate lennukite tulistamine.

§ 136. Pealetung peab olema korraldatud ja läbi viidud nii, et ta raske-kuulipildujatele võimaldaks mõjuvalt toetada oma jalaväge.

Flankeerimisvõimalusi tuleb alati otsida. R. k. flankeeriva tule kaitsel pealetungiv jalavägi võib vastasele palju lähemale liikuda kui üle peade ja läbi vahede tulistamisel.

§ 137. Vastase jälitamisel r. k. ülimaks püüdeks peab olema, viies meeskonna füüsilised jõupingutused äärmise võimaluse piirideni, jõuda järgi oma jalaväele ja hävitada oma

tulega kõiki märke, mis takistavad jalaväe edasiliikumist.

Iga r. k. toimkonna sõduri hinge tuleb sisendada teadmine, et ainult see kuulipilduja on pealetungist osavõttev, mis vastast tulistab.

§ 138. Kaitse otstarbekohaselt paigutatud r. k. moodustavad kindla luustiku üldises tulesüsteemis, olles jalaväe visaduse peatuge-deks. Flankeerivalt paigutatuna nad loovad kaitsepositsiooni ees kiirelt mõjuva, tiheda ja liusalt piki maapinda jooksva tulega võimsa, painduva ja kergesti juhitava tulitõkke. Frontaalse tulitõkke loomisel üks kuulipilduja (kas kerge või raske) võib tõkestada ainult umbes 50—75 m rinnet. Kaugustel üle 1000 m on üksikul kuulipildujal ülejõu käiv märkide tulistamine, mille rindelaius suurem on kui 50 tuhandikku laskekaugusest.

Suurtükiväe vähesusel jääb seesuguse tulitõkke loomine alati peamiselt r. k. ülesandeks, samuti keeld- ja segavtule andmine vastase lähinemisteedele ja koonduskohtadele.

Ka kõige mõjuvam suurtükituli ei suuda luua tulitõket, mis oma läbipääsmatuse poolest võrduks r. k. omale.

§ 139. Kuulipilduja otstarbekohaseks kasutamiseks on tähtis arvesse võtta järgmist:

Kuulipilduja manööver sisaldab ainult laskmist ja laskeseisukoha vahetamist. Kuulipilduja ei teotse kunagi enese jaoks, vaid alati teiste jalaväe osade kasuks, võimaldades neile täita nende ülesandeid.

E. KÄSIGRANAADID.

§ 140. Käsigranaadi viske ulatus on 30—40 m. Seega käsigranaat on lähidamaa-

võitluse relv. Neil kaugustel ta täien-
dab teisi jalaväe relvi, kuid ei asenda neid.

§ 141. Oma iseloomult ja ülesandeilt käsi-
granaadid jagunevad pealetungi- ja kaitse-
granaatideks.

Pealetungigranaat on väikese mõ-
juvuspääkonnaga, annab vähe kilde ja tema
mõjuvus piirdub peaasjalikult lõhkeaine plahva-
tusjõuga. Pealetungigranaat on sünnis tarvi-
tada pealetungil, peaasjalikult rünnakul, ilma
ohuta haavatud saada tagasilendavatest kildu-
dest. Võimaldab varjunud vastase tabamist,
pildumist käigul, järgnedes kõige lähemalt oma
granaatide lõhkemistele.

Kaitsegranaat on suure mõjuvuspää-
konnaga ja annab lõhkedes palju suurejõulisi
kilde. Tema kasutamine on võimalik siis, kui
meeskond lõhkemomendil võib varjuda tagasi-
lendavate kildude eest.

Kaitsegranaat võimaldab tõkke loomist
tähtsamate kaitseorganite ees lähedatel kaugus-
tel, kohtadel, kus lameda lendjoonega relvad
osutuvad võimetuks.

§ 142. Granaadi võitlus lahingus on tugeva
moraalse mõjuga, kuid harilikult lühikese kest-
vusega.

Varjamatult liikuva vastase vastu tuleb
alati eelistada püssi.

G. PÜSTOL-KUULIPILDUJA (P. K.).

§ 143. Püstol-kuulipilduja on püstolpadru-
nitega automaat tuld andev relv.

Tema tule kiirus tõuseb kuni 9—10 lasku se-
kundis.

Tuletihedus ei ole suur, kuid selle puuduse
tasub tulekiirus.

Kaugusteni kuni 50 m igasugune tabamus viib mehe rivist kindlasti välja. Normaalseste sekundipikkuste walangutega laskmisel on kõige väiksemad märgid kindlasti tabatavad 100 m, suuremad üksikud märgid — 250—300 m, tihedad grupid 500—600 m peale.

P. k. on võimas abirelv kallaletungi viimasel perioodil, rünnaku tagasilöömisel, samuti kõigis võitlustes metsades, asulates, vastupanupositsiooni sisemuses, kaevikute ja tõkete võitmisel ja luurel.

Julge võitleja käes on ta mõjuv relv vastase hävitamiseks kõige lähematel kaugustel, lahingu raskematel silmapilkudel.

P. k. võimaldab tuleavamist igast asendist, ka käigul.

H. PÜSTOL.

§ 144. Püstol on automaatse laadimisega kerge käsi-tulirelv endakaitseks käsitsivõistlusel ja võitluseks kõige lähematel kaugustel. Kindel tabamine on võimalik kuni 50 m, külgepandud tupp-päraga ka kaugemale.

8. peatükk.

JALAVÄE KOOSTÖÖ TEISTE VÄELIIKIDEGA.

A. SUURTÜKIVÄGI.

a) Üldmõisted.

§ 145. Jalaväe ja suurtükiväe tihe koostöö on edu aluseks lahingtegevusel.

Mõlemate väeliikide koostöö eeltingimuseks on alaline, pidev side ja vastastikune arusaa-

mine üksteise omadustest, võimetest ja vajadustest.

§ 146. Suurtükivägi hävitab ja neutraliseerib oma tulega. Hävitamine on tagatud ainult siis, kui on küllalt laskemoona ja aega ja kui tule võib korrigeerida või kontrollida. **Kaitseorganite täielik hävitamine on praktiliselt võimatu.**

Piiratud laskemoona arvu ja aja juures, samuti, et saavutada ootamatust, lahingtegevuses suurtükivägi neutraliseerib vastast, ajutiselt halvates tema tegevust tugevate tulikoondistega.

§ 147. Jalavägi vajab suurtükitule toetust igal juhul, kus tema enda relvad ei suuda murda vastupanu.

Suurtükide arv ja süsteem, laskemoona hulk, laskeulatus, vaatlus, vastase suurtükiväe tegevus ja meeskonna töövõimed — on tegurid, mis piiravad suurtükiväe teguvõimet ning mida tõsiselt tuleb arvestada toetusnõuete ülesseadmisel suurtükiväele. **Seepärast tuleb suurtükituld koondada peasjalikult sinna, kuhu juht tahab viia otsustava hoobi.**

§ 148. Toetusnõuete ülesseadmisel suurtükiväele tuleb täpsalt ära tähendada:

— märgid, millele suurtükituld nõutakse ja tule otstarve;

— aeg, millal tulistada;

— toetust nõudva jalaväe esiosade täppisasetus;

— kavatsused edaspidiseks tegevuseks.

§ 149. Suurtükitule vältuse mitte kindlaksmääramisel jalavägi teatab tule lõpetamise vajadusest, otsustades, kas saavutatud tagajärg on küllaldane või mitte.

§ 150. Jalavägi peab tundma suurtükitle loomulikku hajumist ja seda arvestama:

— mitte nõudes tuld oma asukohtadele liig lähedal asuvate märkide pihta — frontaalsel tulistamisel kergetest kaliibritest mitte lähemal kui 200 m ja rasketest mitte lähemal kui 400 m; flankeeriva tule juures eelnimetatud normid vähenevad poole võrra;

— oma suurtükitle tagajärgede vaatlemisel, mida harilikult on võimalik kindlaks määrata ainult teatud arvu laskude järele;

— oma püüetel tulistamise ajal liikuda vastasele võimalikult lähemale (eelnimetatud julgeoleku piiride arvestamine).

§ 151. Pealetungil suurtükiväe tulli võib väljenduda järgmises:

— ettevalmistustuli, eesmärgiga purustada või neutraliseerida vastase vastupanuorganeid ja jõude enne jalaväe edasiliikumist; toob kasu ja annab mõjuvaid tagajärgi ainult siis, kui vastase kaitseorganite kohta on olemas enam vähem täpsad andmed;

— toetustuli, mis on määratud edasiliikuva jalaväe vahetuks toetamiseks ja mis on tihedalt kokkukõlastatud jalaväe tegevusega.

Toetustule eesmärgiks on lahingu ajal neutraliseerida kõik need punktid, kust vastane võib tabada pealetungijat oma tulega, samuti pimestada vastase V. P.

Tankidevastasest võitlusest peale eriti selleks määratud suurtükide võtab tarbekorral osa kõik suurtükivägi.

Keeldtuli, mis suundub vastase koondukohadele, eesmärgiga takistada tema varude tegevust ja lahingvarustise kohaletoomist.

§ 152. Kaittsel suurtükivägi annab:

— vastulöögituld — tulekoondistena, mis on määratud vastase pealetungi korra segipaiskamiseks, enne kui ta veel on suutnud alata tegevust;

— pealetungi algades — tõkketuld, teatud joontel, mille ülesandeks on vastase kallaletungi murdmine, teotsedes tema jalaväe ja tema saatemasinate vastu. Tõkketuli valmistada ette:

— lahingepostide ees,

— vastupanupositsiooni eelserva ees ja

— vastupanupositsiooni sisemuses.

Kaitsja peab alati suurtükitald läbi viima kavakindlalt ja hästi ettevalmistatult, et lühikese aja ja vähese laskemoona kuluga saavutada mõjuvaid tagajärgi.

§ 153. Side eest jalaväe ja suurtükiväe vahel on vastutav suurtükiväe juht. Sidet hõlbustab:

— jalaväe koostöö teatud kindlate suurtükiväe üksustega ühise alalise juhatuse all;

— K. P. ja V. P. lähestikku asetamine;

— suurtükiväe sidesalga saatmine jalaväe juhtide juure, mille ülesanne on anda edasi suurtükiväe juhile jalaväe poolt esitatud toetusnõudeid niisugusel kujul, et suurtükivägi neid võiks otsekohe täita;

— eelvaatlejate väljasaatmine, mis liiguvad koos jalaväe eelosadega.

§ 154. Suurtükiväe harilik jaotus on järgmine:

— otsese toetuse suurtükivägi,

— mille tuled teatud lahinguülesannete täitmiseks antakse jalaväe juhtide käsutusse;

— üldtegevuse suurtükivägi, — mis on täielikult vanema juhi käsutuses.

Üldtegevuse suurtükivägi teotseb vanema suurtükiväe juhi juhatusel, kokkukõlastades oma tegevust jalaväe tegevusega niivõrra, kui see on nõuetav ühiste lahingülesannete edukaks täitmiseks.

b) Otsese toetuse suurtükivägi.

§ 155. Otsese toetuse suurtükiväe tuld käsutab selle jalaväe üksuse ülem, kelle toetuseks ta on määratud.

Otsese toetuse suurtükiväe mõjuvamaks tulistamisviisiks on tugev ja jõulised tulikoondised ja tulitõkked.

§ 156. Pealetungil otsese toetuse suurtükivägi suunib oma tule nende punktide pihta, mis takistavad jalaväe edasitungi ja mida viimane ei suuda maha suruda oma tulega. Niisugusteks punktideks osutuvad: vastase sissekaevunud või maastiku voltidesse ärapeidetud jalaväe kerged ja rasked relvad, mitmesugused kaitsehitised jne.

Peale selle otsese toetuse suurtükivägi võib teotseda ka vastase esijoone läheduses asuvate lähenemisteede ja koonduskohtade pihta, eesmärgiga takistada tema vastulöövide korraldamist ja lahingvarustise kohaletoomist.

§ 157. Kaitisel otsese toetuse suurtükivägi teotseb tulikoondistega maastiku punktidele, milledest vastane võib läbi minna, või kasutada koonduskohtadena.

Tähtsamad pealetungi suunad suletakse tulitõketega.

Otsese toetuse suurtükivägi peab teotsema kõige lähemas kontaktis jalaväe relvadega. Mõlemate ülesanne on: murda vastase pealetung, enne kui ta on jõudnud vastupanupositi-

siooni eelservani. Samuti otsese toetuse suurtükivägi oma tulega toetab vastulööke.

§ 158. Eeltoodud ülesandeid otsese toetuse suurtükivägi täidab üldiselt selle jalaväe üksuse tegevuspiirkonnas, kelle juure ta on antud, pidades ühtlasi lähedast sidet vanema suurtükiväe juhiga.

Vanem üldjuht tarbekorral võib otsese toetuse suurtükile võtta ära jalaväe juhi käsutusest, teda koondades vastavalt olukorrale. Olukord naaberpiirkondades võib nõuda otsese toetuse suurtükiväe töötamist ka nende kasuks.

§ 159. Otsese toetuse suurtükiväe juureandmisega jalaväe üksustele, vastava jalaväe juhi ülesandeks on kokkukõlastada mõlemate väeliikide tegevust lahingus. Seda saavutatakse täpsate, kindlate tuleülesannete andmisega suurtükiväele, milledest on informeeritud ka vastavad jalaväe juhid ja kindla sidega mõlemate väeliikide vahel.

§ 160. Otstarbekohase vaatluse ja mõjuvate tuletagejärede saavutamise eesmärgil jalaväe juht peab temale alluvale suurtükiväele positsiooni valikul jätma vabaduse. Sellevastu käsus alati tuleb määrata kindlaks need raioonid, kuhu juht tuld soovib saada.

Ülesannete andmisel suurtükiväele jalaväe juht peab arvestama suurtükiväe laskevalmis seadmiseks tarvisminevat aega (vaatepunktid, side) ja laskemoona kulu, mis on tarviline teatud ülesande täitmiseks.

§ 161. Pealetungil otsese toetuse suurtükiväe osad harilikult paigutuvad ümber siis, kui nad enam ei suuda mõjuvalt toetada oma tulega jalaväe edasiliikumist endistelt positsioonidelt.

d) Saatesuurtükid.

§ 162. Lahinguolukorras ettetulevate eriliste ülesannete täitmiseks jalaväe vähemate üksuste (komp., pat.) käsutusse antakse saatesuurtükid.

Saatesuurtükid teotsevad kõige lähemas ühenduses jalaväega.

§ 163. Jalaväe juht näitab kätte saatesuurtükkide m ä r g i d, mida nad peavad tulistama ja määrab kindlaks nende tegevusse astumise aja ja viisi. Tingitud lahingu nõuetest, jalaväe juht võib neile kätte näidata ka laskepositsiooni.

Saatesuurtükid oma üleandeid täidavad harilikult üksiksuurtükkidena kinnistelt positsioonidelt, kuid tarbekorral neid võib asetada koguni lahtisele positsioonidele.

Oma asukohalt saatesuurtükid täidavad oma ülesande ja kaovad, enne kui vastane suudab koondada nende pihta oma tule.

§ 164. Saatesuurtükkide ülem asub harilikult selle jalaväe juhi juures, kelle käsutuses ta on. Antud ülesande piirides oma algatusel ta avab tule iga märgi pihta, mis takistab jalaväe edasitungi ja mida viimane ei suuda hävitada omal jõul.

Ülesannete andmisel saatesuurtükkidele tuleb arvestada tõsiselt laskemoona kulu ja tema juuretoomise võimalusi.

Jalavägi on kohustatud abistama oma suurtükke.

B. TANKID.

§ 165. Tank teotseb tulega, liikumisega ja murdejõuga. Tulega — soomustatud torni paigutatud kuulipildujatest või väikekaliibri-

listest kahuritest, liikumisega ja murdejõuga — murdes tõkkeid ja vastase vastupanu.

Tanki ülesandeks on toetada jalaväe edasi- liikumist lahingus.

§ 166. Tankid jagunevad rasketeks ja kergeteks.

§ 167. Raske tank kaalub kuni 32 tonni; tema keskmine kiirus on 4,5 km, maksimumaalne — 7 km tunnis. Tank on relvastatud ühe 57 mm suurtükiga ja 5 kuulipildujaga. Tank võib üles minna 45° tõusudest, maha murda igasuguseid traattõkkeid, 35 cm läbimõõduga puid ja poste, kui nad asuvad eemal üksteisest ja kivimüüre kuni 50 cm paksuseni; 2,5 m laiused kraavid ja kaevikud ei takista tanki liikumist. Ühekordse põlev- ja määrdeainete tagavaraga raske tank võib teotseda kuni 10 tundi.

§ 168. Kergetank kaalub kuni 6,5 tonni; relvastatud ühe kuulipildujaga või 37 mm kahuriga. Tema liikumise keskmine kiirus on kuni 5 km. Tank võib minna üles 45° tõusudest, murda maha traattõkkeid, läbi murda kuni 40 cm paksuse müüri, minna üle 180 cm laiusest vabade kallastega kraavidest ja 70 cm sügavusest veest. Ühekordse põlev- ja määrdeainete tagavaraga ta võib teotseda kuni 10 tundi.

§ 169. Koheval maapinnal või halva ilmaga vähenevad tankide võimed tunduvalt.

Suurekaliibrilise suurtükiväe tulega purustatud maastik ja sügavate, väga laiade kaevikute rägastik moodustavad läbipääsematu tõkke kergetele tankidele.

Tank on läbistamatu harilikkudele kuulidele ja mürskude kildudele.

Tema meeskond on kesparastes vaatlemise ja sihtimise tingimustes.

§ 170. Tanki omadused teevad temast jalaväe masina, mis on võimas murdma ka kõige tugevama vastupanu, kui neid tarvitatakse hulgaliselt, ootamatult, kohasel maastikul, julge ja hästi õpetatud jalaväe kasuks. Tankide juurend jalaväele oluliselt ei muuda milleski jalaväe teguviisi. Tankid ainult abistavad jalaväge, kuid ei asenda teda kunagi. Nende tegevus on mõjuv, kuid lühidaajaline. Jalavägi peab valvel olema tankide poolt saavutatud edu silmapilkselt ära kasutama, meeles pidades, et tankid üksi on võimetud vallutatud maa-ala alal hoidma.

§ 171. Tankide ülesanded lahingus on:

— läbipääsude tegemine vastase vastupanusüsteemis;

— vastase vastupanupesade ja kuulipildujate hävitamine otsese tulistamisega lähedatelt kaugustelt.

§ 172. Jalavägi abistab tanke:

— tarbekorral korraldades tankidele läbikäike tõketest, millest nad ei saa läbi omal jõul, nagu laiad kraavid, sügavad augud jne.;

— võttes oma kuulipildujate ja suurtükiväe tule alla vastase tankidevastaseid võitlusvahendeid.

§ 173. Tank on pealetungi abinõu ja on väärtuslikuks toetuseks jalaväele, suurendades tema liikumise ja tulejõudu.

Tankide ülesanne algab hetkel, kui jalavägi on saabunud rünnaku kauguseni. Tankid astuvad siis tegevusse vastupanupunktide vastu, mida kohtab jalavägi, töötades koos sama ülesande saanud jalaväe üksusega. Tulistades kohti, mis kõige rohkem takistavad jalaväe edasiliikumist ja vastast hävitades oma murdejõuga, tank mõjutab vastast ühtlasi moraalselt.

selt rusuvalt. Tankide mõju on täieline siis, kui jalavägi, liikudes nende järele, viibimata vallutab maa-ala, ühtlasi näidates tankidele uusi vastupanukohti, mida on vaja murda.

Tankide kasutustingimused nõuavad nende ja jalaväe tihedat koostööd, milleks tankide üksused antakse jalaväe juhtide käsutusse.

§ 174. Kaitsel tanke võib kasutada ainult vastukallaletungi silmapilkudel, kus nende tegevusviis ei erine milleski harilikust tegevusest pealetungi lahingus.

D. SOOMUSAUTOD.

§ 175. Soomusautode relvastuseks on 1—2 kuulipildujat, mis paigutatud kumbki ringkäigulisse lasketorni, või väikekaliibriline suurtükik ühes ühe kuulipildujaga. Soomusauto raskus on 4,5—6,5 tonni. Liikumise kiirus kuni 50 km, keskmistel teedel 30—40 km tunnis. Ühekordne bensiini-, õli- ja veetagavara võimaldab teotsemist kuni 10 tundi.

Soomusautodesse asetatud kuulipildujad või väikekaliibrilised suurtükid võimaldavad teotsemist tulega igasse külge, kuna meeskond on varjatud vastase jalaväe tule ja kerge suurtükiväe mürsukildude eest.

§ 176. Soomusautode põhiomadusteks on: suur liikumiskiirus, küllaline tulejõud teotsemisel igasuguste lahtiste märkide vastu ja alaline lahinguvalmisolek.

Soomusautode tegevus on piiratud teotsemisega teedel ja ainult osaliselt kõva pinnaga maastikul.

Soomusautode liikumist takistavad pehme pinnaga teed (liiv, sügav muda), kõik teed, mis kitsamad kui 2,5 m, sügavad augud, üle 15 cm

sügav lumi ja tõusud üle 25—30°. Mõjuv tuli liikumisel on võimalik ainult lähedastel kaugustel. Soomusautod ei suuda iseseisvalt läbi viia pikema vältusega tulevõitlust. Nende võrdlemisi suur nähtavus nõuab alalist liikumist teotsemisel vastase tulepiirkonnas.

§ 177. Harilikult soomusautod teotsevad rühmadena, mis koosnevad kolmest lahingumasinast. Ainult erilistel juhtudel, tingitud lahinguolukorrast, soomusautosid võib kasutada üksikult.

§ 178. Soomusautode ülesandeks on jalaväe toetamine luurel ja lahingus niisuguste ettevõtete läbiviimisel, mis nõuavad kiiret ja otsustavat tegevust.

Luure- ja jalaväe eelkaitse osade juure antud soomusautod tagavad viimastele julgeoleku, hoides ära ootamatust läbiminekul asulatest ja kitsustikkudest.

Ühtlasi soomusautod toetavad nende tegevust luurelahingus.

Rännakul soomusautosid võib kasutada side pidamiseks lahus liikuvate kolonnide vahel.

§ 179. Lahingus soomusautod võivad toetada jalaväge peajasjalikult võitlustes kitsustikkudes ja asulates. Üldiselt nende kasutamine annab tagajärgi eeskätt tiibadel, mõjutades, kui maastik seda vähegi võimaldab, vastase lahtiseid külgi ja seljatagust. Kaitsel soomusautode ootamatu ja kiire teotsemine kallaletungiva vastase vastu soodustab märksa vastulöövide korraldamist.

§ 180. Vastase jälitamisel soomusautod teotsevad, kasutades täiel määral oma kiirust. Soomusautod, teotsedes koos ettesaadetud jalaväega, peavad püüdma ette jõuda taanduvale

vastasele, et teda ähvardada külgedelt ja seljagant. Soodsatel hetketel vastase taandumisteedel ettevõetud purustused takistavad taandumise kavakindlat läbiviimist.

§ 181. Taandumisel soomusautod toetavad järelkaitse osade tegevust. Soomusautode suur liikumiskiirus võimaldab neile taanduda viimaseks. Takistades pealesuruva vastase tegevust, soomusautod võimaldavad jalaväele end pealetungijast lahti kiskuda ja taandumisma-nöövrit kavakindlalt läbi viia.

E. LENNUVÄGI.

§ 182. Lennuväe peamiseks omaduseks on tema suur lennukiirus, mis võimaldab temale kiirelt ilmuda soovitud kohta.*)

Lennukid on relvastatud: hävitajad ja luurelennukid 1—2 sünkroniseeritud kuulipildujaga, luurelennukid peale selle veel raamile asetatud kuulipildujatega vaatleja jaoks.

Pommitajatel peale sünkroniseeritud relvade võib olla veel 2 või enam raamidele asetatud kuulipildujat.

Lennukite kuulipildujad võimaldavad neile madalalt lennates (alla 500 m) osa võtta ka maapealsest lahingust.

Peale kuulipildujate luure- ja pommitajad lennukid võivad teotseda elavate märkide vastu kergeste pommidega (kuni 15 kg), mis võivad olla täidetud mürkainetega.

Sidepidamiseks jalaväega lennuk kasutab

*) Lennukite kiirus on: hävitajad 200—250 km; luurelennukid — 180—200 km, pommitajad lennukid — 150—180 km tunnis.

Lennukite lagi: hävitajatel kuni 7000 m, luurelennukitel kuni 5000 m ja öösistel pommitajatel 2000 kuni 3000 m.

viskteateid, rakette ja raadio-telegraafi.

§ 183. Muude ülesannete kõrval lennuvägi rahuldab ka jalaväe otseseid vajadusi luure, tuletoetuse ja sidepidamise alal.

§ 184. Luuret toimetavad luurelennukid, kes tarbekorral luure tagajärgedest, kui need on tähtsad jalaväele, teatavad jalaväe juhtidele vastavate teadete mahaviskamisega. Selleks jalaväe juhtide läheduses seatakse sisse vastase vaatluse eest varjatud, kuid oma lennukitele nähtavad teadete mahaviskamise kohad.

Õhu ülesvõtted täiendavad luuret üksikasjus, andes jalaväe juhtidele täpsa, tõetruu ettekujutuse sellest, millest ülesvõte on tehtud.

§ 185. Lahingu otsustavatel hetketel lahinglennuväe osad võtavad osa jalaväe lahingust. Nende tegevus tuleb kokkukõlastada jalaväe tegevusega.

Tulistades vastase koonduskohti, voore ja varuosi oma kuulipildujatest ja pildudes pomme, lennuvägi sünnitab segadusi teedel ja lähemas seljataguses, takistades ühtlasi varuosade tegevust.

§ 186. Muude ühendusvahendite katkemisel lennuk on sageli lahingus ainukeseks abinõuks sidepidamiseks juhi ja esijärgu osade vahel.

Lennuk võib toimetada kätte esijärgus asuvatele juhtidele vanema juhi korraldusi ja käskke, neid alla visates ja edasi andes mitmesuguste signaalidega.

Ühtlasi lennuk võib vanemale juhile selgitada jalaväe esijärgu osade täpsa asukoha, kui seda ei ole korda läinud teada saada muul teel.

§ 187. Lennuki nõudmisel (vastava sig-

naali järele) jalaväe esijärgu osad oma asukoh-
tade näitamiseks maastikul panevad välja li-
n a m ä r g i d. Parema nähtavuse saavutamiseks
linamärke näitamisel tuleb liigutada. Lina-
märkide puudumisel võib kasutada ka muid
õhust hõlpsasti tähelepandavaid märke, millede
kasutamise kohta varem oli kokku lepitud.

Eksituste ärahoidmiseks märke antakse ai-
nult jalaväe esijärgu osadelt.

Väljapandud lina või muud märgid korista-
takse lennuki signaali järele „aru saadud“.

G. PIONEEROSAD.

§ 188. Pioneerosade ülesandeks on abis-
tada jalaväge kõigis lahinguolukordades ette-
tulevates töodes, või iseseisvalt teostada erilist
oskust nõudvaid pioneertöid.

Esimeste ülsannete hulka kuuluvad: kait-
sepositsiooni kindlustustööd, vastase tõkete ja
takistuste kõrvaldamine kallaletungil jne.

Teiste ülesannete hulka kuuluvad keeruka-
mad kaitseehitised, teede ja ülepääsude ehitam-
ine, purustustööd jne.

§ 189. Oleneb tööde iseloomust, kas pio-
neerosad kindlate ülesannete täitmiseks antakse
ajutiselt jalaväe käsutusse, või nad saavad eri-
ülesanded otsekohe vanemalt juhilt ja täidavad
neid, pidades sidet jalaväega.

§ 190. Pioneerosi harilikult võib kasutada
nende tööde täitmiseks, milleks nad on ette val-
mistatud. Lahingus neil on täita eriülesanded,
mis teostatakse koos jalaväega.

Kuid pioneeride väljaõpe võimaldab neid
tarbekorral, kui seda nõuab olukord, ära kasu-
tada nagu jalaväge. Niisugustel juhtudel
pioneerid astuvad võitlusse üheväärikalt jala-
väega.

II jagu.

PEALETUNG.

1. peatükk.

PEALETUNGIST ÜLDSE.**A. PEALETUNGI EESMÄRK JA ALUSED.**

§ 191. Pealetungi-lahingu eesmärgiks on vastase elav- ja materjalsete jõudude ning tema lahingrühmitise purustamine.

Pealetungi ei või lugeda lõpetatuks enne, kui on murtud vastase vastupanu.

§ 192. Pealetungiga võib purustada ja sundida loobuma vallutamise püüetest ka üldiselt tunduvalt ülekaalus olevat vastast, koondades selleks omi jõude vastase kõige tundelikumate kohtade vastu.

Vägede otstarbekohase grupeerimisega võib ka üldiselt nõrgem pool jõudude ülekaalu saavutada lahingu otsustaval kohal ja ajal.

Pealöögi suunas ei olda kunagi liialt tugev, kuid tuleb hoiduda jõudude kuhjumisest, et vältida asjatuid kaotusi.

Hästi organiseeritud ja osavasti läbiviidud pealetungi tulemuseks on alati edu, sest pealetungijal on võimalus lööki ette valmistada ja seda teostada soovitaval kohal ja ajal.

§ 193. Vaatamata sellele, missugusel maastikul või olukorras teostub pealetung, viimane tähendab alati jalaväe edasiliikumist täpsalt määratud vallutamise ülesannetel. Jalaväe tegevuse ja liikumise kokkukõlastamiseks ta teostatakse harilikult hüpetaena märgilt märgile.

Juhatuse poolt jalaväele vallutamiseks määratud järkjärguliste märkide kaugus üksteisest võib olla mitmesugune. Üldiselt ta peab vastama neile võimalikkudele takistustele, mida kohatab jalavägi nende vahedel.

§ 194. Pealetungi teostamiseks jalaväe käsituses on: tuli ja liikumine. Tuli on ainus tegur vastase tulesüsteemi purustamiseks; sellevastu ainult energiline manööver suudab saavutada otsustava võidu vastase üle.

Edasilikumine teostub kõige soodsamalt, kui otsustavates pealetungi suunades on korda läinud lämmatada vastase tuld, võimaldades seega oma jalaväel läheneda vastaseni vähemate kaotustega.

§ 195. Jalavägi peab püüdma vastase tuld lämmatada eeskätt oma relvade osava kasutamisega. Kohtadesse, kus neist ei jatku, annab toetust suurtükivägi.

§ 196. Iga pealetungi ettevõtte peab olema ette valmistatud ja teostatud ootamatult vastasele, mis võimaldab otsustavaid tagajärgi saavutada ka väheste jõududega ja abinõudega.

Ootamatuse saavutamist tuleb otsida nii hästi vähemate kallaletungi retkete teostamisel, kui ka suuremate pealetungiettevõtete läbiviimisel. Sealjuures on tähtis ootamatult tabada nii juhatust kui täitjaid.

Ootamatuse saavutamise abinõudeks osutuvad muu seas:

— kõigi pealetungi ettevalmistuste täieline saladus;

— vastase kaitsesüsteemi võimalikult täielik tundmine;

— pealetungi teostamise hoogsus, mis saavutatakse tema täpsa ettevalmistamisega, juhtide ja täitjate osava tegevusega.

§ 197. Harilikult pealetung algab lühikese, tugeva suurtükitle ettevalmistusega vastase tähtsamate kaitseorganite pihta, eesmärgiga neid maha suruda ja nende tegevust halvata otse enne seda, kui algab liikumist jalavägi.

Suurtükitle ettevalmistus annab tagajärgi ainult siis, kui vastase kaitseorganite asetuse kohta pealetungijal on olemas enamvähem täpsad andmed. Vastasel korral ta osutub asjatuks mürskude kuluks.

Suurtükitle ettevalmistuse vältus oleneb sellest, kui võrra tugevasti on end kindlustanud vastane.

§ 198. Juhtudel, kui takistused, mis jalaväel ära võita tulevad, ei ole väga rasked, võib pealetung alata ootamatult suurtükitle ettevalmistusega (tankide olemasolul nende toetusel). Suurtükitle toetus algab siis ainult mõni minut enne jalaväe väljaastumist, või isegi väljaastumise hetkel — jalaväe liikumise toetuse otstarbel.

Olenevalt maastikust (metsas), ilmastikust (öösi) ja ülesandest, jalaväe pealetung võib sündida ka täiesti ilma suurtükitle toetuseta, või see osutub tarvilikuks ainult rünnaku hetkel.

B. PEALETUNGI LAHINGU JAGUNEMINE.

§ 199. Pealetungi lahingu tähtsamad järjed on:

- lähenemine ja kontakti loomine vastasega;
- kallaletung;

- rünnak;
- edu arendamine ja vallutatud maaala alalhooid.

a) Lähene mine.

§ 200. L ä h e n e m i n e algab siis, kui pealetungija on sattunud vastase suurtükitle piirkonda. Jalaväe ülesandeks sellel perioodil on, ennast hoolsasti varjates ja liikudes hajutatult, läheneda võimalikult väiksemate kaotustega ja vähema jõukuluga kauguseni, kust võib astuda vastasega võitlusse jalaväe oma relvadega.

Suurtükiväe tule ulatus ja tulistamise meetodid lubavad õhuvaatluse abil avada tuld juba suurematelt kaugustelt (umbes 10 km), mis sunnib pealetungijat jalaväge aegsasti asuma lähene mis korda.

Ettevaatusabinõud vastase lennuväe vastu jalavägi võtab tarvitusele igas olukorras ja kohas, kus ta ka ei viibiks (õhukaitse, õhuvaatlus ja moondamine — vaata vastavad peatükid).

Lähene misel pealetungiva jalaväe eelosad, puutudes kokku vastase eelosadega, astuvad temaga tulevahetusse. Sel viisil luuakse poolte vahel kontakt, mis järkjärgult tugevneb uute jõudude juurevooluga seljatagant.

§ 201. Jalavägi läheneb kas eelkaitsese, või juba võitluses olevate osade kattel.

Lähene mine sünnib:

- vastase suurtükiväe kaugetule piirkonnas;

- vastase suurtükiväe mõjuv tule piirkonnas.

§ 202. Lähene misel vastase suurtükiväe kaugetule piirkonnas jalavägi

võib liikuda veel kolonnides, kuid peab loobuma sügavatest kolonnidest ja hargnema vähemalt pataljonidena, liikudes tarbekorral väljaspool teid.

Kuulipilduja kompanid võivad jätkata liikumist teedel, mis võimaldavad kogu materjalosa (klp. ja laskemoon) vedu vankritel.

§ 203. Lähenedisel vastase suurtükiväe mõjuv tule piirkonnas, alates umbes 5 km vastaset, jalavägi lahtisel maastikul, mis soodustab maapealset vaatlust, on sunnitud liikuma kompanitena ja tarbekorral koguni rühmadena vähemalt 50—100 m intervallidel ja distantssidel.

Kaetud maastikul, mis võimaldab varjatud liikumist, samuti liikudes öösi ja udus, jalavägi läheneb vastasele teed mööda võimalikult lähedale. Sealjuures kolonnide vahelisi distantse tuleb suurendada.

Mida lähemale jõutakse vastasele, seda väiksemateks kolonnideks jalavägi hargneb, kokkukõlastades oma liikumist maastiku iseäraldustega.

Igal tingimusel tuleb:

- täpsalt hoida kinni määratud suunast;
- vältida üksuste segiminekut;
- tagada juhtimine ja side üksuste vahel.

Liikudes väljaspool teid jalaväe liikumiskiirus väheneb märksa. Kuid sealjuures alaliseks püüdeks peab olema: jõudsasti edasi liikuda, kasutades soodsaid lähiseid ja möödudes alasid, mis on vastase tule all.

§ 204. Kohtadest maastikul, kuhu võib oodata vastase ettevalmistatud suurtükitulud (metsa servad, kõrgendikkude harjad jne.), tuleb mööduda.

Ootamatu sattumine vastase mõjuva suur-

tükitule alla, ei tohi põhjuseks olla liikumise katkestamiseks.

§ 205. Jalaväe lähenemine on kaetud eelkaitse osadega, kelle ülesandeks peale vahetu julgestamise on:

— leida maastikul soodsaid lähiseid ja neist aegsasti teatada peajõududele;

— hoiatada peajõude vastase tähtsamatest V. P-dest;

— hoiatada peajõude aladest, mis on või tõenäolikult võiksid sattuda vastase mõjuva suurtükitule alla;

— hoiatada peajõude gaasitatud aladest (gaasiluure).

Õhukaitset korraldatakse nii eelkaitse osades kui peajõududes.

§ 206. Eelkaitse osade edasiliikumine kutsub välja vastase tule, mis järkjärgult muutub ikka tugevamaks ja mõjuvamaks.

Esimest vastupanu pealetungijale avaldavad vastase peajõudude ette saadetud ja maastikul laialipaiknenud eelosad.

Pealetungija eelkaitseosad, tungides neile viibimata kallale, algavad võitlust, mille eesmärgiks on läbi tungida vastase eelosadest ja luua võimalikult sügav kokkupuutumine vastasega, et välja selgitada tema tõsise vastupanu iseloom.

§ 207. Eelkaitseosadest mõned rühmad ja jaod võivad sattuda vastase eelosa eel vastupanu peale, teised leiavad vaba tee või ainult nõrga vastupanu ja peavad seda ära kasutama selleks, et neid alasiid mööda sisse tungida vastase paigutuse sügavusse. Kohad, kust vastane tulega vastupanu avaldab, surutakse maha nende üksuste poolt, kelle ees nad asuvad, milleks kasutatakse ära tarbekorral r. k. ja eelkaitse

suurtükiväge. Selleks r. k. tarbekorral võib ni-
hutada koguni jalaväe ette flankeeriva-
tle seisukohtadele, kust neil avaneb
võimalus kõige mõjuvamalt toetada jalaväe
eelosade edasitungi. Samal ajal jätkavad edasi-
liikumist vastase kaitsekorra sügavusse sisse-
murdnud osad, haarates veel püsijäänud vas-
tase vastupanukohti.

Sarnaselt areneb tervel pealetungi rindel
vähemate jalaväe eelkaitseosade läbitungi-
mine vastase eelkaitsest. Nõrgad, kuid julged
ja ettevõtlikud eelkaitseosad libisevad läbi igalt
poolt, kus see vähegi võimalik hoolitseda ees-
kätt selle eest, et jõuda võimalikult kaugele
seal, kus vastane avaldab kõige nõrgemat vastu-
panu.

§ 208. Sel viisil edasi liikudes jalavägi
võib jõuda jooneni, kus vastane hakkab aval-
dama vastupanu tervel pealetungi rindel. Ta
tuli sulgeb kõik teed ja lähised niivõrra mõju-
valt, et eelkaitseosad ei suuda seda enam maha
suruda nende eneste abinõudega.

Sel juhul pealetungiv jalavägi on jõud-
nud vastase pideva vastupanuni, mida
ta võib murda ainult oma peajõudude te-
gevussesaatmisega.

Algab jalaväe kallaletung, mis teosta-
takse kõigi jalaväe relvade ja suurtükiväe tule-
toetusel ning kõikide teiste väeliikide kaasa-
aitamisel.

b) Kallaletung.

§ 209. Kallaletung algab siis, kui jalavägi
on jõudnud vastase pideva vastupanuni, mille
väljendajaks on tema pidev ja mõjuv jalaväe
relvade tuli.

Pealetungiv jalavägi oma peajõududega on

siin sunnitud hargnema lahingkorda, moodustades tulejärgu. Edasiliikumist võib jätkata ainult toetades liikumist niivõrra tugeva tulega, kui seda nõuab vastase poolt avaldatud vastupanu.

Kallaletungi lähtealus.

§ 210. Pealetungiva jalaväe eelkaitse osad, jõudes jooneni, kust nad enam edasi ei saa omal jõul, organiseerivad siin endid visaks vastupanuks. Püüdes vallutada soodsaid kohti maastikul tulesüsteemi korraldamiseks, häid V. P. jne., luuakse soodsad võimalused peajõudude lahingusse astumiseks ja moodustatakse see lähtealus, kust areneb järgnev kallaletung.

Vaatamata sellele, kuivõrra suudetakse korraldada kallaletungi lähtealus, peab saavutama, et kallaletungi osad algaksid oma tegevust vastasele ootamatult ning korras, tervikuna ja mõjuva tule kaitsel.

Erijuhtudel võib olla tarvilik jalaväe üksuste paiskamine lahingusse lähtealust korraldamata, osadena, sedamööda, kuidas keegi neist kohale on jõudnud.

§ 211. Kallaletungi lähtealuse valikul peamiseks nõudeks on, et oleks oma alla võetud need kohad maastikul, kust on võimalik organiseerida kõige mõjuvamat tuletoetust edasiliikuvale jalaväele. Head V. P., kaetud seljatagune ja lähised hõlbustavad jalaväe tegevust nii kallaletungi ettevalmistamisel kui selle läbiviimisel, mispärast neid soodustusi tuleb püüda saavutada igakord, kui seda võimaldab olukord.

Kallaletungi lähtealusele asumisel jalaväe hädatarvilikumad ettevalmistused siin on järgmised:

— juhtide isiklik vaatlus ja luure, et omi osi kallaletungiks lõplikult välja suunida ja grupeerida; kõike seda juhid täidavad võimalikult aegsasti, uurides juba lähenemisel kaarti ja toimetades vaatlust neist punktidest maastikul, mis võimaldab ülevaadet;

— osade suunimine kallaletungi ribadesse ja järgustamine lahinguks; teostatakse võimalikult aegsasti, et vältida põigiti liikumisi vastase läheduses, mis on alati asjatute kaotuste põhjuseks;

— juhtimise ja side organiseerimine; kui olukord kallaletungil nõuab traatside olemasolu tervel liikumise ajal, siis lähtealusel tulevad luua põikühendused kõigi nende punktide vahel, mille kaudu tahetakse pidada sidet kallaletungil; liikumise algades iga punkt iseseisvalt veab omale järgi juhe;

— koostöö saavutamine jalaväe relvade, väeliikide ja naaberüksuste vahel; eriti suure tähtsusega kallaletungil on, et suurtükivägi igal ajal suudaks toetada jalaväe edasilikumist.

§ 212. Jalaväe julgestamiseks kallaletungi lähtealusel saadetakse ette r. k., mis peavad oma tulega katma jalaväe hargnemist kallaletungiks. R. k. asukohad maastikul tulevad aegsasti läbi luurata.

§ 213. Kallaletungiks jalavägi moodustab tulejärgu ja varujärgu. Esimese moodustavad kõik rinde ette tuld andvad osad.

Tulejärg omab sügavuse. Seal asuvad võitlusgrupid paiknevad üldiselt korrapäratult vastavalt maastiku iseäraldustele, mis võimaldab gruppidevahelist rohkearvulist flankeerimist.

Tulejärg organiseeritakse nii, et oleks võimalik lämmatada vastase tuld neil kohtadel, kus tahetakse anda otsustav hoop.

§ 214. Tuletoetust annavad:

— kaugustel üle 1000 m — rasked kuulipildujad;

— kaugustel 600—1000 m — jalaväe kerged ja rasked relvad, täiendatud tarbekorral püssitulega;

— kaugustel alla 600 m — kõik jalaväe relvad.

§ 215. Tuld tuleb juhtida. Tuld juhtida kõige pealt tähendab anda täpsaid tuleülesandeid, mis vastaksid olukorrale ja käsutada olevatele abinõudele. Ühtlasi tule koondada tähtsate märkide pihta, saavutades vastastikuse tuletoetuse tulejärgus olevate osade vahel.

§ 216. Harilikult tuld võivad anda ainult tulejärku kuuluvad osad. Kuid viimaste korrapäratu paiknemine maastikul võimaldab mõnikord ka varujärgu tulevõitlusest osavõtmist.

Alaliseks reegliks on: tagapool asuvad osad ja r. k. võivad tulistada siis, kui nad ei takista eelpool asuvate osade edasiliikumist.

Kallaletungi teostamine.

§ 217. Kallaletung lähtealuselt algab kindlaksmääratud kellaajal või signaali järele.

Tulejärk surub maha vastase vastupanu pesi ja lämmatab tema tuld, mis võimaldab löögiosadel vallutada ilmsiks tulnud vastase vastupanusid, neid haarates tiivalt või ootamatult neile kallale tungides rindelt.

Haaramine tiivalt peab olema kokkukõlastatud tegevusega rindelt, et vastast oma koha külge naelutada.

§ 218. Edasiliikumine kallaletungil sünnib hästijuhitud tule kaitsel.

Edasiliikumist teostatakse kiirete hüpetega ühe varje tagant teise, jaokaupa või üksikult. Sealjuures jagu võib teetseda ahelikus, trobikonnas või kolonnis ühena (tarbekorral harvendatult).

§ 219. Tulejärgu esimeses joones liiguvad k. k. jaod. Neile järgnevad kaugustel, mis olenevad maastikust ja kallaletungi piirkonna laiuusest, tulejärgus olevate rühmade laskurjaod. Viimastele, maastikust ja vastase tulest tingitud kaugustel, järgnevad kompanite toetusosad.

Osade vastastikune asetus, rivistused, intervallid ja distantsid määratakse kindlaks juhtide poolt, seda kokkukõlastades r. k. tuletoetusega ja pidades silmas vastastikust tuletoetust, vastavalt maastikule ja vastase tule mõjule.

R. k. asuvad üldises lahingkorras seal, kust nad kõige paremini võivad täita neile antud tuleülesanded.

Juhid asuvad ja liiguvad nii, et nad võiksid soodsalt juhtida nendele alluvate osade tegevust.

§ 220. Vastase mõjuv kuulipildujate ja suurtükiväe tuli võib teha raskeks pideva edasiliikumise ka hajutatud rivikordades. Ainult üksikud jaod ja koguni üksikud laskurid, kasutades varjatud alasid maastikul ja vastase tulelöökidest vahesid, suudavad siis kiirete hüpetega edasi jõuda. Enam soodustatud ja edasijõudnud osad oma tulega tarbekorral toetavad vähem edasijõudnuid.

§ 221. Jalaväe kiire edasiliikumine on nõuetav selle tõttu, et see võib sündida ainult automaatrelvade tule toetusel. Kuna aga jalaväe automaatrelv võib anda pidevat tuletoetust ainult

lühikeseajaliselt, siis jalavägi peab selle silmapilkselt ära kasutama viivitamatuks edasijõudmiseks. Oma relvade tuli ei pea takistama jalaväe edasiliikumist, samuti jalavägi oma edasiliikumisega ei tohi kinni katta laskevälja. Et seda saavutada, tuletoetus olgu ette valmistatud plaanilikult ja suunitud sinna, kus see vastasele on kõige valusam ja kus ta jalaväe edasiliikumist soodustab kõige suuremal määral.

Jalavägi on seda kauem vastase tule all, mida enam ta tarvitab aega rünnaku kauguseni saabumiseks. Sellepärast tuleb kasutada hüpete tegemiseks igat silmapilku, mil vastase tuli nõrgeneb.

§ 222. Jalaväe aeglane ja loid kallaletung nõrgestab teda füüsiliselt ja moraalselt, hävitab laskemoona ja suurendab kaotusi, mis tihti on lunastatavad ainult uute suurte jõupingutustega.

Juhid kõigis juhatuse astmeis peavad meeskonna enese järele kiskuma isikliku eeskujuga, sest nende ülalpidamisest on mõjutatud terve osa tegevus lahingus.

d) Rünnak.

§ 223. R ü n n a k on pealetungi otsustav ja sellega raskeim järk. Teda tuleb võtta ette alati, kui vastase vastupanu ei ole murtud varem tulega.

Rünnak nõuab kõigi võitlejate vaimustust ja raugematut tahet saabuda vastasega rinnast vastu, et teda hävitada terarelvaga.

Rünnaku teostamine nõuab jalaväelt suurt hoogu, seega võib alata seda ainult kõige lähematelt kaugustelt.

Rünnakut võib teostada kas üldise hoobina tervel kallaletungi rindel või kohalikkude löökidenä, mida pärast edasi arendatakse. Lühikesed ja ägedad rünnaku ettevõtted võivad korrida, kui kallaletungija kohtab uut vastupanu.

§ 224. Saabudes umbes 150—200 m kaugusele, mil laskurjaod algavad möödumist k. k. jagudest, on kallaletungija jõudnud r ü n n a k u l ä h t e a l u s e n i. Sel momendil peab jalaväe tuli tõusma oma võimsuse haripunktini, et lämmatada ja kustutada vastase tuld. Rünnaku lähtealus on ala, kus asetatakse kohale automaat relvad selleks, et oma tulega toetada ründavaid osi. Et viimased tulirelvadest peavad mööduma, siis rünnaku ettevalmistamiseks harilikult on tarvilik lühikene peatus. Tuletoetus rünnakul saavutatakse kõige paremini flankeerivatelt seisukohtadelt, mis võimaldab tulevihkudega saata jalaväe kuni käsigranaadi viskeulatuseni. Kerged automaatrelvad, mis ei suuda toetada jalaväe kohtadelt, liiguvad rünnakule koos ründavate osadega, tulistades tarbekorral käigul.

§ 225. Rünnaku lähtealusel iga üksus suunitakse selle punkti vastu vastase positsioonil, mida ta peab ründama. Ühtlasi on vaja saavutada side üksuste vahel ja juhtidega, koostöö jalaväe ja suurtükiväe vahel, kes peab toetama rünnakut.

Rünnak õnnestub ainult siis, kui ta on hästi ette valmistatud tervel kallaletungi vältusel.

Rünnak alustatakse kas esijärgu osade algatusel või vanema jalaväe juhi üldisel korraldusel. Igal juhul selleks peab valima niisuguse hetke, kus **vastase vastupanu on nõrgenenud.**

§ 226. Üldine rünnak valmistatakse ette tarbekorral tugeva suurtükitule löögiga nende punktide pihta, mida rünnatakse.

Häid tagajärgi annavad ootamatud rünnakud, mis võetakse ette öösi või kasutades soodsaid ilmastiku ja maastiku tingimusi.

Juhi korraldusel määratud rünnak algab signaaliga või kindlaksmääratud kellaajal.

§ 227. **Kõikide esijärgus olevate osade nooremate juhtide vääramatu püüe olgu, kasutades soodsat silmapilku, rünnaku algatus oma kätte kiskuda selleks käsku ootamata.**

§ 228. Rünnaku algusega otsese toetuse suurtükivägi kannab üle oma tule vastase osadele, mis asuvad tema kaitsesüsteemi sügavuses või veel ründamata piirkondades.

Üldtegevuse suurtükivägi kannab oma tule vastase vastupanu sügavusse — toetuste, varude ja suurtükiväe pihta.

Sidet oma otsese toetuse ja üldtegevuse suurtükiväega sel silmapilgul tuleb tagada kõigi käsutuses olevate abinõudega.

§ 229. **Õnnestunud rünnakule peab järgnema julge, hoogus ja innukas sissetungimine vastase seisukohtadesse. Sissemurdnud osad peavad tormama edasi kaitsesüsteemi sügavusse, hoolimata saagist ja vangidest, vastase vastulöögi püüdeid juba nende idus hävitades ja taanduvat vastast tulle maha surudes.**

Mida sügavamale jalavägi liigub vastase positsiooni sisemusse, seda enam temal tuleb loota **ainult oma relvade toetuse peale**, sest sidepidamine suurtükiväega just neil hetketel on eriti raskendatud. Sündmuste edaspidisel arenemisel jalaväe kõigi juhtide isiklik algatus, kiirus ja julgus teotsemisel võimaldavad

kasutada täiel määral soodsaid olukordi vahelduvas võitluses mees mehe vastu. Terarelva käsitsi võitluses abistavad käsigranaadid ja püstolid.

§ 230. Iga ründav osa peab hooga edasi liikuma, omi naabreid tähele panemata. Edu saavutatakse ainult kõikide üldise edasirühkimisega. Kord saavutatud kokkupuutumist vastasega ei tohi kunagi kaotada. **Kergete ja raskete relvade õigeaegne järelevikamine edasitungivate osade abistamiseks omab erilise tähtsuse.**

§ 231. Sissemurde laiendamiseks tiibadele määratakse eriosad juhi käsutuses olevatest varudest. Nimetatud osadele antakse kindlad ülesanded ja nende käsutusse aegsasti määratakse tarvilikud abinõud. Nende tegevuse kokkukõlastamine rindel teotsevate osadega on juhi ülesandeks.

§ 232. Rünnaku ebaõnnestumisel jalavägi küünistub maasse ja kindlustab ennast väljajõutud seisukohtadel ajani, mil uus tuletoetus või naaberosade edasijõudmine võimaldab rünnaku kordamist. Iga jalaväe osa visa vastupanu oma kohal neil hetkeil omab erilise tähtsuse. **Vähemgi püüe taanduda või tagasi minna on paratamatult seotud surmaga.** Juhitide kohuseks on moodustada uut löögirusikat, millega vastast rünnata parematel tingimustel. Iga vähema üksuse kohalist edu tuleb selleks viivitamata ära kasutada.

e) Edu arendamine ja vallutatud maa-ala alalhoidmine.

§ 233. Edu arendamise ja vallutatud maa-ala alalhoidmise eesmärgiks on saavutatud edu

võimalikult kiire edasiarendamine ja kindlustamine.

§ 234. Pealetungivate jalaväe osade tähtsamaks kohuseks on saavutatud edu ära kasutada. Selleks tuleb hoida alal kokkupuutumist taanduva vastasega, oma järelejätmata edasitungiga temale püüdes sünnitada võimalikult rohkem kaotusi.

§ 235. Saavutatud edu arendatakse kõige pealt, võttes taanduvat vastast suurtükiväe ja jalaväe tabava tule alla, milleks tuleb tarbekorral aegsasti ette visata suurtükke ja raskeid kuulipildujaid.

Kõik edu saavutanud osad jätkavad edasitungi, alaliselt taanduva vastase kannul olles, teda vangistades ja hävitades.

§ 236. Taanduv vastane harilikult püüab oma peajõude lahingust välja kiskuda suurtükiväe ja rohkearvuliselt kuulipildujatega varustatud järeלקaitse osade kattel. Pealetungija ülsandeks on neist võimalikult kiirelt ja hoogsalt läbi murdes või neid haarates välja jõuda vastase peajõududeni, enne kui need on suutnud end korraldada uueks vastupanuks.

§ 237. Vastase jälitamine algab vana juhi korraldusel, kes selle teostamiseks määrab erilised jalaväe osad, tarbekorral asetatud autodele või küüthobustele ja toetatud soomusautodega.

Peajõudude jalavägi järkjärgult tõmbub kolonnidesse ja jätkab edasilükkumist eלקaitse osade kattel.

Jälitaja peamiseks ülesandeks on vastase järeלקaitse osadest läbi murdes või neist möödudes, luurata ja sünnitada segadust tema peajõududes.

§ 238. Jälitamist teostatakse laial rindel,

püüdes alati haarata vastase tiibu, temast mööduda ja ette jõuda tema taganemisteedele.

Jälitaja ei pea end laskma kõrvale viia tegevuse tähtsamast suunast.

Jälitamisel ei tohi unustada ega muuta saadud ülesannet ega suuna, kuigi see sünniks edasiliikumise kiirendamise kasuks.

§ 239. Jalavägi peab olema tervel kallalitungi ajal valmis vallutatud maa-ala kaitsmiseks võimalikkude vastulöövide vastu.

Kõik osad on kohustatud peatustel kaevuma selleks erilist käsku ootamata. Selleks on tarvilik nii juhtides kui sõdurkonnas kasvatada armastust labida vastu ja vastavaid oskusi tema kasutamiseks.

Kaeveriistade kasutamine ei pea aga vähendada ega halvama jalaväe pealetungivaimu, pidades meeles, et kaevetööd on eduka pealetungi lahutamatuks osaks.

Vastulöögid on eriti ohtlikud siis, kui jalavägi on sisse murdnud vastase positsioonisse. Jalaväe relvade kiire järelviskamine ja neile kindlate ülesannete andmine võimaldab vastase vastulööke maha suruda nende idus.

§ 240. Pealetungivate osade jõudmisel neile määratud eesmärgini määratakse kindlaks vastava juhi korraldusel need osad, kes organiseerivad vallutatud maa-ala kaitseks, mis teostatakse vastavalt §§ 478—496.

D. VARUDE KASUTAMINE.

§ 241. Varud moodutavad juhi käes võimsa abinõu, millega ta alati võib sundida lahingut arenema nii, nagu ta seda on kavatsenud. Peale selle varud annavad võitluses olevatele üksus-

tele julgeolekutunde, mis neile võimaldab täielikult anduda ülesande täitmisele.

Kõigi vanemate juhtide kohuseks, vähemalt kuni kompaniülemateni kaasa arvatud, on tarviliste varude eraldamine lahingus ja nende viibimata moodustamine siis, kui nad on ära tarvitatud.

§ 242. Varude peamised kasutamiskiivid on manöövreerimine, võitlusjärgu toetamine ja kõvendamine.

Varude manöövri eesmärgiks on koondatud jõupingutuste suunimine manöövri kavvas ettenähtud kohta, eesmärgiga otsustavalt mõjutada lahingu käiku soovitavas punktis ja momendil.

Varu kasutatakse kui toetust peasjalikult rünnakute ja varustusrünnakute teostamiseks, samuti vastupanuks oma asukohal siis, kui võitlusjärgu osad vastase surve all on sunnitud olnud taanduma.

Varu kasutatakse võitlusjärgu kõvendamiseks ja tema jõu tõstmiseks, kui kantud kaotused ei võimalda enam võitlusjärgul edukalt täita oma ülesannet.

§ 243. Varude kasutamisel tuleb hoiduda osade segiminekust ja nende kuhjumisest rinnetpidi kitsale piirkonnale, et vältida asjatuid kaotusi. Meeles pidades, et iga sõdur tahab võidelda oma alalise ülema juhatusel, on alati parem, kui seda olukord vähegi võimaldab, varude võitlusse saatmisel neile moodustada omaette piirkondi.

Varude kasutamisest osadena tuleb hoiduda.

§ 244. Iga võitlusjärgus olev üksus peab jätkama lahingut omal jõul oma võimete ülima piirini.

Vastavalt olukorrale juhatus võib otsustada võitlusjärgust tagasi tõmmata liig väsinud üksusi, kes on suuremal või vähemal määral muutunud võitlusvõimetuks.

Pealetungi lahingus seda teostatakse peatuste ajal üleminekuga neist üksustest, mida tahetakse tõmmata varru. Üleminek teostatakse harilikult võitlusjärgu ja varujärgu pataljonide kompanite vahel. Kompani reeglina oma rühmi uutega ei asenda. Kompani kallaletungi võimet hoitakse alal varuosade järkjärgulise saatmisega võitlusjärku.

Teatud üksusest üleläänud osa jätkab viibimata eelmise ülesande täitmist.

§ 245. Varude kaugus võitlusjärgust oleneb nende ülesandest, maastikust ja koosseisust.

Varude asetus peab võimaldama kiiret tegevusse astumist soovitavasse kohta pealetungi ribas ja julgestama lahtiseid tüübu.

Üldiselt varud suunitakse alati sellesse pealetungi riba ossa, kus kavatsetakse anda pealöök ja varude asetamisel peetakse silmas eeskätt ülesande täitmise paremaid võimalusi.

§ 246. Kuni oma tegevusse astumiseni varud hoitakse võimalikult varjatult. Kasutades soodsaid lähiseid, nad liiguvad edasi kindlaksmääratud suunas ja kaugusel võitlusjärgust. Iga varuosa liigub sarnases korras, mis vastab juhi manöövri ideele ja tagab varule tema julgeoleku. Varu juhi tähtsamaks ülesandeks on: olla alaliselt informeeritud selle kohta, mis sünnib võitlusjärgus, milleks ta peab alaliselt sidet pidama võitluses olevate osade juhtidega ja selle kõrgema juhiga, kelle käsutusse ta on määratud.

§ 247. Vastavalt oma koosseisule ja relvas-

tusele varusid võib liigitada tulevarudeks ja manöövervarudeks,

Tulevaru hulka jalaväes kuuluvad kõik r. k. üksused, mis ei võta osa tulevõitlusest; kõik teised varusolevad jalaväe osad moodustavad manöövervarud.

Tulevarude peamiseks kasutamiseviisiks on nende kiire järeleviskamine jalaväele siis, kui on sisse murtud vastase positsioonisse või kui esijärgus asuvad relvad on muutunud võitlusvõimetuks.

E. SUURTÜKIVÄE ÜLESANDED PEALLETUNGIL.

§ 248. Pealetungil osa suurtükiväest otsese toetuse suurtükiväena antakse jalaväe üksuste (rügement, pataljon) juure, nende toetuseks pealetungil.

Jalaväe mõjuvaks ja kiireks toetuseks on nõuetav pidev side ja koostöö jalaväe ja temale juureantud suurtükiväe juhtide vahel.

Otsese toetuse suurtükiväe mõju on ainult siis täielik, kui ta saab juhilt, kelle juure ta on antud, täpsad ja oma võimetele vastavad tuleülesanded.

§ 249. Lähenemisel otsese toetuse suurtükivägi liigub harilikult hüpetena, alati valmis olles tule avamiseks jalaväe edasiliikumist takistavatele vastase vastupanudele, mida jalavägi ei suuda murda oma tulega.

§ 250. Kallaletungil otsese toetuse suurtükivägi teotseb varem kindlaksmääratud kava järele ja rahuldab lahingu ajal avaldunud vajadusi. Juhatus otsustab, kas tuleavamine sünnib kindlaksmääratud kellaajal või nõudmise järele. Kõigil

juhtudel lihtsad ja kindlad sidevahendid peavad võimaldama jalaväele nõuda tema kasuks ettevalmistatud tule avamist või lõpetamist.

§ 251. Vastase positsioonis sissemurde hetkel pidev side otsese toetuse suurtükiväe ja jalaväe vahel võib minna kaotsi.

Kuid vaatamata raskustele, suurtükiväe vastutavaks ülesandeks on seda sidet siiski võimalikult kiirelt jalule seada, et edaspidisel tegevusel suuta kokkukõlastada oma tegevust jalaväega.

§ 252. Suurtükitule toetuses ettetulevate raskuste vältimiseks määratakse pataljonide ja kompanite käsutusse s a a t e s u u r t ü k k e.

Saatesuurtükid, järgnedes võimalikult lähedal jalaväe esiosadele, peavad kiirelt tegevusse astuma ja hävitama jalaväe edasilikumist takistavaid üksikuid vastupanusid. Nende tegevusse astumine peab sündima ootamatult vastasele.

G. LAHINGU KATKESTAMINE ÖÖKS.

§ 253. Kui otsust pealetungil ei ole suudetud saavutada päeva lõpuks ja puuduvad ka soodsad tingimused öise pealetungi jätkamiseks (väsimus, maastik), siis katkestatakse lahing ajutiselt pimeduse saabumisel.

Kaugemale ettejõudnud võitlusjärgu osad modustavad e e l k a i t s e, mille ülesandeks on julgeoleku tagamine lahingu vaheajal, luure toimetamine, kokkupuutumise alalhoidmine vastasega ja tema tegevuse alaline jälgimine, et anda juhile tõenäolikke aluseid järgmise päeva otsusteks.

Seesuguse k a t t e t a g a sünnivad kõik vastavalt uuele kallaletungi kavale vajalikud ü m-

berkorraldamised, osade ümberpaigutamised, varustamine ja evakueerimine. Kasutades öö pimedust, võib juht oma väeosa paigutada ümber kallaletungiks koguni uues suunas.

§ 254. Väga tähtis on võimaldada lahingus olnud osadele ööks puhkust, mis vajalik on jõu kogumiseks järgmise päeva jaoks. Lahingueelpostid, samuti ettesaadetud luurosad, peavad püüdma oma ülesandeid täita võimalikult vältides igasugu asjatuid laskmisi ja tulevahetust vastasega, et mitte anda põhjust ärevuse tekitamiseks seljataguses.

2. peatükk.

RÜGEMENT PEALLETUNGIL.

A. JUHTIMINE JA SIDE.

§ 255. Rügül organiseerib rügemendi pealetungi, pidades silmas vanemalt juhilt saadud ülesannet ja olukorda ning juhhib rügemendi tegevust lahingus ülesannete andmisega alluvatele.

Rügemendi edukas juhtimine nõuab hästi korraldatud tööd ja selle kindlat jaotust rügemendi staabis.

Oma alluvate osade moraali ja võitlustahte tõstmiseks on nõuetav rügüli võimalikult sage isiklik kokkupuutumine nendega.

256. Lahingu ajal rügüli tuleb teha kiireid otsusi, mis väljendatakse lühikestes ja selgetes käskudes.

Rügemendi pealetungi käsk sisaldab üldiselt järgmist:

1. Teated vastasest.
2. Pealetungi üldine eesmärk. Suurema

üksuse ülesanne, mille koosseisu kuulub rügement. Naaberrosade ülesanded ja asukoht.

3. Rügemendi ülesanne; rügemendi pealetungiriba.

4. Rügüli otsus oma ülesande täitmiseks: rügemendi manöövri põhiidee.

5. Ülesanded võitlusjärgu pataljonidele:
— nende pealetungiriba piirjooned;
— nende käsutusse antud abirelvad ja tehnilised abinõud;

— järkjärgulised märgid, mida pataljonid peavad vallutama.

6. Suurtükivägi.

Otsesetoetuse suurtükiväe ülesanne. Tema tule jaotus pataljonide piirkondades. Kuidas toetab pealetungi üldtegevuse suurtükivägi.

7. Ülesanded rügemendile juureantud osadele: soomusautod, tankid, soomusrongid, pioneeriosad.

8. Varu ülesanne ja asukoht.

9. Luure ja vaatlus.

10. Abinõud tiibade kaitseks. Liiteosad.

11. Korraldused õhu- ja gaasikaitseks, tankidevastane kaitse.

12. Side. Rügüli järkjärgulised K. P. Patülide esimesed K. P. Missugune side ja mis ajaks luua. Rügemendi sidetelg. Leppemärgid ja signaalid.

13. Varustamine ja evakueerimine: laske-
moon; toiduained; pioneervarustus; korraldused vangide kohta.

§ 257. Pealetungi käsk lüheneb tunduvalt, kui kõik need korraldused, mis mitte otsekohe ei käsitle lahingtegevust, antakse lisana.

Taktikaline tegevus ei lase ennast mitte suruda ettevalmistatud raamidesse. Seepärast

eeskirjas toodud käsu vorme tuleb võtta kui näiteid — mingil tingimusel nad ei tohi kujuneda šabloonideks, millest vääramatult tuleb kinni pidada. Mitte sõnarohked käsud, vaid täpsad, kindlad ja selged korraldused, antud õigel ajal vastavatele ülematele, on tugeva ja osava juhtimise tundemärgiks.

Põhinõudeks käsuandmisel on saavutada seda, et kord antud käsku ei tuleks enam muuta, vaid ainult täiendada uute, täpsamate andmetega.

§ 258. Rügemendi jõudude jaotus pealetungi ribas oleneb ülesandest, maastikust ja vastase vastupanu tugevusest.

Ühtlane jõudude jaotus pealetungil on harva õige. Pealetungi pealöögi suunas teotsevatele allüksustele tuleb määrata kitsamad lahinguribad, juure andes neile ka suuremal arvul tulirelvi ja tehnilisi vahendeid. Olenevalt olukorrast mõned alad maastikul võib katta luure ja vaatlusosadega või r. k. tulega.

§ 259. Side korraldamine pealetungil rügülit nõuab õigeaegseid ja täpsaid käske.

Käsus side alal tuleb alati kindlaks määrata:

- missugust sidet on tarvis korraldada;
- missuguste punktide vahel side luua;
- mis ajaks side peab olema organiseeritud.

Side tehniliseks korraldajaks on rügemendi sideülem, kes teotseb rügülit saadud käskude alusel.

§ 260. Naaberüksuste juhtide juure rügülit saadab sideohvitserid ühes tarviliku meeskonnaga ja abinõudega sidepidamiseks. Sideohvitseri tuleb valida tublimate ja tegevamate ohvitseride hulgast, kes suudavad iseseisvalt hinnata mitmesuguseid lahinguolukordi ja selle kohta anda kaalutud teateid oma juhile.

§ 261. Lahingside rügül organiseerib vastavalt § § 24—26.

§ 262. Rügül pealetungil liigub ühest K. P. teise, millede asukohad aegsasti määratakse kindlaks käsuga. Rügüli K. P. läheduses asub ka otsese toetuse suurtükiväe juhi K. P., millega tagatakse vahetu side ja läbikäimine mõlemate juhtide vahel. K. P. läheduses asub rügüli V. P., mis tuleb valida nii, et ta sealt suudaks näha vähemalt oma rügemendi tähtsamat pealetungi raiooni, s. o. kus tegutsevad peajõud.

Oma asukoha muutmisel rügül peab pidama silmas, et ta seda võib teha ainult siis, kui uues asukohas on juba side sisse seatud. Endisest K. P. lahkudes ta jätab sinna maha ohvitseri veel sinna saabuvate teadete edasiandmiseks.

Lähenemisel rügül peab püüdma olla võimalikult lähedal oma esijärgu pataljonidele. Tarbekorral ta liigub koguni oma rügemendi ees, koos eelkaitse osadega, toimetades isiklikult vaatlust ja luuret.

B. PEALETUNGI TEOSTAMINE.

§ 263. Suurtükitle laskeulatus sunnib rügementi hargnema pataljonidena juba suurtel kaugustel (umbes 10 km). Kuid pataljonid ja kompanid võivad jätkata liikumist veel rännakolonnnides, kasutades, kui see on vajalik, vastase luure eest varjumiseks kõrvalisi ja kaetud teid.

Lähenemise ajajärgus, kus rügüli puuduvad veel täpsamad andmed vastasest, ta esijärku harilikult määrab ühe pataljoni. Ette saadetud pataljonile antakse täppis liikumis-

suund ja tema ülesandeks on: julgestada rügementi, moodustades eelkaitsese.

Teises järgus asuvad pataljonid liiguvad, kasutades olemasolevaid teid ja lähiseid ning pidades sidet esijärgu pataljoniga.

Kui lähenemisel esijärku on määratud kaks pataljoni (maastik, andmed vastasest), siis neile antakse täpsad lähenemisribad, mis on vajalik luure korraldamiseks.

Rügüli peamiseks ülesandeks lähenemisel on viia pataljonid võimalikult vähema jõukulutusega kauguseni, kus jalavägi võib astuda võitlusse oma relvadega.

§ 264. Luuret rügül korraldab tema enda käsutuses olevate luurevahenditega, pataljoni ülematele erilisi luureülesandeid andes, või antud ülesande täitmiseks moodustades eri luursalku.

Luure eesmärk tuleb alati täpsalt ja selgelt kindlaks määrata. Luurosad tulevad sarnaselt suunida, et nad võimalikult suudaksid muretseda selgust vastase peajõudude asetuse ja tegevuse kohta.

Lähedamaa julgeolekut tagavad pataljonid ise igäüks oma pealetungi riba piirides.

Vastase tegevusest ette jõudmiseks on sageli kasulik ja otstarbekohane tugevate segaluursalkade (ratsa ja jalgratturite osad, jalavägi veoautodel, soomusautod) ettesaatmine vastase esiosade hävitamiseks või maastiku tähtsamate esemete kiireks vallutamiseks.

Alates kallaletungi lähtealusele asumise ajast, luure täiendub igakülgse vaatlusega. Luurosade tegevus sellest ajast koondub peajasjalikult tiibadele.

§ 265. Kallaletungi teostamiseks rügül kogub kokku kõik võimalikud andmed

olukorrast ja nende põhjal teeb otsuse tegevuseks. Vastavalt otsusele ta jaotab ära tema käsutuses olevad elavjõud ja abijõud, suunides suurema osa neist sinna kohta, kus ta kavatses viia pealöögi. Manöövri idee ja täpsad ülesanded alluvatele määrab kindlaks kallaletungi käsk, mis antakse vastavalt § 256.

Kallaletungi lähtealuse korraldamisest v. §§ 210—216.

Rügemendi manöövri põhiidee peab olema teada kõigi alluvate üksuste ülematele kuni kompaniteni kaasa arvatud, et nad võiksid saadud ülesande täitmisel väljendada algatusvõimet.

§ 266. Kallaletungiks rügul jaotab oma pataljonid võitlusjärku ja varusse. Pataljonid asetatakse pealetungiribas vastavalt rügüli manöövri idee ja olukorrale, pidades silmas, et pataljon pealöögi suunas ei teotseks mitte rindel, mille laius on enam kui 800—1000 m.

Varujärk liigub vastavalt juhi manöövri idee. Lahtise tiiva olemasolul on kasulik teda paigutada astmena selle järgi.

§ 267. Pealöögi suuna valimisel tuleb teda suunida vastase kõige tundelikumate punktide pihta. Ainult tähtsate eluliste punktide ja raioonide vallutamine võib anda tähtsaid tagajärgi. Ka maastikulised tingimused: varjatud alade olemasolu lähenemiseks, soodsad vaatluse ja tulevõimalused võivad olla sealjuures mõõduandvad.

Kavatsetud haaramise läbiviimiseks määratud jõud tulevad kallaletungi teostamiseks aegsasti niiviisi välja suunida, et haarav üksus, liikudes otse oma ette, saabuks vastase tiivale. Tiivapeale liikumise manööver vastase jalaväe tule piirkonnas on raskesti teostatav.

§ 268. Rügemendi manööver peab olema lihtis. Tuleb vältida liikumisi, mis tekitavad üleliigset jõukulu ja asjatuid kaotusi vastase tule all. Vajaduse korral rügül võib saata oma osi naaberosade lahingribasse, kui see on tarvilik tema poolt ettevõetud manöövri edukaks täitmiseks. Kuid see ei pea takistama naaberosa tegevust ja olema põhjuseks osade segiminekuks.

§ 269. Lahingu ajal rügülile saabuvad teated pataljonidest, vaatelejatelt, suurtükiväelt ja naabritelt. Vastavalt neile teadetele ja kujunenud olukorrale rügül teeb tarvilikke täiendusi allüksuste algülesannetes, üksikkorraldusi tule kõvendamiseks ja varude tegevusse saatmiseks. On soovitatav otsustaval kohal tegevusse saata kogu oma tulevaru (varuosade r. k.), andes temale kiiresti täidetavaid, kuid tähtsaid tuleülesandeid.

Sealjuures tuleb pidada silmas tuletoetuse võimalusi edu arendamise perioodil, mil jalavägi eriti on jäetud oma enda relvade toetuse hoolde.

§ 270. Rügemendi üldine rünnak tarbekorral valmistatakse ette suurtükitulega. Kallal tungi lähtealusel väljakujunenud tulekava põhjal otsese toetuse suurtükivägi tarbekorral ühes üldtegevuse suurtükiväega lühikese tugeva tulilöögiga surub maha vastase vastupanu enne rünnakut.

Suurtükitule löögile vahetult järgneb jalaväe rünnak.

§ 271. Vastase asetusse sisse murdel rügül hoolitseb selle eest, et esiosade edasitung võiks areneda peatumatult ja takistuseta. Selleks kasutab ära osa oma varust tiibade tagamiseks ja vastase positsiooni kokkurullimiseks tiiba-

dele. Vastase püüded teotseda sissemurdnud osade tiibadele surutakse maha tulega ja vastulöökidega.

Sissetunginud pataljonide edaspidise edu tagamiseks on kasulik määrata nende käsutusse saatesuurtükke.

Vastase tugevad toetuspunktid, milledest esijärgu pataljonid möödunud, rügül laseb oma varudel vallutada löögiga tiivale või seljataha.

D. RÜGEMENDI VARU KASUTAMINE.

§ 272. Rügemendi varu kasutamine sünnib üldiselt §§ 241—247 toodud põhimõtteil.

Rügemendi manöövri idee kujunemisel selgub ka varu arvata ülesanne. Lahingu muutunud olukorras ainult äärmisel vajadusel varu võib kasutada teisiti, kui see oli ette nähtud otsuse tegemisel ja käsu andmisel.

§ 273. Rügemendi varu loomulik ülesanne on osavõtmise peahoobist koos esijärgu pealöögiga. Tihti seda saavutatakse kõige mõjuvaimalt varu suunimisega tiiva löögiks. Ainult erakordsetel juhtudel rügemendi varu osaliselt võib kasutada ka esijärgu osade kõvendamiseks, kui viimased on juba ära tarvitanud oma varud.

Kõvendamist teostatakse, pikendades esijärgu pataljonide kallaletungi rinnet. Esijärgu tihendamisest tuleb loobuda, sest haaramise manööver on alati eelistatav.

Enne oma varu tegevusse saatmist esiosade kõvendamiseks rügül peab tõsiselt selgitama, kuivõrra see ilmtingimata on tarvilik ja kas ei suuda esijärgu pataljonid endid ise abistada.

§ 274. Erilistel juhtudel rügemendi varul tuleb minna üle esijärgust (vaata

§ 244) ja jätkata kallaletungi, mida ei suuda enam teostada esijärgus asuv pataljon.

§ 275. Vastase positsiooni sisse murdes, rügemendi varuosad suunitakse sissemurde tagajärjel tekkinud vastase lahtistele tiibadele, et laiendada sissemurret ja tagada edasitungivate osade tiibu.

§ 276. Tulejõu kõvendamiseks kallaletungi tähtsamais kohtades on soovitav kasutada rügemendi varus olevaid raskeid kuulipildujaid. Kuid selle abinõu kasutamisel peab silmas pidama asjaolu, et varu tegevusse saatmisel ta ise oleks toetatud küllalise arvu kuulipildujatega.

Varude kasutamisest osade kaupa tuleb hoiduda, samuti võimalikult vältida nende segiminekut võitlusjärgu osadega.

§ 277. Mõnikord üldolukorrast tingituna on kasulik moodustada erilised kiirelt liikuvad varuosad jalgratturitest, jalaväest veoautodel ühes r. k. ja soomusautodega, neid hoides valmis kiireks tegevusse saatmiseks lahingu kriitilisel silmapilgul või vastase jälitamisel.

E. RÜGEMENDILE JUUREANTUD SUURTÜKIVÄE KASUTAMINE.

§ 278. Edukaks koostööks otsese toetuse suurtükiväega on nõuetav pidev side kõigil pealetungi ajajärkudel.

Rügililt antud selged ja täpsad tuleülesanded suurtükiväele, viimast nende täitmisel sidumata, on eduka suurtükitule toetuse eeltingimuseks.

§ 279. Alates lähenemise ajajärgust, peab suurtükivägi suutma oma tulega toetada rügemendi eelkaitse osi, liikudes hüpetena posit-

sioonilt positsioonile. Tema alaline laskevalmisoleks peab tagama rügemendi lahingkorda hargnemise ja kallaletungi lähtealusele asumise.

§ 280. Mida varem rügül suudab määrata kinlaks pealetungi manöövri idee ja pealöögi koha, seda kiiremini ja paremini suudab suurtükivägi valmistada ette oma tulelöögi soovitud kohta. Tuleb meeles pidada, et suurtükivägi võib toetada jalaväge mitte tervel pealetungirindel, vaid ainult kohtades, kus ei suuda mõjuda jalaväe relvad, või kus rügül on näinud ette tulejõu koondamise löögi viimiseks. Jalavägi peab silmas pidama, et suurtükivägi oma tegevuse ettevalmistamiseks vajab aega.

§ 281. Saavutatud edu kasutamise ajajärgul, millal otsese toetuse suurtükiväe tegevus on raskendatud, eriti sidepidamise mõttes jalaväega, on kasulik esijärgu pataljonide käsutusse anda saatesuurtükke. Saatesuurtükkide peamiseks ülesandeks on koos jalaväe raskete relvadega murda vastase kohalikke vastupanusid, nagu: kuulipilduja pesad, tankid jne. Tihe isiklik ühendus esijärgus asuvate jalaväe juhtidega võimaldab viimastele anda saatesuurtükkidele täpsaid ja ajakohaseid tuleülesandeid.

§ 282. Edasiliikumisel saatesuurtükid kokkukõlastavad oma liikumist jalaväega. Saaterühm liigub edasi hüpetena suurtükkide kaupa, olles valmis ühe suurtükiga alaliselt toetama jalaväge.

Positsioonile saatesuurtükid asetatakse nii, et sealt oleks võimalik kõige soodsamalt täita jalaväe juhilt saadud ülesandeid. Harilikult laskmine sünnib kinnistelt positsioonidelt.

G. JÄLITAMINE.

§ 283. Jälitamine saavutatud edu täielise ärakasutamise otstarbel peab olema pidev ja hoogus. Ta nõuab ülemalt ja väeosadelt alalist jõupingutust ja äärmist vastupidavust.

Jälitamisel rügul annab esijärgus olevatele pataljonidele ülesande, üldsuuna mõne vastase asetuse sügavuses oleva eseme pihta ja tegevusriba. Jättes pataljonidele tegevusvabaduse, ta peab võtma tarvitusele mõjuvad abinõud, et hoida alal nendega pideva side. Üksused, kellele eesmärk on kätte näidatud, peavad ilma teisi ootamata kasutama kõiki võimalusi kiireks edasiliikumiseks määratud suunas.

Lahtiste tiibade tagamine jääb rügüli hooliks.

§ 284. Jälitamisel on kasulik tegevusse saata kiirelt liikuvat varu (vaata § 277). Vastavalt olukorrale võib rügul anda temale iseseisva ülesande või määrata teda esijärgu pataljoni käsutusse.

Jälitamise arenemisel teises järgus asuvad üksused koondatakse teedele liikumise jätkamiseks.

Rügul peab hoolitsema selle eest, et jälitavad osad õigeaegselt oleksid varustatud laske- moonaga ja toiduga.

§ 285. Et edasiliikumine jälitamisel võiks sündida takistuseta, esijärgus olevate üksuste ja suurtükiväe käsutusse määratakse pioneere tarvilikkude abinõudega. Pioneerid, liikudes koos eelkaitse osadega, parandavad vastase poolt tehtud hävitusi ja kõrvaldavad takistusi liikumiseks.

§ 286. Vastane kasutab sageli oma taandumiseks pimedust, mispärast öösi tuleb pöö-

rata erilist tähelepanu kokkupuutumise alalhoidmisele vastasega. Selleks tuleb saata nii kaugele ette kui vähegi võimalik eelosi, kes vastase edasiliikumisest aegsasti teatavad. Signaalide kasutamine selleks võib kasulik olla.

Kui vastane püüab oma taandumist katta järellkaitse osadega, tuleb neist läbi murda või haarata, et välja jõuda vastase peajõududeni. Vastase taandumisteedele ettejõudmine on otsustava tähtsusega.

Juhtudel, kui vastasel korda läheb organiseerida uut tugevat vastupanu, muutub jälitamine uueks kallaletungiks.

3. peatükk.

PATALJON PEALETUNGIL.

A. JUHTIMINE JA SIDE.

§ 287. Pataljon on tähtsaim taktikaline üksus jalaväes. Ühtlasi ta on kõige suurem üksus jalaväes, mille lahingtegevust maastikul juht soodsas olukorras suudab veel isiklikult jälgida.

Pataljoni pealetungilahingu pearaskus lasub laskurkompanitel, mida rasked kuulipildujad toetavad oma tulega. Peale selle pataljonile juure ja tarbekorral tema otsesesse käsutusse antakse abijõude teistest väeliikidest ja tehnilisi abinõusid.

Et saavutada täielikku koostööd mitmesuguste patüli käsutuses teotsevate väeliikidega ja saada maksimaalset kasu tehnilistest abinõudest, pataljoni juht peab põhjalikult tundma relvade ja teiste väeliikide ning tehniliste abinõude omadusi, omades ühtlasi tarvilikke kogemusi nende kasutamiseks lahingus.

§ 288. Patül juhhib oma pataljoni tegevust

lahingus rüünilist saadud ülesande piirides. Ta annab ülesanded r. k. ja laskurkompanitele ja pataljonile juureantud osadele ja abinõudele ning juhib nende tegevust, pidades silmas katsetatud manöövri edukat täitmist.

Oma pealetungi käsu patül annab rüüli käsu raamides, võttes viimasest ainult seda, mis **tingimata on tarvilik teada pataljoni koosseisus toetsevatel üksustel**, täiendades seda eri-ülesannetega ja korraldustega.

§ 289. Üldine pataljoni pealetungikäsk sisaldab järgmisi andmeid:

1. Teated vastasest.
2. Pealetungi üldine eesmärk. Rügemendi ja naaberosade ülesanded.
3. Pataljoni ülesanne. Pataljoni pealetungiriba.
4. Patüli otsus oma ülesande täitmiseks: tema manöövri põhiidee.
5. Ülesanded võitlusjärgu kompanitele ja r. k. kompanile; võitlusjärgu kompanite pealetungi suunad; järkjärgulised märgid, mida kompanid peavad vallutama.
6. Ülesanded patüli käsutusse antud osadele: saatesuurtükid, soomusautod, tankid pioneerid.
7. Suurtükivägi.

Rügemendile või pataljonile juureantud otsese toetuse suurtükiväe ülesanne. Kuidas toetab jalaväe pealetungi üldtegevuse suurtükivägi ja kuidas seda toetust kompanid peavad ära kasutama.

8. Pataljoni varu ülesanne ja asukoht.
9. Luure ja vaatluse korraldamine pataljoni rindel ja tiival.
10. Korraldused tiibade kaitseks. Liiteosad.

11. Korraldused õhu- ja gaasikaitseks; tankidevastane kaitse.

12. Side. Patüli järkjärgulised K. P. Kompülide esimesed K. P. Missugune side ja mis ajaks luua. Signaalid ja leppemärgid.

13. Korraldused varustamiseks ja evakueerimiseks.

§ 290. Oma pealetungikäsu patül võimalikult dikteerib alluvatele juhtidele ehk nende poolt saadetud käsu vastuvõtjatele ohvitseridele. Kui käsk on antud suuliselt või telefoni teel, siis tarbekorral kirjaliku käsuga korrata neid andmeid, mis on erilise tähtsusega ja vajavad jäädvustamist.

Kiirete, olukorrale vastavate käskude andmises, mida edaspidisel tegevusel ei tuleks muuta, vaid ainult täiendada, peitub pataljoni juhi oskus juhtida.

§ 291. Sidet patül korraldab temale alluvate kompanitega ja naabritega.

Side korraldamiseks patül oma pealetungi käsus määrab ära:

— järkjärgulised oma ja kompanite esimesed K. P.;

— missugune side ja mis ajaks see peab olema loodud komandopunktide vahel.

Side korraldamiseks pataljonis patüli käsutusse rügemendist antakse sideosa ühes tarvilikkude materjalidega. Sideosa alaline juht on ühtlasi pataljoni sidetehniliseks korraldajaks, toimides patülilt saadud käskude alusel.

Sidepidamiseks suurtükiväega ja lennuväega patül saab rüülitlil tarvilise arvu signaale ja leppemärke. Saadud signaalide ja leppemärkidega patül tutvustab kompanisid, hoolitsedes selle eest, et kõigist märkidest oleks õietj aru saadud.

B. LÄHENEMINE.

§ 292. Olles kaitstud julgestusosadega, pataljon liigub ühes kolonnis teed mööda seni, kuni ta ei ole saabunud vastase suurtükitle piirkonda või kuni maastik võimaldab kaetud liikumist.

Olevaid teid tuleb kasutada võimalikult kauem, et säästa inimeste ja hobuste jõudu.

Pataljon hargneb kompanitena patüli korralduse põhjal, mis antakse vastavalt § 289. Lähenedemise ajajärgus, kus patüli puuduvad veel täpsad andmed vastasest, ta esijärku määrab harilikult ühe kompani. Ettesaadetud kompani ülesandeks on julgestada pataljoni lähenedemist. Teises järgus asuvad kompanid liiguvad kasutades teid ja lähiseid, ning pidades sidet esijärgu kompaniga. R. k. kompani tegevuse kohta v. § 317—339.

§ 293. Kui pataljoni pealetungi riba on lai ja maastik kinnine, mis raskendab tegevust ühel kompanil, siis tuleb esijärgu määrata kaks kompanit, neille andes täpsad pealetungi suunad. Ülejäänud kompanid ja r. k. kompani (välja arvatud see osa, mis teotseb koos esijärguga) moodustavad teise järgu.

Kompanite vastastikune asetus liikumisel, intervallid ja distantsid olenevad täiesti pataljoni ülesandest, vastase tulest ja maastiku iseloomust.

Selgusetu olukorras tiibadel on kasulik teises järgus olevaid kompanisid suunida astmena kardetava tiiva järgi.

§ 294. Pataljoni hargnemine lähenedemiskorda sünnib luure ja julgestusosade kaitsel, mis saadetakse ette aegsasti. Suurtükivägi ja r. k. peavad olema alati valmis kaitsma pataljoni hargnemist nii, et ükski jalaväe osa

ei satuks vastase tule alla, ilma et oma relvade tuli sellele otsekohe ei vastaks.

Pataljoni hargnemine peab sündima varjalt vastase maapealse ja õhust vaatluse eest.

§ 295. Ühtlane jõudude jaotus pataljoni pealetungi ribas on harva õige. Kui pataljoni pealetungil antakse lai rinne, siis patül võib saavutada jõudude koondamist, suurendades vahesid kompanite vahel, samuti ka vahet naaberpataljoniga tingimusel, et need vahed oleksid kaitstud liiteosedega ja tulega.

Maastik ja vastase tuli sunnivad muutma sageli kompanite esialgseid vahesid ja distantse, kuid tuleb alal hoida nende kokkukõlastatud liikumist vastavalt pataljoniülemalt antud üldsuunale.

§ 296. Lähenemisel patül võtab tarvitusele täiendavaid abinõusid vastase ja maastiku luuramiseks, mis on tarvilik jõudude õigeaegsaks väljasuunimiseks kallaletungil.

Luuret tuleb korraldada terves pataljoni ribas, kindlaks tehes võimalikult täpsalt vastase asetust ja tema katmata tiibu. Luuret täiendab vaatlus, mida patül toimetab isiklikult ja eriliste vaatlejate väljasaatmisega.

D. KALLALETUNG.

§ 297. Rügült saadud käsu ja kogutud luureandmete põhjal maastikust ja vastasest patül kallaletungi alguks teeb otsuse tegevuseks. Selle olulisemaks osaks on pealöögi suuna kindlaksmääramine ühes tarviliste jõudude ja abinõude väljasuunimisega selles suunas.

Pataljoni manöövri idee peab olema teada kõigil alluvate üksuste ülematel kuni rühmadeni kaasa arvatud, et nad võiksid saadud ülesande täitmisel väljendada oma algatust.

Pataljoniülema kallaletungi käsk antakse vastavalt § 289.

§ 298. Kallaletungi teostamiseks kõik pataljoni koosseisu kuuluvad üksused asetatakse lähtealusele vastavalt väljakujunenud kallaletungi suunadele ja tuletoetuse vajadustele. Side ja koostöö korraldamise otstarbel juhtide ja alluvate, väeliikide, jalaväe raskete ja kergete relvade vahel siin võib tekkida peatus liikumises.

Kiirutamise siin ei ole soovitatav, sest selle alla kannatab hiljem koostöö.

Ainult harukordadel võib olla kasulik kompanite viibimata paiskamine lahingusse, ilma et enne oleks saavutatud kindel side ja koostöö omavahel ja suurtükiväega.

§ 299. Jalaväe hargnemisest kallaletungi lähtealusel rindelt ja tiibadelt katavad pataljoni rasked relvad.

Pataljoni kallaletungi lähtealuse kaugus vastasest oleneb peajasjalikult maastikust. Kallaletungi lähtealus võib mõnikord ära jääda, kui maastik ja ilmastik võimaldab kaetud lähenumist vastasele rünnaku kauguseni.

§ 300. Pataljoni harilikus asetuses kallaletungil on vähemalt kaks kompanit esijärgus. Varuosad harilikult liiguvad selles suunas, kuhu tahetakse viia otsustav löök. **R. kuulipildujate tule patül peab oskama koondada otsustaval hetkel pealöögi suunas.**

Lahtise tiiva olemasolul varuosad liiguvad harilikult selle tiiva järgi, olles järgustatud astmena tahapoolle. Vastavalt maastikule ja vastase tule võimsusele, varuosad püsivad võimalikult kauem koondatuna.

Kui patül on otsustanud anda löögi tiival, siis on otstarbekohane määrata ainult väheseid

tulejõude vastase köitmiseks, suunides pataljoni peamised jõud löögiandmiseks vastase tiivale.

§ 301. Pataljoni kallaletung lähtealuselt algab antud signaali järgi või kindlaksmääratud kellaajal. Jalavägi tungib edasi oma raskete relvade toetusel. Koostööst raskete ja kergete relvade vahel v. §§ 317—339. Patül juhib lahingu käiku, kasutades selleks: a) oma tulevaru ja b) manövreerides oma varuosadega.

§ 302. Kallaletungi ajal patül peab võtma tarvitusele mõjuvaid abinõusid, et järjekindlalt koguda teateid olukorrast. Oma asukoha ta valib sarnaselt, et oleks võimalik isiklikult jälgida pataljoni tegevust kõige tähtsamal suunas. Teistest raioonidest temale saadavad teateid olukorrast alluvad juhid, Side korraldamisest v. § 291. Traatside tarvitamise kõrval signaalide ja hästi kätteõpitud leppemärkide kasutamine omab erilise tähtsuse.

E. RÜNNAK.

§ 303. Rünnak võetakse ette, kas patüli üldisel korraldusel või nooremate juhtide algatusel. Igal juhul selleks peab kasutama ära soodsat hetket, mil vastase vastupanu on nõrgenenud.

Rünnak võib anda häid tagajärgi ainult siis, kui ta on hästi ette valmistatud tervel kallaletungi väljutel.

§ 304. Rünnaku teostamiseks patül kompanitele määrab kohad vastase positsioonil, mis nad peavad ründama ja suuna, milles arendada edu pärast sissemurret. Otsustava hoobi viimiseks ta suunib määratud kohta oma varuosad ja kõikide tema käsutuses olevate raskete relvade tule.

Rünnaku ettevalmistamiseks suurtükiväe tule pinevus enne rünnakut tõuseb võimaliku maksimaalsuse piirideni. Sealjuures suurtükivägi teostab tulistamist kallaletungi algul kindlaksmääratud tulekava alusel.

§ 305. Patüli korradusel ettevõetud rünnak algab antud signaali järele. Rünnaku algusega suurtükivägi kannab oma tule vastase vastupanupositsiooni sügavusse.

Patül aegsasti peab hoolitsema selle eest, et jalaväe rasked relvad sellel hetkel mõjuvalt suudaksid toetada ründavaid osi, viies oma tule kõige kõrgema pinevuseni.

§ 306. Niipea kui jalaväe sissemurre on õnnestunud, patül toetab sissetunginud osi, hoolitsedes selle eest, et rünnak areneks soovitud suunas ja kujul. Sissemurdnud osad peatumata tungivad edasi, murdes vastase vastu-panu hoogsas üksikvõitluses.

Varuosade ülesandeks jääb sissemurret laiendada paremale ja vasakule, hoolitsedes ühtlasi tiibade julgestuse eest. R. k. rühmade kasutamise v. § 336.

Võitluse toetamiseks vastase positsiooni sissemures sageli võib olla tarvilik patüli käsutusse antud saatesuurtükke määrata selleks ajaks kompülide käsutusse.

§ 307. Rünnakut võib lugeda õnnestunuks ainult siis, kui on suudetud paisata segi vastase tulesüsteem, mis saavutatakse tema suurtükiväe positsioonide ja vaatluspunktide vallutamise-ga.

G. PATALJONI VARUDE KASUTAMINE.

§ 308. Pataljoni varude kasutamine sünnib üldiselt §§ 241—247 toodud põhimõtteil.

Patül valvab eriliselt selle järele, et varu ilma käsuta ei ühineks eelolevate kompanitega.

Kallaletungi ajal varu tuleb suunida nii, et ta kannataks minimaalseid kaotusi vastase tullest, milleks kasutada ära varjatud kohad ja lähised maastikul.

§ 309. Otsustava löögi andmiseks soovitud punktis peab pataljoni varu sellesse punkti välja suunima aegsasti, kasutades aja ja maastiku tingimusi.

Visa vastupanu avaldavad toetuspunktid, asulad ja metsasalud, millest esijärgu osad mööda lähevad, vallutatakse varuosadega — olenevalt olukorrast — kas tiivalt või seljatagant.

§ 310. Olemasolevat varu ära kasutades, patül peab teda uuesti moodustama osadest, mis esijärgus ei ole enam tarvilikud. Äärmisel vajadusel ta pöörab selleks rügüli poole.

H. EDU ARENDAMINE.

§ 311. Saavutatud edu arendamiseks patül kasutab ära oma raskete revade kaugeleulatava massilise tule, tarbekorral neid relvi võimalikult kaugele ette visates.

Jälitamiseks rügüli poolt määratud tegevusribas patül sunnib oma kompanid nii, et alaliselt jääda taanduva vastase kannule, olles ühtlasi valmis tema vastulöökkide tagasitõrjumiseks.

Taanduva vastase katteosadest tuleb läbi murda või neid haarata tiibadelt.

Patüli käsutusse antud pioneerosad aitavad kõrvaldada võimalikke takistusi, milledest jalavägi ei saa üle omal jõul.

I. VALLUTATUD MAAALALE ASUMINE JA SELLE KAITSMINE.

§ 312. Kui pataljon on jõudnud temale määratud eesmärgini, või kui ta edasitung on pandud seisma vastase poolt, patül teeb korraldused positsiooni organiseerimiseks.

Saavutatud eeljoon moodustab harilikult vastupanupositsiooni eelserva. Pikemaajalisel kohalpüsimisel positsiooni esialgset asetust võib olla kasulik muuta vastavalt rügülit saadud korraldustele ja maastiku iseloomule. See sünnib peaaesjalikult pimeduse kattel.

Lahingu lõpul patül saadab välja lahing-eelpostid, luues uuesti sügavuse ühes tugevate varuosade moodustamisega. Pataljoni vastupanupositsioon peab liituma naaberosadega, kuid tal ei tarvitse tingimata olla nende jätkuks.

Patül saadab välja luurosad kokkupuutumise alalhoidmiseks vastasega, olles iga silmapilk valmis tarbekorral kallaletungi uuesti jätkama.

K. VARUSOLEVA PATALJONI ÜLES- ANDED PEALLETUNGIL.

§ 313. Varupataljon pealetungil liigub ja teotseb rügüli korraldusel. Varupataljoni liikumine ja tegevus peab olema kokkukõlastatud esijärgus olevate pataljonide tegevusega.

Kui varupataljon asub rügemendi lahtisel tiival, korraldab ta seal luuret ja valmistab ette edaspidise haaramise manöövri maastiku tähtsamate esemete õigeaegse läbiluuramisega ja vallutamiseiga, ilma tähelepanu äratamata vastases.

§ 314. Patül asub oma üksuse eesotsas, pidades lähidat sidet rügüliga ja nende üksuste juhtidega, keda ta vajaduse korral peab toe-

tama. Selleks korraldab ta soodsamate lähemisteede alalist luuret ja vaatlust. Samuti peab aegsasti selgusele jõudma oma r. k. otsarbekohase tegevusse saatmise viisi kohta, kui temale kohuseks tehtaks esijärgus olevate pataljonide tiibade kaitsmine või soodsal maastikul kallaletungi toetamine üle oma vägede peade.

Varupataljoni r. k. kasutamine esijärgu osade toetamiseks sünnib ainult rügüli käsu põhjal, kes neile selleks annab täpsad tuleülesnaded. Nende ülesannete täitmist tuleb teostada nii, et varupataljon ise tarbekorral võiks tegevusse astuda kõigi oma raskete relvade toetusel.

§ 315. Äärmise ohu korral esijärgus, või kui selleks olukord eriti soodus, varupataljoni ülem võib võitlusse astuda omal algatusel, teatades viibimata sellest rügülidele.

§ 316. Varupataljoni üleminek esijärgust (vaata § 244) teostatakse täpsalt kokkuseatud kava alusel ja kiirelt. Üleminev pataljon asub kallaletungi korras seismajäänud pataljoni taha. Osade segimineku vältimiseks on soovitatav jääda väikestesse kolonnidesse. Tuleb kindlaks määrata peatuse vältus, et anda võimalust juhtidele korralduste tegemiseks. Osade üleminekut toetavad suurtükid ja r. k. Üleminekut on kasulik teostada mingisuguse loodusliku varje taga või kasutada selleks suitsukatet.

4. peatükk.

R. K. KOMPANI PEALETUNGIL.

A. R. K. KOMPANI KASUTAMISEST ÜLDSE.

§ 317. R. k. kompani moodustab pataljoni peamise tulejõu, olles patülile olulise tähtsu-

sega abinõuks lahingukäigu mõjutamiseks. Pealetungil ta kaitseb pataljoni edasiliikumist, tagab maastiku alalhoidu ja hõlbustab edu kasutamist.

R. k. kompül oma isikliku luure ja vaatlusega igas pealetungi järgus valmistab ette kompani tegevusse astumise lahingus. Selleks ta toimetatud luure ja vaatluse põhjal peab esinema ettepanekutega patülile oma kompani kasutamiseks lahingus.

R. k. kompani ja tema osade kasutamise pealetungil määrab kindlaks pataljoni pealetungi käsk (§ 289 p. 4), kus neile antakse täpsad tuleülesanded.

§ 318. R. k. kompani osad pealetungil peavad teotsema lähimas sides laskurkompaniatega, kergendades oma tulega nende edasiliikumist. R. k. tule ja jalaväe liikumise otstarbekohane kokkukõlastamine pealetungi oleneb juhatuse oskusest.

Mida täpsamad ja elulisemad ülesanded patül annab r. kuulipildujatele, seda kindlamini ta tagab oma mõju lahingukäigule.

Suurtükiväe piiratud arvu juures või tema täielikul puudumisel, pataljon peab suutma edasi tungida oma relvade tule kaitSEL. R. k. ülesanded muutuvad siis eriti vastutavateks.

Et neid siiski täita, vastase lahingasetuses peab oskama leida nõrku ja tundelikke kohti ja nende pihta suunima jalaväe pealetungi nii, et kuulipildujad seda kõige mõjuvamalt võiksid toetada.

§ 319. Patülilt saadud ülseande põhjal r. k. kompül juhhib oma rühmade tegevust, andes neile vastavad ülesanded ja hoolitsedes nende varustamise ja korrashoiu eest.

Ülesandes r. k. rühmadele kompül tähendab ära:

- teated vastasest ja olukorrast;
- pataljoni ja r. k. kompani ülesande;
- jalaväe osade ülesande (kompani, rühm) ja tarbekorral ka selle täitmisviis, mida kuulipilduja rühm peab toetama;
- r. k. rühma ülesande ja mis teha siis, kui see on täidetud;
- teated suurtükitle toetusest;
- korraldused sideks ja koostööks naaberühmadega; r. k. kompüli ja patüli K. P.;
- korraldused laskemoona ja muu varustise kohta, lahingvooril asukoht.

§ 320. Saadud ülesande täitmiseks r. k. rühmil isiklikult toimetab luuret, et:

- kindlaks teha vastase täppis asukoht tema ees ja jalaväele kõige ohtlikumad märgid;
- valida V. P. ja positsioon rühmale, kust ta kõige paremini täita võib temale antud ülesande;
- leida kõige paremaid lähiseid positsioonile asumiseks ja vastasele lähenemiseks;
- organiseerida side toetatava jalaväega ja koostöö naaberrühmadega;
- korraldada oma rühma varustamist laskemoonaga ja veega.

§ 321. R. k. rühmil igal tingimusel on kohustatud töötama koos selle laskurkompaniga, mida ta toetab. Ilma erilist käsku ootamata ta on kohustatud temaga looma side ja temale esinema ettepanekutega võimaliku toetuse kohta. Kuid sealjuures ta jääb oma kompüli käsutusse ja olles oma ülesande täitnud, teatab sellest viibimata oma kompülike.

§ 322. R. k. rühmade andmine laskurkompani ülema otsesesse käsutusse on õigustatud ainult siis, kui see kompani on saanud eraldi ülesande, või kui erilised lahingulised ja maastikulised tingimused teevad kogu võimatuks mõnele rühmale ülesannete andmise kompüli poolt.

Kui r. k. rühmad antakse laskurkompanite otsesesse käsutusse, siis selle rühma ülem täidab kõik need ülesanded, mis r. k. kompül pataljonis.

B. LÄHENEMINE.

§ 323. Pataljoni lähenemisel vastase suurtükiväe kaugetule piirkonnas rasked kuulipildujad toimetatakse edasi vankritel. Vastase suurtükitle kõvenedes, r. k. rühmad liiguvad suurendatud distantsidel vastavalt tule mõjule. Meeskonnad liiguvad nii, et alati oleksid valmis neid abistama raskesti läbipääsetavatel kohtadel.

Vastasele lähenedes, kuulipildujad võetakse maha vankritelt ja viimased ühes tagavara laskemoonaga jäetakse varjatud kohtadele. Kuulipildujate ja laskemoona edasitoimetamine sünnib siis käsitsi, hajutatud korras, vastavalt tule mõjule ja maastiku iseäraldustele.

§ 324. Olenevalt maastikust ja olukorrast, mõned r. k. rühmad juba lähenemisel kasutatakse ära selleks, et toetada pataljoni esijärgus asuvaid osi. Need rühmad, liikudes edasi hüpetena järgustatult sügavusse, võtavad oma alla tähtsaid punkte ja alasid maastikul, olles valmis oma tulega katma pataljoni lähenemist. Saades ülesande, rühmülid siin toimivad vastavalt §§ 320—322.

Alaliselt tuleb hoolitseda selle eest, et ükski jalaväe osa ei satuks vastase ootamatu tule alla, ilma et rasked kuulipildujad iga silmapilk ei oleks valmis sellele oma tulega vastama.

§ 325. R. k. kompüli tähtsamaks kohuseks lähenemisel on: toimetades isiklikku luuret ja vaatlust, juhtida oma kompani liikumist ja teda välja suunida vastavalt pataljoniülema manöövri ideele.

Toimetades seda vaatlust ja luuret, ta olgu alati valmis esinema patülile ettepanekuga r. k. kompani kasutamise kohta eelseisvas lahingus.

Isikliku vaatluse ja luure toimetamiseks r. k. kompül liigub nii, et see tegevus oleks kõigiti soodustatud, jättes kompani juhtimise oma abi hoolde. Kuid sealjuures ta peab kandma hoolt selle eest, et kõik käsud ja teadaanded õigel ajal jõuaksid temani.

§ 326. Võitluseks vastase lennukitega võib ringsihikutega ja erilistele alustele asetatud r. k. asetada positsioonidele nii, et nad oma tulega edukalt võiksid kaitsta liikuvat pataljoni õhuvastase kallaletungi eest.

D. KALLALETUNG.

§ 327. Asudes kallaletungi lähtealusele, patül osa r. k. võtab oma alla tähtsaid punkte maastikul, et katta jalaväe hargnemist lahingkorda ja tema ettevalmistusi kallaletungiks. Selleks r. k. rühmi võib tarbekorral ette visata.

Eeskätt tuleb otsida flankeerivaid tulistamisvõimalusi, mis r. k. võimaldab mõjuvalt toetada jalaväe esijärgu edasiliikumist.

Isikliku luure ja vaatluse põhjal r. k. kompül aegsasti esineb ettepanekutega patülile kompani kasutamise kohta kallaletungil.

§ 328. R. k. kompani kasutamise kallaletungil lõplikult määrab kindlaks patüli kallaletungi käsk, mis kompanile või tema üksikutele osadele määrab nende tuleülesanded.

§ 329. Patüli käsu põhjal r. k. kompül toimib vastavalt § 319.

§ 330. Ühe osa r. k. kallaletungil patül võib jätta oma tulevarusse, et nendega manövreeerida vastavalt olukorrale, eeskätt silmas pidades nende kasutamist edu arendamisel.

§ 331. Jalaväe liikumise algades, r. k. rühmade ülesandeks jääb seda oma tulega toetada, et võimaldada pidevalt jätkata seda liikumist.

Selleks r. k. rühmade tuletoetus peab olema kokkukõlastatud jalaväe edasiliikumisega ja areneb harilikult järgmiselt:

Asetatud flankeerivatele seisukohtadele, või tulistades läbi jalaväe lahingkorras olevate vahede, või üle jalaväe peade, r. k. rühmad suruvad vastase maha oma lühiaegsete massiliste tulevalangutega. Seda lühiaegset võimsat tuletoetust jalavägi peab oskama silmapilkselt ära kasutada kiireks edasihüppamiseks.

R. k. rühmad oma tehniliste omaduste tõttu võivad anda ainult lühiaegset maashoidvat tuld. Sellepärast jalaväe juhtide tähtsamaks ülesandeks kalaletungi läbiviimisel jääb:

— seda tuld suunida ainult kõige tundelikumate ja elulisemate punktide pihta ja

— tema massilist mõju viivitamata ära kasutada oma osade kiireks edasiviimiseks.

Tule tehnilist juhtimist rühmas isikliku vaatluse ja jalaväelt saadud teadete põhjal vastasest ja maastikust toimetab r. k. rühmül.

§ 332. Kallaletungi ajal r. k. võivad mõnikord võitlusse astuda vastase madalalt lenda-

vate lennukitega, kusjuures tuleb hoiduda selle eest, et üksikute lennukite ilmumine ei kisuks enda peale kõikide kuulipildujate tuld, jättes jalaväe ilma tuletoetuseta.

§ 333. Et mitte jalaväest maha jääda, r. k. rühmad vahetavad omi asukohti siis, kui jalaväe kerged relvad on valmis tulistamiseks. Uuepositsiooni oma rühmale valib välja rühmül, isikliku vaatluse ja luure põhjal (§ 320), kindlasti pidades silmas oma ülesannet ja jalaväe toetamise võimalusi. Sealjuures valitud positsioon võib asuda kas vastava jalaväe üksuse tiival, taga, ühel joonel või koguni jalaväe esijärgu ees. Ei ole keelatud asuda ka kõrval töötava jalaväe üksuse lahingribasse, kui sealt avaneb võimalus antud ülesande edukamaks täitmiseks.

R. k. rühmad vastandina jalaväele liiguvad edasi pikka aega hüpatega — üksikute kuulipildujate või rühmade kaupa, **kuid alati omavahelisel vastastikusel tuletoetusel.**

§ 334. R. k. kompüli ülesandeks kallaletungil pärast ülesannete andmist oma rühmadele on:

— hoides sidet kõigi temale alluvate osadega, alaliselt olla informeeritud sellest, kuidas rühmad suudavad täita neile antud ülesandeid;

— hoolitseda rühmade varustamise ja täiendamise eest kõige tarvilikuga;

— isikliku vaatluse ja rühmadest saadud teadete põhjal, olles alaliselt informeeritud olukorrast ja oma kompani tegevusest, esineda uute ettepanekutega patülile r. k. rühmade kasutamise kohta nii, et see vastaks alaliselt muutuvaile lahingu nõuetele.

Niipea kui on selgunud, et mõni rühm on

täitnud juba oma ülesande või määratud kohal ta enam ei ole küllalt tarvilik, kompül tõmbab ta varusse. Samuti talitab ta võitlusvõimetuks muutunud rühmadega ja kuulipildujatega, hoolitsedes ühtlasi nende täiendamise eest materjalidega.

§ 335. Kompül kallaletungil asub seal, kus ta võib isiklikult jälgida suurema osa rühmade tegevust. Harilikult see on kusagil patüli K. P. läheduses, kellega ta on kohustatud olema alalises ühenduses.

E. RÜNNAK JA EDU KASUTAMINE.

§ 336. R. k. rühmade õigeaegne väljasuunmine neisse kohtadesse, kust nad kõige edukamalt võivad toetada ründavaid jalaväe osi, on suure tähtsusega ja seda peab aegsasti valmistama ette r. k. kompül patüli poolt antud ülesande põhjal.

Kõige soodsamaiks sel hetkel osutuvad flankeriivad seisukohad, mis jalaväe osadele võimaldavad takistamatu edasitungi, ilma et neid segaks r. k. tuli.

Jalaväe rünnaku algades r. k. rühmade tule pinevus tõstetakse võimaliku maksimaalsuse piirideni, kusjuures peamine tulemass on suundud sinna, kuhu antakse otsustav hoop.

§ 337. Võitluses vastase vastupanupositsiooni sisemuses r. k. kompani ühtlane juhtimine ei ole enam võimalik, mispärast üksikud r. k. rühmad antakse kompanite otsusesse kasutusse (§ 320).

Seda tegevust r. k. kompülil tuleb aegsasti ette valmistada. Sageli võib juhtuda, et need r. k. rühmad, mis on teinud kaasa pataljoni kallaletungi, muutuvad võitlusvõimetuks otsus-

taval momendil, mil jalavägi vajab nende toetust kõige rohkem, s. o. võitluses vastase positsiooni sisemuses.

Sel juhul uute värskete rühmade õigeaegne järeletoomine varust ja järeleviskamine nende kompanite juure, kes nende toetust vajavad kõige rohkem, on otsustava tähtsusega edu saavutamiseks.

§ 338. Sissemurde laiendamisel tiibadele ja tiibade tagamisel r. k. rühmad töötavad koos pataljoni varuosadega.

§ 339. Vastase taandumisel r. k. rühmad visatakse võimalikult kaugemale ette, et teda jälitada tulega.

Ka vastase taandumisteede ja koonduskohtade tulistamiseks võib ära kasutada r. k. rühmasid, kes neid ülesandeid täidavad kaudse sihtimisega.

5. peatükk.

KOMPANI PEALETUNGIL.

A. JUHTIMINE JA SIDE.

§ 340. Kompani pealetungil teotseb patülit saadud käskude ja korralduste alusel. Kompüli ülesandeks jääb otsustada, kuidas saadud käsku täita olenevalt olukorrast, maastikust ja kasutada olevatest võitlusvahenditest, ühtlasi pidades silmas tuletoetust, mida temale annavad suurtükivägi ja rasked kuulipildujad.

Olukorras, kus kompanil ei ole võimalik saada patülit täpsaid lahingukäskude (eraldi tegevus, side katkemine), kompül teotseb iseseisvalt, kokkukõlastades oma tegevust olukorraga ja juhi üldiste kavatsustega.

Antud ülesande täitmisel kompüli peamiseks

kohuseks on tagada kompani edasitung määratud suunas ja osavalt kasutada oma eesmärgi saavutamiseks tuletoetust. Ta peab hoidma oma kompani kogu pealetungi ajal vähetabavates pealetungikordades, mis tagab eduka tegevuse, hoolitsedes ühtlasi alalise sida ja varustamise eest.

§ 341. Kompül juhhib kompanit käskude ja korralduste andmisega alluvatele juhtidele. Kompül oma käsud annab suuliselt, tarbekorral kõigi alluvate juuresolekul.

Käsud antakse kohapeal olles, kusjuures kompül isiklikult näitab kätte maastikul rühmadele nende eesmärgid (märgid) ja tegevussuunad. Kõik teated olukorrast näidatakse kätte samuti maastikul, tarbekorral neid kaardi järgi täiendades.

§ 342. Kompül pealetungil korraldab pideva side temale alluvate osadega ja naabritega. Side saavutatakse hästi kätteõpitud signaalide kasutamise ja käskjalgadega.

Kompani hargnemisel rühmadena kompüli juure astuvad tema sidevaatlejad, keda kasutatakse tähtsamate käskude ja teadete edasitoimetamiseks.

Sidevaatlejate jõudu lahingus tuleb kokku hoida, nende kasutamisel hoiduda asjatuist kaotustest vastase mõjuva tule piirkonnas.

Kui kompani teotseb eraldi pataljonist, temale sidepidamiseks määratakse juure ratsanikke ja jalgrattureid.

§ 343. Pealetungil kompül liigub alati koos oma kompaniga, et juhtida tema tegevust vastavalt olukorrale. Isikliku vaatluse ja luure toimetamiseks kompül võib liikuda tarbekorral kompani ees, hoolitsedes selle eest, et kõik teated ja käsud õigel ajal jõuaksid temani.

B. LÄHENEMINE.

§ 344. Kuni kompani liigub teed mööda pataljoni kolonni koosseisus, kompüli tegevus piirdub ainult korraldustega, mis tingitud vastase lennuväe ja suurtükiväe tegevusest.

Maastiku igakülgne uurimine kaardi järele võimaldab temale suunida oma kompani vastavalt olukorrale siis, kui tal tuleb asuda lähenemiskorda.

Eelkaitsesse kuuluva kompani tähtsamaks ülesandeks kokkupuutumisel vastasega on: astuda tegevusse võimalikult kiirelt ja otsustavalt, et tagasi suruda vastase julgestusosi ja vallutada tähtsamaid punkte maastikul.

§ 345. Pataljoni hargnemisel lähenemiskorda kompanile antakse täppis liikumissuund. Kasutades maastikku, kompani liigub koondatult või hajutatult, vastavalt maastikule ja vastase suurtükitulele. Liikumisel lähenemiskord võib muutuda, et kohanedes maastikule, kasutada ära olemasolevaid teid ja vältida vastase suurtükitule all olevaid kohti. **Vastase suurtükituli võib küll lähenemist raskendada, kuid mitte kunagi takistada.**

Ootamatuse vältimiseks vastase poolt on vajalik lähedamaa kaitse väljasaatmine. Sel otstarbel esijärgu rühmade ees liiguvad piilurid.

Kompani kaugem julgeolek on tagatud patüli poolt väljasaadetud luurpatrullidega.

Lahtise tiiva olemasolul tuleb välja saata osi tiiva vahetuks kaitseks ja luureks, mis üldiselt on teises järgus liikuvate rühmade

ülesanne. Tiivale saadetud vaatlejad tagavad julgeolekut vaatlusega, kuid ei toimeta kauge- mat luuret, mis teostatakse patüli korraldusel. Sidet piiluritega kompani peab varem kind- laksmääratud leppemärkidega.

§ 346. Kui kompani koondatud edasiliiku- mine osutub võimatuks vastase suurtükitle mõjul — kompül annab käsu h a r g n e m i - s e k s.

Hargnemise käsk sisaldab üldiselt järgmisi teateid ja korraldusi:

1. Teated vastasest.
2. Pataljoni ja naaberosade ülesanded.
3. Kompani ülesanne. Tema lähenemise täppis suund. Kompüli otsus oma ülesande täit- miseks.

4. Rühmade asetus lähenemiskorras. A l u s - r ü h m ja selle liikumise suund. Rühmadeva- helised intervallid ja distantsid. K. k. ja padru- nivankrite asukoht.

5. Kuidas suurtükivägi ja r. k. kaitsevad lähenemist.

6. Korraldused lähedamaa kaitseks ja luureks.

7. Korraldused õhu- ja gaasikaitseks.

8. Side. Kompüli ja patüli asukoht. Leppe- märgid ja signaalid sidepidamiseks rühmadega ja patüliga.

9. Varustamine ja evakueerimine.

Täiendavate andmete saabumisel olukorrast kompül teeb ka vastavaid täiendavaid ü k s i k - k o r r a l d u s i.

§ 347. Lähenemise alul, kui olukord sel- gusetu, jõudude esijärku määramisel tuleb olla kokkuhoidlik. Niisuguses olukorras ühe rühma määramisest esijärku on küllalt, et toimetada

luuret ja vaatlust kompanile määratud suunas ja julgestada kompani liikumist.

Mida selgem olukord, täielikumad teated vastasest ja maastikust, seda täpsamalt kompül võib jaotada ja suunda oma rühmasid juba lähenemisel.

§ 348. Rühmade edasiliikumine sünnib alusrühma järele, vastavalt maastiku iseäraldustele ja vastase suurtükitle mõjule. Kompül ise liigub võimalikult ees, toimetades isikliku luuret ja vaatlust neist punktidest maastikul mis võimaldavad ülevaadet. Alaline side kompaniga temale võimaldab teha õigeaegseid korraldusi kompani väljasuunimiseks.

§ 349. Kompani kuulipilduja vankrid liiguvad koos kompaniga. Vastavalt vastase tule mõjule ja maastikule kompani k. k. peab püüdma võimalikult kauem edasi viia vankritel, et säästa inimeste jõudu. Kui vankritel edasiliikumine enam ei ole võimalik, kompül teeb korralduse kuulipildujate mahavõtmiseks. Ühtlasi ta määrab kindlaks vankrite asukoha ja nende edasitoimetamise korra.

Kompani padrunivankrid toimetatakse edasi kompüli korraldusel nii, et oleks tagatud padrunite hõlpus juuretoimetamine rühmadesse ja vankrite varjatud edasiliikumine. Laske moonaga varustamisest v. §§ 697—711.

§ 350. Esijärgus lähenev kompani puutub varakult kokku vastase esiosadega ja algab tulevõitlust. Vastasega kontakti loomisel esijärgu kompani teotseb vastavalt §§ 206—207.

Vastase kohalikkude vastupanude murdmisel kompanit toetavad pataljoni rasked kuulipildujad.

Luues võimalikult sügava kontakti vastasega, kompani püüdeks peab olema vallutada

niisuguseid punkte maastikul, kus on võimalik organiseerida mõjuv tuletoetus kallaletungiteostamiseks.

D. KALLALETUNG.

§ 351. Oma käsu kallaletungiks kompül annab patüli käsu põhjal pärast seda, kui ta isikliku luure ja vaatluse põhjal on jõudnud selgusele eelseisva tegevuse kohta.

Kompüli käsk kallaletungiks antakse suuliselt võimaluse korral kõikide rühmülde juuresolekul ja sisaldab järgmist:

1. Teated vastasest.
2. Pataljoni ja naaberosade ülesanded.
3. Kompani täppis ülesanne. Kompani täppis kallaletungi suund (näidata maastikul).
4. Kompüli otsus oma ülesande täitmiseks.
5. Ülesanded võitlusjärgu rühmadele. Järkjärgulised märgid, mida rühmad peavad vallutama (näidata maastikul). Alusrühm ja selle täppis kallaletungi suund (näidata maastikul).
- Kuidas r. k. toetavad kompani kallaletungi ja kuidas rühmad nende toetust peavad ära kasutama.
6. Kuidas toetavad kompani kallaletungi saatesuurtükid, soomusautod, tankid, pioneerid jne.
7. Kuidas suurtükivägi toetab kompani kallaletungi ja kuidas seda toetust kompani peab ära kasutama.
8. Kompani varu ülesanne ja asukoht.
9. Vaatlus kompani rindel ja tiibadel. Koostöö naabritega.
10. Korraldused õhu- ja gaasikaitseks.
11. Side. Kompüli järkjärgulised K. P. Leppemärgid ja signaalid.

12. Varustamine ja evakueerimine.

§ 352. Kompani normaalne jaotus kallaletungil on vähemalt kaks rühma esijärgus. Rühmade vastastikuse asetuse esijärgus ja varus, nende vahelised distantsid ja intervallid määrab kindlaks kompül vastavalt kompani ülesandele, vastase tule mõjule ja maastiku iseäraldustele.

Üldiselt distantsid esijärgu ja varujärgu vahel ei või siiski kujuneda vähemaks kui 100 m, mis on tarvilik vastase tule mõju vähendamiseks.

§ 353. Kompani kallaletung teostatakse vastavalt §§ 209—222 nõuetele.

Kompüli vastutavaks ülesandeks kallaletungil jääb hoolitseda selle eest, et jalaväe edasitung areneks hoogsalt ja peatusteta.

Olulise tähtsusega on, et rühmad kallaletungil osavasti kasutaksid ära r. k. lühiaegset tuletoetust (§ 331) ja oma edasitungiga mitte ei kataks kinni r. k. tuld.

Kompül kallaletungil liigub nii, et ta isiklikult võiks toimetada pidevat lahinguvälja vaatlust tervel kallaletungi vältusel. Sidevaatlejad abistavad kompüli sealjuures, täites eriülesandeid.

§ 354. Üksikute osade mahajäämine kallaletungil ei tohi kunagi olla põhjuseks teistele tagasitõmbumiseks. Tiibade ja seljataguse julgustuse eest hoolitsevad varud ja vanemad juhid, milles peab olema veendunud iga üksik võitleja.

Saabudes vastase lähedamaa tule piirkonda (alla 600 m) kompani edasitung võib muutuda raskeks. Kompüli vastutavaks ülesan-

deks on: hoides kätteantud suunda ja osavasti ära kasutades tuletoetust, kompani kiiresti edasi viia.

E. RÜNNAK.

§ 355. Rünnakuks kõik kompani osad peavad olema aegsasti välja suundud nende punktide vastu vastase positsioonil, mida neil tuleb rünnata. Oma varuga kompül toetab selle punkti rünnakut, kuhu on kavatsetud viia tugevam hoop.

R. k. ja k. k. asenevad kohtadele, kust nad võimalikult kauem suudavad toetada rünnakut, silmas pidades eeskätt flankeeriva tule võimalusi.

R. k. tegevusest rünnakul v. § 336.

Suurtükitle ettevalmistus üldise rünnaku läbiviimiseks teostatakse kallaletungi alul valmistatud tulekava alusel. Saatesuurtükid enne rünnakut võtavad tule alla neid punkte, mis veel takistavad kompani edasitungi.

§ 356. Rünnak algab kas esiosade algatusel või kompani signaali järele. Selleks tuleb valida hetk, kus vastase esijärgu vastupanu vähemalt teatud punktides on nõrgenenud.

Rünnakuks kompül määrab rühmadele punktid, mis nad peavad ründama ja suuna, milles edu arendada. Ühtlasi ta annab ülesanded oma relvadele ja kokkukõlastab nende tegevust jalaväe edasitungiga.

§ 357. Rünnaku alguks kõik osavõtjad juhtidega eesotsas peavad olema vaimustatud ühest püüdest — saabuda vastaseni käsitsi võitluseks.

Kompül viib kompani isiklikult rünnakule, oma eeskujuga alluvaid kaasa kiskudes. Rünna-

kust võtavad osa ka kompüli juures olevad si-devaatlejad.

Rünnaku teostamisest v. §§ 223—232.

§ 358. Niipea kui jalavägi on sisse murd-nud vastase asetusse, automaatrelvad ja saat-jad suurtükid peavad jalaväele kiirelt järele jõudma, et teda abistada võitluses vastase po-sitsiooni sisemuses. Kompüli üleandeks on neile kiiresti kätte näidata uusi märke, mis edasitungivale jalaväele on kõige ohtlikumad. Vastase vastulöögikatsed tuleb nende idus ära lüüa.

§ 359. Sissemurdel, olgugi alul ainult kit-sal rindel, kompül peab vääramatult olema ju-hitud põhimõttest: **murda läbi vastase asetu-sest kuni antud märgini**. Võitlus vastase kait-sepositsiooni sügavuses, koosnedes vahelduva-test tulilöökidest ja üksikrünnakutest, nõuab kompüli isiklikku mõju rühmade tegevuse üht-lustamiseks.

Oma varuosi kompül kasutab selleks, et laiendada sissemurret tiibadel, ühtlasi julges-tades sellega edasitungivate osade tiibu.

Kompani käsutusse antud raskeid relvi kompül kasutab ära tugevamate vastupanude murdmiseks.

§ 360. Kompani varu ärakasutamisel moodustatakse ta uuesti esimesel võimalusel. Kui mõnedes punktides edasitung on takistatud vastase visa vastupanuga, siis kõrvalteotsevad osad oma tulega ja haaramisega toetavad nen-de vastupanude murdmist.

§ 361. Kui lahingu ajal selgub, et vastase vastupanu raugab, kompül, kas oma algatusel või patüli käsul, kasutab ära saavutatud edu tule ja raugematu edasitungiga. Peamiseks püüdeks peab olema sünnitada võimalikult

suuri kaotusi vastasele. Edu arendamisest v. §§ 233—240.

362. Vastase jälitamisel kompül peab suutma oma alluvate võitlustahet tõsta äärmiste võimaluste piirideni, nõudes neilt ülimat jõupingutust. Jalaväe raskete relvade õigeaegne järeleviskamine põgeneja hävitamiseks flankeerivatelt seisukohtadelt, ühenduses kompani raugematu edasitungiga tema kannul, peab tegema võimatuks vastasele end korraldada uueks vastupanuks.

§ 363. Kui kompani on jõudnud temale määratud määrgini või kui vastase vastupanu sunnib teda seisma jääma, siis kompani organiseerib end visaks kaitseks maa-alal, mis tema poolt vallutatud. Selleks kompül seab korda oma osad, organiseerib tulesüsteemi, loob side ja hoiab alal läheda kokkupuutumise vastasega.

5. peatükk.

RÜHM PEALETUNGIL.

A. JUHTIMINE JA SIDE.

§ 364. Rühma peamine tulejõud peitub tema k. k., löögijõud — laskurjagudes. Tabav püssituli täiendab ja tarbekorral asendab k. k. tuld.

Rühmüli alaliseks kohuseks ja ülesandeks pealetungil on löögi ja k. k. jagude tegevuse kokkukõlastamine omavahel ja teiste relvadega, vastavalt kompülit saadud käskudele. Ta peab hoidma kogu lahingu aja rühma kindlasti oma kätes.

Rühmül teatab oma alluvatele enne lahingut nende ülesanded ja juhhib nende tegevust otse-

kohe käsklusega või seda asendavate leppemärkidega, tarbekorral ka suuliste või kirjalikkude käskudega, kompülilt saadud ülesande piirides ja vastavalt olukorrale. Oma rühma tähtsamat osa ta juhib isiklikult tema ülesande täitmisel.

Kallaletungil on rühmil oma rühma edasitungi raugematu kehistaja ja tiivustaja, rünnakutel — juht ja eesvõitleja.

§ 365. Sidepidamiseks kompüluga ja jagudega rühmili juures asuvad tema sidevaatlejad.

Sidepidamist vastase tule piirkonnas hõlbustab hästikorraldatud signaalide ja leppemärkide süsteem, mis vastavalt olukorrale, maastiku ja ilmastiku tingimustele antakse edasi kas lippudega, signaallampidega või akustiliste vahenditega.

Rakettsignaalide andmine sünnib selle kohta maksvate üldiste määruste põhjal.

B. LÄHENEMINE.

§ 366. Luure korraldamine rühma tegevussuunas on harilikult kompüli ülesanne. Kuid olukorrast tingituna ka rühmilil mõnikord võib tulla tarvidus iseseisvalt välja saata luurpatrulle.

Lähenemisel vahetuks julgestuseks esijärkus olev rühmil saadab ette piilurid. Rühmast ettejäudmiseks tuleb neile võimaldada tarviline aeg.

§ 367. Piilurite kaugus rühmast oleneb maastikust; üldse nad liiguvad rühmast mitte lähemal kui 300—400 m, kusjuures on soovitatav silmaside rühmaga. Piilurite kaugus üksteisest on tingitud sidepidamise ja oma tegevuse kokkõlastamise vajadusest; samuti ei pea nad olema takistuseks rühmale tule avamisel. Vastase

peale sattudes nad teatavad sellest leppemärki-
dega (signaalidega), või ühe piiluri tagasisaat-
misega. Ohtlikkudel juhtudel nad avavad tule.

Piilurite tegevusest v. §§ 51—54.

Mõnikord rühm on sunnitud algama tulevõit-
lust olenematult vaatelejate tegevusest. Sel ju-
hul viimased peavad otsima varjet oma al-
gatusel, jätkates ühtlasi oma ülesande täitmist.

**Rühmüli isiklik eesviibimine luure ja vaat-
luse ülesandel on alati kasulik.** Teda saadavad
sidevaatlejad.

§ 368. Kui kompül annab käsu hargnemi-
seks lähenemiskorda, rühmül teatab rühmale:

1. Teated vastasest.
2. Kompani ja naaberosade ülesanded.
Kompani pealetungi suund (alusrühm).
3. Rühma ülesanne. Rühmüli otsus oma
ülesande täitmiseks.
4. Rühma liikumise suund (alusjagu).
5. Lähenemisrivistus. Rühma k. k. vank-
rite asukoht.
6. Piilurite ülesanne.
7. Rühmüli asukoht. Leppemärgid ja sig-
naalid sidepidamiseks.
8. Varustamine ja evakueerimine.

§ 369. Lähenemisel rühmül hoiab oma rüh-
ma koondatult senikaua, kui seda võimaldab
maastik ja vastase suurtükitali. Ühtlasi ta
hoolitseb liikumistel ja peatustel varjumise eest.

Niipea kui vastase suurtükitali mõju nõuab
rühma rivinemist jagudena, rühmül annab sel-
lekohase käskluse.

§ 370. Jagude vastastikuse asetuse, inter-
vallid ja distantsid määrab kindlaks rühmül
vastavalt rühma ülesandele, olukorrale ja maas-

tiku tingimustele. Rivinemisest jagudena v. Jalaväe määrustik I osa § 141—148.

Juhtimise hõlbustamiseks on tarvilik alati määrata rühmale kindel suund, alusjagu ja valvata selle järele, et jaod kinni peaksid antud suunast.

Rühma lähenemiskorra olulisemaks eesmärgiks on võimaldada edasiliikumist, jäädes vähe tabatavaks ja raskesti vaadeldavaks vastasele.

§ 371. Rühmül asub seal, kus tal kõige hõlpsam on juhtida temale alluva rühma tegevust, toimetades ühtlasi isiklikku vaatlust ja luuret.

Sageli võib olla kasulik rühmüli viibimine alusjao juures, mille eeskujul teotsevad teised jaod.

§ 372. Rühmavanem toimib rühmülit saadud käsu järele. Harilikult lähenemisel ja kallaletungil ta määratakse juhtima löögi poolrühma.

§ 373. Esijärgus liikuva rühma ülesandeks on lähenemisel: tagada järeltulevate osade julgeolek ja luua neile võimalikult soodsad tingimused lähenemise teostamiseks. Seda ülesannet rühm täidab kõige paremini, teotsedes aktiivselt ja julgelt. (V. §§ 206—207.)

D. KALLALETUNG.

§ 374. Kui kompül annab käsu kallaletungiks, rühmül teatab jagudele:

1. Teated vastasest.
2. Kompani ja naaberosade ülesanded.
3. Rühma täppis ülesanne. Rühma täppis kallaletungi suund (alusjagu) (näidata maastikul).
4. Rühmüli otsus oma ülesande täitmiseks.

5. Ülesanded jagudele. Märgid, mida jaod peavad vallutama (näidata maastikul).

Kuidas rasked kuulipildujad toetavad rühma kallaletungi, kuidas jaod selle toetuse peavad ära kasutama.

6. Kuidas jaod kallaletungil peavad ära kasutama saatesuurtükkide, soomusautode, tankide jne. toetust.

7. Koostöö naaberosadega.

8. Korraldused õhu- ja gaasikaitseks.

9. Side. Rühmüli asukoht. Signaalid ja lepemärgid.

10. Varustamine ja evakueerimine.

§ 375. Oma korraldused kallaletungiks rühmül annab jagudele, võimaluse korral tervele rühmale korraga. Ta peab kandma hoolt selle eest, et iga võitleja täpsalt tunneks ja saaks aru oma jao, rühma ja kompani ülesandest ning olukorrast, milles neil üksustel tuleb teotseda lahingus.

§ 376. Tulevõitluseks vastasega rühm hargneb võitluskorda, mis sünnib neil kaugustel vastasest, kus k. k. tuli võib juba anda mõjuvaid tagajärgi.

Rühma üleminek võitluskorda harilikult teostatakse varjatult vastase vaatluse eest. Üleminek peab sündima kiirelt ja osavasti iga-sugusest rivistusest rühmüli lühikese korralduse või ainult leppemärgi järele.

§ 377. Rühma võitluskord koosneb tulevõitluseks ahelikkudesse või trobikonda-desse paiskunud jagudest (k. k. jaod) ja jagu-dest (laskurjaod), mis asuvad teises järgus kolonnis ühena (tarbekorral harvendatult), kui vastase tuli ja maastik võimaldavad.

Vastavalt rühma ülesandele, vastase tule-mõjule ja maastikule rühmül määrab kindlaks

jagude vastastikuse asetuse, jagudevahelised distantsid ja intervallid. Kallaletungi arenedes neid võib muuta, kuid sealjuures peab pidama silmas, et lagedal maastikul vastase tule all teine järk esimesele ei oleks mitte lähemal kui 100 m.

§ 378. Rühmül on vastutav selle eest, et rühma võitluskord tervel kallaletungi ajal võimaldaks:

— rasketele relvadele anda pidevat tuletõetust rühmale ja jagudele;

— k. k. vastastikku toetada üksteist ja laskurjagusid;

— tervele rühmale soodsalt ära kasutada maastikku jõudsaks edasiliikumiseks.

Laskurjagusid rühmül peab püüdma hoida võimalikult kauem koondatult, mis võimaldab nende hõlpsamat väljasuunmist löögiandmiseks. Mõjuv vastase tuli täiesti lahtisel maastikul võib sundida löögijagusid aegsasti viima esijärku tulevõitlusest osavõtmiseks.

§ 379. Rühma edasiliikumine sünnib raskete relvade, suurtükiväe ja oma k. k. tule toetusel. Antava tuletõetuse ajal rühm peab kiirelt ja hoogsalt edasi tungima, mida võimalikult teostatakse kas terve rühmaga või jagudena. Ainult mõjuv vastase tuli võib sundida rühma liikuma edasi hüpetena või tarbekorral koguni roomates.

§ 380. Kallaletungi ajal lahingolukord võib nõuda rühma ja jagude vähemaid kõrvalekaldumisi kättenäidatud otsesuunast. Kuid see ei pea mitte olema põhjuseks üldsuuna kaotamisele ja ei tohi raskendada kompani ega rühma juhtimist.

Liikumisel rohkem edasijõudnud osad abis-

tavad teisi oma tegevusega. Nende järele sünnib ka rühma liikumise kokkukõlastamine.

§ 381. Tule juhtimise alal rühmüli kohuseks on: juhtida oma kuulipilduja jagude tuld, neile andes täpsaid tuleülesandeid.

Tarbekorral, kui olukord nõuab, rühmül annab tuleülesandeid ka laskurjagudele, neid ära kasutades mitmesuguste eriülesannete täitmiseks. Tuleülesannete andmisel jagudele tuleb pidada silmas suurtükiväe ja r. k. tuletoetust. Tule avamiseks rühmül kas annab vastava signaali või jätab selle jaoülemate hoolde. Tule tehniline juhtimine on jaoülema ülesandeks.

§ 382. Rühma juhtimine kallaletungil nõuab hästi korraldatud sidet jagudega, kompüliga, koostööd r. k. rühmadega ja naabritega ning pidevat lahinguvälja vaatlust.

Side korraldamisest v. §§ 364—365.

Lahinguvälja vaatlust toimetavad rühmül isiklikult ja tema juures asuvad sidevaatlejad.

Rühma eelosade täpsa asukoha kättenäitamiseks lennuväele kasutatakse jalaväe linaid või muid selleks määratud abinõusid.

E. RÜNNAK JA EDU ARENDAMINE.

§ 383. Soodsa sissemurde punkti kohta rühmül peab aegsasti selgusele jõudma, mis sünnib tema isikliku vaatluse põhjal või kompülit saadud käsu alusel.

Nende punktide pihta, saabudes rünnaku kauguseni vastasest, rühmül suunab kõige ägedama k. k. tule. Antud ülesande põhjal k. k. jaod asetuvad nii, et nad kehtvalt suudaksid toetada rünnakut flankeeriva tulega.

Vastase tulepesade mahasurumiseks, mis rühma flankeerivalt või sügavusest tulistavad,

rühmül nõuab kompüli kaudu saaterelvade tuletoetust. Sageli on kasulik ja ka ainuke võimalus vastase tugev tulepesa tulega maha suruda ja siis ründavatel osadel temast mööduda. Sarnane tulepesa langeb hiljem varuosade küüsi. Sattudes ootamatult vastase vaikinud kuulipilduja tule alla, rühmül näitab kätte saaterelvadele kuulipilduja asukoha tema pihta sihitud raketiga või mõne muu varem kindlaksmääratud abinõuga.

§ 384. Rühmüli korraldused rünnakuks on lühikesed ja kiired. Ta näitab ära jagudele rünnaku punkti ja suuna, milles sissemurde järele edasi tormata ja teeb korraldused k. k. järeleviskamiseks, kui need rünnakule kaasa ei lähe.

Antud signaali järele laskurjaod ja k. k. jagude vaba meeskond lähevad rünnakule, kiirelt ära kasutades vastase pihta juhitud tulikaitset.

Rühmül ründab oma rühma ees, olles isiklikult eeskujuks. Kord alatud rünnak peab ulatuma vastaseni maksku mis maksab. Rünnakule tõusnud osa tormab edasi, vaatamata sellele, mis sünnib tema kõrval ja ümber, sest iga peatus või tagasipööramine on surm.

Otsustavaks on ründaja moraal ja võitlustahe.

§ 385. Vastase vasturünnak ei tohi heidutada ründajaid. Raugematul tahtel vastasega rind rinna vastu saabuda peavad nad edasi tormama täägivõitlusesse, rajades teed omale käsigranaatidega.

R. k. ja k. k. toetavad rünnakut oma laskekohtadelt kuni viimase võimaluseni ja järgnevad kiirelt laskurjagudele niipea kui rünnak on õnnestunud või puudub võimalus edaspidiseks tuletoetuseks. Kui rünnaku toetamine kohalt

võimalik ei ole, k. k. lähevad rünnakule koos laskurjagudega tulistades käigul.

§ 386. Rünnakule järgnev ajajärk nõuab rühmülilt julgust, oskust ja meelekindlust edaspidiseks võitluseks vastase positsiooni sise-muses.

Sageli õnnestub rünnak ainult rühma tihel osal. Vastutegevus vastase vasturünnakutele, sissemurde koha laiendamine ja osade kordaseadmine edasitungi jätkamiseks — nõuavad kiireid lühidaid käske ja korraldusi jagudele. Side kompüliga, r. k. ja naabritega tuleb jalule seada. Suurtükiväele rühmül teatab oma olemasolust uutel kohtadel vanema juhi poolt määratud signaalidega ja leppemärkidega. Kohad, kust neid signaale anda tuleb, määratakse kindlaks vanema juhi poolt.

§ 387. Sissemurde hetkel on tähtis, et vastase võimalikud vasturünnakud idus ära lämmatataks. Selle ülesande täitmiseks rühmül kasutab ära järelejõudnud k. k. Vastase vastupanudele, mida rühm ei suuda vallutada omal jõul, rühmül nõuab r. k. ja suurtükiväe tuletoetust. Tulega mahasurutud vastase tulepesadest rühmül laseb jagudel mööduda, et jätkata edasitungi vastase asetuse sügavusse, hoolitsedes ühtlasi oma tiibade julgeoleku eest.

§ 388. Vahelduvas lahinguolukorras võib mõnikord vajalik olla jagusid ajutiselt ühendada suuremateks või vähemateks gruppideks ühise ülesande alusel.

§ 389. Jälitamiseks suunitud rühm hävitab vastast järelejätmatult oma tulega kuni ei ole murtud tema vastupanu. See saavutatud, rühm jätkab edasitungi, vangistades ja hävitades vastase järelkaitse osi, et luua võimalikult tihe kontakt taanduvate osadega.

§ 390. Vastase positsiooni kokkurullimiseks tiivale, rühmül saab vastava käsu kompülit (§ 359).

Oma tegevuse tagamiseks tiivaft rühmül sel juhul määrab kerget kuulipildujaid ja tarbekorral osa laskureid. Tiivakaitse toimetab pidevat vaatlust ja peab olema valmis iga silmapilk maha suruma vastase vastutegevust.

Olles kaitstud tiibadelt, rühm, kasutades käsigranaate, tormab vastasele kallale küljelt ja seljatagant, et teda murda enne, kui ta suudaks ümbritseda sissemurde koha pideva tulitõkkega.

Tiival teotseva rühma tegevuse kokkukõlastamine edasitungivate osade tegevusega on kompüli ülesandeks.

§ 391. Rünaku ebaõnnestumisel, samuti kui rühm on jõudnud temale antud eesmärgini, jaod kaevuvad ja rühmüli korraldusel organiseerivad end kaitseks, olles valmis tarbekorral jätkama edasitungi.

6. peatükk.

LASKURJAGU PEALLETUNGIL.

A. JUHTIMINE JA SIDE.

§ 392. Pealetungi otsustab hoop elavjõudega terarelva kaasabil, mida viivad laskurjaod tulega nõrgestatud vastase pihta. See hoop annab tagajärgi, kui ta teostatakse hoogsalt ja otsustavalt, hästi alalhoitud, värskete jõududega, kelle võidutahe ei ole veel raugenud.

Laskurjao ülema vastutavaks ülesandeks pealetungil on viia oma jagu takistamatult vastaseni, vaatamata kõigile raskustele, hoides alal tema löögijõu ja võidutahte. Selle ülesande täitmiseks jaoulem peab osavastj kasutama ära jalaväe kergete ja raskete relvade ja suurtüki-

väe tuletoetuse ning maastiku kaitseomadused. Ta peab olema juhitud iga silmapilk püüdest võimalikult kiirelt edasi jõuda kõige vähema jõukuluga.

§ 393. Tegevuseks pealetungil laskurjagu saab rühmülilt täpsad käsud (§§ 369, 377). Kui rühmüli käsk olukorra sunnil ei ole antud tervele jaole, vaid ainult jaoülemale, siis viimane on kohustatud selle jaole täpsalt edasi andma, hoolitsedes selle eest, et iga võitleja oleks aru saanud oma kompani, rühma ja jao ülesandest.

§ 394. Antud käskude piirides jaoülem toimib iseseisvalt, oma tegevust kokkukõlastades teiste jagudega (eeskätt alusjaga). Pidades silmas antud ülesannet, liikumissuunda, määratud intervale ja distantse, jaoülem:

— valib tee maastikul jao varjatud liikumiseks;

— määrab rivistuse, milles jago peab liikuma;

— määrab liikumisviisi;

— juhib laskurite tuld.

§ 395. Maastiku omaduste ja oma tuletoetuse ärakasutamine ühenduses vastase tule mõju arvestamisega nõuab jao juhilt isiklikku luuret ja vaatlust. Vaatluse toimetamiseks jaoülem sageli kasutab ära niisuguseid punkte maastikul, mis võimaldavad ülevaadet ja kust on võimalik jao liikumised ette ära määrata. Käsklusega või leppemärgiga ta juhib jao sündsale kohale, kusjuures sidet temaga peab lähem laskur.

§ 396. Jaoülem annab oma korraldused edasi: suulise käsu teel, käsklusega, leppemärkidega ja signaalidega.

Sidepidamiseks naabritega ja rühmüliga vastase jalaväe mõjuv tule piirkonnas kasuta-

takse signaale ja kõige lihtsamaid leppemärke, mujal tarbekorral käskjalgu.

§ 397. Jaoülema abi valvab selle järele, et jaoülema korraldused täpsalt täidetakse ja et ei oleks mahajäänuid.

§ 398. Rünnakul jao juht viib jao käsitsi-võitlusele, isikliku eeskujuga meeskonda kaasa kiskudes.

B. LASKURJAGU LÄHENEMISEL JA KALLALETUNGIL.

§ 399. L ä h e n e m i s e l laskurjagu liigub rühma kolonnis, kuni seda võimaldab vastase suurtükiväe tuli. Kui rühmül annab käsu või leppemärgi rühma rivinemiseks jagudena, jaoülem viib oma jao määratud distantsile ja intervallile alusjaost, hoolitsedes ühtlasi selle eest, et neist liikumisel täpsalt kinni peetaks.

Suuna eest on vastutav alusjagu.

§ 400. Laskurjao põhiväeüksuseks lähene-misel on kolonn ühena, tarbekorral harvendatult. Vastavalt maastiku omadustele ja vastase tulemõjule, samuti et võimalikult soodsalt ära kasutada oma tuletoetust, jagu võib kasutada ka igasuguseid teisi rivistusi.

Pidades silmas § 394 nõudeid, jaoülem viib oma jao edasi, hoolitsedes selle eest, et see sünniks kiiresti, takistamatult ja minimaalse jõukuluga. Ainult mõjuv vastase tuli võib sundida jagu edasi liikuma hüpetena ühe varje tagant teise taha. Seda teostatakse kas terve jao-ga või üksikult, vastavalt maastikule ja vastase tulemõjule.

§ 401. Kallaletungil rühma hargnedes võitluskorda (§§ 376—377), laskurjagu, kasutades osavasti maastiku kaitseoma-

dusi ja oma tuletoetust, jätkab edasiliikumist võimalikult koondatult.

Kuid lahtisel maastikul, mida lähemale vastasele, seda enam vastase mõjuv tuli võib sundida jaoülemat oma jagu laiali viima, et paremini ära kasutada maastiku kaitset.

Edasiliikumine võib sündida trobikonnas või ahelikus, mees mehest harvendatud vähemalt 5—10 m intervallidel.

Ühtlasi edasiliikumist võib jätkata ainult veel hüpetena vähemate gruppidega ja ühekaupa või tarbekorral roomates. Kiirete hüpete tegemiseks jaoülem peab oskama osavasti ära kasutada oma tuletoetust ja vastase tule vaheaegasid.

§ 402. Labida osav kasutamine laskurite poolt omale varje soetamiseks vastase tule eest säästab verd. Jaoülem annab käsu kaevumiseks tarbekorral ka seal, kus tuleb peatuda ainult lühikest aega. Kaevumine teostatakse vastavalt J. M. I. § 126.

Juhi oma meelegendlus olgu tagatiseks, et labida kasutamine ei nõrgestaks kallaletungi-vaimu.

Teises järgus liikuva osad kasutavad eelmiste osade poolt tehtud varjed, neid tarbekorral täiendades.

§ 403. Tulevõitluse alustamiseks jaoülem saab rühmülilt kindla tuleülesande (§ 381).

Antud ülesande piirides laskurjao ülem on oma jao tule tehniline juhataja, teostades seda vastavalt L. E. § 120 d-f ja §§ 124—127.

Kõige mõjuvam tulistamisviis laskurjaos on vaba üksiktuli, mida tarbekorral võib pidada määratud arvu padrunitega.

Teatud ülesande täitmisel jaoülem võib saa-

lutada mõne üksiku hea laskuriga samu tagajärgi kui terve jaoga. Seesugusel juhul ta hoiab teisi laskureid varjus, tagades sellega löögijõu alalhoidu.

Optiliste vaatlusabinõude kasutamine hõlbustab jaoülemale märkide ülesleidmist maastikul ja tulejuhtimist.

§ 404. Tule avamine sünnib jaoülema käsul, kui rühmül selle kohta tuleülesande andmisel ei ole teinud erikorraldusi.

Kaugustel alla 300 m, samuti ootamatul kokkupõrkel vastasega (metsas, asulates, kinnisel maastikul) võib iga laskur tuld avada ilma erilise käsuta.

§ 405. Mida lähemale laskurjagu jõuab vastasele, seda suuremaks peab muutuma jaoülema ja laskurite tähelepanu ning pinevamaks nende tuli. Näpsavate üksiklaskudega hävitatakse iga vastane, kes veel julgeb tõsta oma pead. Üksikute laskurite hoogsat edasiliikumist roomates või kiirete hüpetena toetavad teised oma tulega.

D. RÜNNAK.

§ 406. Rünnaku teostamiseks jaoülem näitab kätte laskuritele rünnaku punkti ja suuna, milles sissemurde järele edasi tormata (§ 384).

Saabudes rünnaku kauguseni vastasest (150—200 m) jaoülem annab käskluse „TÄÄK!“. Laskurjaod mööduvad k. k. jagudest ja lähevad rünnakule, tulistades tarbekorral käigul ja panes valmis käsigranaadid. Kiirelt ära kasutades tuletoetust, jaoülem viib isiklikult oma jao rünnakule kiirsammul, isikliku eeskujuga võitlejaid järele kiskudes.

Püstol-kuulipildujate kasutamine rünnakul võib anda väga häid tagajärgi.

Kord alatud rünnaku jagu peab raugemata hooga viima vastaseni, et murda täägiga vastase vastupanu.

§ 407. 30—40 m vastasest, kus lõpeb automaatrelvade tuletoetus, jaoülem annab käsigranaatide viskamiseks käskluse — „GRANAA-DID!“

Käsigranaatide vapustavat mõju kiiresti ära kasutades, jagu tugeva „HURRAA!“ hüüde saatel peatamatult läheb tormijooksule.

Erilistel juhtudel, näiteks äkilisel sisse-murdel vastasesse öösi, sünnib tormijooks hurraa hüüdetega.

§ 408. Sissemurdele järgneb harilikult võitlus vastase positsiooni sügavuses, mida jaoülem peab suutma teostada võimalikult iseseisvalt, teotsedes saadud üldise ülesande pii-rides. Löögijõu toetamiseks võitluses rühmüli ja kompüli korraldusel neile visatakse järgi võimalikult kiirelt jalaväe kerged ja rasked relvad (§ 336—339). Samal ajal suurtükivägi koondab oma tule vastase varuosadele ja sügavuses asuvatele vastupanudele.

Võitlus vastase positsiooni sügavuses jao juhilt nõuab külmaverd, otsustamis- ja teovõimet. Oma isikliku eeskujuga ta kisub oma jao kaasa uute ülesannete täitmisele, kasutades vastase vastupanu murdmiseks käsigranaate, p. k. ja teisi lähedamaa võitluse relvi.

§ 409. Vastase positsiooni sügavusest läbi-murtud, jagu järgneb taanduvale vastasele tema kannul, et kokkupuutumist alal hoida ja teda järelejätmatult hävitada oma tulega.

§ 410. Jagu, välja jõudes oma eesmärgini, või kui tema edasitung on seisma pandud vastase tulega, küünistub maasse ja korraldab end

kaitseks, olles valmis vastase vastulöökide tagasitõrjumiseks.

Jaoulem kooskõlastab jao tule naabruses asuvate kuulipildujate tulega.

E. TEISES JÄRGUS ASUVA LASKURJAO TEGEVUS.

§ 411. Teises järgus asuva laskurjao tegevus pealetungil erineb vähe tulejärgus oleva jao tegevusest. Tema edasiliikumine sünnib samadel alustel. Tulevõitlusest ta võtab osa vastava juhi korraldusel, kui on olemas väarikaid märke ja kui esijärgus olevate jagude vahed võimaldavad tulistamist. Parimaid laskureid jaoülem võib lasta tulistada kõrgetelt kohtadelt.

§ 412. Side eelasuvate osadega ja rühmüliga tuleb kehtvalt alal hoida, muretsedes enesele ühtlasi selgust olukorra kohta.

Teises järgus olev jagu astub lahingusse omal algatusel, kui see on tingitud olukorrast, nagu tekkinud ohtliku lõhe sulgemiseks jne. Kui jagu seejuures ühineb teisest jaost ülejäänutega, siis asub juhtima otsusvõimelisem jaoülem.

§ 413. Sissemurde laiendamise otstarbel vastase positsiooni kokkurullimiseks tiivale suunitud jagu, teotsedes rühma koosseisus (§ 390), saab oma tegevuseks kindlad ülesanded.

Antud ülesande piirides jaoülem siin omab suure iseseisvuse. Edasitungi toetamiseks ta kasutab p. k. ja oma laskurite tabavat üksikut. Püssitule toetusel teine osa laskureid tormab peatamatult edasi, murdes teed käsigranaatidega ja teiste lähedamaa võitluse relvadega.

Vastavalt olukorrale võib olla kasulik ülesannete üksikasjalik jaotamine laskurite vahel.

G. K. K. JAGU PEALETUNGIL.

§ 414. K. k. jao tähtsamaks ülesandeks pealetungil on tuletoetuse andmine edasitungivatele laskurjagudele, neile võimaldades peatumatut edasiliikumist.

K. k. jagu ja laskurjagu pealetungil teotsevad kõige lähemalt koos üksteisega, ühiselt lahendades neile antud ülesandeid. Ühtlasi tuleb saavutada tihe koostöö r. k. rühmadega. Sel viisil k. k. ja r. k. moodustavad selle tuleluustiku, mis kannab jalaväe pealetungi.

Juhtimise ja side kohta v. §§ 392—397.

§ 415. L ä h e n e m i s e l k. k. jao liikumisviisid ja rivistused on sarnased laskurjaole. Mõlemad jaod ei tohi millegiga erineda üksteisest. Lähenedamine teostatakse vastavalt §§ 399—400 nõuetele.

§ 416. K a l l a l e t u n g i l rühma hargnedes võitluskorda k. k. jagu astub tulevõitlusse vastasega, et toetada rühma edasitungi. K. k. algab tulevõitlust kaugustelt 600—700 m ja seda ainult siis, kui edasitung tuletoetuseta ei ole enam võimalik. Tähtsaid märke võib tulistada juba 1000 meetri kauguselt.

§ 417. Tulevõitluse alustamiseks k. k. jaoülem saab rühmülilt kindla ja täpsa tuleülesande.

Kaks kõrvuti teotsevat k. k. jagu saavad tuleüleanded nii, et nad vastastikku võiksid üksteist toetada oma tulega. Tingitud lahingulokorrast, sageli täpsa tuleülesande saab ainult alusjagu, mille juures asub rühmül. Sel juhul teine k. k. jagu kokkukõlastab tule iseseisvalt alusjao tulega.

§ 418. Antud ülesande piirides k. k. jaoülem tehniliselt juhatab oma k. k. tuld, iseseis-

valt teostades seda vastavalt L. E. §§ 124—127 ja L. E. II §§ 261—263 nõuetele.

Äkitselt ilmuvaid tähtsaid märke jaoülem ja tarbekorral koguni sihtur võib tulistada iseseisvalt, kui see ei takista antud ülesande täitmist.

Kui lahinguolukord jaole ei võimalda saada tuleülesandeid rühmülilt, siis jaoülem annab oma k. k. tuleülesandeid iseseisvalt, pidades silmas rühma ja jao võitlusülesandeid ja kokkukõlastades oma tuld teiste relvade tulega.

§ 419. K. k. on sunnitud vahetama laskekohta, kui oma jalaväe edasijõudmine ähvardab kinni katta laskevälja, või kui vastane oma tulega edaspidise paigalpüsimise teeb võimatuks. Laskekohta vahetus peab sündima varjatult ja osavasti, milleks uus laskekoht ja tee selle juure vaadeldaks valmis endiselt laskekohalt.

§ 420. K. k. edasihüppamine uuele laskekohale teostatakse kiiresti, selleks ära kasutades raskete ja naabrusesolevate k. k. tuletoetust ning võimalikke vahesid vastase tules. Vabad laskurid jaost oma tulega toetavad k. k. edasi liikumist.

§ 421. K. k. vaba meeskond oma püssitulega tarbekorral täindab k. k. tuld, teotsedes samadel alustel kui laskurjagu.

K. k. võitlusvõimetusel jaoülem juhib oma jagu edaspidisel tegevusel nagu laskurjagu, ühtlasi kandes hoolt selle eest, et k. k. võimalikult kiiremini oleks korda seatud.

§ 422. Saabudes r ü n n a k u kauguseni, k. k. saab rühmülilt täpsa tuleülesande, mis näeb ette tuletoetuse andmise ründavatele osadele. Vastavalt ülesandele ja maastiku iseäraldustele jaoülem asetab k. k. sarnaselt, et ta saaks võimalikult kaua (kuni granaadiviske ulatusle

jõudmiseni) toetada ründavaid osi, mis sünnib kõige paremini flankeerivatelt seisukohtadelt. Ühtlasi ta tagab pideva side ja vaatluse laskurjagude tegevuse järgi, et iga silmapilk olla valmis neile järgnema.

§ 423. Kui olukord seda võimaldab, k. k. jaoülemale abi viib oma jao vaba meeskonna rünnakule. Niisugusel juhul tuleb teha erilisi korraldusi selleks, et k. k. magasinid ja muud materjali maha ei jäetaks. K. k. juure jääb jaoülem, kes juhib k. k. tuld. K. k. tulistab rünnaku ajal senikaua, kui see ohtlik ei ole ründavatele osadele ja järgneb siis kiirelt viimastele.

§ 424. Juhtudel kui k. k. puuduvad igasugused võimalused rünnaku toetamiseks oma tulega, siis ta võtab osa rünnakust ühes jalaväe osadega, tulistades tarbekorral käigul.

§ 425. Niipea kui löögiosad on sisse murdnud vastase kaitsepositsioonisse, k. k. peab olema valmis neile viivitamata järgnema uuele kohale.

Siin k. k. asetub kiirelt positsioonile, olles valmis igal hetkel idus ära hävitama vastase vasturünnaku katseid ja oma tulega toetama löögijagude edasitungi.

Võitlus vastase positsiooni sügavuses k. k. jaoülemale iga silmapilk esitab uusi, ootamatuid ülesandeid. Töötades alalises ühenduses oma rühmülemiga, k. k. jaoülem peab ühtlasi väljendama algatust, et iseseisvalt lahendada ülesandeid, mida kiiresti vahelduvas olukorras temale ei suuda anda rühmülem. Eriti jaoülemale tähelepanu peab olema koondatud vastase tegevuse alaliseks vaatlemiseks, et kindlaks teha neid märke, millede kiire mahasurumine on tarvilik edasitungi jätkamiseks.

Surudes maha oma tabava tulega vastase

tulepesi ja toetuspunkte, k. k. võimaldavad löögiosadele neid haarata tiibadelt ja seljatagant.

§ 426. Teises järgus asuv k. k. jagu võtab tulevõitlusest osa siis, kui seda võimaldavad vahed esijärgus olevate osade vahel või soodus asukoht nende tiival.

Osavõtu iseloomu ja viisi määrab kindlaks juht, kelle käsutuses on jagu, andes k. k. jaole täpsa võitlusülesande.

Üle oma osade peade k. k. võib tulistada ainult siis, kui see sünnib kõrgelt (puude otsast, majade katuselt, kõrgetelt ja järskudelt kün-gastelt) ja tema eel asuvad osad on niisuguses läheduses, et nende julgeolek on tagatud.

§ 427. Taanduva vastase kannul järelejätmatult edasi tungides, k. k. jagu hävi-tab teda oma järskude, ootamatult mõjuvate au-tomaattule löökidega.

§ 428. Olles välja jõudnud oma eesmärgini või kui jao edasitung on seisma pandud vastase tulega, jagu küünistub maasse ja organiseerib end kaitseks, olles valmis vastase vastulöökkide tagasitõrjumiseks.

Oma k. k. tule jaoülem kooskõlastab naabru-ses osuvate relvade tulega.

III jagu.

KAITSELAHING.

1. peatükk.

A. KAITSELAHINGUST ÜLDSE.

§ 429. Kaitsetegevuse eesmärgiks on alal hoida ja püsivalt kaitsta maa-ala, kus juhatus on otsustanud murda vastase pealetungi.

Kaitsetegevus on õigustatud juhtudel:

— kui on vajalik arvuliselt vähemate jõudega tõkestada vastase pealetungi teatud suunas, eesmärgiga jõudude kokkuhoiul moodustatud tugeva rusikaga anda vastasele purustav hoop teisel;

— kui on nõuetav tugevjõulise vastase kinnipidamine teatud joonel selleks, et oma ettevalmistatud tulega ja vastulöökidega murda tema pealetung;

— puhkusel asuvate vägede julgestamiseks.

§ 430. Kaitsetegevuse ülesandeks on mitte ainult vastase pealetungi tagasitõrjumine, vaid ka tema jõudude purustamine tulega ja vastulöökidega. Kogu kaitsetegevus peab olema läbi imbunud võidutahtest, mida tuleb hoida alal igas olukorras.

§ 431. Kaitse peab olema aktiivne ja painduv, võimaldades murda vastase pealetungi niihästi vastupanupositsiooni ees kui tema sisemuses. Selle teostamiseks on vajalik kõikide kaitevahendite järgustus sügavusse, mis võimaldab vältida ootamatusi.

Painduvus saavutatakse varude moodustamisega ja painduva tulesüsteemi organiseerimisega.

Passiivne kaitse võimaldab vastasele vabalt üles otsida nõrku kohti kaitstesüsteemis ja seega saavutada edu kaitsja üle.

§ 432. Kaitsetegevuse hüvede nasa osutuvad:

— võimalus anda tulele suurim võimsus aegsasti ettevalmistatud tulesüsteemi, juhtimise ja laskemoonaga varustamise abil;

— võimalus otstarbekohaselt ära kasutada ja kõvendada maastiku omadusi; kaitsjal on võimaldatud vastavate kaitseehitistega halvata vastase tule- ja elavjõu löögivõimet ja soodustada oma;

— võimalus tagada jalaväge ja relvi vastase tule ja vaatluse eest kaitseehitistega ja kaitse-süsteemi moondamisega.

Eelnimetatud kaitsetegevuse hüved olenevad suurel määral kaitsjal kasutada olevast ajast.

§ 433. Võrreldes pealetungiga kaitsetegevuse p a h e d e n a osutuvad:

— algatuse kaotamise oht: vastasel on võimalik vabalt kasutada ja koondada omi jõude tema poolt valitud kohas ja ajal;

— suurenenud teadmatus vastase üle, mille tagajärjeks on suurenenud üllatuse võimalused;

— vajadus kulutada rohkem jõude ja tähelepanu julgeoleku tagamiseks.

B. KAITSELAHINGU PÕHIALUSED.

§ 434. Kitselahingu läbiviimisel on maksivad järgmised alused:

1. Kaitsja purustab vastase kallaletungi kõigepealt oma tulega.

Kaitsetegevuse olulisemaks aluseks on p a i n d u v a, p i d e v a, t i h e d a ja s ü g a v a tulivõrgu loomine, mille silmustusse vastane varem või hiljem peab kinni jääma isegi siis, kui ta mõned neist on suutnud purustada.

Tulivõrk kaitsel moodustatakse kõigepealt jalaväe automaatrelvade abil. Suurtükivägi täiendab seda tulivõrku.

2. Hoogsalt läbiviidud vastulöökidega vastupanupositsioonisse sissetunginud vastane viisatakse sealt välja ja hävitatakse, enne kui ta ennast on suutnud korraldada. Sissemurde koht tiibadelt ümbritsetakse naaberosade tulega, kes on kohustatud jääma oma kohtadele ja toetama vastulöögiosade tegevust.

3. Maastiku otstarbekohase kasutamise ja organiseerimisega kaitsjal on võimalik tundu-

valt tõsta oma tule võimsust ja täpsust ning aegsasti ette valmistada vaatlust, juhtimist, sidet ja koostööd naabrite ja väeliikide vahel.

Osava moondamisega kaitseüsteemis valmistatakse üllatusi pealetungijaile.

4. Missugused ka ei oleks paremused, mida pakub kaitsjale maastik ühes kaitseehitistega, nad pääsevad maksvusele ainult siis, kui seal on loodud tugev tulesüsteem ja kui jalavägi on otsustanud vankumatult püsida kuni lõpuni.

Jalaväe osa, kelle ülesandeks on kaitsta teatavat punkti või ala maastikul, ei tohi sealt kunagi taanduda käsuta. Ta paneb vastu lõpuni ja iga võitleja ennem langeb kui loobub võitlusest. Kaitsetegevuse edu oleneb kõigepealt jalaväe moraalsest väärtusest.

2. peatükk.

KAITSEPOSITSIOONI ÜLDKUJU.

§ 435. Kaitsepositsiooniks nimetatakse maaala, mis on organiseeritud kaitseks.

Kaitsepositsioon peab soodustama kõigepealt teotsemist tulega ja hõlbustama jalaväe manöövrit. Ta koosneb harilikult üksikutest automaattule pesadest, laskeaukudest või toetuspunktide süsteemist, mis korrapäratult sügavusse järgustatud. Harva kaitsepositsioon koosneb ühtlasest pidevast joonest.

Positsiooni sügavus oleneb maastikust, positsioonil asuva jalaväe osa suurusest, temale kaitsmiseks määratud löigu laiusest ja kaitselahingu eesmärgist.

§ 436. Jalaväele määratud kaitsepositsioon koosneb:

— vastupanupositsioonist, kus

asub suurem osa kaitsja tule- ja elavjõududest ja mille eel serval peab varisema kokku vastase pealetung;

— julgeolekupositsioonist, kus asuvad lahingeelpostid.

§ 437. Kaitsepositsioon jaotatakse lõikudeks. Lõiguks nimetatakse osa kaitsepositsioonist, mis on antud kaitsta jalaväe üksusele ja mille piirid on määratud kindlaks laiuti ja sügavuti.

Lõigud antakse kõigile jalaväe üksustele, jagu välja arvatud.

3. peatükk.

KAITSEPOSITSIONI VALIK JA LUURE.

§ 438. Kaitsepositsiooni valikul on mõõduandev väeosa lahinguülesanne ja olukord. Kaitsepositsiooni esialgne valik sünnib kaardi järgi, mis üksikasjus täiendatakse isikliku luurega kohapeal. Pataljoni-, kompani-, ja rühmaülemad valivad positsiooni neile alluvatele osadele peajasjalikult isikliku luure põhjal maastikul.

§ 439. Iga jalaväe juht toimetab positsiooni luuret oma erinõuete seisukohalt. Vanemal jalaväe juhil positsiooni luurel tuleb arvestada ka temaga koostöötavate suurtükiväe, pioneer- ja tehniliste osade juhtide ettekandeid, et saavutada kõikide väeliikide koostöö kaitselahingu läbiviimisel.

Peale maaala, kus jalaväe osa kaitseks paikneb, tuleb läbi luurata ka maastik ja lähised, kust pealetungija võiks läheneda.

Kaitsepositsiooni eel oleva maastiku luure eesmärgiks on välja selgitada:

— neid alasid maastikul, kus vastane võib oma pealetungi tulega mõjuvalt kaitsta;

— vastase võimalikke suurtükiväe positsioone ja V. P.

— vastase varjatud koonduskohti;

— kohti, mis on kõige soodsamad tankide- ja gaasirünnakuks;

— neid maapealse ja õhuvaatluse eest varjatud lähiseid, millede kaudu pealetungija võib läheneda positsioonile;

— looduslikke tõkkeid, mis takistavad vastase liikumist kohtades, kust vastane on sunnitud läbi minema.

Eeltoodu põhjal kaitsjal on võimalik kindlaks määrata vastase tõenäolikke kallaletungi suundi ja koonduskohti ning leida abinõusid vastutegevuseks.

§ 440. **Kõigi kaitsevahendite peamine ülesanne on teotseda vastupanupositsiooni eelserva ette. Viimast tuleb valida nii, et ta hõlbustaks tulitegevust tema ette kõigist relvadest.**

§ 441. Vastupanupositsiooni valikul ja luuramisel tuleb pidada silmas järgmisi nõudeid, mis on tarvilikud kaitse organiseerimiseks:

— et maastik võimaldaks organiseerida pideva, painduva ja sügava tulesüsteemi kõikidest tulirelvadest;

— et maastik võimaldaks flankeeriva tule andmise varjatud seisukohtadelt;

— et oleks küllalt häid V. P. kuulipildujate ja suurtükitule juhtimiseks ja vastase vaatlemiseks; V. P. katta jalaväe asetusega;

— et oleks takistatud vastase maapealne vaatlus positsiooni sügavusse ja seljatagusesse; selleks tarbekorral paremad V. P. vastase käest ära kiskuda;

— et oleks soodustatud varude tegevus

vastulöökide korraldamiseks, hõlbustatud sidepidamine, juurevedu ja evakueerimine.

Vastupanupositsiooni ees — jalaväe mõjuv-tule piirkonnas — ei peaks leiduma varjatud kohti ja tabamatuid alasid, kuhu pealetungija võiks koguneda ja mida ei saa tulistada kuulipildujate tulega.

§ 442. Kaitsepositsiooni luure põhjal jalaväe juht vastavalt temale antud ülesandele ja olukorrale määrab kindlaks:

- vastupanupositsiooni eelserva;
- tulesüsteemi peajooned, temale alluvate üksuste ja relvade ülesanded, osade jaotuse positsioonil võitlusjärku ja varru;
- julgestuspositsiooni lahingeelpostidele;
- lõikude jaotuse kaitseks ja koostöö naabritega;
- oma V. P. ja K. P.;
- ühenduste seljatagusega.

4. peatükk.

OOTAMATUS JA JULGEOLEK KAITSEL.

A. OOTAMATUS.

§ 443. Kaitsja saavutab ootamatuse, varjates pealetungija eest oma tulesüsteemi ja hoolsalt moondades kaitseorganite asetuse ja varude paiknemise.

Positsioonil asuvate osade, eriti lahingeelpostide asukoha aegajaline muutmine raskendab vastasele tunduvalt selguse muretsemist kaitse kohta. Niisuguses olukorras pealetungija on sunnitud hajutama oma tuld kaitsepositsiooni tulistamisel ja rünnakul ja satub seni tundmatute ja tulega mahasurumata tule-

pesade otsa, mis panevad seisma ta edasitungi. Ootamatult tegevusse astunud suurtükid hävitavad ta tankid.

Ka vastulöökide osav ettevalmistus ja läbi viimine aitab kaasa ootamatuse saavutamiseks.

B. JULGEOLEK.

§ 444. Kaitsja peab olema alaliselt valvel vastase ootamatute ettevõtete vastu ja omama võimaluse teostada igal momendil ettenähtud kaitsekava, vaatamata vastase tegevusele.

Julgeoleku saavutamise abinõuks on:

— jalaväe külaldaselt sügav paigutus kaitseks, et teda ei saaks hävitada või neutraliseerida tulega korruga kõikides osades;

— julgestusosade ettesaatmine niisugusele kaugusele, et nad suudaksid õigel ajal kaitsjale anda teateid vastasest;

Julgestusosade tegevusest v. §§ 461—474.

— maastiku kasutamine ja võimaluse korral kavakindel organiseerimine;

— vastutegevuse hoolas ettevalmistus ja alaline valvelolek, eriti öösi ja udus;

— lahtiste tiibade tagamine raskelt läbi-pääsetava või kallaletungiks ebasoodsa maastikuga või tulirelvade ja varude vastava paigutamiseks. Sageli parimaks abinõuks on alalise luure teostamine tiival.

5. peatükk.

TULEPLAAN.

§ 445. Kaitse vastupanu visadus tugeneb kaitsjate energial ja hästikorraldatud tulesüsteemil, mille väljendajaks on jalaväe juhi poolt kokkuseatud tuleplaan.

Kaitsele asumisel tuleplaani koostamine on iga jalaväe juhi esimeseks kohuseks. Ta sisaldab peaaesjalikult automaatrelvade tule kasutamist kooskõlas suurtükiväe tulega.

§ 446. Tulesüsteemi korraldamine kaitasel nõuab teatud aega. Alul ta on suurel määral improviseeritud, kuid hiljem alaliselt täiendatakse ja täpsustatakse nii, et oleks:

1. Vastupanupositsiooni eelserva ees valmistatud pidev, painduv ja täppis tulitõke, mida võiks avada silmapilkselt igasugu ilmastiku ja lahingu tingimustes. Tule paindumus väljendub selles, et tuld tarbekorral juhi äranägemisel kiiresti võib koondada ja üle kanda ühest punktist teise. Tulitõke vastupanupositsiooni eelserva ees peab olema ette nähtud seevõrra tugevana, et ta suudaks murda võimaliku pealetungi, enne kui see on ulatunud vastupanupositsiooni sügavusse. Selle tulitõkke moodustab vastupanupositsioonil asuvate jalaväe automaatrelvade tuli täiendatud suurtükitulega seal, kuhu ei küüni automaatrelvade tuli, või kus antud ülesanne nõuab tule tihenemist.

Jalaväe automaatrelvade flankeeriv tuli tuleb suunida vahetult vastupanupositsiooni eelserva ette, millega see tuli vastasele muutub palju raskemini läbipääsetavaks kui kaugemal asuvad suurtükiväe tulitõkked.

2. Vastupanupositsiooni sisemuses valmistatud ette sügavusse järgustatud tulitõkkeid ja tulikoondusi, mida annavad jalaväe toetus- ja varuosad ühes suurtükiväega. Need tulitõkked ei saa olla alati pidevad, vaid neid valmistatakse eeskätt neis punktides, mida juht loeb kõige tähtsamaks temale antud ülesande täitmisel.

3. Sügavusse järgustatud tulitõkked tarbekorral ühendada omavahel ja vastupanuposit-

siooni eelserva ees asuva tulitõkkega, et võimalik oleks sissemurdnud vastast ümbritseda põigiti ja poolpõigiti asuvate tulitõketega.

4. Ette valmistatud automaatselt igas ilmastiku ja lahingu tingimustes teotsev tuletoetus lahingeelpostidele vastupanupositsioonilt, eriti nende taandumise katmiseks.

5. Ette valmistatud hõlpsasti juhitud, võimsad tulikoondised ja tulilöögid jalaväe automaatrelvadest ja suurtükiväest nende punktide, alade, teede ja lähiste pihta, kust on oodata kõige tõenäolikumalt pealetungija lähenemist või tema elavjõudude ja pealetungiabinõude koondamist.

§ 447. Kaitsja ei või kunagi loota, nagu jääks plaanikindlalt ettevalmistatud tulivõrk vastase pealetungil täiesti terveks. Kaotused ja ettetulevad takistused on lõhede ja aukude tekkimise põhjuseks tulesüsteemis. Nende õigeaegseks sulgemiseks on tarvilik alaline ja hoolas lahinguvälja vaatlus, mis võimaldab aegsasti panna tähele tekkinud ohtu. Selle kõrvaldamiseks tuleb loobuda juhil mõnikord isiklikul algatusel temale esialgselt antud ülesandest.

§ 448. Ettevalmistatud tulesüsteemis automaatrelvadel ja patareidel on täita kindlad, täpsad, vastutavad tuleülesanded.

Peale vastutava tuleülesande relvale antakse veel kõrvalülesandeid — üks või mitu, mida ta täidab siis, kui ta on juba täitnud oma vastutava ülesande või kui tekkinud olukord ei nõua vastutava ülesande täitmist.

§ 449. Tuleülesanne on vastava juhi poolt relvadele antud käsk, mis määrab kindlaks:

- kuhu relv peab tuld andma;
- missugust tuld relval anda;
- mis ajal tulistada.

§ 450. Kui olukord ei ole võimaldanud anda relvale tuleülesannet, siis relva juht, pidades silmas jalaväe osa võitlusülesannet, isikliku vaatluse põhjal oma algatusel valib endale ise tuleülesande.

§ 451. Jalaväe tuleplaani paneb aluse patül, andes vastutavad tuleülesanded tema käsutuses olevatele rasketele relvadele ja täiendades nende tuld pataljoni kasuks töötava suurtükiväe tuleülesannetega.

Kui suurtükiväge patüli enda käsutuses ei ole, siis ta esineb oma sooviavaldustega suurtükitule toetuse saamise kohta.

Patüli lähemaks abiliseks pataljoni tulesüsteemi organiseerimisel on r. k. kompül, kes tema poolt toimetatud luure põhjal patülile esineb ettepanekutega temale alluvate relvade kasutamise kohta. Otsuse r. k. kasutamise kohta teeb patül.

§ 452. Patülilt saadud tuleplaani alusel kompül valmistab oma tuleplaani, määrates kindlaks ülesanded kompani koosseisu kuuluvatele ja erijuhtudel temale juureantud automaatrelvadele niiviisi, et nad patüli poolt loodud tulesüsteemiga moodustaks ühe lahutamatu terviku.

§ 453. Rühmül annab tarbekorral tuleülesandeid laskurjagudele, neid kokkukõlastades k. k. tuleülesannetega. K. k. ta valib laskekohad nii, et k. k. sealt soodsalt võiksid täita neile antud tuleülesannet.

Tarbekorral, kui olukord rühmülilt nõuab algatust, ta toimib iseseisvalt, pidades silmas rühmale antud võtlusülesannet.

§ 454. Rügül on kohustatud kokkukõlastama temale alluvate pataljonide tulekavasid, valvates peajasjalikult selle järgi, et patülide poolt määratud tuleülesanded oleksid otstarbekohased ja viiksid neile antud lahingülesande täitmisele. Sama on kohustatud täitma kõik vanemad juhid neile alluvate nooremate juhtide suhtes.

Vahede kaitse tagamine rügemendi ja naaberosade vahel, samuti viimaste toetamine tulega, peab olema ette nähtud rügemendi tuleplaanis.

§ 455. Temale juureantud otsese toetuse suurtükiväele rügül annab tuleülesandeid, pidades silmas selle tule koondamist neis suunades ja raioonides, kus antud ülesanne, maastiku iseäraldused jne. kõige enam nõuavad jalaväe relvade tule täiendamist suurtükitulega.

§ 456. Jalaväe tulesüsteemi aluseks on automaatrelvade ettevalmistatud flankeeriv tuli — ainult selle kaasabil on võimalik luua läbipääsmatuid tulitökkeid. Kõikide juhtide alaliseks hooleks jääb selle järele valvata, et rinde ees ja sügavuses jalaväe automaatrelvad laskekohtadele võimalikult oleksid asetatud nii, et nad oma vastutavaid tuleülesandeid saaksid täita flankeerivalt. Kuna meeskonna üldiseks püüdeks lahingus on tulistada otse oma ette, siis on otstarbekohane neid automaatrelvi, mis peavad täitma tähtsaid flankerimisülesandeid, asetada laskehotadele nii, et nad oleksid rindelt kaitstud tulega ja maastiku völdidega või looduslikkude esemetega. Niisuguste relvade tuleülesandeid ja tulesuundi peab määrama erilise täpsusega ja tähelepanuga.

R. k. kasutamise kohta kaitasel vaata §§ 570—581.

§ 457. Sügavusest tuleva tule eest eelasuvaid relvi ja vastupanupesi tuleb kaitsta seljagant.

§ 458. Jalaväe tulesüsteemi organiseerimisel on nõuetav automaatrelvade tule lähedane kokkukõlastamine otsese toetuse suurtükiväega.

See on teostatav sellega, et see suurtükivägi antakse juure jalaväe üksusele, mille juht temale annab täpsad vastutavad tuleülesanded.

Suurtükiväele ülesannete andmisel peab silmas pidama, et ta suudab luua tiheda, raskesti läbipääsetava tulitõkke ainult kitsal alal (patarei 150—200), mispärast tema tuld tuleb kasutada automaatrelvade tule mõjuva täiendusena. Ka ei saa teda avada, nii kiirelt kui kuulipildujatuld ja isegi ettevalmistatuna teda ei või juhtida oma osade otsekohesesse lähedusse.

Kuid koondatuna teatud punktide ja alade pihta, suurtükivägi annab jalaväele tugevat abi ja moraalselt toetust oma laskeulatusega ja mürsu suure purustava jõuga.

Ka on suurtükiväe, eriti haubitsate tuli otstarbekohane niisuguste alade tulistamiseks, kuhu ei küüni lameda lendjoonega automaatrelva- ja püsikuul.

§ 459. Tuleplaan väljendatakse ülevaatlikus tabelis, kus juhi poolt lühidalt, kuid täpsalt on üles loetud temale vahetult alluvate relvade tuleülesanded.

Tabel täiendatakse ülevaatliku skeemiga, milles ära märgitakse relvade asetus ja kohad, kuhu nad ülesannete kohaselt tulistavad. Antava tule iselaad (tõkketuli jne.) tähendatakse ära eriliste märkidega.

Tuleplaan täiendatakse vaatluse ja tule

väljakutse signaalidega, mis samuti märgitakse üles tabelis.

§ 460. Võib tulle ette olukordi, kus jalaväe tulesüsteemi ei ole võimalik organiseerida plaanikindlalt põhjaliku maastiku luure alusel. Niisugusel juhul relvadele antakse olukorrahased esialgsed ülesanded, neid pärast täiendades ja täpsustades sedamööda, kuidas selguvad luureandmed. Peamine eesmärk sealjuures on: saavutada seda, et positsioonile asetatud jalaväe osa alati oleks valmis vastase kallaletungi tagasi lööma.

6. peatükk.

LAHINGEELPOSTID.

§ 461. Julgestuspositsioonil asuvate lahingeelpostide ülesandeks võib olla:

— tagada võimalikult sügav ja püsiv vaatlus positsiooneelsel maastikul, et õigel ajal olla informeeritud vastase tegevusest;

— alarmeerida vastupanupositsioonil asuvaid osi niipea, kui on märgatud vastase pealetungi; lahingeelpostid igal tingimusel peavad ära hoidma ootamatu kallaletungi vastase poolt, võimaldades vastupanupositsioonil asuvatele osadele end ette valmistada lahinguks;

— pidada kinni vastase luure ja eelkaitse osi, raskendades neile kaitsepositsiooni luuramist ja seal asuvate vägede asetuse kindlakstegemist;

— erilistel juhtudel vastase kallaletungi puhul visalt kaitsta neile määratud maa-ala.

Neid ülesandeid tuleb pidada silmas julgestuspositsiooni valikul ja luuramisel, asetades

ta nii, et maastik hõlbustaks nende ülesannete täitmist.

§ 462. Lahingeelpostide väljasaatmisel neile antakse kindel ülesanne. Ühtlasi neile antakse täpsad juhtnöörid, kuidas teotseda vastase kallale tungi puhul.

Neile antud ülesande täitmisel lahingeelpostid peavad väljendama aktiivsust ja ettevõtlikkust. Tarbekorral teotsedes koos välja saadetud luureosadega, lahingeelpostid julgete retketega peavad muretsema selgust vastase kohta, ühtlasi kiskudes oma kätte algatuse vasutpanupositsioonieelsel maastikul.

Lahingeelpostide asukoha aegajaline muutmine on kasulik, et neid kaitsta vastase retkete eest.

§ 463. Lahingeelpostide koosseis ja tugevus oleneb kaitsele asunud jalaväe osa ülesandest ja maastiku iseäraldustest. Kinnine või murdmaastik, kus palju kaetud lähiseid, vajab tihedamat vaatlusvõrku ja tugevamaid lahingeelposte. Samuti tihendatakse lahingeelposte öösi ja udus.

Harilikult julgestuspositsioonile määratakse umbes üks kuuendik kaitsepositsioonile asunud vägede üldarvust. See norm ei tohi aga kunagi kujuneda šablooniks, millest vääramatult tuleks kinni pidada.

Kõikide jalaväe juhtide püüdeks peab olema tagada julgeolek võimalikult väheste jõududega, et mitte nõrgestada vastupanupositsiooni kaitse tugevust.

Vastavalt olukorrale lahingeelpostide määramisest võib ka täiesti loobuda.

§ 464. Julgestuspositsiooni kaugus vastupanupositsioonist oleneb ülesandest ja eelole-

vate soodsate vaatlusalade ja esemete kaugusest positsiooni eelservast. Harilikult see kaugus ei peaks mitte ületama 1—1½ km, et võimaldada veel lahingeelposte tarbekorral toetada r. k. mõjuva tulega.

R. k. ja suurtükitele toetus kergendab märksa lahingeelpostide ülesannet.

§ 465. Lahingeelpostide tegevuse kokkukõlastamiseks lahingeelpostide üldine ülesanne, julgestuspositsiooni üldjoon ja postide tegevus (kas kaitsta või taanduda, taandumise suund, viis) määratakse kindlaks vanema juhi käsuga.

§ 466. Lahingeelposte saadavad välja kompaniõikude ülemad. Erilistel juhtudel seda teevad patülid, kuid mitte kunagi suuremate jalaväe osade ülemad.

§ 467. Lahingeelpostide asumine oma kohtadele peab sündima varjatult vastase vaatluse eest. Nende asukohtade aegajaline muutmine on otstarbekohane, et neid kaitsta vastase luurosade ettevõtete eest ja vastast selgusetusse jätta vastupanu jaotusest. Suurtükivägi ja jalaväe rasked relvad, mille ülesandeks on lahingeelpostide toetamine, peavad teadma täpsalt nende asukohti.

§ 468. Lahingeelpostide väljasaatmisel juht annab neile:

- teated olukorrast;
- selle jalaväe osa ülesande ja asukoha, mille kaitseks nad välja saadetakse;
- nende endi täpsa ülesande ja asukoha; abinõud antud ülesande täitmiseks;
- kuidas suurtükivägi ja r. k. toetavad lahingeelpostide tegevust (signaalid ja leppemärgid tuletoetuse väljakutsumiseks);
- korraldused sidepidamiseks (signaalid ja

leppemärgid, kuhu saata teated), vaatluse ja luure korraldamiseks — raioonid ja suunad, millele tuleb pöörata eriline tähelepanu;

— signaalid vastupanupositsiooni alarmeerimiseks vastase lähenemisel;

— taandumissuunad ja viis;

— korraldused lahingeelpostide kõvendamiseks öösi ja udus.

§ 469. Vaatluseks ja oma vahetuks julgestamiseks lahingeelpostid panevad välja vahipostid. Vahipost harilikult koosneb kahest vahist, kellest üks määratakse vanemaks.

Vahipostile peab olema võimaldatud hea vaatlus, milleks nende asetamine kõrgetele kohtadele (puud, tornid, maja katused) on kasulik.

Vahiposti asukoht tuleb moondada.

Pimeduse tulekul vahipostide asukohta tarkem korraldust tuleb muuta, et neid kaitsta vastase retkete eest.

§ 470. Vahiposti väljapanekul temale antakse:

— teated vastasest;

— lahingeelposti ülesanne ja asukoht; naabrid, teated väljasaadetud luurest;

— vahiposti ülesanne, alad ja punktid maastikul, millele pöörata erilist tähelepanu; võimaluse korral eelmaastikust anda lihtis perspektiivvisand;

— leppemärk lahingeelposti alarmeerimiseks ja tema juhi väljakutsumiseks;

— erilised korraldused vastase ilmumise ja pealetungi puhuks.

Vahid postil asetatakse seevõrra üksteise lähedusse, et nad võiksid vabalt anda edasi üksteisele lihtsaid teateid ja leppemärke.

§ 471. Vahtide kohuseks postil on:

— kättenäidatud kohal valida omale soodus asend vaatlemiseks, jäädes ise tähelepanematuks vastasele; võimaluse korral kaevuda;

— kohale asunud, suurima hoolega ja tähelepanuga täita neile antud ülesannet, pannes tähele kõike, mis sünnib neile kättenäidatud vaatlussektoris; vahid vaatlevad koos;

— kõigest tähelepanuväärivast teatada lahingeposti ülemale, milleks üks vahtidest postilt ajutiselt võib lahkuda;

— vastase kallaletungi puhul viibimata alarmeerida lahingepost;

— valju hüüdega „seis“ ja püssi laskevalmis hoides, pidada kinni kõik, kes lähenevad postile, välja arvatud oma otsekohesed ülemad, keda nad tunnevad isiklikult ja need, kelle kohta on saadud korraldus läbilaskmiseks. Kolmekordse hoiatuse järele mitteseismajäänu lastakse maha.

Pimedikus ja udus peetakse kinni kõik, kes lähenevad postile.

Kuidas talitada üksikute äratuntud vastase sõduritega, määratakse kindalaks erikorraldusega.

§ 472. Vahipost ei või loobuda temale antud ülesande täitmisest kuni ta ei ole ära vahetatud. Vahtidel on keelatud kõrvaliste isikutega kõnelda ja üldse kõike seda toimetada, mis paljastaks vahiposti asukohta või kuidagi võiks viia kõrvale vahtide tähelepanu nendele antud ülesande täitmisest.

Vahtidel on lubatud suitsetada, kui see mitte erilise käsuga keelatud ei ole.

§ 473. Tarbekorral öösi ja udus vahiposte tihendatakse ja nende vahesid valvatakse pii-

luritega. Piilurid harilikult liiguvad paari-kaupa.

§ 474. Juhtudel, kui on tarvilik kaitsepositsioonist kaugemal ees oma alla võtta taktikalisel tähtsail punkte, seal moodustatakse eelpositsioone. Eelpositsioonid peavad raskendama vastase lähenemist kaitsepositsioonile ja teda sundima hargnema vale suunas.

Eelpositsioonide kaitsmiseks kasutatakse peaaesjalikult jalgrattureid ja jalastatud ratsaväge, mis küllaliselt on varustatud automaatrelvadega ja toetatud suurtükitledega. Kui eelpositsioonidelt tuleb taanduda, siis peab seda tegema õigeaegselt, et mitte võimaldada vastasele läheneda kaitsepositsioonile taanduvate osade kannul.

7. peatükk.

VASTUPANUPOSITSIOON.

§ 475. Vastupanupositsioonil asub kaitsja jalaväe ja tulejõudude enamik eesmärgiga seda positsiooni kaitsta äärmuseni taandumisele mõtlemata.

Selle eesmärgi saavutamiseks vastupanupositsioon valitakse ja asetatakse vastavalt §§ 440 ja 441 nõuetele ja seal organiseeritakse tugev jalaväe ja suurtükiväe tulesüsteem vastavalt §§ 445—460.

Vastupanupositsioonil asuvad jalaväe osad moodustavad võitlusjärgu, mis võitleb peaaesjalikult tulega ja varujärgu, peaaesjalikult vastulööki korraldamiseks, mida tarbekorral valmistatakse ette tulega.

§ 476. Vastupanupositsiooni tähtsama elemendi moodustab tema väline äär, mida nime-

tatakse vastupanupositsiooni eel-
servaks.

Vastupanupositsiooni eelserva ees korraldatakse pidev jalaväe ja suurtükiväe tulitõke eesmärgiga murda siin vastase kallaletung (§ 446, 1).

Joon, millel asuvad kompanite varud, nimetatakse toetusjooneks.

Toetusjoonelt antakse tuletoetust tema ees asuvatele osadele, kõvendatakse ja asendatakse neid, või toimetades vasturünnakuid, hävitatakse vastane, kellel on korda läinud sisse murda vastupanupositsiooni.

Toetusjoonest tagapool asuvad pataljonide ja rügemendi varud, kes organiseerivad varude positsioonid ja sügavusse järgustatud tulitõkked (§ 446, 2).

Vastase edu piiramiseks tiibadelt vastupanupositsiooni sisemuses organiseeritakse põikpositsioonid.

§ 477. Vastupanupositsiooni sügavus tuleb moodustada nii, et positsiooni eelserva ette oleks võimalik luua seevõrra tugev automaatrelvade tulitõke, et see võimaldaks siin murda vastase kallaletungi.

Vastavalt eeltoodule kujunevad ka relvade vastutavad tuleülesanded ja nende asetus vastupanupositsioonil.

8. peatükk.

KAITSEPOSITSIONI ORGANISEERIMINE.

A. ÜLDALUSED.

§ 478. Kaitsepositsiooni organiseerimise all tuleb mõista kaitsetava maa-ala looduslik-

kude omaduste täiendamist ja parandamist kunstlikkude abinõudega, et suurendada oma tulemõju ja vähendada kaotusi.

§ 479. Eeltoodud eesmärgi saavutamiseks on tarvilik:

— soodustada kaitsetegevust tule ja manöövriga; (varjatud laskekohad relvadele ja võitlusosadele, peidetud asukohad vaatluspostidele, ettevalmistatud vastulöögi suunad ja kunstlikkude tõkete loomine kooskõlas tule-süsteemiga);

— soodustada sidepidamist ja liikumist (varjatud asukohad sidesõlmedele, K. P., sideliinide ettevalmistamine, ühenduste korraldamine);

— varjuda vastase tule eest (varjendid võitlusosadele, relvadele, varusosadele, V. P., K. P., sidesõlmedele jne.);

— soodustada varustamist ja evakueerimist (kaetud laskemoona ja toidu hoiukohad, sidumispunktid);

— hõlbustada kaitseosade elamisvõimalusi (joogivesi, väljakäigu kohad jne.).

Vastavalt sellele positsiooni organiseerimise tähtsamad elemendid on:

— tulepesad;

— V. P. ja K. P.;

— sideliinid;

— tõkked;

— ühenduste;

— varjendid.

§ 480. Vastupanupositsiooni organiseerimise tööde enamik tehakse jalaväe osade eneste poolt.

Jalaväe osade ülemad on kaitsepositsiooni organiseerimistööde vastutavateks juhtideks ja järelevalvatajateks kohapeal.

Jalavägi peab oskama iseseisvalt täita järgmisi organiseerimistöid:

- kaevikute, jookskraavide, laskekohtade, ja tulepesade ehitamine;
- lihtsamate vooderustööde tegemine;
- lihtsamate varjendite ehitamine;
- lihtsamate kunstlikkude tõkete ehitamine.

Pioneerosade ülesanded piirduvad peaaeglikult materjalide ettevalmistamisega ja erioskusi nõudvate tööde täitmisega.

§ 481. Vastavalt kaitsetegevuse põhialustele positsiooni organiseerimisel kõik kaitseorganid tulevad järgustada sügavusse, pidades silmas § 477 tingimust. Sügavust tuleb püüda saavutada igakord, kui seda võimaldavad olemasolevad elav- ja tulejõud.

Järgustus sügavusse võimaldab rajada terve kaitsetegevuse aktiivsusele, teeb tapainduvaks ja juhita vaks. Killustades vastase tuld ja jõude, ta vähendab kaotusi. Ühtlasi ta piirab vastase edu, sundides teda korduvaltele jõupingutustele, võimaldab tagada tiibade ja varude ohutut asetust.

§ 482. **Kaitsepositsiooni organiseerimistööde osav moondamine** veel enne tööde algust (§§ 88—109) vastavalt luurelt saadud andmetele on eeltingimuseks, et need tööd täidaksid oma eesmärgi (§ 478).

§ 483. Kaitsepositsiooni organiseerimise aluseks on juhi isikliku luure põhjal kujunenud kaitseplaan, mille peajooned määrab kindlaks kaitsekäsk. Kaitsekäsu põhjal vastav juht seab kokku positsiooni organiseerimistööde plaani, pidades silmas § 479 toodud eesmärgid. Tööde teostamise järjekord nende tähtsuse järele on järgmine:

— organiseerida kõik, mis on vaja tulepe-
sade süsteemi loomiseks (laskekohad automaat-
relvadele, laskeaugud, kaevikud jne.);

— organiseerida vaatlus ja juhtimine (V.
P. ja K. P.);

— korraldada side (sidesõlmed, side-
liinid);

— ehitada kunstlikud tõkked ja tarbekor-
ral puhastada laskeväli;

— korraldada side (sidesõlmed, side liinid);

— organiseerida varustamine ja evakueeri-
mine (laskemoona asukohad, sidumispunktid).

§ 484. Positsiooni organiseerimistööde plaani kokkuseadmisel ja selle teostamisel rügemendis rügulile aitab kaasa pioneerkompani ülem, kes selleks otstarbeks toimetab täiendavat pioneerluuret, koos rügüli isikliku luurega. Selle töö tulemuseks on tööde täpsa plaani kindlaksmääramine, kus on ette nähtud järgmist:

— missuguseid organiseerimistöid tuleb teha, silmas pidades aega, olukorda ja §§ 479 ja 483 nõudeid;

— töödeks tarviliku materjali ja tööabinõude soetamine ja selle juureveo korraldamine;

— töödeks tarviliku tööjõu korraldamine.

Tööde täitmise alal:

— ülesanded alluvatele üksustele, tööjõu jaotamine vastavalt neile ülesannetele;

— tööde täitmise kord: tehnilised juhendid tööde teostamiseks mitmesuguse materjali ja tööabinõude kasutamise alal;

— aruanded tööde kohta, tööde kontrollimine.

§ 485. Kaitsepositsiooni ettevalmistamisel plaanikindlalt organiseeritud ja täidetud töö annab kõige paremaid tagajärgi. Kuid vastavalt olukorrale võib tulla vajadus läbi viia organiseerimistöid ilma täpsa maastikuluure põhjal kokkuseatud kindla tööplaanita. Niisugusel juhul töö algab vastavate juhtide isiklikul algatusel, silmas pidades järgmisi põhinõudeid:

— et teostataks ainult neid töid, mida võimaldab olukord ja mis hõlbustaksid jalaväe osale tema lahingülesande täitmist;

— et töid teostataks järkjärgult, kusjuures iga silmapilk oldaks valmis lahinguks.

§ 486. Aja ja abinõude olemasolul kaitsepositsioonile ehitatakse kunstlikke tõkkeid, mille ülesandeks on vastase kallaletungi ajutine tõkestamine eesmärgiga teda kestvalt kaitsja tule all hoida. **Tõkked omavad tähtsuse ainult siis, kui nad on kaitsitud hästi ettevalmistatud flankeeriva tulega.**

Tõkete asukohad olenevad tuleplaanist. Tulesüsteem ja kunstlikud tõkked määratakse kindlaks ja korraldatakse kõige lähemas kooskõlas üksteisega.

Vastupanupositsiooni sisemuses ehitatud põiktõkked ühenduses nende ette juhitud tulitõketega übmritsevad sissemurdnud vastase tiibadelt, takistades temale edu laiendamist.

§ 487. Peale kunstlikkude tõkete ehitamise toimetatakse ka tarvilikke purustustöid (silda- de lõhkumine, teede läbikaevamine jne.). **Purustused omavad tähtsuse siis, kui nad on kaitsitud tulega.**

B. VASTUPANUPESAD, TOETUS- PUNKTID JA VASTUPANUSÕLMED.

§ 488. Vastupanu algrakuks on vastupanupesa, mis koosneb ühest või mitmest laskekohast k. k., laskekohtadest laskuritele, vahipostist ja varjendist.

Vastupanupesas iga võitleja valmistab endale isikliku kaeviku, mis tarbekorral aja olemasolles ühendatakse ühiseks kaevikuks tervele vastupanupesale.

Vahipost moodustatakse ainult neis vastupanupesades, mis iseseisvalt toimetavad vaatlust ja vahiteenistust.

Vastupanupesa organiseerimisel kasutatakse ära kõik maastiku looduslikud kaitseomadused. Tähtsamad kaevetööd (isiklikud kaevikud ja laskekohad, varjendid meeskonnale ja vahipostile) peavad olema suurima hoolega kohandatud maastikule ja moondatud.

Võitlusjärgus asuvaid pesi tuleb asetada nii, et nad võiksid anda ühise tulitõkke vastupanupositsiooni eelserva ees, sealjuures flankeerivalt toetades üksteist.

Vastupanupesa organiseerimisel k. k. jaole tuleb pidada silmas kõigepealt k. k. tuleülesannet ning selle täitmise võimalusi.

§ 489. Üksikud vastupanupesad koondatakse tarbekorral ühise ülesande täitmiseks ühise juhatuse all olevaks toetuspunktiks.

Toetuspunkti koosseisu kuuluvad: vastupanupesad, juhi K. P. ja V. P., tõkked ja varjendid. Tarbekorral toetuspunkti koosseisu võivad kuuluda ka r. k. ja teised jalaväe rasked relvad. Toetuspunkti moodustab harilikult üks

rühm kuni üks kompani jalaväge. Toetuspunkti asetus sügavusse oleneb peaasjalikult maastikust — kinnisel maastikul on ta väiksem kui lahtisel.

Toetuspunkt peab võimaldama tarbekorral teotsemist tulega igasse külge.

§ 490. Üksikud toetuspunktid koondatakse tarbekorral ühise ülesande täitmiseks ühise juhatusel olevaks vastupanusõlmeks. Vastupanusõlme normaalselt moodustab pataljon või mõni muu kompanist suurem jalaväe üksuste koondis.

Peale toetuspunktide sõlme kuuluvad:

— juhtimise organid (V. P., K. P. ja side organisatsioon);

— ühendusteel vastupanusõlme üksikute osade vahel ja seljatagusega;

— kunstlikud tõkked;

— varjendid.

Toetuspunktid ja vastupanusõlmed on osa üldisest kaitsepositsioonist, tarbekorral organiseeritud kõigekülgseks vastupanuks.

§ 491. **Toetuspunkte ja vastupanusõlmi tuleb organiseerida nii, et nad väliselt millegagi ei eralduks üldisest kaitseüsteemist.**

§ 492. Vastupanupesi toetuspunktides, toetuspunkte vastupanusõlmedes ja viimaseid üldkaitseüsteemis tuleb organiseerida vastavalt maastiku iseäraldustele ja seal asuvatele looduslikele esemetele. Sealjuures nad maastikul ei asetu kunagi reeglipäraselt, vaid korrapäratult.

Vastupanusõlmede ja toetuspunktide organiseerimise üldine eesmärk on: jõudude koondamisega teatud tähtsamate punktide ja suundade kaitsemiseks moodustada suuremaid varusid aktiivse kaitse teostamiseks.

§ 493. Jõudude kokkuhoidmise otstarbel on kasulik toetuspunktide ja vastupanusõlmede vahele jätta suuremad või vähemad vahed, mida kaitsta flankeeriva tulega ja varude vastulöökidega tiibadelt. Neid vahesid tuleb moondata näilikkude kaitseehitistega ja katta tõketega, andes kaitsepositsioonile ühtlane väline kuju.

§ 494. Jäädes püsima vaatamata vastase ajutistele sissemurretele tiibadel — vastupanusõlmed ja toetuspunktid peavad aitama kaasa sissetunginud osade tagasitõrjumisele ja hävitamisele, olles abiks ja toetuseks varudega ettevõetud vastulöökide korraldamisel.

§ 495. Toetuspunkti ja vastupanusõlme kaitsmiseks määratud väeosa suurus oleneb tähtsusest, millise omab teatud raioon üldises kaitseüsteemis ja kuivõrra naaberraioon suudab teda abistada oma tulega.

Laiadel rinnetel mõnikord puudub võimalus organiseerida vastupanusõlmi üksteisest niisugusel kaugusel, et nende vahel igal juhul oleks vastastikune jalaväe tuliside.

Toetuspunktide vahel on nõuetav igal juhul vastastikune tuletoetus.

§ 496. Toetuspunktide ja vastupanusõlmede vahede aktiivne kaitsmine on varude ülesandeks. Julgestuse ja tuliside saavutamiseks vahedel tarbekorral tuleb organiseerida üksikuid vastupanupesi.

9. peatükk.

KAITSELAHINGU LÄBIVIIMINE.

A. ETTEVALMISTAVAD TEGEVUSED.

§ 497. Niipea kui saadud teated lasevad oletada vastase peatset pealetungi, kaitsja võ-

tab tarvitusele tegevusi, mis teda valmistavad ette eelseisvaks lahinguks. Nende tegevuste hulka kuulub:

— täiendava luure korraldamine eesmärgiga koguda täpsamaid andmeid vastase kavatsetava pealetungi kohta. Kaitsja püüdeks peab olema välja selgitada vastase peajõudude grupperimist, tema peahoobi suunda ja punkti, kuhu ta selle kavatseb viia;

— püüded takistada vastase pealetungi ettevalmistusi (suurtükiväe kaugetuli, pommitamised lennukitelt);

— vastulöögituled vastase lähenevate kolonnide ja koonduskohtade pihta.

Vastulöögituledest peale suurtükiväe võivad osa võtta ka jalaväe rasked relvad ettenihutatud seisukohtadelt.

Ettevalmistused, mis tabavad vastast tema pealetungi manöövri arenemise ajajärgul, võivad sünnitada temale seesuguseid kaotusi, mis vastast sunnivad loobuma kavatsetud kallaletungist või vähemalt viivitavad selle algust, võimaldades kaitsjale end tegevuseks ette valmistada.

§ 498. Hoolimata kaitsja püüdest end ette valmistada eelseisvaks tegevuseks, pealetungija hoop võib tabada teda siiski ootamatult. Selle vältimiseks on nõuetav, et kaitsja oleks alati valmistatud ette lahinguks sellel määral, nagu seda nõuab antud ülesanne ja olukord. Olenevalt ettevalmistuse määrast, kaitsja valmus eelseisvaks tegevuseks on kahesugune: lahinguvalmus ja võitlusevalmus.

Lahinguvalmuse ja võitlusevalmuse algus igakord määratakse kindlaks juhi erikäsuga.

§ 499. Lahinguvalmus väljendub järgmises:

— organiseeritud pidev luure, vaatlus, õhukaitse ja gaasivaatlusteenistus;

kõik vaatlejad on kohtadel; vahipostid valvel ja varustatud kindlate signaalabinõudega kaitsja alarmeerimiseks;

— organiseeritud tulesüsteem;

juhi määramisel, tuleülesanded saanud automaatrelvade juures on alaliselt valvel niisugune arv meeskonnast, mis on vajalik tuleavamiseks; üljäänud osad võivad puhata varjatud kohtades või varjendites;

relvadele määratud laskemoon hõlpsasti kättesaadav, hästi varjatud kohas;

— juhid oma K. P.; sidekeskjaamad valvel, sideliinid korras.

§ 500. Võitlusevalmus, peale selle, mis öeldud lahinguvalmuse kohta, väljendub järgmises:

— iga tuleülesande saanud automaatrelva juures alaliselt valvel sihtur, laadija ja kaks vaatlejat numbrit, olles valmis silmapilkselt tuld avama;

— iga võitleja oma laskekoha otseses läheduses, valmis silmapilkselt tarvitama oma relva.

Julgestuspositsioonil asuvad osad peavad olema alati võitlusevalmis.

§ 501. Proovi alarmi korraldamisega päeval ja öösi juhatus selgitab, kas võitluskohadele asumine sünnib küllalt kiirelt ja viivituseeta, ühtlasi veendudes, et see tegevus ei ärataks vastase tähelepanu.

B. JULGESTUSOSADE TEGEVUS VASTASE PEALETUNGIL.

§ 502. Luurajad, teotsedes aktiivselt lahingupostide toetusel, tõrjuvad tagasi ja hä-

vitavad vastase eelosi, püüdes oma ülesannete täitmisel tungida pealetungija lahingkorra sisse.

Oma ülesande täitnud nad toimivad nagu neile kästud juhtide poolt, kes neid välja saatsid. Tarbekorral neid võib jätta teatud suundades lahingepostide kõvendamiseks, kusjuures tuleb hoolt kanda selle eest, et teated luurest juhile jõuaksid kätt õigel ajal.

§ 503. Lahingepostidele lähenenud vastase luurajad ja eelosad võetakse vastu tulega. Tuleb tabada ja hävitada tiib- ja põiktulega üksikuid salku, mis katsuvad postide vahelt läbi minna. Vastavalt olukorrale väiksemaid osi ja üksikuid mehi võib ka läbi lasta, neid hiljem vangistades.

Asudes ise võimalikult varjatuna neile hästi tuntud maastikul, lahingepostid suudavad oma ootamatult mõjuva tulga teotseda edukalt ka arvuliselt ülekaalus oleva vastase vastu.

Raskendades vastase luuretegevust, nad viivad vastase eksiteele vastupanu jõudude jaotuse ja asetuse kohta, ühtlasi mõjutades pealetungija jõudude valesuunas hargnemist ja suurtükitle killustamist.

Lahingepostide tegevust toetab suurtükivägi ja võimaluse korral ka jalaväe rasked relvad vastupanupositsioonilt.

§ 504. Olenevalt olukorrast vanem juht võib lahingepostidele teha ülesandeks ainult vastupanupositsioonil asuvate vägede alarmeerimise, mille järele nad vastupanu avaldamata taanduvad vastupanupositsioonile.

§ 505. Lahingepostide taandumine sünnib suurtüki- j r. k. tule kaitsel vastupanupositsioonilt.

Taandumine teostatakse nii, et vastupanu-

positsioonil asuvatel osadel oleks võimaldatud end ette valmistada võitluseks. Taandumisteed, kohad, kuhu tuleb asuda pärast taandumist ja seal täidetavad uued ülesanded määratakse kindlaks üksikasjaliselt juba lahingepostide väljasaatmisel.

Taandumist tuleb korraldada nii, et see ei takistaks tuleandmist vastupanupositsioonilt.

D. LAHING VASTUPANUPOSITSIOONIL.

§ 506. Lahing vastupanupositsioonil on kõigepealt tulevõitlus, mida teostatakse vastavalt varem kindlaksmääratud tuleplaanile.

Suurtükivägi astub tegevusse juba aegsasti, püüdes takistada vastase pealetungi ettevalmistusi ja andes vastulöögituld vastase lähenevate kolonnide ja koonduskohtade pihta.

Kui see tuleplaanis on ette nähtud, siis neist tuledest võtavad osa ka mõned ettenihutatud r. k.

Võitlust julgestuspositsioonil, samuti lahingepostide taandumist, suurtükivägi ja jalaväe rasked relvad toetavad oma tulega.

§ 507. Pärast lahingepostide taandumist kaitsja automaatrelvade ja suurtükiväe tuli juhitakse tugeva tulitõkke loomiseks vastupanupositsiooni eelserva ette eesmärgiga siin sundida kokku varisema vastase pealetungi. Selles tulitõkkes iga relv täidab seda tuleülesannet, mis temale tuleplaanis on ette nähtud.

Tulitõkke painduvus (§ 446) võimaldab tarbekorral tuld koondada lahingu ajal ilmsikstulnud tähtsate märkide pihta. Peamine tulemass koondatakse vastase peahoobi suunas.

§ 508. Lähenedes vastupanupositsiooni eelservale, pealetungija satub vaikivate automaat-

relvade flankeeriva risttule alla, mis teda hävitavad kõige lähematelt distantsidelt.

Tabamatud alad, kuhu ei küüni automaatrelevade tuli, võetakse suurtükitle alla.

§ 509. Teatud juhtudel automaatrelevade tulega ei ole võimalik kinni katta tervet rinnet, mille tagajärjel võib leiduda märke, mis on jäänud puutumatuks automaatrelevade tulest. Nende hävitamiseks osavasti paigutatud head laskurid võivad saavutada mõjuvaid tagajärgi.

§ 510. Vastase jõudes rünnaku kauguseni (150—200 m) peab kaitsja oma võimsuse haripunktini viidud tuled koondama peaasjalikult vastase esijärgus olevate relvade ja osade pihta.

Vastase üksikud võitlejad, kes kogunevad hüpetega ja roomates, hävitatakse laskurite individuaalse tappetulega.

§ 511. Sel ajal kaitsja peab end valmis-tama rünnaku vastu, kindla tahtega püsida oma kohal lõpuni, võttes vastu võitluse terarelvadega mees mehe vastu.

Kõik kaitsja kasutada olevad võitlusvahendid peavad teotsema lähimas kokkukõlas vastase lõplikuks hävitamiseks. Varuosi tuleb varjatult valmis hoida võimalikkude sissemurrete likvideerimiseks.

E. VASTUTEGEVUS VASTASE RÜNNAKULE JA VASTULÖÖGID.

§ 512. Kaitsja võtab vastu vastase rünnaku kõikide oma relvade võimsa ja hävitava tulega.

Kaitsja suurtükivägi hävitab vastase jalaväe osi ja relvi. Ühtlasi ta võtab tule alla vastase lähenevaid varusid, et neid lahutada ründavatest osadest.

Mitterünnatud kaitsepiirkonnad abistavad oma tulega rünnatud.

§ 513. Vastane, kes on vallutanud mõne kaitsja vastupanupesa või toetuspunkti, pannakse seisma naabruses kui ka positsiooni sügavuses asuvate kaitseorganite tulega ja hävitatakse lõplikult varude vastulöökidega.

§ 514. Vastulöögid vastavalt nende ettevalmistamise ja läbiviimise iseäraldustele jagunevad vasturünnakuteks ja vastukallaletungideks.

Vasturünnakud teostatakse kompani ja pataljoni varudega viibimata, sellekohase erilise käsuta kõrgemalt juhilt. Nende tõenäoliku tegevus olgu ette valmistatud kaitsekavas. Kompül ja patül viivad oma varud isiklikult vasturünnakule.

Vastukallaletung, mis teostatakse rügemendi ja teiste suuremate üksuste varudega, harilikult suurtükitle ja teiste abivägede toetusel, nõuab pikemat ettevalmistust. Ettevalmistus on tarvilik tekkinud olukorra selgitamiseks ja vastavate jõudude ja abinõude kohaleasetamiseks.

Vastulöökidest võtavad osa tarbekorral kõik kaitselõigus teotsevad osad, nagu sidemeeskond, vaatlejad, majandusmehed jne. Lähedalolevate juhtide ülesandeks on nende osade tegevust kokkukõlastada üldise kaitsetegevusega.

§ 515. Vastulöökide läbiviimisel tuleb eeskätt püüda rünnata sissetunginud vastast tiibadelt ja halvata tema ühendus seljatagusega.

Vastulööke peavad oma tulega toetama positsioonile püsima jäänud osad.

§ 516. Vastulöögiosade tegevusvõimalused olgu varemalt hoolsasti ette valmistatud; peale

selle nende tegevusse astumine nõuab õigeaegse hetke tabamist.

Liig vara ettevõetud vastulöök, näiteks ajal, mil vastase edasiliikumine on veel täies hoos, osutub sageli asjatuks jõukuluks. Kuid veel väiksem on edu, kui ta teostatakse liig hilja, ajal, mil vastasel on juba korda läinud end organiseerida võidetud maa-alal.

Kõige soodsam hetk vastulöögi alustamiseks on siis, kui vastase edasitung on seisma pandud kaitsja tulega ja vastane veel ei ole suutnud vallutatud maa-alal organiseerida tulikaitsset ja oma esiosi toetada varudega.

§ 517. Edu vastulöögil ei olene mitte eeskätt materjaalsete jõudude ülekaalust, vaid kaitsja moraalsest üleolekust, ootamatusest, kiirusest, osavusest ja hoost, millega vastulöök teostatakse.

Ka kõige väiksema osaga ettevõetud ootamatud ja hoogsad vastulöögid võivad anda otsustavaid tagajärgi.

§ 518. Vastase sissemurdest ja vasturünnaku algusest tuleb viibimata teatada otsekohele ülemale, suurtükiväele ja naabritele.

Vasturünnaku eesmärk olgu alati täpsalt ära tähendatud ja kitsalt piiratud.

§ 519. Vastukallaletung võetakse ette siis:

— kui vasturünnakutega ei ole suudetud vastast vastupanupositsioonist välja visata;

— kui vastase kallaletung temale raskete kaotustega on seisma pandud vastupanupositsiooni eelserva ees — eesmärgiga eelserva ette välja tungida, vastase nõrgestatud osi hoogsa kallaletungiga hävitada ja teda lõplikult tagasi visata.

Liig vara ettevõtetud vastukallaletungi järelduseks võib olla ebaedu ja rasked kaotused.

§ 520. Vastukallaletung nõuab samasugust hoolsat ettevalmistust kui iga kallaletung ja teostatakse üldistel alustel viimasega.

Lähtealus vastukallaletungiks valitakse nii, et ta võimaldaks vastukallaletungi teostavatele osadele teotsemist vastase tiibadele.

§ 521. Jõudude ja abinõude olemasolul edukalt läbiviidud vastukallaletung võib kujuneda üldise vastupealetungi alguseks. Üleminek üldisele vastupealetungile sünnib alati ainult kõrgemalt juhilt saadud käsu järele ja teostatakse nagu harilik pealetung.

G. VARUDE KASUTAMINE KAITSSEL.

§ 522. Varude ülesanded kaitsel on:

- teostada vastulööke;
- organiseerida varude positsioone ja tarbekorral põikpositsioone;
- tarbekorral piirata vastupanupositsiooni sissetunginud vastase osalist edu tulega, kaitses varude poolt ettevalmistatud positsioone;
- kõvendada vastupanujärku, asendades hävinenud või luues uusi vastupanuosi;
- vahetada väsinud jalaväe osi.

§ 523. Varude tegevuse kaitsel määrab kindlaks vastava juhi käsk kaitseks, kus varule on määratud ülesanne ja asukoht. Silmas pidades § 522 nõudeid, varu juht on kohustatud käsu saamisel:

- läbi luurama ja ette valmistama temale määratud vastulöögi suunad (tuletoetuse ettevalmistamine vastulöögi läbiviimiseks);
- ette valmistama ja läbi viima temale määratud positsiooni organiseerimistööd vastavalt §§ 478—496;

— määratud asukohas temale alluva osa ära paigutama varjatult vastase vaatluse eest, hoolitsedes ühtlasi selle eest, et ta oleks varustatud kõige tarvilikuga ja välja puhanud;

— looma pideva, vahetu side vastupanujärgus asuvate osadega, keda ta peab toetama, et alaliselt olla informeeritud olukorrast.

§ 524. Varude asukohad valitakse sarnaselt, et varud omaksid tegevusvabaduse ja suudaksid kiiresti astuda tegevusse igas tähtsamas suunas.

Kui positsioonil asuv üksus ei ole raamistatud teiste osadega, siis on varu asukoht enamasti lahtise tiiva taga.

§ 525. Kõikide varuosade tegevus tuleb ette valmistada nii, et see sünniks kiirelt ja iseseisvalt ka neil juhtudel, kui on katkenud side selle juhiga, kellele varu allub.

§ 526. Kõigil juhtidel tuleb hoiduda varude enneaegselt kulutamisest kaitstesüsteemis ajutiselt tekkinud lõhede sulgemiseks. Igal niisugusel juhul tuleb tõsiselt kaaluda, kas tekkinud aukusid ei oleks võimalik sulgeda tulega tiibadelt või tarbekorral jalaväe raskete relvade ajutise ettenihutamisega varudest. Eriti nõrkade varude kasutamine laiadel kaitserinnetel nõuab oskust ja ettevaatlikust, et neid hoida kokku vastasele lõpliku hoobi andmiseks otsustaval hetkel ja kohal.

H. LAHINGU KATKESTAMINE.

§ 527. Jalaväel tuleb lahingut katkestada ja taanduda;

— kui jalaväel on ülesandeks avaldada vastupanu ainult teatud piiratud aja jooksul;

— kui juht mõjuvatel põhjustel loobub püsivast kaitsest kohapeal ja katkestab lahingu, an-

des kaitsepositsioonil asuvatele osadele taandumise käsu.

§ 528. Vastase surve all taanduvad jalaväe osad suudavad harva ise asuda neile tagapool määratud positsioonile ja seal end organiseerida tõsise vastupanu avaldamiseks.

Sellepärast taanduja peab end võimalikult kiirelt lahti kiskuma vastase mõju alt, et omale uuesti võita tegevusvabadus ja manövrerimisvõimalus.

§ 529. Lahingu katkestamine ja taandumine vastase mõjupiirkonnas on manööver, mis peab olema üksikasjaliselt ette valmistatud ja mida võib edukalt läbi viia peajasjalikult öösi. Selleks on tarvilik, et kaitsja kõigile raskustele vaatamata püsiks kohal kuni pimeduse tulekuni. Täielik saladus tuleb tagada enne taandumise algust ja ka võimalikult kauem pärast viimaste osade lahkumist.

§ 530. Taandumismanöövri aluseks on juhi käsk taandumiseks, mis määrab kindlaks:

- kaitsepositsiooni organiseerimise uuel kohal;
- vastasest lahtikiskumise korra;
- taandumiskorra peajõududele ja kuidas seda ette valmistada;
- taandumiskorra järelkaitsele.

§ 531. Taandumisteed luuratakse läbi aegsasti ja märgitakse tarbekorral tähistega. Voor lahkub varem, et vabastada teed võitlusosadele.

§ 532. Taandumise kaitsmiseks määratakse katteosad, mis rikkalikult on varustatud kuulipildujatega ja toetatud üksikute saatesuurtükkidega. Katteosad püsivad kohal kuni neile määratud ajani.

§ 533. Katteosade taga tähtsamates suunades varudega valmistatakse ette katte-

positsioonid, mille taga koonduvad taanduvad osad ja kolonnidena jätkavad edasiliikumist.

Kattepositsiooni toetamiseks määratakse suurtükiväge.

§ 534. Katteosad lahkuvad oma asukohtadelt väikeste osadena, pettes vastast kuni lõpuni harilikkude kohaloleku avaldustega (raketid, segavtuli, luure jne.).

Suurtükivägi kaitseb taanduvaid osi oma tulega, liikudes hüpetena positsioonilt positsioonile.

Juhtub vastane peale tungima, siis ta peab sattuma katteosade tule otsa, mis antakse harilikult hõredalt asetatud, kuid suure laskeväljaga ja flankeerivalt mõjuvatest kuulipildujatest. Tulega takistatakse ja viivitatakse vastase liikumist. Kuulipildujad jäävad kohale niikaua, kui see loetakse tarvilikuks taanduvate osade julgeoleku tagamiseks. Tarbekorral nad ohverdavad endid, püsites kohal viimase võimaluseni.

Kui on oodata vastase lennuväe, tankide või soomusautode kallaletungi, tuleb võtta tarvitusele vastavad kaitseabinõud.

§ 535. Vanem juht määrab taandumisel ära tarvilised purustustööd (sildade lõhkumine, teede läbikaevamine ja tõkestamine) ja korraldused materjalide ja varustise evakueerimiseks või selle kõlbmatuks tegemiseks.

§ 536. Taandumise manöövri teostamisel väikestele üksustele ja üksikutele sõduritele on keelatud liikuda tahapoole ilma vastava juhi loata.

Liikumise reguleerimiseks määratud aja jaotusest tuleb täpsalt kinni pidada.

Naabruses oleva üksuse lahkumine ei tohi kunagi olla jalaväe osa lahkumise põhjuseks.

Taandumisel kõik juhid peavad väljendama kõrgeimal määral kindlat tahet, usku lõplikusse võidusse, mehisust ja algatusvõimet oma osade juhtimisel ja nende võitlusvõime alalhoidmisel.

§ 537. Taandumisel vanem üldjuht võib lahkuda aegsasti oma endiselt asukohalt, et oma isikliku mõjuga valmistada ette ja korraldada vastupanu uuel kohal. Jalaväe juhid alati on kohustatud teotsema koos neile alluvate osadega.

10. peatükk.

RÜGEMENT KAITSEL.

§ 538. Vanemalt juhilt saadud käsu põhjal ja toimetatud luure andmetel rügül annab oma käsu kaitsele asumiseks.

Rügüli käsk kaitseks sisaldab järgmist:

1. Teated vastasest.
2. Kaitse üldine eesmärk. Suurema üksuse ülesanne, mille koosseisu kuulub rügement. Naabrid, nende üldine ülesanne ja asukoht. Rügemendi ees teotsevate vanema juhi poolt väljasaadetud osade ülesanne.
3. Rügemendi ülesanne. Rügemendilõigu piirid paremalt ja vasakult.
4. Rügüli otsus oma ülesande täitmiseks: rügemendi kaitse põhiidee.
5. Vastupanupositsiooni eelserv. Rügemendilõigu sügavus. Julgestuspositsioon.
6. Jõudude jaotus võitlusjärku ja varru. Lahingülesanded pataljonilõikudele, lõikude piirid ja koosseis. Toetuspunktid ja vastupanusõlmed.

7. Lahingepostide ülesanne ja jõud.
8. Suurtükivägi. Otsese toetuse suurtükiväe tuleülesanded. Kuidas toetab rügemendi kaitset üldtegevuse suurtükivägi.
9. Ülesanded rügemendile juureantud osadele: soomusautod, soomusrongid, tankid, pioneerosad jne.
10. Varu ülesanne ja asukoht.
11. Luure ja vaatlus.
12. Abinõud tiibade kaitseks. Liiteosad.
13. Korraldused õhu- ja gaasikaitseks, tankidevastane kaitse.

14. Side. Rügüli K. P. Missugune side, missugustesse kohtadesse ja mis ajaks luua. Signaalid ja leppemärgid.

15. Aeg, millal positsioonile asuvad osad peavad olema valmis lahinguks.

16. Varustamine ja evakueerimine: lahingumoon, toiduained, pioneervarustis; haavataute ja haigete evakueerimine.

§ 539. Kaitselahingu kujunemisel enam-vähem pikemaajaliseks kohalpäsimiseks rügül oma esialgset kaitsekäsku järkjärgult täiendab uute üksikasjalikumate andmetega ja juhenditega. Sel viisil kujuneb rügemendi kaitseplaan. Kaitseplaan seatakse kokku kõigis suuremates jalaväe üksustes kuni rühmani kaasa arvatud.

§ 540. Rügemendi kaitseplaan peale andmete, mis ette nähtud kaitsekäsus (§ 538), sisaldab järgmist:

— kaitsepositsiooni organiseerimise kava: missuguseid organiseerimise töid teostada — nende tarvilikkuse järjekorras, tööjaotus jalaväe üksuste vahel, abitööjõud ja selle kasutamine, tööde juhtimine ja töökord, materjalide muretsemine ja ettevalmistamine;

— erilisi korraldusi õhu-, gaasi- ja tankidevastaseks kaitseks;

— erilisi korraldusi vahiteenistuseks ja vaatluse korraldamiseks positsioonil;

— korraldusi positsioonil asuvate osade vahetamiseks;

— erilisi korraldusi vastase kallaletungi puhuks, et kiiresti teostada ettenähtud tuleplaani ja korraldada vastulööke;

— erilisi korraldusi liikumise, varustise ja sanitarteenistuse korraldamiseks.

Suuremõõdulisel skeemil märkida vastase seisukohad ja oma kaitsepositsioon.

Oma kaitsepositsiooni kohta skeemile kanda:

— lõikude piirid;

— toetuspunktid ja vastupanusõlmed;

— liiteosad;

— jalaväe tulede süsteem niivõrra kui sellest on huvitatud rügül, tōkkes, suurtükiväe tulede süsteem;

— tähtsamad K. P. ja V. P., side korraldus (tarbekorral eriskeem), tähtsamad ühenduste.

§ 541. Oletuste tegemisel vastase võimaliku tegevuse kohta peab alati tõsiselt kaaluma kõiki asjaolusid, et hoiduda umbarvamustest. Niipea kui andmed vastase kohta on muutunud, tuleb osaliselt muuta ka kaitseplaani.

§ 542. Vastavalt rügemendi lõigu laiusele muutub rügemendi kaitseüsteemi üldine kuju ja kaitselahingu läbiviimise viis.

Laiades lõikudes pideva, sügava tulesüsteemi loomine on raskendatud. Rügemendi kaitsejõud tuleb siis koondada lõigu tähtsamate suunade ja punktide kaitsmiseks, moodustades vastupanusõlmi ja toetuspunkte §§ 488—496 põhimõtetel.

§ 543. Rügemendi kaitsele asumine võib sündida järgmistes erinevates olukordades:

— vastase otsekoheisel surveel, kui ettevõetud pealetung ei annud otsustavaid tagajärgi ja rügement on sunnitud küünistuma maasse, et kaitsta vallutatud maa-ala;

— plaanikindla kaitse organiseerimine julgestusosade kattel või koguni väljaspool vastase mõjupiirkonda.

§ 544. Asudes kaitsele vastase otseisel surveel, rügüli esialgsed korraldused kaitsele asumiseks on ainult üldist laadi, määrates kindlaks eelseisva tegevuse eesmärgi ja ülesanded alluvatele. Iga jalaväe osa kaevub seal, kus ta on jäänud peatuma ja organiseerib kaitsepositiooni, pidades silmas temale antud ülesannet ja olukorda.

Suurtükivägi toetab jalaväe asumist kaitsele, võttes tule alla eeskätt neid märke, mis on kõige kardetavamad jalaväele.

Kaitse- ja tulesüsteemi korraldamine ja täiendamine sünnib järkjärgult sedamööda, kuidas vastavad jalaväe juhid isikliku luure ja vaatluse põhjal suudavad tutvuneda maastikuga ja süveneda olukorda.

Põhinõudeks on, et rügement vaatamata sellele, kuivõrra ta on suutnud end organiseerida, igal ajal oleks valmis lahinguks.

§ 545. Plaanikindla kaitse organiseerimisel tulevad kõige pealt saata ette julgestusosad, mis katavad rügemendi organiseerimistööd. Kaugel ees, tähtsamates pealetungi suundades teotsevad tugevad luursalgad. Võttes oma alla tähtsaid punkte maastikul, või vastavalt olukorrale teotsedes aktiivselt, luursalgad viivitavad ja takistavad kõigi

abinõudega vastase liikumist, selgitades ühtlasi tema jõude ja kavatsusi.

Vähem tähtsates suundades teotsevad nõrgemad luurosad. Samal ajal teotseb ka pataljonidest väljasaadetud luure, täites neid ülesandeid, millest on huvitatud patülid.

§ 546. Tähtsamate looduslike esemete kaitsmiseks, mida ei saa sisse võtta üldisesse kaitsepositsiooni, moodutatakse eelpositsioonid.

§ 547. Rügemendi peajõud asuvad pataljonidena ooteseisukohtadel, kuni vastavad juhid toimetavad kaitsepositsiooni luuret ja selle põhjal määravad kindlaks oma kaitsekava põhiideed. Luure toimetamine alati võtab teatud aega, kuid kõigi jalaväe juhtide kohuseks on seda teha minimaalse ajakuluga.

§ 548. Ooteseisukohad pataljonidele tulevad valida niimoodi, et nad oleksid täiesti varjatud vastase õhust ja maapealse vaatluse eest. Pataljonid asetatakse varjatult harilikult nende lõikude raiooni, et vältida asjatuid liikumisi. Nad peavad olema valmis tarbekorral võitlusesse astuma. Ühtlasi tuleb organiseerida õhu- ja gaasikaitse.

§ 549. Kui kõik ettevalmistustööd tehtud, juhtide käskude põhjal viiakse pataljonid laiali oma lõikudesse ja asetatakse kohtadele, kus algab positsiooni organiseerimine.

Kaitsepositsiooni organiseerimine ühes tulesüsteemi korraldamisega teostatakse vastavalt §§ 445—496 nõuetele.

§ 550. Rügemendi normaalne asetus kaitseks on — kaks pataljoni kõrvuti võitlusjärgus ja üks pataljon varus. Niisugune rügemendi jaotus positsioonil võimaldab luua tugeva tule-

süsteemi ühenduses tugeva, iseseisva varuga vastulöökide korraldamiseks.

Kui rügemendile on antud kaitsta eriti vastutav, tähtis ja kitsas lõik, rügül määrab ainult ühe pataljoni võitlusjärku, jättes kaks pataljoni varusse. Kaitsja aktiivsus nii-sugusel asetusel suureneb tunduvalt.

Laiadel passiivsetel rinnetel raskesti läbi-pääsetaval maastikul rügül vähemalt ajutiselt võib määrata kõik kolm pataljoni võitlusjärku, moodustades vähemaid varuosi pataljonilõiku-dest.

§ 551. Lõikude määramisel pataljonidele rügülil tuleb silmas pidada, et pataljon suudab organiseerida tugeva, sügavusse järgustatud kaitse rindel, mille laius ei tõuse mitte üle 1500—1800 meetri. Sellepärast tähtsates suun-dades, kus on oodata vastase teotsemist suurte jõududega, pataljonilõik ei peaks ületama eel-toodud norme.

§ 552. Rügül kaitasel korraldab sidet te-male vahetult alluvate osadega ja naabritega, mis teostatakse vastavalt §§ 259—261.

§ 553. Rügüli K. P. tuleb valida niimoodi, et ta võimaldaks rügemendi juhtimist ja kõi-kide sidevahendite varjatud kasutamist.

§ 554. Rügüli V. P. tuleb valida niiviisi, et nad võimaldaksid juhile isiklikku ülevaadet vä-hemalt lõigu tähtsamas osas. V. P. moonda-mise eest tuleb erilist hoolt kanda.

Tarbekorral korraldada abi V. P., neid ühen-dades samuti sideliinidega.

§ 555. Rügemendile juureantud suurtüki-väe juhi K. P. valitakse põhimõttelikult rügüli K. P. otsekoheses läheduses, mis võimaldab isiklikku läbikäimist mõlemate juhtide vahel. Kui see olude sunnil siiski ei ole võimalik, siis

suurtükiväe juht saadab rügüli juure oma sideohvitseri meeskonnaga ja sideabinõudega.

§ 556. Kaitselahing rügemendis areneb vastavalt §§ 497—526.

Rügüli tähtsamad ülesanded sealjuures on:

— olles alati informeeritud olukorrast, valida soodus hetk oma varuosa tegevusse saatmiseks;

— kokkukõlastada rügemendi tegevus naaberosade tegevusega, neid tarbekorral toetades;

— kokkukõlastada võitlusjärgus asuvate pataljoni tegevus, neid toetades moraalselt oma isikliku mõjuga ja abistades tema käsutuses olevate abinõudega.

11. peatükk.

PATALJON KAITSEL.

§ 557. Pataljoni kaitse aluseks on tema automaatrelvad, mille abil luuakse seesugune tulesüsteem, mis sunnib varisema kokku vastase kallaletungi vastupanupositsiooni eelserva ees.

Tulesüsteemi luustiku moodustab r. k. tuli.

Elavjõuga positsioonisse sissemurdnud vastane visatakse sealt välja ja hävitatakse lõplikult.

§ 558. Pataljoni juhtimise alal kaitselahingus on maksivad juhtimise üldised põhinõuded, mis käsitletud §§ 287—288.

§ 559. Pataljon võib asuda kaitsele kas vastase otsekohesel surveel, kui ettevõetud pealetung ei andnud tagajärgi, või julgestusosade kattel — organiseerides kaitse plaanikindlalt.

§ 560. Asudes kaitsele vastase otsekohesel surveel, patüli esialgsed korraldused piirduvad tegevuse üldise eesmärgi äranäitamisega ja ülesannete kiire andmisega alluvatele juhtidele.

R. k. rühmad ja laskurkompanid kaevuvad, püüdes luua organiseeritud tulesüsteemi, mida järkjärgult täiendatakse ja parandatakse. Kui patüli käsutuses on veel tulevaru, siis ta kasutab selle ära, et võtta oma alla tähtsaid kohti maastikul ja toetada jalaväe asumist kaitsele.

§ 561. Plaanikindla kaitse organiseerimisel rügulilt saadud kaitsekäsu põhjal ja oma isikliku luure andmetel patül annab oma käsu kaitsele asumiseks.

Oma korraldused kaitseks patül dikteerib alluvatele juhtidele, sealjuures maastikul võimalikult näitab kätte vastupanupositsiooni eel-serva, julgestuspositsiooni, kompanilõikude piirid, patüli K. P. ja tähtsamad tuleülesanded. Kirjalikke käske antakse siis, kui ei ole võimalik teha isiklikke korraldusi.

§ 562. Patüli korraldused kaitseks sisaldavad järgmisi andmeid:

1. Teated vastasest.
2. Rügemendi ülesanne; naaberosade ülesanded ja asukohad. Rügemendi ja kõrgema üksuse poolt ettesaadetud osade ülesanded.
3. Pataljoni ülesanne. Pataljonilõigu piirid paremalt ja vasakult.
4. Patüli otsus oma ülesande täitmiseks: pataljoni kaitse põhiidee.
5. Vastupanupositsiooni eel-serv. Pataljonilõigu sügavus; julgestuspositsioon.
6. Jõudude jaotus võitlusjärku ja varru. Tuleülesanded r. k. kompanile. Võitlusülesan-

ded kompanilõikudele, nende piirid ja koosseis. Toetuspunktid ja vastupanusõlm.

7. Lahingeelpostide ülesanne ja jõud.

8. Ülesanded pataljonile juureantud osadele.

9. Suurtükivägi. Kuidas suurtükivägi toetab pataljoni tegevust kaitsel; tema poolt ettevalmistatud tulikoondised ja tulitõkked.

10. Varu ülesanne ja asukoht.

11. Luure ja vaatlus.

12. Abinõud tiibade kaitseks. Liiteosad.

13. Korraldused õhu- ja gaasikaitseks, tankidevastane kaitse.

14. Side. Patüli K. P. Missugune side, missugustesse kohtadesse ja mis ajaks luua. Signaalid ja leppemärgid.

15. Aeg, millal positsioonile asuvad osad peavad olema valmis lahinguks.

16. Varustamine ja evakueerimine: laske-
moon, toiduained, pioneervarustis, haavatute ja haigete evakueerimine.

§ 563. Pataljoni harilik asetus kaitsel on kaks laskurkompanit võitlusjärgus ja ülejäänud varus. Tähtsamate suundade ja lähiste kaitsmiseks, kust on oodata vastase kallaletungi, kompanitele tuleb anda kitsamad lõigud.

Laiadel rinnetel pataljoni kaitsejõud koondatakse üksikute tähtsamate teede ja punktide kaitsmiseks, organiseerides siin vastupanusõlmi ja toetuspunkte.

§ 564. Kooskõlas §§ 545—548 nõuetega, plaanikindla kaitse organiseerimisel tarviliste ettevalmistustööde teostamiseks juhtide poolt, pataljon asetatakse o o t e s e i s u k o h a l e.

Ooteseisukohale asumisel patül teeb korraldused r. k. rühmade väljapanemiseks ooteseisu-

koha kaitseks ja määrab raioonid kompanitele.

Patüli korraldusel saadetakse välja luurpatrullid vastase tähtsamate pealetungisuundade ja lähiste läbiluuramiseks.

§ 565. Niipea kui tarvilikud ettevalmistustööd on tehtud, juhtide käskude põhjal kompanid viiakse laiali oma lõikudesse. Relvad ja üksused asetatakse kohtadele, vastavalt neile antud ülesannetele.

Tulesüsteemi korraldamisest ja kaitsepositsiooni organiseerimisest v. §§ 445—496.

§ 566. Kompanite köögid ja toiduvankrid patül koondab oma käsutusse ja asetab nad varjatult vastase vaatluse ja tule eest niimoodi, et oleks võimaldatud:

— toidu valmistamine ja laialivedamine kompanitesse;

— toiduainete juurevedu rügemendi voo-rist.

§ 567. Kompanite k. k. vankrid ja padrunivankrid patül koondab oma käsutusse, organiseerides pataljoni L. P. Pataljoni L. P. tuleb asetada varjatult vastase vaatluse ja tule eest, et oleks võimaldatud:

— laskemoona varjatud laialivedamine kompanitesse;

— takistamatu laskemoona juurevedu rügemendi L. P.

§ 568. Kaitselahingu kujunemisel enam-vähem pikemaajaliseks kohalpüsimiseks, patül rügemendi kaitseplaani põhjal valmistab pataljoni kaitseplaani. Peale andmete, mis on ette nähtud rügemendi kaitseplaanis, pataljoni kaitseplaani sisaldab järgmist:

— raskete relvade täpsa tuleskeemi, täiendatud suurtükiväe ja kergeate automaatrelvade

tuledega niivõrra, kui sellest on huvitatud patül;

— erilisi korraldusi kiirete vasturünnakute korraldamiseks varudega ja tarbekorral kõigi patüli käsutuses olevate meestega (§ 514);

— erilisi korraldusi toidu valmistamiseks ja väljajagamiseks (teostatakse patüli korraldusel).

§ 569. Kaitselahing pataljonis teostatakse vastavalt §§ 502—526.

Iga üksus ja relv teotseb, nagu see oli ette nähtud kaitseplaanis ja tuleplaanis.

Pidades silmas pataljonile antud ülesannet ja olukorrahkohast tegevust patül võib tarbekorral osaliselt täiendada ja muuta varem kokkuseatud kaitseplaani ja tuleplaani lahingu ajal.

Õhukaitse alal patül annab ülesanded õhukaitsepostidele.

12. peatükk.

R. K. KOMPANI KASUTAMINE KAITSELAHINGUS.

§ 570. R. k. kompani oma relvadega moodustab selle tuleluustiku, millele tugeneb pataljoni kaitse.

R. k. kompani normaalselt jääb patüli otseesse käsutusse, kes temale igas olukorras on kohustatud andma täpsad tuleülesanded.

Ainult erijuhtudel, kus patülile muutub täiesti võimatuks ülesannete andmine rasketele relvadele, ta annab r. k. rühmi ka laskurkorpornate käsutusse.

§ 571. Plaanikindla kaitse- ja tulesüsteemi organiseerimisel pataljonis r. k. kompül toimeatab isiklikku luuret, mis peab selgitama

vastupanupositsiooni eelserva eelsel maastikul:

— tulitõkke loomise ja flankeerimise võimalused vastupanupositsiooni eelserva ees;

— vastase võimalikud kogumiskohad, lähised, V. P. ja K. P., jalaväe raskete relvade asukohad jne., mille pihta tuleb valmistada ettekaitsja r. k. tulikoondised ja tulitõkked;

— lahingepostide toetamise võimalused; ja vastupanupositsiooni siseses:

— tähtsamad alad maastikul, kuhu tuleb ette valmistada sügavusse järgustatud ja põik-tulitõkked (§ 446 p. 2—3);

— V. P. ja K. P. asukohad, juurepääsuteed.

§ 572. Toimetatud luure põhjal, silmas pidades pataljoni üldist lahingülesannet, r. k. kompül esineb patüüli oma ettepanekuga r. k. kompani kasutamise kohta eelseisvas lahingus. Ettepaneku olulisem osa on, missugused vastutavad tuleülesanded anda r. k. kompani osadele ja kuidas teda vastavalt neile ülesannetele jaotada. Sel viisil kujuneb pataljoni tulesüsteemi luustik kaitsel, mille moodustavad r. k. oma tulitõkete ja -koondistega ja mis väljendub pataljoni tuleplaanis (§ 446).

§ 573. R. k. kompani kasutamise kaitsel määrab kindlaks lõplikult patüüli kaitsekäsk, kus temale on antud täita täpsad tuleülesanded.

§ 574. R. k. kompanile tuleülesande andmisel tuleb arvestada järgmisi üldisi põhimõtteid:

— et vastupanupositsiooni eelserva ees oleks moodustatud niisugune tulitõke, milles peab kokku varisema vastase rünnak;

— et suurem osa kuulipildujaid, mis võtavad osa tulitõkke loomisest vastupanupositsiooni

eelserva ees, tegevusse astumiseni vaikiksid ja avaksid oma tule ainult kõige lähematelt distantsidelt.

§ 575. Üksikute tuleülesannete täitmiseks määratakse harilikult vähemalt terve r. k. rühm.

§ 576. Kui patüülil erilise olukorra tõttu ei ole võimalik anda r. k. kompanile tuleülesandeid, siis ta võib anda osa r. k. kompanilõigu või toetuspunkti käsutusse. Sel juhul tuleülesandeid r. k. annab laskurkompani ülem, kusjuures r. k. rühmil toimetab luuret ja esineb ettepanekutega vastavalt §§ 571—572.

§ 577. Sügavusse paigutatud r. k. tarbekorral määratakse õhukaitseks, selleks sügavusse normaalselt asetada neid kuulipildujaid, mis on varustatud abinõudega õhumärkide tulistamiseks. Sealjuures tuleb pidada silmas, et kui olukord nõuab võitlusse astumist maapealsete märkide vastu, siis seda tuleb teha esimeses järjekorras.

§ 578. Kindiaksmääratud tuleülesannete põhjal r. k. rühmülid toimetavad isiklikku luuret maastikul, eesmärgiga:

— valida V. P. ja positsioon rühmale, kust ta kõige paremini võib täita temale antud ülesande;

— leida kõige soodsamad lähised ühenduse pidamiseks seljatagusega, peaasjalikult laske moonaga ja veega varustamise otstarbel;

— organiseerida side selle jalaväe üksusega, mille kasuks rühm töötab.

§ 579. Positsiooni valikul rühmale r. k. rühma juht ei ole millegagi piiratud peale temale antud ülesande. Eeltingimuseks on ainult, et ta sealjuures täiel määral ära kasutaks relva tuletehnili omadusi. Viimasest eeldu-

sest on tingitud põhinõue, et tulitõkke moodustamiseks r. k. tulevad asetada flankeerivalt (§ 456).

Peale alaliste positsioonide r. k. rühmadele valitakse ja valmistatakse ette tagavara positsioone.

§ 580. R. k. moodustab vastupanupesaga, mis koosneb ühest või mitmest laskekohtast r. k. ja tarbekorral tema numbritele, vahipostist ja varjendist. R. k. vastupanupesaga ei vaja erilist jalaväe osa oma vahetuks kaitsmiseks.

§ 581. R. k. kaitsel suudab oma ülesannet täita ainult senikaua, kuni tema asukoht vastase poolt ei ole veel täpsalt kindlaks määratud. Selle raskendamiseks r. k. vastupanupesaga õigeaegne moondamine omab erilise tähtsuse. Seda saavutatakse nende korrapäratu paigutamisega maastiku vordidesse, neid võimalikult rindelt varjates looduslike esemetega, vaikivate kuulipildujate määramisega jne. Vaikimiseks määratud kuulipildujad peavad kindlasti püsima vaikivaina kuni vastase jõudmiseni neile määratud tuleruumi. R. k. moondamise tarvilikkusest peavad olema veendunud kõik juhid ja meeskond.

R. k. kasutamisest kaitselahingu läbiviimisel v. §§ 506—508.

13. peatükk.

KOMPANI KAITSEL.

§ 582. Kompanil tuleb asuda kaitsesele kas vastase survele, kui ettevõetud pealetung ei annud tagajärgi või organiseerida plaanikindel kaitse julgestusosade kattel.

§ 583. Vastase surve all kompani osad jäävad peatuma seal, kus neid selleks sunnis vastase tuli. Iga võitleja ja relv asub soodsale laskekohale, teda varjates vastase vaatluse ja tule eest.

Vastupanupesade esialgne asetused võib kujuneda suurel määral juhuslikuks ja puudulikuks. Kompüli ülesandeks on, kiiresti orienteerudes olukorras, järkjärgult organiseerida kindel tule- ja kaitsesüsteem, pidades silmas §§ 445—495 nõudeid.

Kompüli esimeseks püüdeks peab olema luua sügavus kompani asetuses, moodustades varu ja luues kindla tule- ja kaitsesüsteemi. Ühtlasi korraldab ta side, organiseerib vaatluse ja kompani varustamise kõige tarvilikuga.

§ 584. Plaanikindla kaitse organiseerimisel kompül saab patülit eelseisvaks tegevuseks täpsad korraldused (§ 562).

Patülit saadud käsu ja oma isikliku luure põhjal kompül annab rühmülidele maastikul suuliselt käsu kaitsele asumiseks, kusjuures rühmülid kirjutavad üles tähtsamad andmed. Kõik käsus nimetatavad punktid, jooned ja alad näidatakse kätte maastikul.

§ 585. Kompüli korraldused kaitseks sisaldavad järgmist:

1. Teated vastasest.
2. Pataljoni ülesanne; naaberosade ülesanded ja asukohad. Teated kompani ees teotsevatest osadest.
3. Kompani ülesanne ja kompanilõigu piirid.
4. Kompüli otsus oma ülesande täitmiseks — kompani kaitse põhiidee.
5. Vastupanupositsiooni eelserv. Julgestuspositsioon.

6. Rühmade jaotus võitlusjärku ja varru. Täpsad ülesanded rühmalõikudele ja nende piirid. Tuleülesanded automaatrelvadele. Kus organiseerida toetuspunktid.

7. Lahingeelpostide ülesanne, asukohad, jõud ja missuguseid alasid maastikul tarbekorral kasutada taandumiseks.

8. Tulitõkked ja tulikoondused, mis rühmalõikude ette luuakse r. k. ja suurtükiväe poolt.

9. Varu ülesanne ja asukoht.

10. Korraldused luure ja vaatluse organiseerimiseks. Tiibade kaitse.

11. Gaasikaitse.

12. Side. Kompüli K. P. Missugune side, missugustesse kohtadesse ja mis ajaks luua. Signaalid ja leppemärgid.

13. Aeg, millal kompani peab olema valmis lahinguks.

14. Varustamine ja evakueerimine: laske- moon, toidustamine, pioneervarustus; haigete ja haavatute evakueerimine.

§ 586. Kompani normaalne asetus kaitsel on: kaks rühma võitlusjärgus. Eriti laiade rinnete kaitsmisel kompül võib tarbekorral asetada võitlusjärku kolm rühma. Rühmadele tuleb lõikusid niiviisi anda, et oleks saavutatud rühma k. k. flankeeriv risttuli. Tarbekorral kompani organiseerib ühe või mitu toetuspunkti.

§ 587. Kokkukõlas § 564. nõuetega plaanikindla kaitse organiseerimisel ettevalmistustööde teostamiseks kompüli poolt, kompani asetatakse ooteseisukohale.

Ooteseisukohale asumiseks kompül patüülit saadud korralduste põhjal määrab asukohad

rühmadele, hoolitsedes selle eest, et need oleksid varjatud vastase vaatluse eest. Ühtlasi ta teeb korralduse mõnede relvade asetamiseks laskekohtadele ooteseisukoha kaitseks, korraldab side ja vaatluse; kompani voor juba nüüd läheb patüli käsutusse (§§ 565—566).

§ 588. Niipea, kui tarvilikud ettevalmistustööd on tehtud, kompüli käsu põhjal (§ 583) rühmad asetuvad oma kohtadele vastavalt neile antud ülesannetele.

Kompüli esimeseks püüdeks peab olema: luua kindel tulesüsteem ja side kompani osade vahel.

§ 589. Tulesüsteemi loomiseks kompül annab tuleülesanded kompani koosseisu kuuluvatele ja erijuhtudel temale juureantud automaatrelvadele. Tuleülesannete andmisel kompül peab kokkukõlastama temale alluvate relvade tule nende tulitökete ja tulikoondistega, mis on loodud kompani ette patüli korraldusel.

Erijuhtudel, kui kompül oma k. k. tuleülesandeid anda ei saa, seda teeb rühmül.

§ 590. Sidet rühmadega ja naabritega kompül korraldab kasutades eeskätt mitmesuguseid signaale (valgussignaale, lipud jne.) ja tarbekorral käskjalgu. Signaaljaamad kompanis ja rühmades peavad olema hõlpsasti leitavad, jäädes sealjuures tähelepanematuks vastasele.

§ 591. Lahingu- ja võitlusvalmuse kohta (§§ 499—500) patüli poolt tehakse erikorraldus. Kus lahinguvalmust ei ole nõutud, kompül teeb korralduse meeskonna asetamiseks niiviisi, et ta võiks puhata varjatud kohtades.

§ 592. Lahingumoonaga varustamise alal kompül organiseerib kompani L. P. Padrunite

juurekandjatele ta näitab varjatud alad maastikul, mida nad peavad kasutama, et mitte takistada oma tuld sügavusest.

Sanitarteenistuse ja evakueerimise alal kompanis valitakse varjatud koht maastikul kompani haavatute pesa jaoks; samuti peab olema teada kõigile pataljoni S. P. asukoht.

Sanitaridele näidatakse kätte varjatud alad maastikul, mida nad võivad kasutada haavatute väljakandmiseks seljataha.

Puhtuse alalhoidmiseks positsioonil kompül võtab tarvitusele mõjuvad abinõud.

§ 593. Kaitselahingu kujunemisel enam-vähem pikemaajaliseks kohalpäsimiseks, kompül valmistab pataljoni kaitseplaani põhjal kompani kaitseplaani.

Kompani kaitseplaani valmistatakse vastavalt §§ 539 ja 568. Erilist tähelepanu tuleb pöörata täpsa tulesüsteemi ja kindla side korraldamisele, vahi- ja vaatlusteenistuse reguleerimisele ja kiirete vasturünnakute ettevalmistamisele.

§ 594. Kaitselahing kompanis teostatakse vastavalt §§ 502—526.

Kompül on vastutav temale antud lõigu kaitse eest. Hoides kompani alati valmis lahinguks, kompül peab hoolitsema selle eest, et kõik ettevalmistatud tuled oleksid välja kutsutud õigel ajal — eesmärgiga murda vastase kallaletung vastupanupositsiooni eelserva ees.

§ 595. Oma varu vasturünnakut kompül juhib isiklikult. Kui vastane on sisse murdnud naaberlõiku, kompül võimaluse korral toetab naaberosa tulega või vasturünnakuga, mis on suundunud sissetunginud vastase tiivale. Eesmärgiks peab olema sissemurdnud osi ära lõigatav nende seljatagusest.

14. peatükk.

RÜHM KAITSEL.

§ 596. Kaitsele asumisel vastase surveel rühm teotseb vastavalt § 583.

§ 597. Plaanikindla kaitse organiseerimisel kompüliit saadud käsu põhjal rühmül oma jaoülematega toimetab rühma positsiooni luuret, eesmärgiga:

— maastikul määrata kindlaks k. k. laskekohad, pidades silmas neile antud ülesandeid;

— maastikul määrata kindlaks laskurjagude asukohad;

— valida omale K. P.;

— leida varjatud kohad maastikul signaaljaama de asetamiseks nõnda, et oleks tagatud side rühmast jagudesse ja kompanisse;

— leida varjatud lähiseid maastikul, kus võiksid liikuda padrunitekandjad, käskjalad ja sanitarid.

§ 598. Kompüliit saadud käsu põhjal ja silmas pidades isikliku luure andmeid, rühmül asetab jaod neile määratud kohtadele, sealjuures neile andes järgmised teated ja korraldused:

1. Teated vastasest.

2. Kompani ülesanne. Naaberosade ülesanded ja asukohad. Teated rühma ees teotsevatest osadest: lahingeelpostid, luure jne.

3. Rühma ülesanne ja rühmalõigu piirid.

4. Ülesanded jagudele. Korraldused vaatluseks.

5. Teated r. k. ja suurtükiväe tulitökete kohta rühmalõigu ees.

6. Korraldused gaasikaitseks.

7. Moondamine — näpunäited luure põhjal

nende moondamisvahendite kasutamiseks, mis on leida kohapeal maastikul.

8. Side. Rühmüli K. P. Signaaljaama asukoht. Signaalid ja leppemärgid.

9. Varustamine ja evakueerimine.

§ 599. Rühm temale määratud löiku asetub jagudena, mis moodustades vastupanu pesad, on paigutatud korrapäratult ja maastikule kohandatult. Jagude vastastikune asetus oleneb neile antud võitlusülesannetest ja maastiku iseäraldustest. Mingisugune šabloon ega skeem ei ole siin mõõduandev.

K. k. peavad võima üksteist toetada flankeeriva risttulega ja tarbekorral anda tuletoetust ka naaberrühmade ette.

§ 600. Tarbekorral võib k. k. jao ja laskurjao ühendada üheks võitlusgrupiks, määrates neile ühise juhi.

Niisuguse võitlusgrupi moodustamine võib olla kasulik seal, kus teatud jaod ja relvad on saanud ühise ülesande, kusjuures nad maastikul võivad olla enamvähem eraldatud teistest rühma osadest.

§ 601. Lihtsamad organiseerimistööd rühmalõigus, nagu laskekohtade valmistamine relvadele ja laskuritele, vaatluse, vahiteenistuse ja sidepidamise soodustamine, laskealade puhastamine jne. teostatakse viibimata pärast rühma asumist positsioonile.

§ 602. Rühma kaitseplaani rühmül valmistab kompani kaitseplaani põhjal. Rühma kaitseplaani olulisemaks osaks on täppis tule skeem ja perspektiivvisand, kus on märgitud automaatrelvadele antud tuleülesanded ja kaugused hästinähtavate esemeteni ja joonteni maastikul. Ka kiirete vasturünnakute korral-

damine laskurjagudega peab olema täpsalt ette valmistatud kaitseplaanis.

§ 603. Rühma ooteseisukohale asumiseks rühmül saab kompülilt vastava korralduse. Ooteseisukohal rühmül oma rühma paigutab võimalikult koondatult ja varjatult, tehes ühtlasi korraldusi vaatluse organiseerimiseks.

§ 604. Kaitselahingu läbiviimine rühmas sünnib vastavalt §§ 506—511. Rühmül juhib temale alluvate relvade ja jagude tegevust, neile tarbekorral lahingu ajal andes uusi ülesandeid. Sealjuures tule tehniline juhtimine jääb jaoülemate hooleks. Rühmüli ülimaliks püüdeks peab olema: oma tulega vastast murda vastupanupositsiooni eelserva ees.

§ 605. Kui vastasel on korda läinud kusagil vastupanupositsiooni sisse murda, kas hävitades sel kohal asuva vastupanupesa või tungides sisse kahe pesa vahekohta, rühmül kannab hoolt, et kõrvalasuvad pesad jääksid püsima oma kohtadele, võttes sissemurdnud osad flankeeriva tule alla ja võimaluse korral vastast välja visates vasturünnakuga. Sissemurdest rühmül teatab viibimata kompülile.

15. peatükk.

JAGU KAITSEL.

§ 606. Asudes kaitsele vastase surveel, jaoülem asetab oma jao positsioonile seal, kus jagu oli sunnitud peatuma. K. k. meeskond ja laskurid valmistavad omale laskekohad ja kaevuvad moondatult.

Jao esialgne asetus võib osalt kujuneda juhuslikuks. Jaoülema kohuseks on, kiirelt orienteerudes olukorras, seda parandada ja täien-

dada, kusjuures laskurite ja k. k. esialgseid asukohti võib olla tarvilik muuta. Sageli seda on võimalik teha ainult pimeduse kattel.

§ 607. Plaanikindla kaitse organiseerimisel jaoülem, olles saanud rühmülit jao ülesande ja asukoha, toimetab järgmist:

— silmas pidades k. k. ülesannet, märgib maastikul täpsalt laskekoha k. k. ja tagavara laskekohad;

— tutvustab sihturit ja laskureid jaole antud tuleülesandega ja kuulipildujale tulistamiseks antud alaga;

— mõõdab kaugused silmapaistvamate esemeteni kuulipildujale tulistamiseks antud alal;

— näitab kätte laskuritele nende laskekohad;

— teeb korraldused kaevumiseks ja oma koha moondamiseks;

— märgib vahiposti asukoha;

— valib oma asukoha läheduses koha, kust võib anda siganaale sidepidamiseks rühmüliga ja naaberjagudega.

§ 608. Olles asetanud jao oma kohale, jaoülem:

— kontrollib, kas kõik võitlejad on saanud aru kompanile, rühmale ja jaole antud ülesandest;

— jaole antud ülesande piirides üksikutele laskuritele tarbekorral annab eriülesandeid;

— isiklikult juhib oma jao kaevumis-moondamistöid ja ettevalmistusi vaatluse toimetamiseks, maastikuga tutvunemiseks ja tulistus-tegevuseks;

— isiklikult kontrollib: k. k. ja laskurite laskemoona tagavara, kas on korras gaasimask ja isiklik sanitarpakk;

— kui on tehtud korraldus lahingu- või võitlusevalmuse kohta, hoolitseb selle eest, et kõik võitlejad seda täpsalt täidaksid.

§ 609. Vastase kallaletungi puhul lahingueelpostides asuv jagu toimib vastvalt §§ 503—505.

§ 610. Vastupanupositsioonil võitlusjärgus asuv k. k. jagu, niipea kui vastane on jõudnud k. k. määratud tuleruumi, avab tema pihta tule. **Vaikimisele määratud kuulipildujad peavad kindlasti püsima vaikivaina senikaua, kuni vastane on jõudnud neile määratud tuleruumi.**

Lahingus jaoülem on oma jao k. k. tule tehniline juht, kes sel alal toimib vastavalt L. E. II § 263. Tarbekorral sihtur peab suutma oma kuulipilduja tuld ka iseseisvalt juhtida.

§ 611. Laskurjagu, täites temale rühmüli poolt antud võitlusülesannet, oma tulega täiendab k. k. tuld. Laskurjao tule tehniline juht on jaoülem, kes sel alal toimib vastavalt L. E. I §§ 124—127 nõuetele.

§ 612. K. k. ja laskurjagude tule pinevus peab tõusma oma haripunktini siis, kui pealetungija on jõudnud rünnaku kauguseni. Kõikide relvade ja laskurite püüdeks sel ajal peab olema: tabava tulega vastase kallaletung sundida kokku varisema vastupanupositsiooni eel-serva ees.

Nooremate jalaväe juhtide meelegendlus ja julgus sel hetkel omab erilise tähtsuse. Kaotustele vaatamata jagu peab oma kohale jääma ja temale antud ülesannet täitma, kindlas ot-suses vastasega võitlusse astuda ka terarelvadega. Asjatute kaotuste vältimiseks jagu rühmüli korraldusel tarbekorral võib nihkuda paremale, vasakule või ettepoole, kuid kunagi mitte tahapoole.

§ 613. Kui vastasel on läinud korda vastu-panupositsiooni sisse murda, siis k. k. jagu, jäädes oma kohale, oma tulega peab panema seisma vastase edasitungi ja tema laienemispüüded tiibadele.

K. k. jagu, püsites oma kohal, tulistab kuni viimase padrunini siis, kui vastane teda ähvardab tiivalt ja seljatagant.

Padrunid otsas, numbrid jätkavad võitlust püssidega ja käsigranaatidega.

§ 614. Kui vastane vastupanupositsiooni on sisse murdnud, laskurjao ülesandeks on teda viibimata välja visata hoogsalt ettevõetud vasturünnakuga. Harilikult laskurjaod vasturünnakule viib rühmül isiklikult, kasutades selleks k. k. tuletoetust. Tarbekorral laskurjagu asub vasturünnakule iseseisvalt, kasutades selleks soodsat silmapilku.

Kui vasturünnakut ei ole võimalik ette võtta, laskurjagu jääb oma kohale ja koos k. k. jaoga paneb seisma oma tulega vastase edasitungi.

IV Jagu.

JALAVÄE LAHING ERI- TINGIMUSTES.

1. peatükk.

LAHING TANKIDE TOETUSEL JA TANKIDEVASTANE KAITSE.

A. TANKIDE KASUTAMISEST ÜLDSE KOOS JALAVÄEGA.

§ 615. Tank on pealetungivahend, sellepärast teda ei või kasutada ühelgi tingimusel soomustornina jalaväe katmiseks rindelt. Kait-

selahingus tema tarvitamine on õigustatud ainult vastulööki teostamiseks.

Tank ei asenda jalaväge kunagi, vaid ainult toetab teda. Tihe koostöö ja alaline side jalaväe ja tankide vahel on eeltingimuseks, et saavutada edu.

Tankide ilmumine lahinguväljale ei muuda millegagi jalaväe tegevusviisi. **Silmapilgul, kus tankide tegevus on takistatud või viivitatud, jalavägi jätkab oma tegevust ilma nendeta.**

§ 616. Normaalselt patljoni pealetungi toetamiseks määratakse üks tankide kompani.

§ 617. Tankide kasutamisel tuleb silmas pidada järgmisi nõudeid:

— tanke tuleb kasutada ainult täpsalt piiratud võitlusülesannete täitmiseks, mitte killustades jõude;

— tanke tuleb kasutada seal, kus suurtükivägi nende tegevust mõjuvalt võib toetada;

— tank võib anda mõjuvat toetust jalaväele ainult siis, kui jalavägi on jõudnud rünnaku distantsini:

— enne tegevusse astumist ja pärast nende tarviduse möödumist tanke tuleb hoida varjatult;

— tankide kasutamisel juht, kellele nad alluvad, peab pidama silmas nende tehnilisi võimeid ja neilt mitte nõudma seda, mida nad tegelikult anda ei suuda.

Tankide kasutamine on piiratud järgmisega:

— tank kujutab endast suurt märki.

Sõitva tanki tuli on mõjuv ainult kuni 200 m.

Tanki väikene kõrgus ei võimalda tulistamist üle jalaväe peade;

— vaatlus takidest on raskendatud, mis

takistab tankide juhtimist ja sidepidamist nendega;

— tank võib saavutada mõjuvaid ja püsivaid tagajärgi ainult siis, kui teda saadab julge ja teovõimas jalavägi.

Nõrkade jalaväe osade moraali tankide ilmumine lahinguväljale võib küll ajutiselt tõsta, kuid see mõju on harilikult ainult möödamineva tähtsusega.

§ 618. Jalaväe juht, kelle käsutusse on antud tankide kompani, juhib tema tegevust samuti, nagu iga teise temale alluva üksuse tegevust.

Tankikompül on rügüli lähem tehniline nõuandja tankide kasutamise alal. Tema kohuseks on toimetada luuret, mille põhjal esineda rügüülile ettepanekuga tankide kasutamise kohta teatud raioonis. Otsuse kasutamise kohta teeb jalaväe juht.

§ 619. Tankikompül peab looma alalise pideva side jalaväe juhiga, kelle käsutusse ta on antud. Jalaväe juhi juurest lahkudes tankikompül jätab sinna oma asetäitja-ohvitseri tarviliste sidevahenditega.

§ 620. Tankide kompani koosneb neljast lahingurühmast.

Tankide rühma normaalne kallaletungi rinne on 100—150 m. intervallidega üks tank teisest 50—75 m. Väiksemad intervallid suurendaksid kaotusi vastase suurtükitulest, suuremad — raskendaksid suurtükitanke anda toetust teistele.

B. TANKIDE KASUTAMINE LAHINGUS.

a) Ettevalmistused.

§ 621. Otsuse tankide kasutamise kohta lahingus teeb vanem juht, kelle korraldusel

tankide üksused toimetatakse neisse raioonidesse, kus nad on määratud teotsema.

Tanki tehnilised omadused ei võimalda temale teha iseseisvaid pikki rännakuid. See on maksev eriti tanki märk „V“ kohta. Kerged tankid on vastupidavamad, kuid ka nende tööjõu kulutamine rännakutel võib sündida ainult nende kasutamise arvel lahingus. 20—25 km rännakuid tankidega võib ette võtta ainult siis, kui ei ole teisi abinõusid nende kohaletoomiseks.

§ 622. Harilikult tuuakse raudteel ja autoplatformidel tankid raioonidesse, kus neid tuleb kasutada. Tuleb lugeda normaalseks, kui sel viisil on suudetud ligineda kuni 3—4 km vastaseni.

§ 623. Siin tankid antakse selle jalaväe juhi käsutusse, kelle tegevust nad peavad toetama. Jalaväe juht asetab tankid ootepositsioonile.

Ootepositsioon on varjatud koht maastikul, kus tankid üle vaadatakse ja lõplikult korda seatakse eelseisvaks tegevuseks. Ootepositsiooni peab valima nii, et ta oleks kergesti ligipääsetav. Tankide asumine ootepositsioonile peab sündima nii, et vastane selle kohta ei saaks teateid.

§ 624. Tankide kasutamiseks annab jalaväe juht tankide juhile järgmised andmed:

- teated olukorrast;
- jalaväeosa ülesande, mille toetamiseks tankid on määratud, ja kuidas seda kavatakse teostada;
- suurtükiväe ülesanded;
- kuidas ja kus kavatakse kasutada tanke.

§ 625. Saadud teadete põhjal tankide juht korraldab luure, kus lähemalt õpitakse tundma:

— raiooni, kus tanke kavatsetakse kasutada;

— lähiseid, mis viivad sellesse raiooni ootepositsioonilt;

— vastase tankidevastaseid võitlusabinõusid.

§ 626. Toimetatud luure põhjal tankide juht esineb ettepanekuga tankide kasutamise kohta lahingus. Otsuse tankide kasutamiseks teeb jalaväe juht, andes tankide juhile käsu, milles peab olema ära tähendatud:

— täpsad ülesanded tankidele;

— tankide tegevusse astumise aeg, kus ja kunas asuda lähtepositsioonile;

— koostöö ja side jalaväega;

— võitlus vastase tankidevastaste abinõudega;

— tegevus pärast ülesande täitmist.

§ 627. Lähtepositsioon on varjatud koht maastikul, kus tankid lõplikult valmis seatakse lahinguks. Lähtepositsioon tuleb valida nii, et ta võimaldaks tankide takistamatut tegevusse astumist koos jalaväega vastase positsiooni ründamiseks.

On tarvilik, et tankide asumine lähtepositsioonile sünniks varjatult suitsukatte, pimeduse jne. kattel. Tankide müra tuleb summutada suurtükiväe ja kuulipildujate tulega jne.

b) Rännaku teostamine.

§ 628. Kui suurtükitle ettevalmistust ei olnud, tankid harilikult liiguvad välja oma lähtepositsioonilt vähe enne jalaväe liikumise algust. See on tarvilik, et

õigel ajal jõuda oma jalaväe ette tema toetamiseks. Tankide väljaliikumise katteks tuleb kasutada pimedikku, udu või suitsukatet.

§ 629. Kui kallaletung algab suur tüki tule ette valmistusega, siis tankid liiguvad välja lähtekohalt koos jalaväega, temast möödudes edasi liikumise ajal.

§ 630. Rünaku teostamiseks tankid peavad jalaväele ette tõttama.

Jalavägi peab pidama tankidega, mis teda toetavad, alalist pidevat sidet. Seda saavutatakse sidevaatlejate väljasaatmisega tankide juure, kes varem kokkulepitud signaalidega annavad edasi tankidele jalaväe soovid.

Vastase positsiooni sissemurde hetkel jalavägi peab jõudma vahetult tankide kannule.

§ 631. Sidevaatlejate ülesanne on vaatluse toimetamine tankide kasuks ja tarbekorral tankide suundmine nende ootamatute vastupanude pihta, mis takistavad jalaväe edasiliikumist.

Tankide toetus jalaväele avaldub järgmises:

— nad kisuvad enda peale vastase tähelepanu ja tule, sellega kergendades jalaväe edasiliikumist;

— oma suurtüki- ja kuulipildujatulega hävitavad vastase jalaväe tulevõitluse abinõud;

— purustavad ja hävitavad kunstlikke tõkkeid;

— oma edasiliikumisega kisuvad endaga kaasa jalaväe osi.

§ 632. Kohates oma edasiliikumisel vastase vastupanu, tankid ründavad teda viivitamata, hävitades käigul tema tulevõitluse abinõusid ja takistusi. Rühma tegevust juhib rühmül suurtüki tanki vahetu suundmisega.

Kuulipildujate tankid on kohustatud oma tegevust kokkukõlastama rühmüli tankiga.

Tankide omavaheline toetus saavutatakse tulega. Jalavägi toetab tankide edasiliikumist oma rasketest relvadest, võttes tule alla neid vastupanusid, mis avalduvad väljaspool tankide tegevussuuna.

§ 633. Suurtükivägi neutraliseerib vastase tankidevastaseid võitlusabinõusid.

Jalavägi oma tulesüsteemi pealetungil peab korraldama niimoodi, et ta suudaks oma ülesande täita ka siis, kui tankid teda ei suuda enam mõjuvalt toetada. Kui tankide edasiliikumine mõnesugustel põhjustel on takistatud, siis jalavägi jätkab tegevust nende toetuseta.

§ 634. Niipea kui tankid edasiliikumisel vastase positsiooni sisemuses on kohanud tõkkeit, millest nad ei saa üle omal jõul (laiad ja sügavad kraavid, suurekaliibrilise suurtükiväe mürskude augud), jalavägi annab neile toetust ettetulnud tõkete kõrvaldamiseks. Selleks otsustarbeks on kasulik määrata pioneere vastavate abinõudega.

§ 635. Tankid ei või peatuda, olles vastase tule all. Sellepärast niipea kui tankid on täitnud oma ülesande, nad tõmmatakse tagasi varem kindlaksmääratud koonduskohadesse. Viimased peavad olema varjatud vastase vaatluse ja suurtükitle eest, võimaldades masinate järelevaatust ja kordaseadmist uueks tegevuseks.

D. TANKIVASTANE KAITSE.

§ 636. Tankidevastase kaitse edukuse eeltingimuseks on julge ja kartmatu jalavägi, kes on välja õpetatud võitluseks tankidega, tundes

ühtlasi ka vastase tankide võimeid ja tegevusviise.

Võitluseks tankide vastu jalavägi kasutab:

- oma automaatrelvi ja püsse;
- käsigranaate;
- jalaväele juureantud suurtükiväge.

§ 637. Olenevalt ülesandest ja olukorrast, milles tuleb teotseda, kaitseks tankide vastu võib veel kasutada:

- mitmesuguseid looduslikke tõkkeid;
- mitmesuguseid kunstlikke tõkkeid;
- miinivälju.

§ 638. Tankivastane kaitse peab olema organiseeritud kindla kava järele, kus kõikide olemasolevate abinõude kasutamine oleks kokkukõlastatud omavahel. Erilist tähelepanu tuleb pöörata neile raioonidele, kus maastik soodustab tankide kasutamist.

§ 639. Jalaväe relvade kasutamisel võitluseks tankide vastu on kasulik kuulipildujaid ja üksikuid häid laskureid varustada soomustlähbistava laskemoonaga.

Ka harilik laskemoon annab häid tagajärgi vaatlushpilude tulistamisel, mille kaudu on võimalik pimestada tanki meeskonda.

Olgu laskemoon missugune tahes, tankide tulistamine annab mõjuvaid tagajärgi ainult kõige lähematel kaugustel (50—100 m).

Jalaväe relvade tähtsamaks märgiks on tankidele järgnev vastase jalavägi, mida tuleb eraldada tankidest ja hävitada.

§ 640. Jalaväe otsesesse lähedusse jõudnud tankid hävitatakse käsigranaatidega. Võitluseks tankide vastu kasutatakse pealetungigranaate, neid sidudes kokku puntrateks, milles 5—6 käsigranaati. Tanki ilmu-

misel käsigranaatide puntrad visatakse tanki alla.

§ 641. Suurtükiväge tankide vastu võitlemiseks võib kasutada enne lahingut ja lahingu ajal. Enne lahingut kaitsja luure peab aegsasti avalikuks tegema vastase tankide koondukohi — oote- ja lähtepositsioone. Nende raioonide pihta soodsal ajal koondatakse ootamatult kaitsja kaugelaske suurtükitali, takistades sellega tankiüksustel teha tarvilisi ettevalmistusi lahinguks.

§ 642. Positsioonil kaitsja seab üles täiesti varjatult üksikuid suurtükke, mis on määratud tankide hävitamiseks otselaskmisega lähedalt distantsidelt. Julge meeskond ja küllaline arv laskemoona tagab neile suurtükidele kindla edu teotsemisel. Suurtükid tulevad asetada eeskätt nende raioonide vastu, kust on oodata vastase tankide lähenemist positsioonile.

Tankide lähenemisel tarbekorral kaitsja terve suurtükivägi koondab oma tule tankide pihta.

§ 643. Mitmesugused looduslikud tõkked: sügavad jõed, järved, kuristikud või kõrgendikud, sood, tihedad metsad, (puude jämedusega üle 30 sm), raiestikud, mis on tihedalt kaetud kändudega (kõrgus üle 40 sm) jne. on ülepääsmatuiks takistusiks tankidele. Kaitsepositsiooni valimisel neid tuleb asetada vastupanupositsiooni ette igakord, kui seda võimaldab olukord.

§ 644. Kunstlikkude kaitseabinõude: kraavide, aukude, miiniväljade jne. ehitamine on seotud suure tööjõu ja ajakuluga, mispärast neid võib kasutada püsiva kaitseõja olukorras. Tõkked omavad ainult siis väärtuse, kui nad on kaitstud mõjuva tulega.

2. peatükk.

LAHINGTEGEVUS ÖÖSI JA UDUS.

A. ÖISEST TEGEVUSEST ÜLDSE.

§ 645. Lahingtegevus öösi võetakse ette selleks, et kasutades ära pimedat aega, mil vastase vaatluse ja tulistamise võimalused on raskendatud, saavutada ootamatust tegevuses.

Öisele tegevusele sunnivad ka vastase üleolek õhus ja lahtine maastik, mis ei võimalda varjatud tegevust päeval.

§ 646. Öösi võib toimetada:

- rännakuid ja ümberpaigutusi;
- pealetungilahingus lähenemist vastasele kuni rünnaku lähtealusele asumiseni;
- vähema ulatusega jalaväe kallaletunge kitsaltpiiratud eesmärkidega;
- lahingu- ja toiduvarustise juurevedu, evakueerimist ja esijärgu osade vahetamist värskete jõududega.

§ 647. Tegevus öösi on seotud raskustega, mis on seda tunduvamad mida pimedam on öö. Öösi on raskendatud järgmised tegevused:

- orienteerumine ümbruskonnas, mille tagajärjel võib kaotada kergesti antud suuna, sattudes vale teele jne.;
- tulirelvade töötamine, kui selleks ei ole ettevalmistusi päeval;
- sidepidamine;
- manöövreerimine;
- koostöö väeliikide vahel.

Kehaline ja moraalne jõukulu öösi on palju suurem kui päeval. Ühenduses sellega: närvilikkus ja moraalne tundelikkus, mis kergesti võib muutuda paanikaks.

Hoolimata raskustest annab ootamatus, mis öise tegevusega saavutatakse, seevõrra mõjuvaid tagajärgi, mis võivad kaaluda üles selle tegevuse halvad küljed.

§ 648. Öise tegevuse raskusi ja pahesid vähendab:

- ettevõtte hoolas ja täppis ettevalmistus;
- energiline, otsustav juhtimine, mis aegsasti on organiseeritud;
- osavõtivate väeosade hea väljaõpe, kindel moraal ja harjumus öisteks tegevusteks.

B. ÖINE KALLALETUNG.

a) Kallaletungi ettevalmistamine.

§ 649. Kallaletung öösi õnnestub siis, kui ta on hästi ette valmistatud ja teostatud lihtsalt ja otsustavalt.

Normaalselt öine kallaletung teostatakse ootamatult, ilma suurtükitle ettevalmistuseta. Tarbekorral suurtükivägi toetab öist kallaletungi, ümbritsedes tuleraamiga jalaväge tiibadelt ja rindelt.

Pealetungi läbiviimiseks tuleb valida värskeid, hästi väljaõpetatud, kindlaid osi, kes eriliselt on harjutatud tegevuseks öösi.

§ 650. Öise kallaletungi ettevalmistamisel erilist rõhku tuleb panna maastiku luurele, kus on kavatsatud kallale tungida. Kui vastane ei võimalda toimetada luuret kohapeal, siis tuleb toimetada vähemalt vaatlust pikksilmadega. Ka öine luure võib olla tarvilik. Silmapaistvamad kohad ja punktid, mis on tähelepanudavavad ka öösi, tulevad eriliselt meeles pidada. Krokiide ja visandite valmistamine on kasulik.

Luure andmetel määratakse kindlaks kallaletungi suunad ja ribad üksustele.

Kallaletungi suunad määratakse maastikul esemete järgi, mis on hõlpsasti leitavad ka öösi.

Vastase luure eesmärgiks on tema esiosade ja vastupanupositsiooni kindlaksmääramine, lähiste ja nõrkade kohtade ülesleidmine, mille pihta suunitakse öine löök.

Teised väeliigid ja tehnilised osad toimetaavad luuret koos jalaväega, vastavalt oma eritarvetele.

§ 651. Suurtükiväe osavõtt öisest kallaletungist on võimalik ainult siis, kui ta tuled täpsalt on ette valmistatud päeval ja nende kasutamise kohta jalaväega täpsalt kokku lepitud.

Suurtükitali avatakse jalaväe nõudmisel.

§ 652. R. k. kasutamine öisel kallaletungil võib olla kasulik siis, kui neid on võimalik asetada flankeeriva tule ettekandmiseks kallaletungivatele osadele. Kuulipildujate kohaleasetamine ja tule ettevalmistamine peab sündima aegsasti.

R. k. võib veel kasutada öise kallaletungi raamistamiseks ja toetamiseks tiibadelt, eriti siis, kui üks neist või mõlemad osutuvad lahtisteks. Ka siin kuulipildujad peavad olema aegsasti kohale asetatud ja nende tulesuunad täpsalt ära märgitud ning jalaväele teatavaks tehtud.

§ 653. Helgiheitjate kaasabi öisel kallaletungil kasutatakse ära vastase vaatlejate pimestamiseks ja oma jalaväe tegevuse katmiseks. Selleks otstarbeks asetatakse helgiheitjad aegsasti kohtadele, mis päeval täpsalt on läbi luuratud ja kust nad jalaväge kõige mõjuvamalt võivad toetada tervel kallaletungi ajal.

§ 654. Toimetatud luure põhjal vanem juht annab oma kalleletungi käsu, kus erilist rõhku tuleb panna järgmisele:

- täpsate ülesannete määramisele;
- aja jaotusele — lähenemiseks, lähtealusele asumiseks ja rünnakuks;
- side korraldamisele.

§ 655. Kavatsetava kalleletungi üksikasjus peab aegsasti kokku leppima naabritega, et vältida segadusi ja üllatusi. Tulevad võtta tarvitusele abinõud, et ühe ja sama ülesande täitmiseks määratud osad ei satuks vastamisi, mille tagajärg võib olla vastastiku laskmine.

Suunahoidmiseks, juhtimise hõlbustamiseks ja sidepidamiseks kasutada võimalikult laiiliselt valgustatud kompasse, valgeid käesidemeid, lihtsaid leppemärke jne. Tarbekorral kasutada ära maastikku hästi tundvaid teejuhte.

§ 656. Kalleletungi ettevalmistamisel tuleb ette näha, mis teha ebaedu puhul, või kui hakkab valgeks minema enne kui kavatsetav ettevõte on teostatud.

b) Kalleletungi teostamine.

§ 657. Vastavalt käsule kalleletungi läbi viimiseks määratud osad asetatakse lähtealusele igaiüks temale vallutamiseks määratud märgi vastu. Lähtekoht peab olema eriliselt täpsalt kindlaks määratud ja hõlpsasti leitav ka öösi.

Liikumist lähtekohalt alatakse kindlaks määratud kellaajal. Iga jalaväe osa liigub otsejoont temale vallutamiseks määratud märgi sihis.

§ 658. Kõige otstarbekohasem on liikumist teostada kitsastes tihedates rivistustes

(kolonnides) lühendatud distantsidel ja intervallidel. Kolonn võib võita kergesti takistusi maastikul, ühtlasi ta soodustab juhtimist, sise-mist sidet ja kokkuliituvust, mis eriti öises lahingus on olulise tähtsusega.

Intervallid kolonnide vahel jäetakse niisugused, et jätkuks ruumi üksuste hargnemiseks.

Kolonnide ees liiguvad piilurid niisugustel distantsidel, mis võimaldavad kindlat sidet kolonnidega.

§ 659. Vastase läheduses liikumine öösi sünnib täielises vaikuses, pikaldaselt, sagedate lühikeste peatustega. Vaikuse alalhoidmiseks jalaväelase rakmed, eriti selle lahtised osad, peavad olema niiviisi kinnitatud, et nad ei koliseks.

Vastase kunstliku valgustuse ilmunisel kõik heidavad silmapilkselt maha ja jäävad liikumatult kohale kuni valguse kadumiseni.

§ 660. Vastastikune toetus kolonnide vahel saavutatakse sellega, et igaüks täpsalt täidab temale antud ülesande. Vastastikune toetus tulega või manöövriga öises olukorras on võimatu.

Ka varuosad ei suuda toetada esijärgus asuvaid üksusi. Sellepärast võitlusjärgk öisel tegevusel moodustakse tugevam, jättes varusse ainult nõrke jõude.

Kord liikuma hakanud kolonn marsib otsejoones oma ette temale kättenäidatud suunas, kindla tahtega saabuda vastasega rind rinda vastu ja anda temale hoop terarelvaga.

§ 661. Vastase julgestusosad hävitatakse niivõrra ootamatult, et nad ei suudaks alarmeerida positsioonil asuvaid osi.

d) Rünnak.

§ 662. Olles jõudnud rünnaku kauguseni, jalavägi teeb lühikese peatuse, et kallaletungivaid osi lõplikult korraldada ja välja suunida neile vallutamiseks määratud kohtade vastu.

§ 663. Rünnak algab täpsalt määratud kellaajal või kokkulepitud signaali järele.

Rünnak teostatakse täielises vaikuses, hurraa hüüdeteta, terarelvaga murdes vastase vastu-panu. Iga osa ründab otse oma ette, vallutades koha, mis temale on määratud.

§ 664. Pärast ülesande täitmist jalavägi toimib vastavalt saadud käsule.

Kui on ülesandeks tehtud kaitsta vallutatud maaala, siis iga jalaväe osa organiseerib end viibimata kaitseks kohal, mis ta on oma alla võtnud.

Sissemurdnud jalaväe osade kaitseks vastase vastulöökide vastu suurtükivägi ümbritseb sissemurde koha tuleraamiga tiibadelt ja rindelt. Tuleraami moodustamisest võivad osa võtta ka rasked kuulipildujad.

§ 665. Kui öine kallaletung vastast on niivõrra vapustanud, et viimane on sunnitud taanduma, siis kallaletungija, olles täitnud oma ülesande, võtab tarvitusele abinõud edu arendamiseks tiibadele ja sügavusse. Edu arendamine viiakse läbi harilikult koidikul.

§ 666. Öise kallaletungi ebaõnnestumisel kõik jalaväe osad, keda on tabanud ebaedu, jäävad kohtadele, kuhu nad välja olid jõudnud ja organiseerivad end kaitseks. Jalaväe toetamiseks astub tegevusse suurtükivägi ja rasked kuulipildujad. Segaduste ja vastastikku laskmise ärahoidmiseks tuleb võtta tarvitusele mõjuvad abinõud.

D. KAITSETEGEVUS ÖÖSI.

§ 667. Tegevus kaitsel öösi on samasugune kui päeval, kuid selle võimaldamiseks on tarvilik teha erilisi ettevalmistusi.

Peale ettevalmistuste, mis on ette nähtud üldises kaitseplaanis, tulevad läbi viia järgmised tööd:

— jalaväe relvade ettevalmistamine öiseks laskmiseks, et nad neile antud ülesandeid võiksid silmapilkselt täita; tuleb arvestada suurendatud laskemoona kulu;

— kunstliku valgustuse korraldamine: raketid ja helgiheitjad; eriti k. k. tulevad varustada rikkalikult valgustusabinõudega, pidades silmas, et k. k. öösi oma tuleülesandeid võivad täita ainult kunstliku valgustusega; kunstliku valgustuse korraldus tuleb kokkukõlastada oma luure- ja vahiteenistuse korraga;

— erilised korraldused öiseks sideks ja tullede väljakutsumiseks;

— luure- ja vahiteenistuse korraldamine, pidades silmas selle tihendamist; vahiposte ja piilkonde tuleb täiendada eriti neis kohtades, kus on oodata vastase võimalikku tegevust öösi; alaline pidev luuretegevus, jäädes alalise kokkupuutumisse vastasega, on parimaks tagatiseks öise kallaletungi vastu;

— varude ja teotusosade vastulöögisuunade läbiluuramine ja eriline äramärkimine. Tarbekorral varusid asetada lähemale vastupanupositsiooni eelservale.

§ 668. Gaasikallaletung on eriti ohtlik öösi. Sellepärast öösi on tarvilik kõvendatud gaasivalmus, nimelt:

— kõvendatud gaasivaatlus;

- gaasiside ja signalisatsioon;
- täppis, läbiproovitud kava, mille järele teotsevad üksused gaasialarmi puhul.

Gaasimaskid peavad olema valmis tarvitamiseks ka magavatel osadel.

E. TEGEVUS UDUS.

§ 669. Udu on kõige tugevam ja püsivam koidikul, pikendades seega vahetult ööpimeduse mõju.

Ainult harva võib juhtuda, et tihe udu püsib kohal terve päeva või koguni mitu päeva.

Peale selle udu võib tabada väeosade lahingtegevust ootamatult keset päeva lühemaks või pikemaks ajaks.

§ 670. Ainult tihe udu mõjub üldiselt samuti nagu ööpimedus, kuid ta on vähem püsiv ja ilmub sageli juhuslikult, kusjuures tema ärakadumist on raske ette näha.

Orienteerumine tihedas udus on veel enam raskendatud kui ööpimeduses; ka moraalselt ta mõjub erutavamalt kui öö.

Öine udu ühenduses raske pilvitusega raskendab vaatlust ja sidepidamist.

§ 671. Jalaväe lahingtegevus udus sarnaneb öisele tegevusele, kusjuures tuleb arvestada järgmisi iseäraldusi:

— valgussignaalid ja helgiheitjate tegevus udus ei anna rahuldavaid tagajärgi; sellepärast sidepidamiseks, kus see öösi oli nähtud ette optiliste signaalidega, tulevad võtta tarvitusele teised abinõud (akustilised signaalid ja käskjalad);

— udus teotsev väeosa peab olema valmis iga silmapilk minema üle päevasele tegevusele, pidades silmas, et udu võib ootamatult kaduda.

3. peatükk.

LAHINGTEGEVUS METSAS.

A. LAHINGTEGEVUSEST METSAS
ÜLDSE.

§ 672. Suured metsad ja metsade grupid kasutatakse sageli nii pealetungija kui kaitsja poolt selleks, et oma tegevust varjata vastase õhuluure ja vaatluse eest.

Vähemad üksikud metsasalud pakuvad küll ka varjet, kuid nad ühtlasi kisuvad enda peale vastase suurtükitle, mispärast neisse asumine ei ole mitte soovitatav.

§ 673. Lahingtegevusel metsas on iseäraldusi, mis teda osalt sarnastavad tegevusele öösi.

Metsas on eriti raskendatud järgmised tegevused:

— orienteerumine ümbruskonnas, mille tagajärjel võib kergesti kaotada antud suuna, sattuda valeteele jne.; ühenduses sellega: närvilikkus, teadmatus ja suurendatud kalduvus paanikale;

— luure ja vaatluse toimetamine, mille tagajärjel võib oodata üllatusi ja ootamatusi vastase poolt;

— manöövreerimine;

— tulistamine, eriti suurtükiväe ja jalaväe raskete relvade kasutamine; suurtükiväest metsas on hõlpsam kasutada välihaubitsaid;

— sidepidamine.

Metsa on hõlpus mürgitada, sest mürkaine püsib seal kauem kui lagedal maastikul.

§ 674. Raskused, mida avaldab mets lahingtegevusele, olenevad suuresti metsa tihedusest, suurusest ja ka sellest, kuivõrra ta on kultiveeritud.

Heade teede olemasolu metsas, sihid ja raiestikud vähendavad metsa mõju takistusena. Sellevastu tihe, harimata segamets soisel maastikul võib muutuda läbipääsmatuks ka jalaväele.

Hõre lehtmets talvel on läbinähtav ülevalt ja ei paku varju vastase õhuvaatluse eest.

§ 675. Metsalahingutes otsustava tähtsuse omab oskus teetseda kinnisel maastikul, jalaväe nooremate juhtide algatusvõime ja iga üksiku võitleja meelekindlus ja moraalne tugevus.

B. PEALLETUNG METSAS.

§ 676. Vähemaid salusid, kus vastane on ennast korraldanud kaitseks, kõige hõlpsam on mööduda. Ühtlasi neid katta tule ja gaasiga ja isoleerida nõrkade katteosadega.

Ainult suuremad metsad ja metsade grupid, kus vastane end on organiseerinud kaitseks, sunnivad pealetungijat neid vallutama otsekohe pealetungiga.

§ 677. Pealetungil metsale tuleb püüda vallutada kõige pealt metsa väljaulatuvaid nurki ja salusid, millega vastaselt võetakse flankerimise võimalused ja omandatakse lähtekohti järgneva tegevuseks.

Metsa serv vallutatud saadetakse ette viibimata tugev luure. Ühtlasi jalaväe osad korraldatakse viibimata ümber tegevuseks metsas.

§ 678. Väljasaadetud luure julgete, ettevõtlikkude juhtide juhatusel peab selgitama vastase positsiooni asetuse ja lähised sellele.

Ühtlasi luurajad peavad tutvunema maastikuga ja teedega metsas niivõrra põhjalikult, et nad võiksid olla teejuhtideks pealetungivatele osadele.

Luure toimetamisel metsas tuleb pöörata tähelepanu ka puudele, kus võivad olla peidetud käsigranaatidega varustatud vastase laskurid.

Gaasiluure teeb kindlaks mürkainetega täidetud kohad ja leiab abinõusid nende isoleerimiseks.

§ 679. Toimetatud luure põhjal juht korraldab jalaväe liikumise läbi metsa, pidades silmas antud ülesannet ja metsa iseloomu.

Hõredast metsast minnakse läbi tiheda laskurahelikuga, mille ees liiguvad üksikud k. k. jaod. Laskurahelikule järgnevad toetus- ja varuosad kolonnides. Tiivad on kaitstud astmena järgustatud varuosadega ja kuulipildujatega.

Raskesti läbipääsetavast tihedast metsast minnakse läbi, kasutades olemasolevaid teid ja sihte. Jalavägi võimalust mööda liigub teede ja sihtide kõrval, olles kaitstud rindelt ja tiibadelt julgestusosadega.

Ristteedel, liikumistee kõrvale asetatakse erilisi osi kuulipildujatega, kuni kolonn on möödunud.

§ 680. Liikumissuund määratakse teede ja sihtide, nende puudumisel kompassi järele. Teejuhtidena kasutatakse luurajaid, kes metsaga enne tutvunenud, ja tarbekorral kohalikke elanikke.

Üldise liikumise kokkukõlastamiseks peab määrama peatusi niisugustel maastiku joontel, mis kõigile on silmapaistvad (põikteed, sihid jne.). Niisuguste joonteni jõudmisel terve liikumine jääb seisma ja jätkub kindlaksmääratud ajal. Seisakutel ei ole soovitatav tulla välja lagedatele kohtadele.

§ 681. Sidepidamiseks rinnetpidi ja sügavuti tuleb kasutada sidepaare ja piilureid.

§ 682. Vastase vähemad vastupanud kõrvaldatakse ootamatu, julge löögiga, kasutades eeskätt terarelva.

§ 683. Vastase tugevamad vastupanud murtakse eeskätt jalaväe kergete automaatrelvade kaasabil. Jalaväe saatjad suurtükid ja rasked relvad võivad sealjuures abiiks olla, kui on tegemist ristteedel ja lagedamatel kohtadel asuvate vastupanudega.

§ 684. Pealetungija peab püüdma jõuda võimalikult kiiresti metsa servale. Metsa võib lugeda vallutatuks, kui on pealetungija käes tema mõlemad servad, nii et vastane ei suudaks teha takistusi ka väljatulekul metsast.

§ 685. Metsast väljatulekul lagedale peab olema ettevaatlik. Selleks metsaserva läheduses tähelepanematult vastasele pealetungivad osad korraldatakse ümber pealetungi jätkamiseks lagedal maastikul.

D. KAITSELAHING METSAS.

§ 686. Kaitsepositsiooni organiseerimisel metsas selle võib asetada kas metsa servale või metsa sisemusse.

§ 687. Kaitsepositsiooni asetamisel metsa servale vastupanupositsiooni eelserv asetatakse nii kaugemale metsa servast, et ta oleks varjatud, kuid et tuli sealjuures omaks täie jõu. Positsiooni ees asuvat metsa võib ettevaatlikult hõrendada, puude alumisi oksid maha raiudes.

Metsast väljaulatuvaid nurki ja salusid tuleb organiseerida flankeeriva tule andmiseks metsa serva ette.

Jalaväe tuld täiendab suurtükivägi, mis asetatakse positsioonile, kasutades metsa sisemuses olevaid lagendikke.

§ 688. Kaitsepositsiooni asetamisel metsa sisemusse teda tuleb valida nii, et metsas olevad lagendikud, raiestikud ja sihid hõlbustaksid tulitõkete loomist tema ette.

Suurtükiväe tuletoetusest sageli tuleb täiesti loobuda.

Terve kaitse tuleb rajada jalaväe relvade flankeerivale mõjule, püssi, p. k. ja käsigranaatide kaasabil lähedamaa võitluses.

Jalaväe tulepesad metsas asetatakse tihedamini, võimalikult malekorras, kaitstes nende vahesid flankeeriva tulega.

Selletõttu jalaväe asetuse metsas omab vähema sügavuse kui lahtisel maastikul. Kõik tulejõud on koondatud ette, vastupanupositsiooni eelserva vahetuks kaitsmiseks.

Tagapool asuvate toetusosade ja varude tegevussuunad peavad olema täpsalt läbi luuratud.

§ 689. Vastupanupositsiooni eelserva ettepuude otsa võib asetada üksikuid häid laskureid täiesti varjatuina maapealse vaatluse eest. Nende ülesandeks on pealetungivaid osi nägematult läbi lastes, neid tule alla võtta seljagant siis, kui algab võitlus rindel.

Kõik vastupanupositsiooni juure viivad teed, sihid ja lähised peavad olema alaliselt valvatud julgestusosadega. Ristteedele on kasulik asetada r. k.

§ 690. Kunstlikkude tõkete, traat- ja raidtõkete ehitamine on metsas hõlbustatud ja annab häid tagajärgi. Raioone, kust tõenäolikult on oodata vastase lähenemist, on kasulik täita mürkainetega.

§ 691. Erilist tähelepanu tuleb pöörata gaasikaitsele metsas, samuti võitlusele võimalikkude tulekahjudega.

§ 692. Vastase lähenemisel sellest teatatakse kokkulepitud signaalidega. Kaitsja ettevalmistatud tulesüsteem peab suutma seisma panna kallaletungi vastupanupositsiooni eelserva ees.

Positsiooni sissetunginud vastane visatakse sealt välja varuosade vastulöökidega, mis aegsasti peavad olema ette valmistatud.

§ 693. Pealetungija väljatulekut metsast kaitsja võib ära kasutada tema tegevuse takistamise ja temale kaotuste sünnitamise otsarbel.

Selleks teatud kaugusel metsa tagumisest servast asetatakse kuulipildujaid, kes suurtükiväe toetusel võtavad ootamatult tule alla metsa servale väljajõudnud osi.

V Jagu.

VARUSTAMINE JA EVAKUEERIMINE.

1. peatükk.

VARUSTAMISEST JA EVAKUEERIMISEST ÜLDSE.

§ 694. Edu jalaväe lahingus suurel määral oleneb sellest, kuivõrra võitlejaid enne lahingut ja lahingu ajal suudetakse varustada toiduga inimese jõu alalhoidmiseks, lahingumoonaga ja materjalidega lahingu pidamiseks. Jalaväe lahingus erilise tähtsuse omavad: laskemoon automaat relvadele ja püssidele, käsigranaadid, valgustusained, sidematerjalid, gaasikaitse- ja pioneervarustis.

Samuti tarvilik on kõige üleliigse ja kõlbmatu kiire evakueerimine lahingust seljatagu-

sesse. Jalaväe lahingus erilise tähtsuse omab esimese abi andmine haavatutele ja haigetele ühes nende kiire väljatoimetamisega võitluspiirkonnast.

§ 695. Varustamine ja evakueerimine on jalaväe lahingu lahutamatu element, mida ükski juht üheski olukorras ei või ära unustada. Alates lahingut, jalaväe juht peab endale kõige pealt välja selgitama, mis tal veel on puudu lahingus tarvisminevatest abinõudest ja materjalidest ja selle viibimata täiendama. Ühtlasi tema vastutavaks kohuseks on: tagada lahingu ajal lahingumoon ja materjalide pidev juurevool seljatagusest sellel määral, nagu seda kulub lahingus.

Meeskonna korralik varustamine toiduga, eriti sooja söögiga igal juhul, kui seda vähegi võimaldab lahinguolukord, hoiab alal võitleja kehalise jõu, teeb ta vastupidavaks väsimusele ja haigustele. Suurel määral temast on ka võitleja moraal ja võidutahe. Tuleb eriti silmas pidada, et sõdur alati hindab kõrgelt juhi isiklikku hoolt tema eest.

§ 696. Iga jalaväelase vastutavaks kohuseks varustamise alal on:

— temale antud laskemoona — padruneid, käsigranaate, jne. tarvitada kokkuhoidlikult ja osavasti, püüdes sünnitada nendega võimalikult suuremaid kaotusi vastasele; kui pool laskemoonast on ära kulutatud, sellest viibimata teatada oma lähemale ülemale; padrunid hoida alati korras ja puhtalt;

— hoida korras igas olukorras temale isiklikult välja antud pioneer- ja gaasikaitse abinõud ja sidumismaterjalid;

— puutumatu toidutagavarasid tervetena alal hoida ja tarvitada ainult pataljoniülema ja

temast vanemate juhtide loaga. Ohvitseride kohuseks on kontrollida eeltoodud nõuete täitmist iga rännaku ja lahingu eel ja möödumisel.

2. peatükk.

VARUSTAMINE LASKEMOONAGA.

A. ÜLDISED ALUSED.

§ 697. Jalavägi peab lahingut mitte oma tulirelvadega, vaid kuulidega. Seega kuulide — laskemoona — küllaline tagavara lahingu eel ja selle alaline juurevool seljatagusest lahingu ajal on eeltingimuseks, et lahingut alata ja jätkata lootusega edu peale.

Eriti jalaväe automaatrelvade tuli nõuab hulgalist laskemoona kulu.

Sellepärast kõik jalaväe juhtide poolt antavad lahingülesanded peavad olema kokkukõlastatud olemasolevate laskemoona tagavaradega ja selle juuretoomise võimalustega seljatagusest. Jalaväe juhid, kelle käsutuses on suurtükivägi, peavad seda silmas pidama ka neile juureantud patareide suhtes.

§ 698. Laskemoonaga varustamise alal jalaväes on olemas järgmised abinõud:

a) laskurkompanis:

— k. k. vankrid, kuhu asetatakse k. k. padrunid koos relvadega; padrunid magasinides ja kottides;

— kompani padrunivankrid, kus veetakse püssipadrunita tagavara ja osa k. k. padrunita tagavarast, samuti käsigranaadid, valgustusained, jne.;

b) r. k. kompanis:

— kuulipildujavankrid, kuhu lintidesse laetud padrunid asetatakse koos kuulipildujatega;

— r. k. kompani padrunivankrid, kus veetakse padrunid, valgustusained jne.;

d) rügemendis:

— rügemendi lahinguvoor, kus veetakse padroneid kõigile rügemendis varustusel olevatele relvadele, samuti käsigranaadid, valgustusained jne.

Meeskond kannab kaasas isiklikult ühe normaali lahingupäeva tagavara püssilaskemoona.

§ 699. Laskemoonaga varustamine jalaväes sünnib seljatagusest rindele, seega iga juht on kohustatud hoolt kandma temale alluvate osade varustamise eest. Välja arvatud erijuhud, jalaväe osa ei lähe kunagi ise otsima omale laskemoona seljatagusest.

§ 700. Jalaväe juhid, kelle peamine tähelepanu on koondatud alluvate üksuste lahingulisele juhtimisele, laskemoonaga varustamise alal annavad üldiseid käske ja juhtnööre. Varustamise tegeliku korraldamise alal teotsevad jalaväe organisatsioonis ettenähtud eriohvitserid, allohvitserid ja meeskond.

§ 701. Rügemendis varustamist laskemoonaga korraldab rügemendi relvurohvitser oma abidega allohvitseridega ja tarvilise meeskonnaga. Rügemendi relvurohvitser juhatab rügemendi lahinguvooril liikumist ja kannab hoolt selle alalise täiendamise eest kõrgema üksuse laskemoona eelpargist. Lahingus organiseerib rügemendi laskemoona väljaandmise punkti (L. P.) ja juhatab tegevust siin isiklikult või oma abiliste kaudu. Rügemendi L. P. on kohustatud laskemoona juure vedama pataljonide L. P.-desse.

§ 702. Pataljonis, igakord, kui seda võimaldab lahinguolukord, patül korraldab laskemoonaga varustamist tervele pataljonile. Selleks ta koondab oma käsutusse laskurkompa-

nite padruni- ja k. k. vankrid. Patül määrab ühe ohvitseri või relvurallohvitseri pataljoni laskemoonaga varustamise korraldajaks, kes lahingus organiseerib pataljoni laskemoona väljandmise punkti (L. P.) ja juhatab selle tegevust. Pataljoni L. P. veab juure laskemoona kompanite L. P.-desse.

§ 703. Laskurkompanis varustamist laskemoonaga korraldab kompani relvurallohvitser. Ta juhatab kompani lahinguvoori liikumist ja lahingus organiseerib kompani laskemoona väljandmise punkti (L. P.). Kompani L. P. on kohustatud laskemoona juure kandma kuni jagudeni. Selleks kompani hargnemisel võitluskorda kompani L. P.-sse tarbekorral jäetakse maha üks mees igast k. k. jao tagavara toimkonnast, kelle hooleks jääb lahiste padrunite juuretoomine.

§ 704. R. k. kompani varustamiseks laskemoonaga organiseeritakse eri L. P., mida korraldab r. k. kompani juhatusel kompani relvurallohvitser.

§ 705. Rühmades ja jagudes, niipea kui laskemoona pool tagavara on ära tarvitatud, sellest viibimata teatatakse kompani L. P.-sse tagavarade saamiseks.

K. k. jagudes lahtiselt juuretoodud padrunite toppimine magasinidesse sünnib k. k. otsekoheses läheduses.

§ 706. Laskemoona kulu ja tuledistsipliini järele valvavad kõik nooremad juhid, kes on vastutavad selle eest, et padruneid asjatult ei raisataks. Ühtlasi nad valvavad selle järele, et lahingus surmasaanute ja haavatute käest padrunid õigel ajal ära korjataks ja edasi antaks neile, kes võitlust jätkavad.

B. LASKEMOONAGA VARUSTAMINE PEALETUNGIL.

§ 707. Laskemoonaga varustamise aluseks pealetungi lahingus on vastava jalaväe juhi pealetungi käsk, mis määrab kindlaks laskemoona väljaandmise punktid, laskemoona väljaandmise korra ja abinõud.

Laskemoona väljaandmise punktid tulevad asetada võimalikult varjulistesse kohtadesse maastikul, tingimata varjatud vastase õhust ja maapealse vaatluse eest. Patareide, V. P., K. P., sidekeskjaamade ja teiste eluliste keskkohdade lähedus ei ole soovitatav. Suuremad L. P. peavad asuma hõlpsasti läbipääsetavate teede läheduses ja nende vahel tuleb luua kindel side.

Pealetungi arenedes laskemoona väljaandmise punktid järkjärgult viiakse edasi, mida reguleeritakse lahingu ajal antavate käskudega.

§ 708. Laskemoonaga täiendamine pealetungil peab olema organiseeritud niimoodi, et ta tervel lahingu vältusel toimuks automaatselt ja pidevalt — sedamööda, kuidas laskemoona lahingus kulutatakse. Väljaantud laskemoona täppis arvestus kõigis L. P. on nõuetav. Seda toimetavad need, kes juhivad vastava punkti tegevust.

§ 709. Laskemoonaga täiendamise kord peajoonates on järgmine:

a) Enne lahingut püssikandjatele antakse välja täiendavalt niipalju padruneid, kui kompül seda loeb tarvilikuks, arvesse võttes eelseisva lahingu eesmärki ja laskemoona juuretoimimise tingimusi. Sealjuures tuleb pidada silmas, et liig suured isiklikud tagavarad koor-

mavad meeskonda ja raskendavad tema liikumist, olles ühtlasi põhjuseks padrunite kaotamisele. Peale padrunite laskuritel on kaasas käsigranaadid ja vastavalt olukorrale mõnedel neist valgustusained.

K. k. lahingusse minnes võtavad kaasa kõik padurnid, mis on kuulipilduja vankris.

R. k. lahingusse minnes võtavad kaasa linitidesse topitud padroneid niipalju kui meeskond kanda suudab.

Üksikuid laskureid ja kuulipildujaid varustatakse soomustlähbistava laskemoonaga.

b) Niipea kui lahingus pooled padrunite tagavarad laskuritel ehk automaatrelvadel on ära tarvitatud, jaoülem teatab sellest rühmüle ja viimane kompani L. P. Teadaande põhjal kompani L. P. padrunite juurekandjad viibimata täiendavad rühma tagavarasid.

K. k. padrunite toppimine magasinidesse sünnib kusagil relva läheduses varjatud kohal. Seda toimetab tagavara toimkond.

R. k. tuuakse täidetud lindikastid järele r. k. kompani L. P. Seda toimetab r. k. kompani L. P. jäetud osa kuulipilduja toimkonnast, kes ühtlasi tühjad linnid L. P. tagasi toimetab.

§ 710. Laskemoona juureviimine kompani L. P.-st tulejärku, mis sünnib vastase mõjuva jalaväe tule piirkonnas, on seotud sageli väga suurte raskustega. Vastase tuli sünnib osavasti ära kasutama maastikul olevaid varju-alasid ja lähiseid. Sellepärast laskemoona juureviimiseks siin on kasutatud ainult need võtted ja abinõud, mis on kohandatavad maastikule ja ei ärata vastase tähelepanu. Tihti juureviimine on võimalik ainult öö pimeduse kattel. Kindlaim viis on padrunite käsitsi

juurekandmine, mida toimetab selleks määratud meeskond. See viis tuleb lugeda normaalseks vastase jalaväe mõjuvtule piirkonnas ning vastavalt sellele tuleb arvestada toimkond pealetungi ettevalmistamisel.

Et meeskonna jõudu kokku hoida, kompani L. P. tuleb asetada niivõrra ette võitlusjärgu lähedusse kui iganes võimalik. Juurevedu kompani L. P.-sse võimalust mööda toimetada hobuste jõul.

Meeskonna jõu säästmiseks vastavalt olukorrale juureviimiseks kasutada käsivankreid ja kelkuseid (talvel).

§ 711. Laskemoona juuretoimetamiseks tuleb määrata julgeid ja ettevõtlikke mehi, püüdes sealjuures piirduda minimaalse toimkonnaga, et mitte nõrgestada võitlusosi.

Meeskonna kokkuhoiu otstarbel on kasulik kasutada ära iga juhuslikku võimalust laskemoona edasitoimetamiseks esijärku, nagu: padrunite juureandmine esijärgu kõvendamiseks saadetud varuosadele, juhuslikult ettepoole liikuvatele meestele jne.

D. LASKEMOONAGA VARUSTAMINE KAITSEL.

§ 712. Laskemoonaga varustamine kaitsele teostatakse vastavalt §§ 707—711 põhimõtetele. Laskemoonaga varustamine kaitsele on hõlmutatud seeläbi, et on võimalik asutada püsivaid L. P., mis kergendab nende sisseseadmist.

Aegsasti ettevalmistatud kaitselahingus iga lõigu juhi käsutusse asutatakse laskemoona tagavarad. Need tagavarad paigutatakse vastase vaatluse eest hästi varjatud kohtadesse maastikul; võimaluse korral nad hoitakse alal

mürsukindlates varjendites. Kohapealsete tagavarade moodustamine vastupanupositsioonil ja tarbekorral julgestuspositsioonil on tarvilik, et tagada varustamist laskemoonaga ka siis, kui vastase tugeva tulega katkestatakse ühendus seljatagusega.

3. peatükk.

A. VARUSTAMINE TOIDUGA.

§ 713. Kõikide juhtide kohuseks on selle eest hoolt kanda, et jalaväelane alati saaks kätte temale määratud päevase toidunormi — värskena ja kõlbulikuna, valmistatud tarvitamiseks vastavalt sellele, kuidas seda võimaldab lahinguolukord.

§ 714. Jalaväe varustamise aluseks toiduga on vastavate juhtide käsud, kus määratakse kindlaks toiduvoori ja väljakööride asukohad ja tarbekorral tehakse erikorraldusi varustamise alal.

§ 715. Normaalselt kompanite toiduvankrid ja väljaköögid koondatakse patüli juhatuse alla, kes neile oma käsus määrab ühise asukoha, kandes ühtlasi hoolt nende liikumise ja toidu laialivedamise eest kompanitesse.

§ 716. Kompanite toiduvankrite täiendamise eest hoolitseb rügemendi toiduvoor, toiduaineid neile juure tuues.

§ 717. Köökides valmistatud toit veetakse laiali kompanitesse. Toidu tegelikuks väljajagamiseks tuleb valida hetkeid, kus lahing ajutiselt on katkenud. Sageli seda on võimalik teha ainult pimeduse kattel. Väljaköök heade teejuhtide poolt tuuakse kusagile varjatud kohta kompani asukoha läheduses. Köögiga

kaasas on nõud toidu laialivedamiseks rühmadesse. Rühmadest ilmuvad kõogi juure toidukandjad, kes söögi laiali kannavad ja selle ära jaotavad meeskonna vahel.

Koos sooja söögiga jagatakse välja ka muud toiduained.

Toidu väljajagamine kompanis ja rühmades sündigu nii, et ta ei ärataks vähematki tähelepanu vastase poolt. Selleks väljajagamist tuleb toimetada täielises vaikuses ja korras.

B. VARUSTAMINE VEEGA.

§ 718. Varustamine joogiveega lahingus sünnib kas kohapealsetest veekogudest — kaevid, jõed, allikad, jne., või juureveoga seljatagant.

Joogivee alahoidmiseks igal sõduril on isiklikult kasutada veepudel, mida tuleb hoida alati puhtana ja korras. Lahingusse minemisel pudel täidetakse kõlbuliku, võimalikult keedetud joogiveega või teega, mida kasutatakse tarvidust mööda.

Juhtide vastutavaks kohuseks on hoolt kanda selle eest, et meeskond ei tarvitaks joomiseks kõlbmatut vett.

Hakkavate haiguste kordadel (kõhutõbi, kõhusoetõbi, jne.) riviülemus peab keetmata vee tarvitamise kindlalt ära keelama.

Vee kõlblikkuse üle igal erijuhul otsustab väeosa arst.

Seljatagusest vett toimetatakse juure vastavalt § 717.

Veega varustamine lahingus peab olema eriti küllaline palaval ajal.

4. peatükk.

EVAKUEERIMINE.

A. ESIMISE ABI ANDMINE HAAVATUTELE, HAIGETELE JA NENDE EVAKUEERIMINE LAHINGUST.

§ 719. Esimese abi andmiseks haavatutele, haigetele ja nende evakueerimiseks lahingust jalaväes on järgmised abinõud:

— rügemendis — sanitarvoor ühes tarvilikkude arstimisabinõudega ja sidumismaterjalidega; sanitarvoor kuulub rügemendi voori.

Sanitarala rügemendis korraldab sanitarpersonal, kuhu kuuluvad arstid, sanitar-allohvitserid ja sanitarid. Selle ala vastutavaks juhiks on rügemendi vanem arst, kes teotseb rügüli ja kõrgema riviüksuse vanema arsti poolt antud käskude ja korralduste alusel. Tema käsutuses olevate abinõudega rügemendi vanem arst organiseerib lahingus rügemendi sidumispunkti (S. P.);

— pataljonis teotseb üks rügemendi arstidest tarvilise arvu sanitar-allohvitseridega arstimisabinõudega, sidumismaterjaliga ja evakueerimise abinõudega; tema käsutuses olevate abinõudega pataljonis teotsev arst organiseerib pataljoni sidumispunkti (S. P.);

— kompanis sanitarala tegelikuks korraldajaks on kompani sanitar-allohvitser, kellele alluvad sanitarid. Sanitar-allohvitser peab olema alaliselt varustatud tarviliku sidumismaterjaliga ja arstimisabinõudega, mida ta kannab kaasas oma paunas. Lahingus sanitar-allohvitser annab esimest abi haavatutele nõnda nimetatud haavatute pesas, mis asub vastase tule eest varjatud kohas;

— iga jalaväelane lahinguolukorras on varustatud õhukindlalt suletud isikliku sanitarpakiga, mis sisaldab kõige vajalisemad materjale haava sidumiseks koha peal. Jalaväelase kohuseks on antud pakki alati kaasas kanda, teda sealjuures hoides tervena ja võimalikult puhtana.

§ 720. Haavatute ja haigete evakueerimise aluseks lahingus on vastava jalaväe juhi käsk. Käsus määratakse kindlaks § 719. ettenähtud S. P. asukohad ja tehakse muid erikorraldusi evakueerimise alal. Pealetungi arenedes S. P. järkjärgult viiakse edasi, mida reguleeritakse lahingu ajal antavate käskudega.

Vastavalt olukorrale S. P. tuleb asutada neis suundades, kust on oodata kõige rohkem haavatuid.

S. P. asukoha valikul peab pidades silmas järgmisi põhinõudeid:

— et koht oleks varjatud vastase vaatluse ja tule eest; tarbekorral S. P. tuleb moondata; pataride, V. P., K. P. ja teiste eluliste keskkochtade lähedus S. P. ei ole soovitatav;

— et ta asuks kõlbulikkude teede läheduses, mis võimaldavad juurepääsu; maapind punkti raioonis peab olema kuiv, soovitatav on kõlbuliku vee lähedus.

Ühtlasi S. P. tuleb asetada niivõrra kõrvale jalaväe liikumise peasuundadest- et lahingusse minejad ei puutuks kokku S. P. juure koondatud haavatutega.

Vastavalt olukorrale S. P. tuleb niivisi sisse seada, et haavatud oleksid varjatud ilmastiku mõju eest.

Püsivas kaitselahingus S. P. jaoks ehitatakse eriliselt sisseseatud tugevad varjendid.

§ 721. Peajoontes haavatute ja haigete evakueerimine lahingus teostatakse järgmiselt:

a) Jalaväelane, kes lahingus on saanud kergesti haavata, seob oma haava kinni iseseisvalt, kasutades selleks isikliku sanitarpaki sidumismaterjali.

Tema kohuseks on pärast haava kinnisidumist võimaluse korral võitlust jätkata, olles oma murdmata kohusetruudusega eeskujuks teistele.

Kui võitluse edasijätkamine haavatule on võimatu, siis ta vahetu ülema loaga võib lahkuda lahinguväljalt, minnes lähemasse S. P. Oma padrunid haavatu annab üle jaoülemale või tema abile. Püssi ja täägi ta võtab kaasa ja annab selle ära lähemas S. P. Gaasikaitse abinõud, mis haavatutele isiklikult on välja antud, ta võtab endaga kaasa.

Raskesti haavatut abistavad rühma sanitarid, kes ta haava kinni seovad ja ta kompani haavatute pesasse või lähemasse S. P. toimetavad. Et haavatuist keegi lahinguväljale maha ei jääks, selle järele on kohustatud valvama rühma ja jaoülemate abid.

Haavatuid lahingus abistada võivad ainult sanitarpersonaal ja sanitarid. Patüli ja rüügüli korraldusel võib määrata väljakandmiseks tarbekorral erimeeskonna. Kõik teised jalaväelased peavad raugematult jätkama neile antud ülesande täitmist, vaatamata sellele, mis sünnib neist paremal või vasakul.

b) Kompanist raskesti haavatu toimetatakse S. P. Harilikult seda tuleb teha haavatut käsitsi kandes k a n d e r a a m i l. Kande- raamide puudusel selleks otstarbeks võib kasu-

tada ka muid abinõusid, sinelid, linu jne., mis kahe kõrvalpuu külge kinnitatakse.

Kandmisel tuleb osavasti kasutada maastikku, valides liikumiseks soodsaid varjualasid.

d) Pataljoni S. P. haavatu vaadatakse järgi arsti poolt, kes abi annab ja siis haavatu edasi toimetab rügemendi S. P. Vastavalt haavatu seisukorrale, lahingu olukorrale ja maastiku iseäraldustele, edasitoimetamine siin sünnib kas sanitarvankritel või käsitsi kandes.

e) Rügemendi S. P-st haavatu pärast arstiabi andmist ja tema jõu karastamist evakueeritakse sanitarautodel ja vankritel sidumis-salkadesse.

B. VANGIDE EVAKUEERIMINE.

§ 722. Võitlusjärgu osade poolt võetud vangidelt korjatakse ära relvad ja nad koondatakse varupataljoni asukohta. Varupataljoni juht laseb vangid läbi otsida ja neilt ära võtta kõik ametlikud dokumendid. Vangide isiklikud asjad ja raha jäävad puutumata. Vangide edasitoimetamiseks tahapoole määratakse mõned sõdurid allohvitseri juhatusel. Võimaluse korral selleks tuleb püüda kasutada kergesti haavatuid. Iga relvastatud sõdur võib edasi toimetada kuni paarkümmend vangi.

Pataljonist saadetakse vangid rügemendi komandandi käsutusse, kust nad komandandi korraldusel, vastavalt rüügüli poolt saadud juhtnõõridele, toimetatakse edasi seljatagustesse komandantuuridesse.

Vangide hädatarviliku varustamise eest tuleb hoolt kanda.

§ 723. Kõik sõjavangid haiguste suhtes loetakse põhimõttelikult ettevaatuspäraseks. Sellepärast enne edasisaatmist seljataha neid tuleb eraldada karantiinidesse ja desinfitseerida haigusidudest. Samuti tuleb talitada haavatute ja haigete sõjavangidega.

EESTI RAHVUSRAAMATUKOGU

AR1-95-01178